

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

55'inci Birleşim 4 Mart 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	170
II.- GELEN KÂĞITLAR	176
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	199
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>199:205</i>
1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Doğu Türkistan'daki uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşması	199:200
2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin ilinde ve ülke genelinde esnafın, işçinin, çiftçinin ve emeklinin yaşadığı ekonomik krize ilişkin gündem dışı konuşması	200:203
3.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, 4 Mart 1981, Paris'te Türkiye Büyükelçiliğinde görevli Çalışma Ataşesi Reşat Moralı ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'nın terör örgütü ASALA tarafından öldürülmesine ilişkin gündem dışı konuşması	203:205

IV.- AÇIKLAMALAR

205,230,237,243,262,
263,266,269,293,300

- 1.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Alparslan Türkeş'in Türk dünyasının varlığına ömrünü adadığına, Türk gençliğini Türk Bayrağı olarak addeden Alparslan Türkeş'i gençliği zehirleyen biri olarak göstermenin ahlaksızlık olduğuna ilişkin açıklaması 205
- 2.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla ilinde 600 bin metre sulama ağı olduğuna, Muğla ili büyükşehir statüsü aldığı için 2014 yılından beri bu sulama ağının sahipsiz kaldığına, üreticinin mağdur olmaması ve su kaynaklarının kontrollü kullanımı açısından sulama tesislerini DSI'ye devretmeyi düşünüp düşünmediklerini Tarım ve Orman Bakanlığına sorduğuna ilişkin açıklaması 205
- 3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ili Tarsus ilçesinin ülkenin en büyük ilçesi olduğuna, Gençlik ve Spor Bakanlığından kente yakışan bir stadyum ve Kredi Yurtlar Kurumunca yurt yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 206
- 4.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, 8 Martta sömürüye, eşitsizliğe, kadın kırımına karşı 81 ilde sokaklarda olacaklarına ilişkin açıklaması 206
- 5.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, İstanbul ilinde 2 gencin kaçırılıp ajanlaştırma dayatması yapıldığına, Şırnak ili Cizre ilçesinde de benzer olaylar yaşandığına, Süryani vatandaşlar Şimuni ve Hürmüz Diril'in geçen yıl Beytüşşebap'ta kaçırıldığına ve bu konuda hâlâ doğru düzgün bir araştırma olmadığına ilişkin açıklaması 206:207
- 6.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, işçilerin İş Kanunu'nun 25'inci maddesine dayanılarak tazminatsız olarak işten çıkarıldığına, İstanbul ili Haramidere'de faaliyet gösteren SML etiket fabrikasında çalışan 22 işçinin pandemi gerekçesiyle tazminatsız işten çıkarıldığına, bu işten çıkarmanın asıl gerekçesinin sendikalı olmaları olduğuna, pandemi gerekçesiyle ve kod 29'la işten çıkarmaların arttığına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına daha sıkı denetim yapılması ve önlem alınması çağrısında bulunduğuna ilişkin açıklaması 207
- 7.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, sahte, son kullanım tarihi geçmiş ve silinmiş, bozulmuş, etiket bilgisi olmayan ürünlerin internette cirit attığına, bu durumun halk sağlığını tehdit ettiğine, gıda takviyelerinin eczane dışındaki yerlerde satılmasının ciddi sorunlar oluşturduğuna, iktidarın bu konuda acilen yasal düzenleme yapması gerektiğine ilişkin açıklaması 207
- 8.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne ili Keşan ilçesinde halkın Saroz Körfezi'nin Katarlılara satılmasına, çevre ve hukuk katliamına karşı seslerini duyuracağına, ülkesini seven, yaşadıkları yeri korumak ve çocuklarına bırakmak isteyen herkesi Saroz halkına destek olmaya çağırıldıklarına ilişkin açıklaması 207:208

9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, küresel şer odakları ve FETÖ terör örgütünün şimdi de Amerika Birleşik Devletleri'nde Türkiye'ye ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik çirkin saldırılarda bulunduğu, bu saldırıları şiddetle lanetlediğine ilişkin açıklaması 208

10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 3 Martın Dünya Kulak ve İşitme Günü olarak kutlandığına, profesyonel olarak hizmet veren Engelsiz 112 uygulamasının tüm kurum ve kuruluşlara örnek olması ve hastanelerde işitme engellilere tercüman sağlanması ile nitelikli tercüman yetiştirilmesi için eğitim süresinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması 208

11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, New York sokaklarında “Stop Erdoğan” yazılı reklam panosu üzerinden yeni bir Erdoğan düşmanlığı körüklenmeye çalışıldığına, düşmanlığın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan üzerinden Türkiye'ye karşı olduğuna ilişkin açıklaması 208:209

12.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Uluslararası Ekonomi Enstitüsünün yaptığı bir çalışmayla “Pandemi döneminde en çok, en hızlı gelişen ülke Türkiye.” dediğine, insanları vicdana davet ettiğine ilişkin açıklaması 209

13.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının yanlış ekonomi politikaları ve pandemiyle birlikte ekonomik krizin ekonomik buhrana dönüştüğüne, Ticaret Bakanının soru önergesine verdiği cevapta 2020 yılında, sadece Aydın ilinde 2.543 esnaf ve sanatkârın, 915 şirket ve ticari işletmenin kepenk kapattığını belirttiğine ilişkin açıklaması 209

14.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, binlerce kişiyle davullu, halaylı kongreler yapan AKP'nin vaka sayılarının yeniden tırmanışa geçmesindeki vebalinin büyük olduğuna, salgını fırsat bilip ekonomideki açığı cezalarla kapatmaya çalışanlara ilk seçimde Kastamonuluların ve tüm vatandaşların cezayı keseceğine ilişkin açıklaması 210

15.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, özgür ve bağımsız bir yerel basının demokrasinin yerelden inşası için çok önemli olduğuna, siyasi iktidarın sopası hâline gelen Basın İlan Kurumu aracılığıyla yerel basının baskı altına alındığına, bu olumsuzlukların yanı sıra Covid-19 salgınının da yerel basını olumsuz etkilediğine, yerel basının görevini yerine getirebilmesi için acilen ekonomik destek paketi sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması 210

16.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, coronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında 28 Mart 2020 tarihinden itibaren Adana-Tarsus-Mersin tren seferlerinin de gerçekleşmediğine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'na yurdun dört bir yanında tren seferleri devam ederken normalleşen Adana'da Mersin-Tarsus-Adana tren seferlerinin neden başlatılmadığını sorduğuna ilişkin açıklaması 210:211

17.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, güçlü irade, güçlü demokrasi anlayışıyla hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planı'nın hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 211

- 18.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale ili Bayramiç ilçesinde köylülerin Karaköy Göleti ve Sulama Projesi'nin biteceği tarihi dört gözle beklediklerine ilişkin açıklaması 211
- 19.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, yerli ve milli çay varken Azerbaycan'dan neden çay alındığını sorduğuna ilişkin açıklaması 211
- 20.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Yeşilayın 101'inci yaşını kutladığına, ülkede her yıl 1-7 Mart haftasının Yeşilay Haftası olarak kutlandığına, Niğde Yeşilay Kurucu Başkanı olarak şehrinde yapılan Yeşilay etkinlik ve çalışmalarına tam destek verdiğine ilişkin açıklaması 212
- 21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, sanki yeni iktidar olunmuş gibi açıklanan reformların aslında on dokuz yıldır hukuk, demokrasi ve insan hakları adına doğru adımların atılmadığının itirafı olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Anayasa'da ve mevzuatta hâlihazırda var olan ancak yıllardır çiğnediği sayısız ilkelere bazılarını hatırlattığına, gerçeği gördüğü için kendisini tebrik ettiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum'un İstanbul ilinde riskli bulunan 300 bin konutun acil, öncelikli dönüştürülmesi gerektiğini belirterek bu binalarda oturan 1,2 milyon vatandaşın tehlikede olduğunu açıkladığına, İzmir depreminden sonra verdikleri kanun teklifiyle önerdikleri riskli yapı bina kartı uygulamasıyla vatandaşların üzerinde tasarruf edecekleri yapılara ilişkin daha detaylı ve kapsamlı bilgi sahibi olmalarının temin edileceğine, Diyarbakır, Mardin ve Batman illerine yaptığı ziyaretlerle ilgili önümüzdeki hafta Meclisi bilgilendireceğine, doğusuyla batısıyla ülkenin derdinin müşterek olduğuna, bu sorunların çözülmesi noktasında önerilerini de Meclis gündemine taşıyacaklarına ilişkin açıklaması 212:213
- 22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 4 Mart 1981 tarihinde Ermeni terör örgütü ASALA tarafından Paris'te görevli Çalışma Müşaviri Reşat Moralı ile Diyanet görevlisi Tecelli Arı'nın şehit edilmelerinin yıl dönümünde kendilerini bir defa daha rahmetle andığına, 2009 yılından bu yana 4 Martın Dünya Cinsel İstismar ile Savaşma Günü olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı'nın özellikle özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik bir Türkiye vizyonunu ortaya koyma maksadını taşıdığına, eylem planında yer alan hususlardan yasal düzenleme gereken konuların muhatabının Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğuna, bu düzenlemeler hususunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak üstlerine düşen katkıyı sağlayacaklarını tekrar ifade etmek istediğine ilişkin açıklaması 214:215

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Tahir Elçi'nin öldürülmesinden dört yıl iki ay sonra açılabilen davanın 2'nci duruşmasının Diyarbakır'da görüldüğüne, faillerin korunmasının yeni cinayetlere kapı araladığına, düşünce kuruluşu Freedom House'un coronavirus salgınının damga vurduğu 2020 yılına ait raporunda Türkiye'nin özgür olmayan ülkeler kategorisinde yer aldığına, faturasını ödeyemeyen 590 bin abonenin doğal gazının kesildiğine, yılbaşından bu yana doğal gaz 3 kez zam gelirken BOTAŞ Genel Müdürü Burhan Özcan'ın doğal gazın ucuz olduğunu savunduğuna, Batman ilinde panzerin ezmek istediği çocukla ilgili kendi resmî hesaplarından açıklama yaptıkları için Batman HDP il örgütü hakkında soruşturma açıldığına, Emniyet Müdürlüğü tarafından IŞİD'cilerden kurtarılan Ezidi çocukla ilgili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın soru önergesi verdiğine, bu çocuğun ülkeye nasıl getirildiğinin, ülkede hâlen IŞİD'cilerin elinde kaç kadın ve çocuk olduğunun, kaçının kurtarıldığının, bu kadın ve çocukların sınırdan nasıl geçirildiğinin açıklanması yönündeki taleplerini paylaşmak istediğine ilişkin açıklaması

215:216

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 4 Mart 1981 tarihinde ASALA terör örgütünün saldırısında şehit olan Büyükelçilik görevlisi Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'ya Allah'tan rahmet dilediğine, ASALA terör örgütü tarafından katledilen diplomatları, vatandaşları, görevlileri rahmet ve minnetle anmayı bir görev saydığına, kuvvetler ayrılığının 3 ayağının yasama, yürütme ve yargı olduğuna, Tahir Elçi duruşmasının yargı bağımsızlığı kaygılarını güçlendirdiğine, millete İnsan Hakları Eylem Planı masalı anlatılacağına var olan Anayasa'ya uymanın Cumhurbaşkanının ve devlet yetkililerinin öncelikli görevi olduğuna, Cumhurbaşkanı dâhil kimsenin kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetkiyi kullanamayacağına ilişkin açıklaması

217:218

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, ülkenin demokratik hukuk devleti standartlarını yükseltmek ve muasır medeniyetler seviyesi hedefinin üzerine çıkarmak için anayasal ve yasal reformlar yaptıklarına, okyanusun öte tarafından, başka ülkelerden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsında ülkeye yapılan saldırılara müsaade edemeyeceklerine, FETÖ terör örgütünün New York'ta reklam panolarını kiralayıp Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı hedef aldığına, bunun arkasında uluslararası istihbarat örgütlerinin finansmanının olduğunun açık olduğuna, 4 Mart 1981 tarihinde ASALA terör örgütü tarafından Fransa'da şehit edilen Diplomat Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'yı şehadetlerinin yıl dönümünde minnetle yâd ettiğine, Selahaddin Eyyubi'yi vefatının yıl dönümünde rahmet ve minnetle andığına, ülkeye ve millete kastedenlere karşı mücadelenin devam edeceğine ilişkin açıklaması

218:219

- 26.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 3 Mart Dünya Kulak ve İşitme Günü'ne, işitme kaybı olan kişilere işitme cihazı bedeli ve ileri işitme kayıplarında yapılan beyin sapı implantı bedelinin tümünün SGK tarafından ödenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 230
- 27.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, bazı illerde yüz yüze eğitimin başladığına, çocuklarını okula gönderen velilere çocuklarının yaşayacağı herhangi bir sağlık probleminde sorumluluğun velilerde olduğuna dair bir belge imzalatıldığına ilişkin açıklaması 230
- 28.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay ilinde ve özellikle Reyhanlı ilçesinde camilerin çoğunda ısıtma ve soğutmadan kaynaklı ödenmemiş elektrik faturası borçlarının birikmesiyle elektriğin kesilmesi tehdidi yaşandığına, elektrik şirketlerinin geçmişe dönük borçlardan dolayı abonelik işlemlerini yapmadığına, geriye dönük borçların bir kereye mahsus ödenerek abonelik işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve camilerin elektrik giderlerinin genel bütçeden karşılanmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 230:231
- 29.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, AK PARTİ'nin reformist bir parti olduğuna, ilk günden bu yana hak ve özgürlükleri korumak için mücadele ettiklerine, 9 amaç, 50 hedef, 393 faaliyet içermekte olan İnsan Hakları Eylem Planı'nın iki yıllık bir zaman diliminde uygulanacağına ilişkin açıklaması 237
- 30.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, engelli ya da hasta yakınlarına bakmak durumunda olan vatandaşların başka yerde çalışamadığına, bu vatandaşların sağlık sigortası ve emeklilik haklarının tesliminin sosyal devlet anlayışı gereğince devletin sorumluluğunda olduğuna ilişkin açıklaması 237
- 31.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ili Yerköy ilçesinde Çorum Şeker Fabrikası bölge sınırlarında kalan pancar üreticilerinin sorunlarının her geçen gün katlanarak büyüdüğüne, Çorum Şeker Fabrikasının satıldığı Safi Katı Yakıt AŞ firmasının çiftçileri ezdiğine, özelleştirme şartlarına uygun davranmadığına, özelleştirilen şeker fabrikalarında çiftçinin yaşadığı sorunları neden duymazdan geldiklerini Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'den sorduğuna ilişkin açıklaması 238
- 32.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 243:244
- 33.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 244

- 34.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray ilinde yapılan toplulaştırmanın çiftçileri birbirine hasım hâline getirdiğine, çiftçilerin yıllardır ettikleri Elmacık, Gençosman köyleri ve Eski ilçesinin köy ve yaylalarındaki arazilerin mera olduğu gerekçesiyle ellerinden alındığına ve ödeyemeyecekleri miktarda para cezalarına maruz kaldıklarına, yöneticilerin bu duruma çözüm bulması gerektiğine ilişkin açıklaması 262
- 35.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bitlis ilinde meydana gelen helikopter kazasında şehit olan 9 askere Allah'tan rahmet ve yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması 263
- 36.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine gitmek için havalanan helikopterin kaza kırma uğradığının tespit edildiğine, 9 askerin şehit olduğuna, 4 askerin yaralı kurtarıldığına, Allah'tan şehitlere rahmet ve yaralılara şifa niyaz ettiğine ilişkin açıklaması 263:264
- 37.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine hareket eden helikopterin kaza kırma uğraması sonucunda 9 askerin şehit olduğu ve 4 askerin yaralı kurtulduğu haberini aldıklarına, Mevla'dan şehitlere rahmet ve yaralılara acil şifalar niyaz ettiğine ilişkin açıklaması 264
- 38.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine giden helikopterin kaza kırma uğradığı, 9 askerin şehit olduğu ve 4 askerin de yaralı olduğu haberini aldıklarına, Türk Silahlı Kuvvetleri ailesine ve millete başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması 266
- 39.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine gitmek üzere kalkan askerî helikopterin kaza kırma uğradığını, kazada 9 askerin yaşamını yitirdiğini, 4 askerin de yaralandığını öğrendiklerine, kazada yaşamını yitiren askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, yaralı askerlerin de bir an önce sağlıklarına kavuşmalarını dilediğine ilişkin açıklaması 269
- 40.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Kayseri ili Pınarbaşı ilçesine bağlı Yukarıborandere, Hanyeri ve Kütüklü köylerindeki vatandaşların Mera Komisyonu tarafından kesilen cezalar nedeniyle yaşadıkları mağduriyetten ötürü köylerini satılığa çıkardığına, bu cezaların tekrar gözden geçirilerek affedilmesi ve uygulamanın durdurulması için yetkilileri göreve çağırdığına ilişkin açıklaması 293
- 41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin prensip olarak, uluslararası sözleşmelerle ilgili kanun tekliflerine siyasi bir pencereden bakmadığına, ülke menfaatine, devletin şan ve şerefine hâlel getirmeyecek tekliflere de müspet oy kullanan bir parti olduklarına ilişkin açıklaması 300:301

42.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, hem Britanya hem de Türkiye açısından sadece egemen dil ve kültürlerin karşılıklı tanıtılmasını hedefleyen anlaşmayı Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti açısından tek dil ve tek millet politikasının bir tezahürü olarak okuduklarına, sadece bir tek dilin yaygınlaştırılmasına çaba sarf edilmesinin HDP'nin çok kültürlü ve çoğulcu ilkeleriyle çeliştiğine, bu yüzden 23 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "Hayır" oyu vereceklerine, 87, 89 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerini destekleyeceklerine ilişkin açıklaması

301:302

43.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, 23, 87, 89 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerine olumlu oy vereceklerine ilişkin açıklaması

302

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

220

A) TEZKERELER

220

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Ukrayna Meclis Başkanı Dmytro Razumkov'un vaki davetine icabetle 5-6 Mart 2021 tarihleri arasında Ukrayna'ya bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1565)

220

VI.- ÖNERİLER

220,232

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

220:229,232:237

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, başta tarımsal ürünlerde dış ticaretin durması hâlinde ortaya çıkabilecek sorunları tespit etmek, sonrasında ise tarımsal ürünlerdeki fiyat artışını önlemek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 18/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3816) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

220:225

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve arkadaşları tarafından, kadınların çalışma yaşamında maruz bırakıldığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla 4/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

225:229

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan Otomatik Bilgi Paylaşımı Anlaşması'nın ölçütlerinin değerlendirilmesi ve vatandaşların bilgilendirilerek mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3588) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

232:237

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

238,246,263,264,266,
269,293,302,310

A) KANUN TEKLİFLERİ

238:243,246:262,263,
264:266,266:268,269:293,
293:300,302:309,310:328

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251)

238:243,246:262,263,
264:266,266:268,269:293,
293:300

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23)

300,302:303,310:328

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 245)

303:304

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

304

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21)

304

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25)

304

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26)

304:305

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 72)

305

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 87)

305:306,310:328

10.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 89)

306:307,310:328

11.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 96)

307:308,310:328

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 97)

309

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

245,263

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dilinin Türkçe olduğuna, ana dilinin Meclis kürsüsünden de kullanılabileceğine ama kendisine göre doğru olanın hatibin söylediklerini tercüme etmesi olduğuna ilişkin konuşması

245:246

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine giden askerî bir helikopterin düşmesi sonucu 9 askerin şehit olduğuna ve 4 askerin yaralandığına, Başkanlık Divanı olarak şehitlere Allah'tan rahmet ve yaralılara acil şifalar dilediklerine ilişkin konuşması

263

IX.- OYLAMALAR**310**

1.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

310:328

2.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

310:328

3.- (S. Sayısı: 89) Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

310:328

4.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

310:328

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**329**

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mülga Başbakanlıktan TBMM'ye devredilen bir limuzine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/40864)

329:330

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak beş oturum yaptı.

Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, Afyonkarahisar iline,

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, 1921 Teşkilâtı Esasiye Kanunu’nun 100’üncü yılına,

Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Ağrı ilinin ekonomik ve sosyal sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç’un yaptığı gündem dışı konuşmasında AK PARTİ’ye,

Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, bankaların kredi verirken vatandaşın istedikleri hayat sigortaları arasında fahiş farklar olduğuna, pandemi bahane edilerek özellikle belli yaş gruplarında daha yüksek oranda sigorta parası istendiğine, bunun düzeltilmesini talep ettiğine,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, ülkede boşanma oranlarının arttığına, evlilik oranlarının ise düştüğüne, boşanmaların ana sebebi olarak işsizlik ve ekonomik kaygıların ön plana çıktığına,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, ülke gündeminin aşılanamayan vatandaşlar, borç batağındaki esnaf ve çiftçi, artan gıda fiyatları, 10 milyonu geçen işsiz olduğuna, ülkenin gerçek gündemine odaklanması ve sorunlara çözüm bulması için Hükûmete seslendiğine,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Gaziantep ilinin pandemiye rağmen 2020 yılını rekor ihracatla kapattığına, bunun şehrin çalışkanlığının ve başarısının en önemli göstergesi olduğuna, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, Fethiye Körfezi’nin ciddi bir kirlilikle karşı karşıya olduğuna, körfezdeki kirlenmenin ana sebeplerinden birisinin tekne yoğunluğu olduğuna, Muğla-Aydın İleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında bu yoğunluğun daha da artacağına, halkın ve yerel yönetimlerin görüşü alınmadan uygulanmak istenen planın iptal edilmesi ve Fethiye Körfezi’nin temizlenmesi için gerekli çalışmaların bir an önce başlatılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Yeşilayın bağımlılıklarla mücadele için 5 Mart 1920’de kurulduğuna, 81 ilde toplam 120 şubesi ve çalışmalarına destek veren yüzbinlerce gönüllüsü bulunduğuna, Yeşilayın kuruluşunun 101’inci yıl dönümünü ve 1-7 Mart Yeşilay Haftası’nı kutladığına,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, AK PARTİ döneminde Niğde iline son sekiz yılda 20,8 milyar TL yatırım yapıldığına, Ankara-Niğde Otoyolunun açılmasıyla tüm yolların kesiştiği bir cazibe merkezi hâline geldiğine, Konaklı beldesi karşısında yapımı planlanan Yeni Niğde 2’nci Organize Sanayi Bölgesinin kuruluş protokolünün Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylandığına, teşvik avantajıyla yatırım yapmak isteyenleri Niğde iline davet ettiğine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Sivas ilinin Örencik, Güneli, Akkoç, Yağmurluseki köyleri sınırları içerisinde açılmak istenen asbest-talk madeninin 32 köyün içme suyunu, tarımı ve hayvancılığı tehdit ettiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığını yöre halkının karşı olduğu bu maden projesini derhâl durdurmaya davet ettiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Tarım Kredi mağdurlarının sorunlarının artarak devam ettiğine, söz konusu çiftçi olunca AKP'nin ampulünün yanmadığına, acil olarak başta Tarım Kredi borçları olmak üzere çiftçinin borç sorununun çözülmesi gerektiğine,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, ülkenin 2020 yılında yüzde 2 dolayında büyüdüğüne, imalat sanayisinde çalışan sayısının arttığına, son çeyrekte imalat sanayisinin yüzde 10,5 nispetinde büyüdüğüne, ihracatın rekor kırdığına,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, 2020 yılında Kocaeli Üniversitesinin 3 projesinin TÜBİTAK performans ödülü aldığına, 5 Avrupa Birliği projesinin kabul edildiğine, akademik kadro tarafından 2020 yılında üretilen ISI indeksli yayınların yüzde 35'inin Scopus Q1 grubundaki yüksek etkili faktörlü dergilerde yayımlandığına, Kocaeli Üniversitesinin başarılarının devamını dilediğine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale ili Bayramiç ilçesinde 2019 yılında yapılan TOKİ konutları kurasıyla konut sahibi olmaya hak kazananların bugün birçok sorunla yüz yüze olduğuna, yetkililerden TOKİ güvencesiyle ev sahibi olan bu insanların sorunlarını bir an önce çözmelerini beklediklerine,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Amasya ilinde Göynücek Merkez Camii din görevlisinin Alevilere ağır hakaret ettiğine, Amasya ilindeki Alevi kurumlarının ilgili hakkında suç duyurusunda bulunduğu, bu kişiye neden herhangi bir işlem yapılmadığını sorduğuna,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, AKP'nin on dokuz yıllık iktidarının ardından hâlâ İnsan Hakları Eylem Planı açıklanmasının ülkenin getirildiği ayıplı noktanın göstergesi olduğuna,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, ülkenin pandemi sürecinde sağlık hizmetleri, önleyici tedbirler ve ekonomik destekler bakımından dünyada takdir edildiğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yeni kontrollü normalleşme sürecinin milletle paylaşıldığına, alınan kararların ülkeye ve millete hayırlı olmasını dilediğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Düzce ili Gümüşova ilçesinde esnaf ve çiftçilerin yaşadıkları ekonomik sıkıntılara ilaveten 2/B arazileriyle ilgili sorunları olduğuna, Gümüşova ilçesi ve köylerinin içme suyunun sondaj kuyularından temin edildiğine, Gümüşovalıların sınır değişikliğiyle Sakarya iline geçen su kaynağından yararlanmak isteklerini yetkililerin bilgisine sunduğuna,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, TÜİK'in açıkladığı yıllık enflasyonun yüzde 15,6 olduğuna, bu rakamın vatandaşın hissettiği enflasyonla uzaktan yakından alakası olmadığına, TÜİK'in hesap becerisiyle de kurumsal yapısıyla da içler acısı bir hâlde olduğuna, TÜİK'in dokuz ayda 2 asil, 1 vekil 3 Başkan eskittiğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, PKK terör örgütünün şehit ettiği silahsız 13 vatandaşa rahmet dilediğine, PKK ne kadar hainse onun uzantılarına destek verenlerin de hain olduğuna,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, Mecliste muhalefete sürekli "terörist" diye saldıran, bir partinin demokrasi dışı uygulamalarla kapatılmasını savunan, yargıya müdahale edip talimat veren, hayatı boyunca Fetullahçı terör örgütünde yer almış Grup Başkan Vekilinin kim olduğunu sorduğuna,

Kayseri Milletvekili Dursun Atas, Çin'in Doğu Türkistan'da insanlık tarihinin en acımasız ve vicdansız zulmünü yaptığına, iktidarın Uygur Türklerine sahip çıkmadığına, Çin ile Türkiye arasında imzalanan suçluların iadesi anlaşmasının Uygur Türklerini endişelendirdiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Birleşmiş Milletler kayıtlarına göre en az 1 milyon Müslüman Uygur Türkü'nün Çin'de toplama kamplarında olduğuna, Doğu Türkistanlıların seslerini duyurmak için çırpındıklarına, Doğu Türkistan için 22 ülkenin yayımladığı ortak bildiriye neden Türkiye'nin imzasının olmadığını sorduğuna, Doğu Türkistan'da zulüm görenlerin Türk ve Müslüman olduklarına, bu insanlık ayıbına hep birlikte son verilmesini dilediğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, dört gün önce Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneğinde 17 kişinin gözüaltına alındığına, ardından 13 kişinin daha gözüaltına alındığına, ilk gözüaltına alanlardan 71 yaşındaki Hatun Aslan ve 79 yaşındaki Meryem Soylu'nun tutuklandığına, bugün de 81 yaşındaki Şehmus Türk'ün gözüaltına alındığına, bu kadınlara yapılan zulme son verilmesi çağrısında bulunduğuna, TÜİK'in enflasyon verilerini açıkladığına, iktidarın TÜİK'te iki yılda 4 Başkan değiştirdiğine, Enflasyon Araştırma Grubunun aylık enflasyon oranını 1,84 ve 2020 enflasyon oranını yüzde 37'ye yakın açıkladığına, TÜİK'in açıkladığı rakamların doğru olmadığını herkesin bildiğine, Türkiye'nin yanlış dış politikasını düzeltsinler, lobi yapısınlar diye Amerika'daki lobi şirketleri Greenberg Traurig şirketine toplam 1 milyon 850 bin dolar ve Arnold & Porter şirketine altı ay içinde 750 bin dolar ödendiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 3 Mart 1924 tarihinin dünyaya hem laik hem Müslüman olunacağını ilan edildiği tarih olduğuna, hilafetin kaldırılması, Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması, Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması, Diyanet İşleri Başkanlığının, Vakıflar Genel Müdürlüğünün kurulması gibi yeni bir devletin olmazsa olmazı olan büyük adımları atan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere o dönem yasama organında görev yapan ve ebediyete irtihal etmiş tüm milletvekillerini rahmetle andığına, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsünün ve İletişim Başkanının siyasi ağırlığının bakanların, Meclisteki siyasi parti genel başkanlarının, parti sözcülerinin önünde olduğuna, yasama organı bakımından bunun hoş bir tablo olmadığına, S-400 meselesinde Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın ve Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın açıklamalarından hangisine inanacaklarını sorduğuna, milletin kör kuruluşunun hesabını sormanın milletvekillerinin boynunun borcu olduğuna, milletin bekası, huzuru, refahı, mutluluğu için beytülmalin kör kuruluşunun hesabını bilmek istediklerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, on sekiz yıldan beri yapılan anayasal ve yasal reformların ülkenin demokratik standartlarını yükselttiğine ve Avrupa Konseyi müktesebatıyla uyumlu, hukukun üstünlüğü anlayışına uygun, demokratik hukuk devletini hayata geçirmek için mesafe katedildiğine, yapılan reformlara bir yenisini 2021 yılında ekleyeceklerine, 128 kanunda, 60 yönetmelikte ve 180'den fazla idari uygulamada düzenleme getiren bu reform paketiyle yargıya güvenin artacağına, yargı bağımsızlığının güçleneceğine, toplumun refahını geliştirecek olan bu reform paketine toplumun tüm kesimlerinden destek beklediklerine, terör örgütünün dağa kaçırdığı evlatlarının nöbetini tutan Diyarbakır Annelerinin nöbetinin 550'nci gününde Diyarbakır Annelerinin bu mücadelesine desteklerini ifade ettiğine, vefatının 8'inci yıl dönümünde Müslüm Gürses'i rahmetle yâd ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ PARTİ Grubunun, 12/2/2020 tarihinde Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 20 milletvekili tarafından, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların tüm boyutlarıyla incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2517) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

HDP Grubunun, 3/3/2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkanvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, AİHM kararlarının uygulanmamasının yarattığı sorunların ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin (12014 no.lu),

CHP Grubunun, 2/3/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personelin sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2340 no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 3/3/2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, millet iradesinin tecelligâhında bütün milletvekilleri, siyasi parti grupları, Grup Başkan Vekilleri Meclisin mehabetine uygun müzakere anlayışına destek verirlerse bunun ortak aklın hayata geçmesi için en önemli başarı olacağına, bugünkü yasama faaliyetinde başarılı ve hayırlı bir çalışma dilediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Kahramanmaraş ilinin Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde olduğuna, depremin değil çürük binanın öldürdüğüne, fay geçen yerlerde yapılaşmaya izin verilmemesi ve depreme dayanıklı binalar yapılması gerektiğine,

Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç, 28 Şubatın millet iradesine, milletin değerlerine, inancına yapılan bir darbe olduğuna, onurlarına saldırılırken, ikna odaları kurulurken, meslekleri ellerinden alınırken kimin nerede durduğunu unutmadıklarına,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, 2014 yılında yapımına başlanan ancak 12 kilometrelik kısmı tamamlandıktan sonra barajdaki kirlilik nedeniyle Devlet Su İşlerinin sözleşmeyi feshederek yapımını durdurduğu Karacaören Barajı Projesi'nin yeniden gündemde olduğuna, 2017 yılında iptal edilen projenin neden gündeme geldiğini sorduğuna,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, 1-7 Mart Deprem Haftası vesilesiyle deprem gerçeğine tekrar dikkat çekmek istediğine, herkesin devletin, Kızılay'ın ve AFAD'ın aldığı önlemleri takip etmesi gerektiğine, depremlerde yakınlarını kaybedenlere başsağlığı dilediğine,

Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu, 3 Mart 1992 tarihinde Zonguldak ili Kozlu ilçesindeki maden ocağında grizu patlaması sonucu hayatını kaybeden 263 maden işçisinin acısının ve üzüntüsünün hâlâ taze olduğuna, tüm maden şehitlerini rahmetle andığına,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin, ömrünü Hatay davasına adan, eski Hatay Devleti'nin ilk ve tek Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen'i vefatının 41'inci yılında rahmetle andığına, millet olmayı devlet olmaya tercih eden Hataylıların öz yurtta yaşamaktan onur duyduğuna,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, şehir hastanelerinin idarelerinin yaşadıkları sıkıntılar nedeniyle şehir hastanelerinin inşaatını yapan ve işleten şirketlerle çalışmak istemediğine, yerel siyasetçilerin kendilerine yakın şirketlerle çalışmaya devam etmeleri için hastane idarelerine baskı yaptığına, Sağlık Bakanlığının pazar testleri sürecinde kamunun yanında yer almasını beklediklerine,

Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir, Bingöl ilinde üretilen balların geçen yıl yapılan Dünya Bal Şampiyonası'nda dünya 2'nciliğini kazandığına ancak arıcıların ciddi sıkıntıları olduğuna, aldıkları kredilerin faizlerinin silinerek anaparanın taksitler hâlinde ödenmesi talepleri olduğuna,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın ili Çine Anadolu İmam Hatip Lisesinde bir öğretmenin kıdeminin yetersiz olmasına rağmen AKP'li siyasilerle akrabalık ilişkisi olduğu için Efeler ilçesi Süleyman Demirel Anadolu Lisesinde görevlendirildiği iddialarının doğru olup olmadığını Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'tan sorduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, özellikle Grup Başkan Vekilleri konuşurken milletvekillerinin müdahale etmesinin doğru olmadığına, bir sataşma varsa diğer siyasi partilerin Grup Başkan Vekillerinin bu sataşmalara cevap vereceklerine, müzakereleri bu çerçevede yürütebilirlerse görevlerini en düzgün şekilde yerine getireceklerini düşündüğüne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 251) görüşmelerine devam edilerek 13'üncü maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23),

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 245),

Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Başkanlıkça, Türkiye'ye resmî bir ziyarette bulunan ve Genel Kurulu teşrif eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı Ersan Saner ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denildi.

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 4 Mart 2021 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.28'de son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 95****4 Mart 2021 Perşembe****Milletvekili Teklifleri**

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3436) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

2.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün; 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3437) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

3.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun; 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3438) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

4.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3439) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3440) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

6.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3441) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

7.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün; Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3442) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

8.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3443) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2021)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi**(Milletlerarası Andlaşma)**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2021) (Gelen evrak numarası: 784378)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2015 yılından bu yana tutuklu yargılanan akademisyen sayısına ve çeşitli verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41382) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında hakkında dava açılan ve yargılanan gazeteci sayışı ile sarı basın kartı verilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41383) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41384) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında geri kazanım bedeli ödemesinden toplanan para tutarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41385) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Sayıştay bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41386) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

6.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Metsamor Nükleer Güç Santraline ve olası zararlarına karşı alınacak önlemlere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41387) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

7.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41388) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

8.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, işsizlik fonundan yapılan ödemelere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41389) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, harita ve kadastro teknikeri atamalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41390) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çeşitli kamu kurumlarına mühendis alınması yönünde yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41391) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pandemi sürecinde esnaf, şoför, işçi, emekli ve engellilere destek verilmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41392) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2016 ve 2020 yılları arasında ALO 170 çağrı hattına gelen başvurulara dair çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41393) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018-2021 yılları arasında iş kazası ve meslek hastalığı sonucu çalışma gücü azalan sigortalılara dair çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41394) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılı işbaşı eğitim programı verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41395) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Biz Bize Yeteriz Türkiye kampanyasından yapılan destek ödemelerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41396) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanan çocuk sayısı ile Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan yararlananlara dair çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41397) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

17.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, işitme engelliler için yapılan çalışmalara ve kamu kurumlarındaki işitme engelli tercümanlığı uygulamalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41398) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

18.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41399) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2014-2021 yılları arasında kamu ve hazine arazilerden özel sektöre veya şahıslara devredilen arazi miktarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41400) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emlak ve emlak yönetimi mezunlarının istihdamına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41401) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

21.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuya açık yerlerin engelli erişimine uygun hale getirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41402) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, görme engelliler için yaya yollarında ve park yerlerinde alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41403) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

23.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan Kozak Yaylasında taş ocağı sebebiyle yapılacak ağaç kesimine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41404) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

24.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Metsamor Nükleer Güç Santraline ve olası zararlarına karşı alınacak önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41405) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

25.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, ülkemizdeki hava kirliliğini önlemek için alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41406) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal üretim amacıyla Sudan ve Nijer'den kiralanarak arazilere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41407) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

27.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41408) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

28.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Metsamor Nükleer Güç Santraline ve olası zararlarına karşı alınacak önlemlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41409) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

29.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41410) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

30.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41411) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 ve 2020 yıllarında vergi borcu silinen, konkordato ilan eden, iflas eden ve faaliyetlerini durduran firmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41412) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, geri kazanım bedeli ödemelerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41413) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

33.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pandemi sürecinde esnaf, şoför, işçi, emekli ve engellilere destek verilmesi önerisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41414) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

34.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, ithal edilen Çin menşeli Covid-19 aşısının miktarına ve aşı için ödenen tutara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41415) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

35.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41416) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

36.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, ataması yapıldıktan sonra sağlık gerekçesiyle polis memurluğundan çıkarılan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41417) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yapılan mevzuat düzenlemesi sonucunda yabancı uyruklu olan kişilerden Türk vatandaşlığına geçenlerin sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41418) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, muvazzaf uzman jandarmaların eğitim sürelerinin fiili hizmetten sayılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41419) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye deprem tehlike haritasına ve olası depremler için alınan tedbirlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41420) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

40.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de depreme dayanıklılık ve afet yönetimi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41421) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

41.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41422) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

42.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de bulunan Cacabey Medresesi'nin tadilatına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41423) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

43.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Altınordu ilçesinde bulunan Asar Kaya bölgesinin arkeolojik sit alanı ilan edilmesi önerisine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41424) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

44.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da bulunan Kurul Kalesi Arkeolojik Sit Alanının bir bölümünde taş ocağı işletmesi bulunmasının sit alanına verdiği zarara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41425) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

45.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41426) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Açık Öğretim Lisesi öğrenci verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41427) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, görevinden istifa eden öğretmenlerin açıktan yeniden atama yoluyla göreve başlamasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41428) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, taşınmalı eğitim sistemi uygulaması ile köy okullarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41429) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2006 yılından sonra kurulan devlet üniversitelerine dair çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41430) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

50.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, YÖK'ün ülkemizde görev yapan Fransız öğretmenlere belli bir düzeyde Türkçe bilme zorunluluğu getirmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41431) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

51.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, öğretmen atamalarında pedagojik formasyon istenip istenmeyeceğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41432) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

52.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41433) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

53.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, EBA sistemine erişemeyen öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41434) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

54.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, internet altyapısı olmadığı için uzaktan eğitim olanağından yararlanamayan kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41435) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

55.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde yaşandığı iddia edilen bir taciz vakasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41436) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

56.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41437) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

57.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, pandemi nedeniyle bazı işlemler yapılmayan devlet dış hastanelerinde tüm dış tedavilerinin yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41438) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

58.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, gazetecilerin öncelikli olarak aşılacak gruplar arasına alınmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41439) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

59.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Buca ilçesinde hizmet vermekteyken kapanan Seyfi Demirsoy Devlet Hastanesinin yerine yeni bir hastanenin ne zaman açılacağına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41440) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

60.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, fizik tedavi teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41441) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

61.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 yılı itibarıyla Bakanlıkta bulunan boş kadro sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41442) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

62.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, patoloji teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41443) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

63.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de koroner anjiyografi ünitesinin kurulacağı tarihe ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41444) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

64.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Covid-19 aşılama sürecine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41445) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

65.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41446) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

66.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, ithal edilen Çin menşeli Covid-19 aşısının miktarına ve aşı için ödenen tutara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41447) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

67.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, çevre sağlığı teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41448) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

68.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, pandemi sürecinde sağlık çalışanlarına verilen desteklere ve alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41449) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

69.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, toplumun aşılmasına dair yürütülen sürece ve mutasyonlu virüse dair yapılan analizlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41450) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

70.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana'daki hava kirliliğinden kaynaklı hastalık ve ölüm verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41451) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

71.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, uzay faaliyetlerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41452) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

72.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında KOSGEB destekli yerli üretim miktarı ile KOBİ'lere verilen desteklere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41453) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

73.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41454) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

74.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinin Didim ilçesinde yapılması planlanan mesire alanına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41455) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal üretim amacıyla Sudan ve Nijer'den kiralanan arazilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41456) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

76.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında TARSİM'e kayıtlı olan çiftçi sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41457) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

77.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında sözleşmeli üretim yapan çiftçi sayısı ile tarım kredi kooperatifinin iş birliği yaptığı kadın kooperatifçi sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41458) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında yaşanan toplu arı ölümlerine dair çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41459) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

79.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TİGEM'in at yetiştiriciliği, yarışı ve satışı faaliyetlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41460) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

80.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gıda denetimleri ve gıda kontrol görevlisi verilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41461) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

81.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, çiftçilere yönelik destekleme ödemelerinin yapılmasına ve artan girdi maliyetleri karşısında çiftçilerin korunmasına yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41462) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

82.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41463) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

83.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemi sürecinde basit usulde vergilendirilenlerin dışında kalan ve ticari faaliyetleri sürdüren kesimlere kira desteği verilip verilmeyeceğine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41464) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

84.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41465) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

85.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılının ilk on ayında geçiş garantisi verilen köprü ve havalimanı gibi hizmetlerden yararlanan kişi sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41466) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

86.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, özel iletişim vergisinde yapılan artışa ve uzaktan eğitim sürecindeki öğrencilerin vergiden muaf tutulması önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41467) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

87.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, raylı sistem teknolojileri bölümünden mezun olanların istihdamına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41468) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

88.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlık bünyesinde çalışan personelin ve yönetici kadronun cinsiyete göre dağılımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41469) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

89.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Bursa'nın Kemalpaşa ilçesindeki bazı köylerin altyapı yetersizliği nedeniyle internete erişememesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41470) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

90.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Devlet Protokol Listesine ve protokol düzenlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41471) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

91.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2018-2021 yılları arasında Türkiye genelinde ve illere göre kamu görevlileri tarafından gerçekleştirilen kötü muameleye dair verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41472) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

92.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, muhasebe ve vergi uygulamaları bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41473) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

93.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2002-2020 yılları arasında yıllara göre İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yapılan ödemelere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41474) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

94.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Türkiye genelinde tutuklu ve hükümlü gazeteci sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41475) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

95.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Elmalı T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bir mahkumun kötü muamele gördüğü iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41476) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

96.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, tutuklu ve hükümlüler ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41477) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

97.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, ceza infaz kurumlarında çalışan infaz ve koruma memurlarının Covid-19 sürecinde çalışma koşullarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41478) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

98.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında hakkında icra takibi başlatılan ve haciz uygulanan kişi ve şirket sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41479) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

99.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, kayıp olduğu iddia edilen bir vatandaş hakkında yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41480) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

100.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Yalova ilinde 2015-2020 yılları arasında hakkında icra takibi başlatılan ve haciz uygulanan kişi ve şirket sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41481) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

101.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, elektronik cihazların kullanılması suretiyle takip sistemi uygulanan kadına yönelik şiddet vakalarının şüpheli, sanık ve hükümlülerine dair verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41482) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

102.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaki fiziki yetersizlikler ile hijyen problemine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41483) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

103.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, SGK tarafından ödenen gözlük çerçeve ve cam bedellerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41484) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

104.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kamuda engelli istihdamına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41485) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

105.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, engellilerin refah düzeylerinin artırılmasına yönelik çalışmalara ve engelli istihdamına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41486) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

106.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, SGK güvencesi olmayan kişilerin salgın kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41487) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

107.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, dijital oyun bağımlılığının engellenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41488) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

108.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının sorunlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41489) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

109.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'nın Elmadağ ilçesinde Yenice, Yenidoğan ve Yenipınar Mahallelerinde planlanan kentsel dönüşüm projesinin akıbetine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41490) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

110.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'un Araklı ilçesinde bulunan Karadere HES projesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41491) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

111.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne'ye bağlı bir köyde bulunan sağlık ocağı binasının kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41492) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

112.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmirli depremzedelere yönelik desteklere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41493) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

113.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de meydana gelen deprem sebebiyle yıkılan konutların mülkiyet durumuna ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41494) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

114.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, plastik malzemelerin çevreye olumsuz etkilerine ve ülkemizde tek kullanımlık plastiklerin yasaklanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41495) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

115.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde yapılması planlanan TOKİ Konut Projesinin akıbetine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41496) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

116.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının pasaport ile ilgili sorunlarının çözümüne ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41497) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

117.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, doğalgaz alım anlaşmalarında fiyat tespitlerinin neye göre yapıldığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41498) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

118.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, sera gazı emisyonlarının azaltılması hedefine ve yapımı planlanan termik santrallere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41499) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

119.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, 2018-2020 yılları arasında elektrik ve doğalgaz borcu olan abone sayısına ve konu ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41500) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

120.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'nın Elmadağ ilçesine yapılması planlanan spor tesislerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41501) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

121.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir'in Mahmutiye ilçesinde bulunan 18 Eylül Stadyumunun fiziki durumuna ve yenilenmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41502) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

122.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, kapanan bir futbol kulübünün borçları nedeniyle işten çıkardığı işçilerin kıdem tazminatlarını alamamalarından dolayı yaşadıkları sorunlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41503) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

123.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun'da toplanan vergilere ve Samsun'a yönelik yatırımlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41504) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

124.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 26 Kasım 2020 tarihinde Katar Devleti Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı arasında imzalanan anlaşmaya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41505) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

125.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 2020 yılında tahsil edilen vergi gelirleri ile vergide adaleti sağlamak için yapılan çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41506) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

126.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Doğu Türkistanlılar tarafından Çin Büyükelçiliği ve Çin Başkonsolosluğu önünde yapılan eylemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41507) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

127.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, polis alımlarında uygulanan renk körlüğü testlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41508) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

128.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Bursa Yenişehir Belediyesince alınan bir taşınmaz mal satışı kararına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41509) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

129.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Afyonkarahisar'ın İhsaniye ilçesindeki şehitliklerin bakımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41510) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

130.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Covid-19'a yakalanan güvenlik güçlerine ve güvenlik güçlerinin pandemiden korunması kapsamında alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41511) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

131.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında sahte içkiden hayatını kaybedenlerin sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41512) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

132.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesi Hükümet Konağı önündeki heykellere ve Atatürk heykelinin gerçeğini yansıtmadığı yönündeki şikayetlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41513) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

133.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, pandemide sokak hayvanlarının korunmasına yönelik çalışmalara ve hayvan barınaklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41514) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

134.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, valiler, vali yardımcıları, kaymakamlar ve yerel yönetimlerdeki idarecilerin cinsiyet dağılımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41515) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

135.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, hakkında haber alınamayan bir kişinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41516) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

136.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, pandeminin turizm sektörüne olumsuz etkilerine ve sektöre yönelik desteklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41517) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

137.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, edebiyat dergilerinin gönderim bedellerinin yüksekliğine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41518) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

138.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli İlçesindeki Hükümet Konağı önündeki heykellerin yenilenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41519) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

139.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından kiraya verilen narenciye bahçesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41520) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

140.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Bakanlığın sözleşmeli personel alım ilanına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41521) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

141.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Tarihi Sivas Divriği Ulucami ve Darüşşifası'nın restorasyonuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41522) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

142.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, pandemi sürecinde yüz yüze eğitime geçiş kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41523) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

143.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, uzaktan eğitim sürecinde yaşanan mağduriyetlere ve bunların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41524) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

144.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Bakanlığa bağlı ülke genelindeki ve Erzurum'daki kurumlarda çalışanlardan Covid-19 nedeniyle vefat edenlere ve vakalara yönelik alınan önlemler ve yapılan çalışmalara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41525) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

145.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, bakaya ve yoklama kaçaklarının bedelli askerlikten yararlandırılmasına yönelik düzenleme yapılması önerisine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41526) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

146.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Tank Palet Fabrikasının devir işleminin niteliğine ve işlemin sonuçlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41527) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

147.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Çin'den gelen aşılarla gecikme yaşanmasına ve mutasyonlara karşı alınacak önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41528) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

148.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, koronavirüs salgınının engelli bireylere ve nadir hastalığı bulunan vatandaşlara olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41529) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

149.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir'de Covid-19 tanısı konulan, hastalık sebebiyle tedavi gören ve vefat eden sayıları ile aşılanan sağlık çalışanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41530) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

150.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de koroner anjiyografi ünitesi kurulması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41531) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

151.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Buca Seyfi Demirsoy Devlet Hastanesinin yıkımına ve yeniden yapımına yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41532) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

152.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, patoloji laboratuvar teknikerliği mezunlarının istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41533) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

153.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Covid-19 aşılama çalışmalarının hızlandırılması ile yerli aşı çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41534) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

154.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2020-2021 yıllarında özelleştirilen hastane yemekhanelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41535) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

155.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul ilinde 2015-2020 yılları arasında hastalık türlerine göre ölüm sayılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41536) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

156.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Yalova ilinde 2015-2020 yılları arasında hastalık türlerine göre ölüm sayılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41537) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

157.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, ilaç mümessillerinin öncelikli Covid-19 aşısı gruplarına dahil edilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41538) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

158.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, ağız ve diş sağlığı tekniklerinin atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41539) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

159.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, ortaöğretim hemşirelik bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41540) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

160.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, kamu dışı aile sağlığı çalışanlarının özlük haklarında iyileştirilmeler yapılması istemine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41541) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

161.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, işitme engelli çocuklar için beyin sapı implantı ameliyatıyla beyne yerleştirilen bir cihazın temininde yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41542) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

162.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İzmir Gaziemir'de eski bir akü fabrikası sahasında bulunan radyoaktif atıkların yarattığı sağlık sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41543) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

163.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Türkiye'deki SMA hastalarına dair çeşitli veriler ile hastalığı önleme ve tedavi çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41544) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

164.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'un Araklı ilçesindeki Karadere Havzasında yapılan Ayvadere Regülatörü ve HES projesi çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41545) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

165.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla'daki tarımsal sulama projelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41546) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

166.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, iflas eden bir süt ürünleri şirketinin borçlarının ödenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41547) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

167.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, orman yangınlarından etkilenen tarım arazilerine ve tahrip olan alanların iyileştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41548) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

168.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yeraltı su rezervlerinin durumuna ve su ayak izi verilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41549) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

169.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019-2020 yılları arasında kombina tesislerinde yapılan hayvan kesimi ile 2021 yılı itibarıyla Et ve Süt Kurumuna bağlı kombina tesisi sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41550) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

170.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal üretimin geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41551) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

171.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2017-2020 yılları arasında yıllara göre meydana gelen orman yangınlarına ve yangına müdahalede kullanılan ekipmanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41552) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

172.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Serik ilçesinde tasfiye edilen Küçük Aksu Barajı Projesine yeniden başlanıp başlanmayacağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41553) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

173.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, 2003-2020 yılları arasında Samsun'a verilen tarımsal destek miktarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41554) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

174.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ayçiçek yağı üretiminin artırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41555) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

175.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Yer Üstü Sularında Mikroplastikler, Etkileri ve Kontrol Yöntemleri Projesi kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41556) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

176.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, kırtasiye ürünlerinin zincir marketlerde satışını engellemeye yönelik çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41557) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

177.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun'da 1 Ocak 2020 ile 31 Aralık 2020 tarihleri arasında borcu sebebiyle takibe düşen kişi ve dosya sayısı ile konkordato ilan eden şirket ve kapanan işletme sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41558) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

178.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, Şanlıurfa'da oyuncak ihtisas gümrüğü ve tekstil ihtisas gümrüğü açılması talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41559) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

179.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 26 Kasım 2020 tarihinde Katar Devleti Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı arasında imzalanan anlaşmaya ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41560) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

180.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, internet altyapı hizmetlerinin kapasitesinin ve hızının artırılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41561) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

181.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Türkiye'ye ait yurt dışında saklanan dijital verilere ve Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezinin inşasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41562) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

182.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya-Burdur karayolu üzerine yapılması planlanan Çubukbeli Tünelinin ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41563) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2021)

183.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, yoğun kar yağışı sebebiyle İstanbul-İzmir yolunda yaşanan mağduriyetler ile kar yağışlarına karşı yollarda alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41564) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

184.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 2010-2021 yılları arasında Van-Hakkari yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41565) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.02.2021)

185.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Milli Piyango'nun işletmeci şirketi ile ilgili bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41566) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.02.2021)

186.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir şirketin faaliyetlerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41567) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2021)

187.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, YÖK'ün yetkilerine ve üniversitelerin yapı ve bütçelerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41568) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

188.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Boğaziçi Üniversitesi'ne yapılan rektör atamasına ve üniversiteye iki yeni fakülte kurulması kararına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41569) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

189.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir televizyon kanalının logo değişikliği başvurusunun RTÜK tarafından dikkate alınmadığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41570) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

190.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, gazetelere verilen cezalara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41571) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

191.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, 11 Ocak 2020 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde kaçırıldıkları düşünülen eşlerden birinin cinayetinin aydınlatılması diğerinin akıbetinin belirlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41572) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

192.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Valiliği ile Rize-Artvin Havalimanı arasındaki mesafeye ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/41573) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

193.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, İmralı Cezaevinde kalan bazı mahkumların avukatlarıyla görüştürülmediği iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41574) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2021)

194.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, İmralı Cezaevinde mahkumların avukatları ve aileleriyle görüşemediği iddiaları ile cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41575) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2021)

195.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep E Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin yaşamını yitirdiği olaya dair çeşitli iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41576) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.02.2021)

196.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kuzey ve Doğu Suriye'de yaşayan bazı Suriyeli kişilerin Türkiye'ye getirilerek yargılandıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41577) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2021)

197.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Anayasa Mahkemesi ve AİHM'ye yapılan başvurulara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41578) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2021)

198.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bazı Suriyeli kişilerin Suriye'de işledikleri suçlar nedeniyle Türkiye'ye getirilerek yargılandıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41579) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

199.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan ağır hasta bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41580) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

200.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, bazı Suriyeli kişilerin Suriye'de işledikleri suçlar nedeniyle Türkiye'ye getirilerek yargılandıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41581) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

201.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevinde mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41582) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

202.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, bazı Suriyeli kişilerin Suriye'de işledikleri suçlar nedeniyle Türkiye'ye getirilerek yargılandıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41583) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

203.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Kahramanmaraş Türkoğlu 1 ve 2 Nolu L Tipi Kapalı cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen bazı hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41584) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

204.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, bazı Suriyeli kişilerin Suriye'de işledikleri suçlar nedeniyle Türkiye'ye getirilerek yargılandıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41585) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

205.- Batman Milletvekili Feleknaş Uca'nın, bazı Suriyeli kişilerin Suriye'de işledikleri suçlar nedeniyle Türkiye'ye getirilerek yargılandıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41586) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

206.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de tutuklanan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41587) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

207.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41588) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

208.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan mahkumların kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41589) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

209.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de tutuklanan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41590) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

210.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aliaga Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün denetimli serbestlik koşullarından yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41591) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

211.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve bazı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41592) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

212.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, bir üniversite öğrencisinin ölümüne dair çeşitli iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41593) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

213.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, çeşitli cezaevlerinde bulunan ve hasta olan kişilerin tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41594) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

214.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Alanya L Tipi Kapalı Cezaevinde mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41595) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

215.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevindeki bir kişinin infaz süresini tamamlamasına karşın tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41596) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

216.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ev hapsi nedeniyle hasta bir hükümlünün tedavisinin engellendiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41597) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

217.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün, bir hükümlünün sağlık sorunları nedeniyle tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41598) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

218.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burdur E Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41599) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

219.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Boğaziçi Üniversitesindeki protestolara katılan bazı gençler hakkında konutunu terk etmeme adli kontrol tedbiri uygulanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41600) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

220.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, evli bir çiftin terör örgütüne üye olma suçundan aldıkları cezaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41601) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

221.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün denetimli serbestlik uygulamasından yararlanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41602) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

222.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, saldırıya uğrayan bir kadınla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41603) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

223.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, saldırıya uğrayan bir kadınla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41604) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

224.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Van T Tipi Cezaevinde kalan bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41605) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

225.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Van T Tipi Cezaevindeki bir kişinin kötü muameleye uğradığına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41606) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

226.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın malulen emeklilik başvurusunun kabul edilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41607) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

227.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, pandemi sürecinin kadınlara yönelik etkilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41608) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

228.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, 2018-2021 yılları arasında cinsel istismara uğrayan çocuk sayısı ile Ağrı'da hayatını kaybeden bir çocuk hakkında görülmekte olan bir davaya ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41609) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

229.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, geçim sıkıntısı nedeniyle intihar eden bir çiftle ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41610) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

230.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, işçilerin Covid-19'a karşı öncelikli olarak aşılınmaları önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41611) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

231.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Paris İklim Anlaşması'nın gereklerinin yerine getirilmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41612) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.02.2021)

232.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, küresel iklim değişikliğine yönelik politikalar ile İzmir'de yaşanan sel felaketinin yol açtığı mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41613) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

233.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İller Bankası Macunköy Sosyal Tesislerinde yapımına başlanan ek binanın maliyetine ve Tesis girişinde bulunan Atatürk büstünün kaldırılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41614) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

234.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, millet bahçesi yapımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41615) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

235.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Ulus'ta TOKİ tarafından yapılan kazılarda tarihi eserler bulunmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41616) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

236.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Aydın'da bir maden sahasının kapasitesinin artırılmasının çevreye vereceği olası zarara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41617) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

237.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Batman'da yapılacak olan Metin HES Projesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41618) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

238.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Çin Halk Cumhuriyeti ile imzalanan suçluların iadesi anlaşmasına ve Uygur Türklerine yönelik uygulanan politikalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41619) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

239.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Kuzey Irak'ın Gara bölgesine yapılan operasyona ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41620) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

240.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, bir il müdürünün sosyal medya paylaşımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41621) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

241.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli'nin gayrisafi yurt içi hasıladan aldığı paya ve gelir eşitsizliğinin kaldırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41622) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.02.2021)

242.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Boğaziçi Üniversitesi'nde yapılan protesto gösterileri sırasında yaşanan olaylarla ilgili bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41623) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2021)

243.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bir kişinin kullanım hakkı olmadığı halde çıkarılı araç kullanmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41624) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2021)

244.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, 5 Şubat 2021 tarihinde Şanlıurfa'da bir pasajda polis tarafından yapılan aramaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41625) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.02.2021)

245.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, İstanbul Esenler Belediyesindeki bazı atamaların usulsüz olduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41626) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2021)

246.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin gözüaltına alınırken tacize uğradığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41627) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2021)

247.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Sayıştay'ın, 2019 yılı denetim raporunda Kırşehir Belediyesine dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41628) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

248.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da bulunan Güllü Deresi üzerinde yapılması planlanan HES projesine ait ÇED raporunun yasal süresi bittiği halde yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41629) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

249.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Mamak Belediyesi tarafından yayımlanan gazete ilanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41630) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

250.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'de gözaltına alınan bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41631) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

251.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'de gözaltına alınan bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41632) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

252.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'de gözaltına alınan bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41633) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

253.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Muhsin Yazıcıoğlu'nun hayatını kaybettiği helikopter kazısının aydınlatılması için olay günü yapılan görüşme kayıtlarının incelenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41634) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

254.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'da bulunan sebze ve hayvan pazarı ile taksi esnafının yaşadığı sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41635) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

255.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, saldırıya uğrayan bir kadınla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41636) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

256.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, saldırıya uğrayan bir kadınla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41637) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

257.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, suç oranlarındaki artışa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41638) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

258.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'in Konak ilçesinde bulunan Kaptan Mustafa Paşa İş Merkezinin inşaat çalışmalarında tarihi kalıntılara rastlanmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41639) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

259.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, 4+4+4 eğitim sisteminin yeterliliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41640) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2021)

260.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, bazı bürokratların sosyal medyada yaptığı paylaşımlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41641) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.02.2021)

261.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Bakanlığa bağlı okul ve kurumlarda kullanılan dijital mesajlaşma uygulamalarına ve bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41642) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

262.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, sınav ücretlerine yapılan zamlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41643) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

263.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, eğitim sisteminde ve okullarda yapılacak düzenlemelere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41644) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

264.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'daki öğrencilerin EBA'ya erişimlerinin sınırlı kalmasına ve bu konuda yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41645) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

265.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'da yaşayan öğrencilerin EBA sistemine erişim oranına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41646) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

266.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Kuzey Irak'ın Gara bölgesine yapılan operasyona ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41647) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

267.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, bir partinin pandemi döneminde gerçekleştirilen kongre toplantılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41648) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2021)

268.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Çin menşeli Covid-19 aşısının etkinliğine yönelik çalışmalara ve aşılamaların hızlandırılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41649) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

269.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çin menşeli Covid-19 aşısına acil kullanım onayı verilme sürecine dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41650) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

270.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, aşı randevusu aldığı halde aşı olamayan kişilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41651) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

271.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, yan dal uzmanı hekimlerin ana dallarında çalışmak üzere özel sağlık kuruluşlarına geçiş için yaptıkları başvurulara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41652) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

272.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'da bir kişinin arşiv soruşturması sebebiyle iş akdinin feshedildiği yönündeki iddiaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41653) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

273.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, öksürtme cihazının SGK tarafından karşılanması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41654) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

274.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, bir siyasi partinin pandemi sürecinde farklı illerde kongre yapmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41655) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2021)

275.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çin menşeli Covid-19 aşısına acil kullanım onayı verilmesi sürecine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41656) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

276.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 aşısı temini ve aşılama sürecine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41657) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

277.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, bir siyasi partinin pandemi sürecinde yapılan kongrelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41658) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

278.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Feke ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41659) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

279.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Aladağ ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41660) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

280.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Karataş ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41661) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

281.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın İmamoğlu ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41662) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

282.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Karaisalı ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41663) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

283.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Kozan ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41664) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

284.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Saimbeyli ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41665) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

285.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 13 yılda Adana'nın Sarıçam ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41666) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

286.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Seyhan ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41667) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

287.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Tufanbeyli ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41668) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

288.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Yumurtalık ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41669) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

289.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Yüreğir ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41670) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

290.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Pozantı ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41671) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

291.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 19 yılda Adana'nın Ceyhan ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41672) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

292.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, son 13 yılda Adana'nın Çukurova ilçesinde açılan ve kapanan fabrikalara dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41673) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

293.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, gıda fiyatlarında görülen artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41674) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

294.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, 29.01.2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bazı illerdeki yaylaların statülerinin kaldırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41675) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

295.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'da bulunan bir kooperatifin denetlenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41676) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

296.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir gıda takviyesinin koronavirüse karşı etkili olduğu iddiasıyla piyasaya arz edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41677) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2021)

297.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, pandemi nedeniyle kapalı olan restoran ve kafelerin gerekli tedbirler alınarak açılması, fatura ve kira ödemelerinin askıya alınması önerisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41678) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2021)

298.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Ankara-Niğde Otoyolu ücretlerinin yüksekliğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41679) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

299.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, özel iletişim vergisine yapılan zamma ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41680) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

300.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Aksaray-Mersin arasında yapılması planlanan demiryolu projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/41681) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2021)

4 Mart 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 55’inci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Çin Halk Cumhuriyeti’nin Doğu Türkistan Bölgesi’ndeki uygulamalarıyla ilgili söz isteyen Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman’a aittir.

Buyurun Sayın Karaduman.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman’ın, Çin Halk Cumhuriyeti’nin Doğu Türkistan’daki uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle, ülkemizde adaletin tesisinin olmazsa olmaz olduğunu her fırsatta dile getiriyoruz. Biz Saadet Partisi olarak, yargının bağımsız olduğu, kimsenin hakkının gasbedilmediği, çoğunluk olmanın veya iktidar olmanın bir hak sebebi olarak görülmediği, 99’a karşı 1’in hakkının korunduğu, adil ve yaşanabilir bir Türkiye istiyoruz. Bu çerçevede, İnsan Hakları Eylem Planı’yla açıklanan hususların aslında önemli olduğunu düşünüyoruz ve açıklanan cümleleri destekliyoruz ancak ifade edilen haklar hâlihazırda zaten bir yasal güvence altındadır. Nitekim, yasalarca belirlenmiş bu haklar keyfi uygulamalarla gasbedilmektedir. Türkiye’de temel hakların teslim edilmesi konusunda yeni bir içerikten ziyade, mevcut yasaları uygulamaya ihtiyaç vardır. Hukuku rafa kaldırırsanız, mahkemelere talimat verirsiniz, emellerinize uygun karar vermeyen yargı mensuplarını cezalandırırsanız... Öncelikle bu anlayışınızı değiştirme noktasında bir irade ortaya koymanız gerekir. Açıkça söylemeliyim ki süslü cümleler bu tahribatı görünmez kılmaya yetmiyor, eylemlerinizi çelişki içerisinde olan söylemlerinizi artık umut olmuyor. Bu çelişki, adaletle birlikte, adaletle duyulan güveni de açıkça ortadan kaldırıyor. Şunu sormak mecburiyetindeyiz: Hangi yasayı düzeltir, hangi yasayı çıkarırsak ve hangi eylem planını ortaya koyarsak adil olacağız? Eğer bu soruya cevap bulamıyorsanız, buradan çıkarılması gereken asıl mesele, adaleti tesis edecek bir anlayışa olan ihtiyacın varlığıdır. Zihniyetimizi değiştirmedığımız sürece, adil bir yönetim uygulamasını tatbik etmediğimiz sürece, eylem planı olarak açıklanan şeyler, söylem planı olmaktan öteye gitmeyecektir.

Kıymetli arkadaşlar, “insan hakları” demişken, bütün bir dünyanın gözü önünde cereyan eden bir zulmü buradan duyurmayı bir mesuliyet olarak görüyorum. Sizi özellikle insan hakları konusunda hassas olduğunuz bir zamanda yakalamışken bir konunun altını çizmek istiyorum. Doğu Türkistan diye bir yer var. Bildiniz değil mi? “Uygur Türkleri” “Çin” “toplama kampları” bunlar bir şeyler hatırlatıyor değil mi? Çin, Doğu Türkistan’da yıllardır soykırım yapıyor. Çin devleti, akla hayale gelmeyecek zulümleri uyguladığı toplama kamplarını dünyaya eğitim merkezî olarak tanıtıyor ve bu kamplarda 3 milyon Uygur Türkünü esir tutuyor. Katliamlar, yargısız infazlar, keyfi tutuklamalar ve keyfi gözaltı işlemleri ve bunlarla birlikte gerçekleşen ölümler sistematik olarak yıllardır devam ediyor. Uygur dilinin yasaklanmasıyla birlikte,

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

kültürel asimilasyon sonucunda Doğu Türkistan âdeta Çinleştiriliyor. Demografik yapının değişmesi, insanların zorla göçe tabi tutulması gibi politikalar sonucunda bölgede insanlar yerinden ediliyor ve bölgeye Çinlilerin yerleştirilmesiyle işgal açıkça gerçekleştiriliyor. Zorunlu kürtaj uygulamaları, genç kızların zorunlu işçi olarak çalıştırılması ve üzümlere ifade ediyorum ki kadınların fuhşa zorlanması gibi çok ciddi sorunlarla karşı karşıyayız ve bütün bu zulümler yıllardır sistematik bir şekilde devam ediyor. Bu zulümleri bütün dünya görüyor ve geçtiğimiz aylarda konuyla ilgili ortak bir bildiri yayımlandı; 39 farklı ülkenin imzası varken Türkiye'yi bu mezalim karşısında sessizliğe mahkûm eden bu anlayışı reddediyoruz.

Üstelik kamplardaki annesinden, babasından, çocuklarından haber alamayan Doğu Türkistanlıların Türkiye'de büyükelçilik önündeki eylemleri neticesinde gözaltına alınması ülkemiz açısından büyük bir utançtır. Burada Çin'den sorulması gereken hesap ne yazık ki Doğu Türkistanlıların kendisinden soruluyor. Bizim inancımızda mazlumu korumak vardır, zulme sessiz kalmak bizim inancımızda yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) – Biz inanıyoruz ki zulme rıza ancak ve ancak zulümdür. Ünlü düşünür Gandhi der ki: “Altın prangalar demir prangalardan daha da kötüdür.” Allah aşkına, ayağınıza vurulan hangi pranga sizi bu denli hissiz ve hareketsiz bıraktı? Bu zulüm karşısında daha ne kadar sessiz kalmayı tercih edeceksiniz? Hiçbir pazarlık Doğu Türkistan'da yaşanan soykırıma sessiz kalmanın bir gerekçesi olamaz. Bugün sussanız da Türkiye size rağmen mazlumlara umut ve zalimlere korku olmaya devam edecektir. Bizler bu zulme hiçbir zaman sessiz kalmayacağız, her platformda Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin sesini ve feryadını en güçlü şekilde haykıracağız. Bu zulüm karşısında bugün takınılan tavır, bugünkü sessizlik elbette ki tarihe düşülen bir nottur.

Tekrar ediyorum: Susmayın, Çin'den değil Allah'tan korkun!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Mersin'de ve ülke genelinde esnafın, işçinin, çiftçinin ve emeklinin yaşadığı ekonomik krizle ilgili söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır'a aittir.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin ilinde ve ülke genelinde esnafın, işçinin, çiftçinin ve emeklinin yaşadığı ekonomik krize ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, doğasıyla, deniziyle, yaylasıyla, tarım alanlarıyla, tarihiyle dünyanın en güzel şehirlerinden biri olan Mersin'imizi ve sorunlarını konuşmak istiyorum.

Geçen hafta arkadaşlarımızla, milletvekili arkadaşlarımızla Anamur'u, Erdemli'yi, Tarsus'u, merkezi gezdik. Çiftçilerimizi, esnafımızı, emeklimizi, işsizlerimizi dinledik. Gerçekten ortada çok vahim bir tablo vardı. Ben, yaşadıklarımı, gördüklerimi anlatmak istiyorum. Muhalefet partisi milletvekili olmama rağmen, sizin adınıza benim yüzüm kızardı.

Çok acı ve vahim bir tablo var. Bakın, bakkala gidiyoruz; bir ev hanımı çay bardağında yağ almak zorunda kalıyor. Kasaba gidiyoruz; bir emekli 5 lirayı elinde sıkı sıkı tutuyor, başını önüne eğiyor ve 5 liralık et alıyor. Fırına gidiyoruz; insanlar 50 kuruş olduğu için bayat ekmek kuyruğunda. Bakın, birileri tavukçuda kemiksiz olan eti alırken birileri tavuğun kemiğini alıyor, çocuğuna çorba yapıyor. İşsiz çocuklarımız geleceğimiz. Gerçekten Mersin'de, geleceğimiz adına bir üzüntü duydum.

Peki, neden Mersin bu durumda? Bakın, iktidara geldiğinizden beri Çukurova Havaalanı'nı bitirmediniz. Türkiye'nin en büyük kargo havaalanlarından biri olacaktı. Mersin-Antalya Otoyolu'nu bitirmediniz. Bakın, Aksaray-Mersin demir yolunun liman bağlantısını yapmadınız. Kazanlı Sahil Projesi'ni yapmadınız. Peki, on dokuz yılda ne oldu? Çukurova kapandı, SEKA kapandı, Berdan kapandı, Adana sınırında olmasına rağmen ÇUKOBİRLİK kapandı. Burada on binlerce insan çalışıyordu. Neden Mersin'e yatırım yapmıyorsunuz, neden?

TAMER DAĞLI (Adana) – Berdan, on dokuz yıldan önce kapandı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – On dokuz yıldan önce kapansa da evet, Berdan kapandı. Peki, kaç tane fabrika açıldı? Ne kadar yatırım yapıldı? Sıfır, sıfır, sıfır. İşte binlerce işsiz genç var.

Bir durum daha var. Bakın, bir köylü şunu söylüyor, diyor ki: “80’de de ben kriz yaşadım, 90’da da, 2000’de de yaşadım. Olabilir, ekonomik nedenleri tartışırız. Beni üzen şey şu: Sarayın, Cumhurbaşkanının yakınları, evlatları, saray bürokratlarının yakınlarıyla benim derdim aynı değil. Benim derdim açlık, benim derdim sefalet, boş dolap, onlar ise çocuklarının parasını nasıl koruyacağını düşünüyor.” diyor. Bu, vicdanları rahatsız ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Üçüncü bir durum, bir de belediye var. Bu süreçte -milyarlarca lira borç almış- Mersin Büyükşehir Belediyesi 750 bin aileye sıcak yemek vermiş; bakın, 1,5 milyon maske, 90 bin sağlık seti dağıtmış; 200 bine yakın erzak dağıtmış. Bir yandan borç ödemiş, bir yandan alt geçit dâhil, battıktı dâhil, köy yollarını yapmış. Şimdi, kendisinin yapmadığı borcu ödemek için Belediye Meclisinden 4 kez, 250 milyon borçlanma yetkisi istemiş, Cumhuriyet Halk Partisi’nin Meclis üyeleri reddetmiş. Neden? Neden? Ha, bu ülkenin Cumhurbaşkanı “İzmir’e su verdim.” derse -sanki Bulgaristan’a vermiş- onlar da bu belediyelere destek olmuyor. Böyle şey olur mu arkadaşlar? Neden? Bu borcu siz yaptınız, sizin borcunuz; ödemek bize düşüyor ama hizmet etmek de bize düşüyor. Ne kadar üzücü.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ağlama, ağlama!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Komisyonunda, komisyonunda...

Ben ağlamam beyefendi! Niye ağlayacağım?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Borcunu söylemeyeceksin!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Biz vatandaşa ağlarız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ha, şunu söyleyeyim: Ben bu halk için ağlarım, üzülrüm ama göbeğimi kaşıyarak da burada oturmam. (CHP sıralarından alkışlar) Lütfen... Ne demek ağlama? Ağlarım bu halk için ben.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bağırma, bağırma! Ne bağırıyorsun?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Göbeğini kaşıyan kim?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Böyle şey olur mu? Böyle şey olur mu? Ağlama, ağlama... Siz de ağlayın, siz de! Benim yüzüm kızarıyor, ben üzüldüyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Göbeğini kaşıyan kim, onu söylesin. Hayır, göbeğini kaşıyan yok. Kim bu göbeğini kaşıyan?

BAŞKAN – Lütfen...

Sayın Başarır, Genel Kurula hitap edin.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, daha yeni Komisyona geliyor. Hazine, hazine...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Saygılı olun biraz!

TAMER DAĞLI (Adana) – Berdan, Çukurova ve ÇUKOBİRLİK ne zaman kapandı, tarihlerine baksın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Başkanım...

TAMER DAĞLI (Adana) – Tarihlerine baksın. Doğruyu söyle!

BAŞKAN – Siz devam edin, Genel Kurula hitap edin.

Sayın milletvekilleri, lütfen.

TAMER DAĞLI (Adana) – Doğruyu söylemiyor ama Başkanım.

BAŞKAN – Size kürsüden söz verimiz konuşursunuz, doğruları anlatırsınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İki dakika söz verirsiniz ama Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Hazine 5’li çetenin yurt dışı kredilerine kefil oluyor, yurt dışı kredilerine kefil oluyor ama bakın, AKP, Cumhurbaşkanı, bizim belediyelerimizin yurt dışından aldığı kredilere imza atmıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Oraların milletvekilleri var; Berdan, Çukurova, ÇUKOBİRLİK hangi dönem kapandı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yani benim bu kadar anlattığımdan 2 tane fabrikayı anlıyorsan ben sana ne söyleyeyim? Ben açlık diyorum, sefalet diyorum.

TAMER DAĞLI (Adana) – Yalan söylemeyeceksin, doğruyu söyleyeceksin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben yalan söylemiyorum, gerçekler ortada.

TAMER DAĞLI (Adana) – Doğruyu söyleyeceksin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, sokağa çıkarken senin yüzünün kızarması lazım. İntihar eden insanlara bak, çaresiz insanlara bak.

TAMER DAĞLI (Adana) – Doğruyu söyleyeceksin! Tarihlerine bak! Yalan söylüyorsun! Doğruyu söylemeyince yüzün kızarıyor mu? Yüzün kızarıyor mu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İnsanlar çay bardağında yağ alıyor, yağ! (CHP sıralarından alkışlar) Senin görevin ne? Sen utanmıyorsun, saraya yağ çekiyorsun, ayıp, ayıp! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER DAĞLI (Adana) – Doğruyu söyleyeceksin!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan söylüyorsun!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan söylüyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İlk kez bir milletvekili olarak utanıyorum. İşçiye, çiftçiye, millete düşman.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başarır, teşekkür ediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yazıklar olsun ya! Yazıklar olsun!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sana yazıklar olsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Şov yapma, yürü!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Geldin, burada yalan söyleyip gidiyorsun. Onun için de millet size itibar etmiyor.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hayatında Mersin’e mi geldin?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Mersin’i biliyor musun, konuşuyorsun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Çukurova’nın tarihlerine bak Alpay Antmen’le.

BAŞKAN - Sayın Dağlı...

TAMER DAĞLI (Adana) – Yalan söylüyorsun!

BAŞKAN – Sayın Dağlı...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sırtıyorsun orada bir de!

TAMER DAĞLI (Adana) – Başkanım, tarihlerine baksın.

BAŞKAN - Sayın Dağlı, eğer “Sizin zamanınızda kapatılmış.” deseydi ben size söz verecektim ama “Kapatılmış.” dedi.

TAMER DAĞLI (Adana) – “On dokuz yılda.” diyor, “On dokuz yılda.”

BAŞKAN - Siz itiraz ettiniz. Sizden önce onu da söyledi zaten, “Olmayabilir.” dedi, onu da söyledi.

Biz görüşmelerimize devam ediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – TEKEL’i de benim babam kapattı(!)

TAMER DAĞLI (Adana) – Yalan söylüyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kim kapattı?

BAŞKAN - Sayın Başarır...

Gündem dışı üçüncü söz, 4 Mart 1981, Paris’te Türkiye Büyükelçiliğinde görevli Çalışma Ataşesi Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı’nın terör örgütü ASALA tarafından öldürülmesiyle ilgili söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Halil Özşavlı’ya aittir.

Buyurun Sayın Özşavlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı’nın, 4 Mart 1981, Paris’te Türkiye Büyükelçiliğinde görevli Çalışma Ataşesi Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı’nın terör örgütü ASALA tarafından öldürülmesine ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, iki gün evvel Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı’nın vatanımıza, milletimize, halkımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün sizleri, çok az konuştuğumuz, pek bilmediğimiz, hatırlamadığımız bir konu hakkında bilgilendirmek istiyorum: Ermeni terör örgütü ASALA ve ASALA’nın hemen akabinde, ASALA’yı kuranlar, kurduranlar tarafından kurulmuş PKK terör örgütü.

Kırk yıl önce, tam kırk yıl önce bugün Paris’te Büyükelçiliğimizde görevli Çalışma Müşaviri Reşat Moralı ile Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı şehit edildiler. Bu terör örgütleri tarafından öldürülen, ASALA tarafından öldürülen diplomatlarımızdan sadece 2’siydi bunlar. Olay şöyle gelişti: 4 Mart 1981 tarihinde, saat 12.45 sıralarında, Büyükelçiliğimizde görevli Çalışma Müşaviri Reşat Moralı ile Diyanet İşleri Görevlisi Tecelli Arı ve AnadoluBank Paris temsilcisi İlky Karakoç çalışma müşavirliği binasından çıktılar, hemen binanın arkasında park etmiş olan Moralı’ya ait araca yöneldiler. Araca bindikleri esnada, sırtları o esnada dönük fakat birden bire onlara dönüp otomatik silahlarla ateş eden teröristlerle göz göze geldiler. Bu esnada, Moralı şoför koltuğuna yönelmiş, Tecelli Arı arka koltuğa oturmuş, İlky Karakoç ise ön sağ koltuğa oturmak üzereydi fakat gelen kurşunlar neticesinde, arka koltukta oturmuş olan din görevlisi Tecelli Arı, anında, başından 2 kurşun yiyerek orada şehit oluyor. Bir terör saldırısına maruz kaldıklarını anlayan Moralı ve Karakoç can havliyle kaçmaya başlıyorlar. İlky Karakoç, o esnada orada bulunan “Park Edilmez” levhasının direğine başını çarpıp yere düşüyor; terörist gelip yakın mesafeden başına ateş edecekken silahı tutukluk yapıyor, İlky Karakoç o esnadaki bir-iki saniyeden istifade edip kaçmayı başarıyor. Reşat Moralı ise o da o esnada kaçmakta fakat ileride pusu kurmuş olan başka bir teröristin kurşunlarına hedef oluyor ve sırtından 4 tane kurşun yiyerek o da orada hayata gözlerini yumuyor. Böylece, 2 diplomatımız ASALA tarafından şehit edilmiş oluyor. Bu saldırı 1981 tarihinde gerçekleşiyor. ASALA 1988 tarihine kadar saldırı yapmaya devam etti. O kadar vahşi ve insanlıktan nasibini almamış bir örgüt ki ASALA’nın resmî yayın organı Hayastan dergisinde -Hayastan, Ermenistan demektir- cinayetin fotoğrafını yayınlıyor ve alay ediyor. Reşat Moralı kanlar içinde yerde, Reşat Moralı’nın eşi naaşın başında ağlıyor; sözde onun ağzından şöyle diyor: “Ah Reşat, neden beni dinlemedin? Ermeni halkının haklarını tanımayan faşist bir Hükümet için çalışmamı sana kaç kez söyledim.” Bir de alay ediyor, şehidimizle, şehidimizin naaşıyla. ASALA böyle vahşi bir terör örgütüdür.

ASALA’yla ilgili olarak iki yıldır sürdürdüğümüz çalışmalar neticesinde 3 cilt bir eser yazdık. İnşallah, yakında odalarınıza göndereceğiz. Bu örgütü, İngiliz istihbarat belgeleri ve CIA belgelerinden, ayrıca ASALA’nın kendi resmî kaynaklarından faydalanarak yazdık. Bu dünyadaki belki, şu ana kadar, ASALA veyahut da Ermeni terör örgütleriyle ilgili olan en detaylı çalışmayı yazmış olduk. Gönül isterdi ki şurada ben size saatlerce ASALA’yı ve ASALA-PKK ortaklığını anlatayım. Şimdilik iki cümle söyleyebilirim: 1980 tarihinde, Sayda şehrinde, nisan ayında ASALA ve PKK ortak basın toplantısı düzenliyor -fotoğrafları da var, İngiliz istihbaratı ele geçirmiş- “Bundan sonra Türkiye’ye karşı birlikte eylem yapacağız.” kararı alıyorlar ve hemen akabinde, toplantıdan sonraki aylarda hem Roma’daki hem de Yunanistan’daki konsolosluklarımıza yapılan bombalı eylemleri beraber üstleniyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Sayın Başkan, yarım dakika.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Diğer bir Ermeni terör örgütü, kısa adı JCAG dediğimiz yani Ermeni intikam komandolarıdır. ASALA 1975’ten 1988 tarihine kadar 205 saldırı yapmıştır fakat fiilen saldırı yapabildiği tarih 1984’tür. 1988’de kendi lideri Harutün Tokaşyan, kod adı Agop Agopyan, kendi adamları tarafında öldürüldüğü için resmen bitti diyoruz fakat aslında, resmen 1984 yılında bitiyor. Ne hikmetse, hemen akabinde PKK başlıyor. Enteresan olan şey şu: 205 saldırının sadece 83 tanesi Türkiye’ye yapılıyor ASALA tarafından, 122 tanesi ASALA mensuplarını tutuklayan Avrupalı devletlere; teröre destek veren Fransa ve İsviçre -Ermeni terörüne çok destek veriyorlar- yine, Ermeni terörünün hedefi oluyor.

Sözlerime son verirken, başta PKK, ASALA ve IŞİD olmak üzere tüm terör örgütlerini lanetliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla)– Bu örgütler tarafından şehit edilen asker, polis, tüm vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

İlk söz Sayın Kılavuz’a aittir.

Sayın Kılavuz, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz’un, Alparslan Türkeş’in Türk dünyasının varlığına ömrünü adadığına, Türk gençliğini Türk Bayrağı olarak addeden Alparslan Türkeş’i gençliği zehirleyen biri olarak göstermenin ahlaksızlık olduğuna ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

FETÖ artığı, açılım meraklısı, hainbaşı Apo’nun sevdalısı, satılmış bir zavallının, milliyetçiliği hastalık, Başbuğ’umuzu da bu hastalığı yayan biri olarak göstermesi ibretlik bir durumdur. Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş, vatanımızın, devletimizin, milletimizin ve Türk dünyasının varlığına ömrünü adanmış; milyonlarca Türk gencini vatan, millet, bayrak ve mukaddesat sevdasıyla yetiştirmiş, bozgunculuğa, tembelliğe, ahlaksızlığa, cehalete ve yalancılığa karşı Türklük gurur ve şuuru, İslam ahlak ve faziletiyle donatmış büyük bir şahsiyettir. Türk gençliğini Türk Bayrağı olarak addeden Başbuğ’umuzu, gençliği zehirleyen biri olarak göstermek ahlaksızlıktır. Milletini sevmeyi ve yükseltmeyi hastalık olarak görmek, Türk milliyetçilerinin kurduğu bir devlette Türk milliyetçilerine kin gütmek, Türklüğe saldırmak için fırsat gözetmek arsızlıktır. Hazindir ki bu zavallı bunları asla idrak edemeyecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

2.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin’in, Muğla ilinde 600 bin metre sulama ağı olduğuna, Muğla ili büyükşehir statüsü aldığı için 2014 yılından beri bu sulama ağının sahihsiz kaldığına, üreticinin mağdur olmaması ve su kaynaklarının kontrollü kullanımı açısından sulama tesislerini DSI’ye devretmeyi düşünüp düşünmediklerini Tarım ve Orman Bakanlığına sorduğuna ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığına... Muğla ilimiz genelinde 1950’li yıllardan 2014 yılına kadarki zaman zarfında inşa edilmiş 450 bin metre açık, 150 bin metre uzunluğunda kapalı sistem sulama kanalı bulunmaktadır. Mevcut durumlarıyla çok fazla su kayıplarına neden olması, yeterli alanı sulayamaması, yeterli çiftçinin yararlanamaması nedeniyle ekonomik olarak kayıplara neden olmaktadır. Muğla ili büyükşehir statüsü kazandığı zaman ilimizde 2014 yılına kadar inşa edilmiş sulama tesisleri sahihsiz kalmıştır. Muğla Büyükşehir Belediyemiz tarımı destekleme kapsamında ve üretici mağduriyetlerini biraz olsun önlemek için bu zamana kadar söz konusu tesislerde bakım, oranın ve temizlik faaliyetlerinde bulunmuş olup söz konusu çalışmalara ara vermeden devam etmektedir. Üreticilerimizin mağdur olmaması, bütünlüğün sağlanması ve su kaynaklarının kontrollü kullanımı açısından tarımsal sulama tesislerini Devlet Su İşlerine devretmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ili Tarsus ilçesinin ülkenin en büyük ilçesi olduğuna, Gençlik ve Spor Bakanlığından kente yakışan bir stadyum ve Kredi Yurtlar Kurumunca yurt yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, kentim Tarsus Türkiye'nin müstakil en büyük ilçesidir. 346 bin nüfusuyla, cumhuriyetle beraber kurulan futbol kulübüyle binlerce yıldır medeniyetin beşiği olan bir kenttir. Kentimizdeki Şehir Stadyumu 1950 yılında Tuncel Kurtiz'in babası Hamdi Kurtiz tarafından hizmete açılmış, 1950 yılından bu tarafa da ufak tefek tamiratlarla günümüze gelmiştir. 350 bin nüfuslu kente yakışmayan bir stadyum vardır. Gençlik ve Spor Bakanlığımızdan ricamız şudur: Öncelikle Tarsus Şehir Stadyumu -yine, kapalı spor salonumuz da teknik ömrünü tamamlamıştır- kapalı spor salonu ve -kendisine ait bir Tarsus Üniversitesi olmasına rağmen Tarsus'ta Kredi Yurtlar Kurumuna ait bir yurt yoktur, kiralamayla özel yurtlar çalıştırılmaktadır- bir de Kredi Yurtlar Kurumu yurdunun Tarsus'a yapılması elzemdir. Gençlik ve Spor Bakanlığımız Türkiye'nin birçok yerinde modern stadyumlar, kapalı spor salonları, gençlik merkezleri ve Kredi Yurtlar Kurumu yurtları yapmıştır. Bu hizmetlerin Mersin'imize ve Tarsus'umuza da gelmesini talep ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kadıgil...

4.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, 8 Martta sömürüye, eşitsizliğe, kadın kırımına karşı 81 ilde sokaklarda olacaklarına ilişkin açıklaması

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Önümüz 8 Mart; “Biz varız, buradayız.” dedikçe inatla yok saydığınız, yere batasınca cinsiyetçi dilinizle her gün aşağılamayı marifet sandığınız, hem evde hem işte sömürüp emeğinin karşılığını kata vermediğiniz, bu sömürü düzenini “gelenek” ve “kutsal aile” adı altında yutturmaya kalktığınız kadınların, bu dünyayı döndüren emekçi kadınların günü kutlu olsun. Biz bir 8 Martta daha tüm bu sömürüye, eşitsizliğe, kadın kırımına karşı bilin ki 81 ilde sokaklardayız; Ankara’da, Kayseri’de, Diyarbakır’da, Antep’te, İzmir’de ve ille de Feminist Gece Yürüyüşü’nün ait olduğu yerde, Taksim’deyiz. Buradan muktedir bıyıklılar kulübünü çok açık ve net uyarıyorum: Sakın pandemiyi bahane edip de polisi kadınların üstüne saldırmaya kalkmayın, sakın bir kez daha bizi tüm dünyaya rezil etmeyin, sakın lebalep AKP kongrelerinde, gericilerin türlü eylemlerinde bulaşmayan bu meretin 8 Martta bulaşacağını iddia edip aklımızla alay etmeyin, sakın. Çünkü sokaklar bizim, geceler bizim, meydanlar bizim; yaşasın 8 Mart, yaşasın kız kardeşliğimiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özgüneş...

5.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, İstanbul ilinde 2 gencin kaçırılıp ajanlaştırma dayatması yapıldığına, Şırnak ili Cizre ilçesinde de benzer olaylar yaşandığına, Süryani vatandaşlar Şimuni ve Hürmüz Diril'in geçen yıl Beytüşşebap'ta kaçırıldığına ve bu konuda hâlâ doğru düzgün bir araştırma olmadığına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Selamlar.

İçişleri Bakanına soru önergesi tarzında soru sorduk, komisyonda da sorduk. İstanbul’da 3 gencimiz bir ekip tarafından kaçırılıyor, ormana götürülüyor, işkence ediliyor, ajanlaştırma dayatması yapılıyor. Geçen gün yine bir gencimiz aynı akıbete uğradı. Cizre’de benzer olaylar yaşadık. “İçişleri Bakanı adına arıyoruz.” deyip yüzlerce ailemize telefon açılmış; “HDP’ye niye gidiyorsunuz?” diye soru soruluyor; “Biz sizi takip ediyoruz.” deniliyor.

İkinci bir husus, Süryani halkımızdan olan Şimuni ve Hürmüz Diril Beytüşşebap'ta geçen sene kaçırıldı bir çete, grup tarafından; hâlâ doğru düzgün bir sonuç yok, bir araştırma yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

6.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, işçilerin İş Kanunu'nun 25'inci maddesine dayanılarak tazminatsız olarak işten çıkarıldığına, İstanbul ili Haramidere'de faaliyet gösteren SML etiket fabrikasında çalışan 22 işçinin pandemi gerekçesiyle tazminatsız işten çıkarıldığına, bu işten çıkarmanın asıl gerekçesinin sendikalı olmaları olduğuna, pandemi gerekçesiyle ve kod 29'la işten çıkarmaların arttığına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına daha sıkı denetim yapılması ve önlem alınması çağrısında bulunduğuna ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Salgın nedeniyle işten çıkarılmaları yasaklayan düzenlemenin süresi 17 Mart 2021 tarihine kadar uzatılmıştı ancak bu yasağa rağmen işçiler İş Kanunu'nun 25'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen subjektif gerekçelerle ve pandemi nedeniyle tazminatsız olarak işten çıkarılıyorlar. Daha önce gündeme getirdiğim Sinbo işçilerinden sonra, daha bugün İstanbul Haramidere'de faaliyet gösteren SML etiket fabrikasında çalışan 22 işçi, pandemi gerekçesiyle tazminatsız şekilde iş yerinden çıkarıldıklarını tarafıma bizzat illettiler. İşten çıkarılan 22 işçinin işten çıkarılmasının asıl gerekçesinin pandemi değil, sendikalı oldukları belirtilmiştir. Yasağa rağmen pandemi gerekçesiyle ve kod 29'la işten çıkarmaların artıyor olması karşısında bir kez daha Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına işverenlerin bu suistimallerinde daha sıkı denetimler yapması ve gerekli önlemleri alması çağrısında bulunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

7.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, sahte, son kullanım tarihi geçmiş ve silinmiş, bozulmuş, etiket bilgisi olmayan ürünlerin internette cirit attığına, bu durumun halk sağlığını tehdit ettiğine, gıda takviyelerinin eczane dışındaki yerlerde satılmasının ciddi sorunlar oluşturduğuna, iktidarın bu konuda acilen yasal düzenleme yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir eczacı olarak hem Sağlık Bakanlığını hem de vatandaşlarımızı uyarmak istiyorum. Sahte, son kullanım tarihi geçmiş ve silinmiş, kötü saklama koşullarına maruz kalmış, bozulmuş, etiket bilgisi ve içeriği aynı olmayan ürünler maalesef internette cirit atıyor ve bu durum vatandaşlarımızın sağlığını tehdit ediyor. Ayrıca, gıda takviyelerinin eczane dışındaki kanallarda satılması halk sağlığı ve kamuoyu yararı açısından da ciddi sorunlar oluşturuyor. Doğru gıda takviyesi doğru kişiye doğru dozda verilmediğinde ilaç etkileşimler oluşturabilir, bazı hastalıklara tanı konmasını geciktirebilir, organlara hasar verebilir ve ne yazık ki ölümlere sebep olabilir. Bu nedenle, sağlığa yönelik her türlü ürün sadece eczanelerde satılmalı ve temin edilmeli, eczacı danışmanlığında kullanılmalıdır. İktidar bu konuda acilen yasal düzenleme yapmalı ve Sağlık Bakanlığından ruhsatlı gıda takviyelerini piyasaya sürmelidir.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

8.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne ili Keşan ilçesinde halkın Saroz Körfezi'nin Katarlılara satılmasına, çevre ve hukuk katliamına karşı seslerini duyuracağına, ülkesini seven, yaşadıkları yeri korumak ve çocuklarına bırakmak isteyen herkesi Saroz halkına destek olmaya çağırıldıklarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın Keşan ilçemizde halkımız, yaşadıkları, atalarından kalan ve çocuklarının yaşayacağı Saroz Körfezi'nin Katarlılara peşkeş çekilmesine, çevre ve hukuk katliamına karşı seslerini duyuracak.

Bunu da lebalep yapmayıp pandemi şartlarında akla ve bilime uygun rafine bir şekilde yapacaklar. Vatandaşlarımız haklı olarak soruyor: “Buralar için Katarlılar mı savaştı, bu topraklarda yatan yüz binlerce şehit Katarlı mı ki onlar için topraklarımız talan ediliyor?” Anladık siz AKP olarak sadece doların yeşilini seviyorsunuz, anladık maviden özgürlüğü çağırırdı için hazzetmiyorsunuz, hukuk ve bilimle de hiç işiniz yok. Anlamadığımız ise şu: Katarlılar doğal gaz satacak diye cansiparane çabanız niye? Dün parsel parsel satıyordunuz, bugün katar katar! Biz, ülkesini seven herkesi yaşadıkları yeri korumak ve çocuklarına bırakmak isteyen Saroz halkına destek olmaya çağırıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, küresel şer odakları ve FETÖ terör örgütünün şimdi de Amerika Birleşik Devletleri'nde Türkiye'ye ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik çirkin saldırılarda bulunduğu, bu saldırıları şiddetle lanetlediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan

Türkiye'ye Gezi'de, 17-25 Aralıkta, 15 Temmuzda saldıran, Fatih'e, Kanuni'ye, II. Abdülhamit'e öfkelenen, ülkemizi içeride ve dışarıda yalnız bırakmaya çalışan küresel şer odakları ve FETÖ terör örgütü şimdi de Amerika Birleşik Devletleri'nde Türkiye'ye ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik çirkin saldırılarda bulunuyor. Bu saldırıları en şiddetli şekilde lanetliyorum. Türkiye'yi durdurmak, küçültmek, işgal etmek istediğinizi aziz milletimiz çok iyi biliyor. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın her fırsatta ifade ettiği gibi ne yaparsanız yapın aziz milletimizi bölemeyeceksiniz, vatanımızı parçalayamayacaksınız, Türkiye'yi durduramayacaksınız, ne yaparsanız yapın başaramayacaksınız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Filiz...

10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 3 Martın Dünya Kulak ve İşitme Günü olarak kutlandığına, profesyonel olarak hizmet veren Engelsiz 112 uygulamasının tüm kurum ve kuruluşlara örnek olması ve hastanelerde işitme engellilere tercüman sağlanması ile nitelikli tercüman yetiştirilmesi için eğitim süresinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Telefonun icadıyla tanınan Graham Bell aslında sağırın sessizliğini ortadan kaldırmaya çalışmıştır. İşitme engelli annesinin ve eşinin duymadığı sesleri kaydetmeyi başaran Bell'in işitme kayıpları üzerine yapmış olduğu çalışmalara ithafen doğum günü olan 3 Mart, Dünya Kulak ve İşitme Günü olarak kutlanmaktadır. İnsanlar arasındaki etkili iletişim olan konuşmanın öğrenilmesiye işitmeye bağlıdır. İşitme kaybının yarattığı içe kapanıklık ve depresyon, ancak onlara iş vererek ortadan kaldırılabilir. Profesyonel olarak hizmet veren Engelsiz 112 uygulaması tüm kurum ve kuruluşlara örnek olmalı, hastanelerde Suriyelilere olduğu gibi işitme engellilere de tercüman sağlanmalıdır. Ekranlarda TRT hariç çevirilerin çoğunun hatalı olması, nitelikli tercüman yetiştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bunun için eğitim materyalleri iyileştirilmeli ve 200 saat olan eğitim süresi uzatılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, New York sokaklarında “Stop Erdoğan” yazılı reklam panosu üzerinden yeni bir Erdoğan düşmanlığı körüklenmeye çalışıldığına, düşmanlığın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan üzerinden Türkiye'ye karşı olduğuna ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, New York sokaklarında “Stop Erdoğan” yazılı reklam panosu üzerinden yeni bir Erdoğan düşmanlığı körüklenmeye çalışıldığını görüyoruz. İlgililerin

düşmanlığı okyanus ötesi hapse mahkûm olmuş bir gerçek ama bir gerçek de düşmanlığın Erdoğan üzerinden Türkiye'ye karşı olduğudur, dönüp tarihe bakabilirsiniz. Erdoğan bu ülkenin Cumhurbaşkanı, girdiği her seçimi milletin “Devam.” dediği, başarılı bir sonuçla kazanmış, milletin güvenine layık olmuş, ülkenin geleceğine, yarınlara hizmet etmeye devam ediyor, Allah'ın izniyle devam da edecek. Yeni moda Amerika'nın, Amerika'dakiler üzerinden onu engellemeye çalışmaları ve beklentileri de dünkü gibi başarısız olacak, Türkiye yoluna devam edecektir. Seçim Amerika'nın sokaklarında, Amerika'nın gölgesinde, Amerika'nın hedefleri ve Amerikan mandası güvencesinde yapılmayacak; burada, bu milletin sağduyu ve feraseti dâhilinde yapılacaktır.

“Devam Erdoğan, devam Türkiye!” diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

12.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Uluslararası Ekonomi Enstitüsünün yaptığı bir çalışmayla “Pandemi döneminde en çok, en hızlı gelişen ülke Türkiye.” dediğine, insanları vicdana davet ettiğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, bir filozof, adaleti “En mükemmel vicdan.” diye tarif ediyor ve ben de bunu kayıt düşerek bir not ifade etmek istiyorum: Uluslararası Ekonomi Enstitüsü, Amerika'da bir çalışma yapıyor ve şunu ortaya koyuyor: “Pandemiye rağmen pandemi döneminde en çok, en hızlı gelişen ülke Türkiye.” diyor.

Şimdi, ara ara hep konuşuyoruz, inkâr üzerine, yalan üzerine, dedikodu üzerine siyaset yapanlar vicdanlarına yönelsinler ve orada adaleti açığa çıkarsınlar, hakikati dillendirsınlar diyorum burada ve bir cehennem tarifi yapıyoruz, en iyi cehennem tarifi vicdan azabıdır. İnsanları vicdana davet ediyor, hepimize saygı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

13.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının yanlış ekonomi politikaları ve pandemiyle birlikte ekonomik krizin ekonomik buhrana dönüştüğüne, Ticaret Bakanının soru önergesine verdiği cevapta 2020 yılında, sadece Aydın ilinde 2.543 esnaf ve sanatkârın, 915 şirket ve ticari işletmenin kepenk kapattığını belirttiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

AKP iktidarının yanlış ekonomi politikalarıyla ekonomik kriz, pandemiyle birlikte ekonomik buhrana dönüştü; halk yoksullaştı, iş yerleri kapanıyor, esnaf batıyor. AKP Genel Başkanı ise “Diyorlar ki ‘Dükkanlar kapanıyor, şirketler kapanıyor.’ Kapanan falan yok, her şey ortada.” dese de Ticaret Bakanlığı bir soru önergeye verdiği yanıtta 2020 yılında, sadece Aydın'da 2.543 esnaf ve sanatkârın, 915 şirket ve ticari işletmenin kepenk kapattığını belirtmiş. Türkiye'de ise günde 270 esnaf kepenk kapatmış. Ticaret Bakanı farklı söylüyor, AKP Genel Başkanı farklı. Evet, her şey ortada ama Sayın Erdoğan'ın söylediği doğru bir şey var “Bir tarafta açlık ve yoksulluk varken diğer tarafta lüks ve şatafat varsa burada bir sorun var demektir.” diyor. Evet, doğru, ülkenin başındaki tek sorun sizsiniz, sarayınızda lüks ve şatafat içinde yaşarken esnafı, çiftçiyi, emekliyi, vatandaşı yoksulluğa mahkûm ediyorsunuz. Vatandaş iş, aş, gelecek kaygısıyla zar zor yaşıyor. Bu düzen böyle gitmez ama siz ilk sandıkta gideceksiniz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

14.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, binlerce kişiyle davullu, halaylı kongreler yapan AKP'nin vaka sayılarının yeniden tırmanışa geçmesindeki vebalinin büyük olduğuna, salgını fırsat bilip ekonomideki açığı cezalarla kapatmaya çalışanlara ilk seçimde Kastamonuluların ve tüm vatandaşların cezaı keseceğine ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülke olarak coronavirüsle mücadele ederken, esnafımız ayakta kalmaya, vatandaşlarımız hayata tutunmaya çalışırken binlerce kişiyle davullu, halaylı kongreler yapan AKP'nin bugün illerimizde, ilçelerimizde vaka sayılarının yeniden tırmanışa geçmesindeki vebali büyüktür. Halk sağlığını hiçe sayıp kendi koyduğu yasayı kendi çiğneyen AKP, vatandaşın en küçük ihlalinde ise bir eliyle yakasına yapışmakta, bir eliyle cebini boşaltmaktadır. Kastamonu'da 1 Eylül ile 24 Şubat tarihleri arasında yani yüz yetmiş yedi günde 3.013 kişiye İl Hıfzıssıhha Kurulu kararları doğrultusunda 3 milyon 635 bin 820 Türk lirası para cezası kesilmiştir. Salgını fırsat bilip ekonomideki açığı cezalarla kapatmaya çalışanlara ilk seçimde Kastamonulu hemşehrilerim ve tüm vatandaşlarımız cezaı kesecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erbay...

15.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, özgür ve bağımsız bir yerel basının demokrasinin yerelden inşası için çok önemli olduğuna, siyasi iktidarın sopası hâline gelen Basın İlan Kurumu aracılığıyla yerel basının baskı altına alındığına, bu olumsuzlukların yanı sıra Covid-19 salgınının da yerel basını olumsuz etkilediğine, yerel basının görevini yerine getirebilmesi için acilen ekonomik destek paketi sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Özgür, bağımsız ve kendi ayakları üzerinde durabilen bir yerel basın, demokrasinin yerelden inşası için çok büyük öneme sahiptir. Ancak günümüzde yerel basın, iktidarın ekonomik ve siyasi baskıları arasında sıkışmış, görevini yerine getiremez duruma gelmiştir. Birçok yerel basın emekçisi hedef alınmakta ve şiddete uğramaktadır. Siyasi iktidarın sopası hâline gelen Basın İlan Kurumu aracılığıyla yerel basın baskı altına alınmaktadır.

Bütün bu olumsuzlukların yanı sıra Covid-19 salgını da yerel basını olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle yerel basının görevini yerine getirebilmesi için acilen ekonomik destek paketi sağlanmalı, SGK primleri indirilmeli, yıpranma payı hakkı geri getirilmeli, yerel gazete sahiplerine ve işsiz gazetecilere mali destek verilmeli, Basın İlan Kurumu komisyon oranı ve uydur bedelleri düşürülmeli, Basın İlan Kurumu tarafından dağıtılan ilanların kapsamı genişletilmeli, borçları yapılandırılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

16.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, coronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında 28 Mart 2020 tarihinden itibaren Adana-Tarsus-Mersin tren seferlerinin de gerçekleşmediğine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'na yurdun dört bir yanında tren seferleri devam ederken normalleşen Adana'da Mersin-Tarsus-Adana tren seferlerinin neden başlatılmadığını sorduğuna ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Coronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında yüksek hızlı, ana hat ve bölgesel trenler 28 Mart 2020 tarihinden itibaren işletilmiyor. Bu kapsamda iptal edilen Adana-Tarsus-Mersin tren seferleri de gerçekleşmiyor. Vatandaşlarımız Adana'da, özellikle iş için, yanı başındaki Mersin'e ve diğer il ve ilçelere trenle gidemiyor. Herkesin sizin gibi arabası yok. Her gün bu güzergâhlar arasında âdeta mekik dokuyan binlerce vatandaşımız on bir aydır mağdur durumda.

Sayıştay denetim raporlarında TCDD'yi zarar ettiren kurumlar arasına sokmayı başaran Ulaştırma Bakanına buradan sesleniyoruz: Yurdun dört bir yanında tren seferleri devam ederken, normalleşen Adana'da Mersin-Tarsus-Adana yolunun tren seferlerini neden başlatmıyorsunuz?

Ayrıca, deniz yolu ulaşımını etkin kılıp İskenderun-Yumurtalık-Mersin deniz yolunu neden feribot seferleriyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

17.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, güçlü irade, güçlü demokrasi anlayışıyla hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planı'nın hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yakın tarihimiz bize yaşadığımız acı tecrübelerle mülkün temelinin adalet olduğunu, adaletin temelinde de hakları ve onurlarıyla insanın bulunduğunu öğretmiştir. İşte, bunun için bizim adalet davamızın pusulası insandır, insan onurudur, insanın sahip olduğu tüm haklarıyla hayatını sürdürebilmesidir. Hayatın bizatihi kendisinin kesintisiz bir değişim süreci olduğu gerçeği her alanda reformları kesintisiz sürdürmemiz gerektiğine işaret ediyor.

İnsan Hakları Eylem Planı, geçmişin muhasebesi ile geleceğin murakabesinin ürünü bir belgedir. Her maddenin hayata geçmesi için gereken adımları kararlılıkla atacağız. Güçlü irade, güçlü demokrasi anlayışıyla hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planı'mızın hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

18.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale ili Bayramiç ilçesinde köylülerin Karaköy Göleti ve Sulama Projesi'nin biteceği tarihi dört gözle beklediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Bayramiç'te 9.380 dekar zirai araziye su sağlayacak Karaköy Gölet'i ve Sulama Projesi'nin inşaat çalışmaları başladığında araziler sulama suyuna kavuşacak. Karaköy, Yeşilköy, Tongurlu ve Sarıot köylüleri projenin biteceği tarihi dört gözle beklemeye başladılar. Dönemin Orman ve Su İşleri Bakanı "22,5 milyon lira yatırım bedeliyle inşa edeceğimiz Bayramiç Göleti, Karaköy Göleti Sulama Projesi'ni 2019 yılında hizmete almayı hedefliyoruz." diyeli dört yıl oldu. Projeye yeterli ödenek ayrılmamış ve hangi tarihte bitirileceği öngörülemez bir hâl almıştır. Özellikle elma, kiraz ve şeftali üretimiyle geçimlerini sürdüren bu köylülerimiz açısından projenin gecikmeksizin hayata geçirilmesi son derece önemlidir. Bahçeleri sulama suyuna kavuştuğunda üretim artacak ve gençlerimiz de belki köylerini terk etmeyeceklerdir. Karaköy Barajı ve sulamasını ne zaman tamamlamayı düşünüyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

19.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, yerli ve millî çay varken Azerbaycan'dan neden çay alındığını sorduğuna ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Elimde bir Cumhurbaşkanlığı kararı var, karar sayısı 3583. Kararda diyor ki: "Azerbaycan Cumhuriyeti Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar." Kararı açıyoruz, içeriğinde 300 ton siyah çayın tarife kontenjanları çerçevesinde yapılacak ithalatla gümrük vergisinden muaf yani sıfır gümrük vergisiyle Türkiye'ye getirilmesi kararı.

Şimdi, buradan soruyorum: Türkiye, çay üreticisi bir ülke. Rize'de, Trabzon'da, Giresun'da, Artvin'de binlerce insanımız çaydan ekmek yiyor. Türkiye'nin yerli ve millî çayı varken bir başka ülkeden, Azerbaycan'dan niye çay alıyoruz? Bunu çıksın, bu ithalat kararının altına imza atanlar lütfen açıklasınlar. "Yerliyiz, milliyiz." diyorlar ama bizim çay üreticimiz perişanken, ÇAYKUR'un depoları Türk çaylarıyla doluyken maalesef Azerbaycan'dan çay alıyor.

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

20.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Yeşilayın 101'inci yaşını kutladığına, ülkede her yıl 1-7 Mart haftasının Yeşilay Haftası olarak kutlandığına, Niğde Yeşilay Kurucu Başkanı olarak şehrinde yapılan Yeşilay etkinliği ve çalışmalarına tam destek verdiğine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bağımlılıkların her türlüşüne karşı başarıyla mücadele eden Yeşilayımızın 101'inci yaşı kutlu olsun. “Bağımlı olma, sağlıklı ol.” diyerek ülkemizde her yıl 1-7 Mart tarihi aralığını Yeşilay Haftası olarak kutlamaktayız. İyi bir Yeşilaycı olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde geleceğe sağlıklı ve güçlü nesiller bırakabilmek için bağımlılık yapan sigara, alkol, uyuşturucu gibi kötü alışkanlıklara karşı topyekûn savaş veriyoruz, vermeliyiz.

Niğde Yeşilay Şubemiz de başkan, yönetim kurulu ve gönüllüleriyle el ele vererek, şehrimizde farkındalık oluşturarak bağımlılıkla mücadeleyi başarılı bir şekilde yürütmektedir. Ben de Niğde Yeşilay Kurucu Başkanı olarak şehrimizde yapılan Yeşilayın etkinlik ve çalışmalarına tam destek veriyorum.

Niğde’imizde bağımlılıkla mücadelemizi bir üst seviyeye çıkartarak tütün, alkol, madde, teknoloji, kumar bağımlılarına ve yakınlarına ücretsiz psikolojik ve sosyal hizmet desteği verecek olan Niğde YEDAM’ı Ferteke Mahallemizde yakın zamanda hizmete açıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, sanki yeni iktidar olunmuş gibi açıklanan reformların aslında on dokuz yıldır hukuk, demokrasi ve insan hakları adına doğru adımların atılmadığının itirafı olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Anayasa’da ve mevzuatta hâlihazırda var olan ancak yıllardır çiğnediği sayısız ilkelere bazılarını hatırlattığına, gerçeği gördüğü için kendisini tebrik ettiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum’un İstanbul ilinde riskli bulunan 300 bin konutun acil, öncelikli dönüştürülmesi gerektiğini belirterek bu binalarda oturan 1,2 milyon vatandaşın tehlikede olduğunu açıkladığına, İzmir depreminden sonra verdikleri kanun teklifiyle önerdikleri riskli yapı bina kartı uygulamasıyla vatandaşların üzerinde tasarruf edecekleri yapılara ilişkin daha detaylı ve kapsamlı bilgi sahibi olmalarının temin edileceğine, Diyarbakır, Mardin ve Batman illerine yaptığı ziyaretlerle ilgili önümüzdeki hafta Meclisi bilgilendireceğine, doğusuyla batısıyla ülkenin derdinin müşterek olduğuna, bu sorunların çözülmesi noktasında önerilerini de Meclis gündemine taşıyacaklarına ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulumuzu da saygılarımla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan son yıllarda uluslararası alanda Türkiye’ye en fazla eleştirinin yöneltildiği, başta insan hakları ve yargı olmak üzere, bir dizi alanda yeni uygulamaların sıralandığı açıklamasında bulunmuştur. Bu planda 11 ilke, 9 amaç ve 300’den fazla faaliyet yer almıştır. İktidarın on dokuzuncu yılında sanki yeni iktidar olmuş gibi açıklanan reformlar, aslında on dokuz yıldır hukuk, demokrasi ve insan hakları adına doğru adımların atılmadığının itirafıdır. Sayın Erdoğan, Anayasa’mızda ve mevzuatımızda hâlihazırda var olan ancak uygulamaya bir türlü yanaşmadığı, hatta tam tersine yıllardır çiğnediği sayısız ilkelere bazılarını hatırlatmıştır. Bu açıdan gerçeği görmüş olması bakımından kendilerini tebrik ediyorum. Umarım bir sonraki adımda da cumhuriyeti, demokrasiyi ve güçler ayrılığını geç de olsa hatırlayacaktır.

Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum yapmış olduğu bir açıklamasında olası İstanbul depremindeki riskli binalara dikkat çekmiştir. Sayın Bakan İstanbul’da 300 bin konutun acil, öncelikli dönüştürülmesi gerektiğini belirterek bu binalarda oturan 1,2 milyon vatandaşın tehlikede bulunduğunu açıklamıştır. Sayın Bakan yarın deprem olacakmış gibi hazırladıklarını söylese de Hükûmetin beklenen büyük İstanbul depremi için attığı müşahhas bir adım yoktur, en azından kamuoyu böyle bir konuda bilgi sahibi değildir.

En son yaşadığımız İzmir depremi sonrası “Riskli binalarda oturmayalım.” gibi çözüm sayılamayacak bir açıklama yapan Sayın Bakanın hâlen bir adım atmadığı da anlaşılmıştır. Bundan sonra yaşanması muhtemel depremlere karşı atılacak somut adımlar bizim beklentimizdir. İzmir depremi sonrası verdiğimiz Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle riskli yapılar hakkında “riskli yapı bina kartı” düzenlenmesi ve bu kartın bina girişlerine monte edilerek ilgili yapılar hakkında tasarrufta bulunacak kişilerin bilgi sahibi olmasını amaçlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Önerdiğimiz riskli yapı bina kartı uygulamasıyla vatandaşlarımızın üzerinde tasarruf edecekleri yapılara ilişkin daha detaylı ve kapsamlı bilgi sahibi olmaları temin edilecektir. Bu vesileyle gelecekte yaşanması muhtemel deprem ve benzeri doğal afet hâllerinde yaşanan can kayıplarının en aza indirilmesi mümkün hâle gelecektir. Hükûmet, Kanal İstanbul Projesi’ne verdiği önem ve ciddiyeti deprem tedbirleri için de göstermeli ve bir an önce gerekli adımları atmalıdır.

Sayın Başkanım, müsaadenizi istirham ederek bir dakikayı daha alacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Geçtiğimiz hafta içerisinde teşkilat mensuplarımızla ve milletvekillerimizle birlikte Anadolu’nun çeşitli illerini ziyaret etmiştik. Ben de bu kapsamda Diyarbakır, Mardin ve Batman’daydım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Oradaki vatandaşlarımızın dertleriyle hemdert, hâllerıyla hemhâl olmaya gayret sarf ettik ve karşı karşıya bulundukları problemlerin Türkiye Büyük Millet Meclisinde dillendirileceği ve söze dönüştürüleceği hakkında taahhütte bulunduk. Buradan onu hatırlatmak istiyorum. Bu hafta çok yoğun bir hafta geçirdik, önümüzdeki hafta ziyaret ettiğimiz illerdeki sorunları Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsüne taşıyacağız.

Ama bir hususa işaret etmekte fayda var: Türkiye’nin doğusunda, güneydoğusunda hangi problemler yaşıyorsa, biz yerinde gördük ve gözlemledik ki batısında da Trakya’ında da Karadeniz’inde de aynı dertler yaşıyor ve “Türkiye’nin derdi müşterektir.” sonucu çıkıyor buradan. Bu sorunların çözülmesi noktasında da önerilerimizi Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıyacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, 4 Mart 1981 tarihinde Ermeni terör örgütü ASALA tarafından Paris'te görevli Çalışma Müşaviri Reşat Moralı ile Diyanet görevlisi Tecelli Arı'nın şehit edilmelerinin yıl dönümünde kendilerini bir defa daha rahmetle andığına, 2009 yılından bu yana 4 Martın Dünya Cinsel İstismar ile Savaşma Günü olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı'nın özellikle özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik bir Türkiye vizyonunu ortaya koyma maksadını taşıdığına, eylem planında yer alan hususlardan yasal düzenleme gereken konuların muhatabının Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğuna, bu düzenlemeler hususunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak üstlerine düşen katkıyı sağlayacaklarını tekrar ifade etmek istediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4 Mart 1981 tarihinde Ermeni terör örgütü ASALA tarafından, Paris'te görevli Çalışma Müşaviri Reşat Moralı ile Diyanet görevlisi Tecelli Arı'nın şehadetlerinin yıl dönümünde bir defa daha kendilerini rahmetle anıyor; ailelerine, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Bu vesileyle, bugün Genel Kurulumuzda bu hususta gündem dışı söz almış olan AK PARTİ Şanlıurfa Milletvekili Sayın Halil Özşavlı'ya da teşekkürlerimizi buradan sunmak istiyoruz çünkü ASALA terör örgütünün vahşi katliamlarını bize hatırlatırken, anlatırken aynı zamanda ASALA-PKK ilişkisi konusunda da önemli tespitlerde bulunmuştur. Kendisinin bu hususta yazmış olduğu kitabı heyecanla beklediğimizi buradan ifade etmek istiyor, tekrar teşekkür ediyoruz kendilerine.

Sayın Başkan, 2009 yılından bu yana 4 Mart, Dünya Cinsel İstismar ile Savaşma Günü'dür. Cinsel istismar, kadına yönelik şiddet biçimleriyle birlikte kadını baskı altında tutmaya yönelik bir olgudur. Cinsel istismarın mağdurları genel anlamda kadınlarımızdır. Kadınlarımızın medeni halleri, fiziksel durumları, engelli olup olmadığı dikkate alınmaksızın tüm kadınlarımız ve çocuklarımız bu saldırılara ne yazık ki maruz kalmakta, hem fiziksel hem de psikolojik manada derin yaralar almaktadırlar. İster bir yetişkine ister bir çocuğa karşı işlenmiş olsun hiçbir cinsel suç mazur görülemez. Bununla alakalı olarak hukuken, sosyal olarak ve devletin imkânları dâhilinde gereken bütün tedbirler alınmalıdır diyorum.

Sayın Başkan, 9 amaç, 50 hedef ve 393 faaliyetten oluşan İnsan Hakları Eylem Planı Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından önceki gün açıklanmıştır. Özenli bir çalışmanın neticesinde ortaya çıkan İnsan Hakları Eylem Planı Türkiye'de özellikle özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik bir Türkiye vizyonunu ortaya koymak maksadını taşımaktadır, 11 temel ilke çerçevesinde 9 amaçtan oluşmaktadır. Daha güçlü bir insan hakları koruma sistemi, yargı bağımsızlığı ve adil yargılanma hakkının güçlendirilmesi, hukuki öngörülebilirlik ve şeffaflık, ifade, örgütlenme ve din özgürlüklerinin korunması, geliştirilmesi, kişi özgürlüğü ve güvenliğinin güçlendirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açılım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...kişinin maddi manevi bütünlüğü ile özel hayatının güvence altına alınması, mülkiyet hakkının daha etkin korunması, toplumsal refahın güçlendirilmesi ve kırılgan kesimlerin korunması ile insan hakları konusunda üst düzey idari ve toplumsal farkındalık amaçlarını taşıyan, nihai amacı ve hedefi sivil bir anayasa hazırlamanın yolunu açmak olan eylem planının içeriği milletimizin ihtiyaçlarına göre hazırlanmıştır. Eylem planında yer alan hususlardan yasal düzenleme gereken konuların muhatabı Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Yeni ve sivil bir anayasa yapma yolunda önemli bir adım olarak gördüğümüz eylem planının yasal düzenlemeleri hususunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da üstümüze düşen katkıyı sağlayacağımızı buradan tekrar ifade etmek istiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş'ta.

Buyurun Sayın Beştaş.

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Tahir Elçi'nin öldürülmesinden dört yıl iki ay sonra açılabilen davanın 2'nci duruşmasının Diyarbakır'da görüldüğüne, faillerin korunmasının yeni cinayetlere kapı araladığına, düşünce kuruluşu Freedom House'un coronavirus salgınının damga vurduğu 2020 yılına ait raporunda Türkiye'nin özgür olmayan ülkeler kategorisinde yer aldığına, faturasını ödeyemeyen 590 bin abonenin doğal gazının kesildiğine, yılbaşından bu yana doğal gazı 3 kez zam gelirken BOTAŞ Genel Müdürü Burhan Özcan'ın doğal gazın ucuz olduğunu savunduğuna, Batman ilinde panzerin ezmek istediği çocukla ilgili kendi resmi hesaplarından açıklama yaptıkları için Batman HDP il örgütü hakkında soruşturma açıldığına, Emniyet Müdürlüğü tarafından IŞİD'cilerden kurtarılan Ezidi çocukla ilgili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın soru önergesi verdiğine, bu çocuğun ülkeye nasıl getirildiğinin, ülkede hâlen IŞİD'cilerin elinde kaç kadın ve çocuk olduğunun, kaçının kurtarıldığının, bu kadın ve çocukların sınırdan nasıl geçirildiğinin açıklanması yönündeki taleplerini paylaşmak istediğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, dün yapılan bir duruşmayla başlamak istiyorum. Sevgili Tahir Elçi'nin katledilmesinin üzerinden dört yıl iki ay sonra açılabilen davanın dün 2'nci duruşması Diyarbakır'da görüldü ve ne yazık ki yargı tarafı tutumunu devam ettirdi. Ne oldu mahkemede? Davaya katılma talebinde bulunanların katılım taleplerini büyük oranda reddetti, Tahir Elçi'nin ağabeylerini mağdur saymadı, müşteki saymadı ve katılım taleplerini reddetti. Mağdurları duruşma salonundan atmakla tehdit etti ve avukatların, sanıkların, sanık polislerin duruşma salonunda bulunmaları yönündeki taleplerini de tamamen reddetmiş durumda. Sanık polisler Hatay, Elâzığ ve Malatya'dan SEGBİS'le büyük bir rahatlıkla duruşmaya katıldılar yani sanıklar aradan geçen süre zarfında haklarında üç yıl sonra şüpheli işlemi gördüler, şimdi de korunmaya devam ediyorlar. Evet, Elçi cinayetinde faillerin korunması, yeni cinayetlere kapı aralamaktadır ve dosya kısıtlanmadan avukatlardan gizlenen dava bugün bir cezasızlık politikasıyla karşı karşıyadır. Tahir Elçi'nin katillerini aklamayın, Tahir Elçi bu ülkenin yetiştirmiş olduğu en değerli hukukçulardan biridir. Sevgili arkadaşımı bu arada rahmetle de minnetle de anmak istiyorum.

Evet, Sayın Başkan, dün, ABD merkezli düşünce kuruluşu Freedom House coronavirus salgınının damga vurduğu 2020 yılında ülkedeki özgürlük ve demokrasi durumuyla ilgili yeni bir rapor yayınladı; bu yıl da Türkiye maalesef özgür olmayan ülkeler kategorisinde yerini aldı. Türkiye on yıl içinde 31 puan geriledi ve rapordaki grafiğe göre, Türkiye son on yıl içinde en büyük gerilemenin görüldüğü ülkeler arasında, Mali'den sonra 2'nci sırada yer aldı. Raporda Türkiye ana akım medyanın, özellikle de televizyon yayıncılarının Hükûmetin duruşunu yansıttığı ve sık sık benzer manşetlerin atıldığı kaydedildi. Ayrıca raporda bazı bağımsız gazete ve internet siteleri faaliyetlerine devam etse de bunların büyük bir siyasi baskı altında oldukları ifade edildi. Bugün, 12 ayrı davada 66 gazetecinin hâkim karşısına çıkacağı realitesi zaten raporu destekliyor.

Şimdi, başka bir konu, doğal gaz meselesi. Faturasını ödeyemeyen 590 bin abonenin doğal gazı kesildi. Yılbaşından bu yana doğal gazı 3 kez zam gelirken KİT Komisyonunda konuşan BOTAŞ Genel Müdürü Burhan Özcan ise Türkiye'de doğal gazın ucuz olduğunu savundu, ne garip.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neye göre doğal gaz ucuz, bunu açıklamıyor tabii. Coronavirüsün etkisiyle kötüye giden ekonomi işsiz sayısını artırdı. Geçen yılın dokuz ayında, ülke genelinde -başta da söyledim- 590 bin abonenin doğal gazı borcundan dolayı kesildi ve her ay yaklaşık 65 bin abonenin doğal gazının kesildiğini biliyoruz. Kış şartlarında insanlar açlıkla, yoksullukla ve bir de soğukla mücadele ediyor. Biz bu konuda BOTAŞ Genel Müdürünün yeni bir açıklama yapmasını bekliyoruz. Madem gaz bu kadar ucuz, neden 590 bin abone gaza erişemiyor? Madem ucuz, neden kesiyorsunuz?

Diğer bir mesele, Batman’da panzerin ezmek istediği çocukla ilgili, panzeri kullanan ve talimatı verenler yargılanmıyor ama bugün -kendi resmî hesaplarından açıklama yaptıkları için- Batman HDP il örgütümüz hakkında soruşturma açılmış yani suçlu değil, suçu ifşa edenler maalesef yine soruşturuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu görüntüleri dün vekillerimiz kürsüden söyledi. Geçmişte de panzerle, zırhlı araçlarla öldürülenlerin sayısını düşündüğümüzde, olayın vahametini maalesef çok ciddi bir şekilde yaşıyoruz. Size sadece birkaç isim vereceğim: 85 yaşındaki Mehmet Tektekin zırhlı araç çarpması sonucu yaşamını yitirdi. Yine Pakize Hazar, 85 yaşında, Diyarbakır Lice’de Kirpi tipi bir zırhlı araçla öldü, öldürüldü; işte “kaza” denildi. Silopi’de Muhammed ve Furkan evlerindeyken panzer içeri girdi, panzer onları öldürdü ve failler para cezasıyla cezalandırıldı. Şimdi, on yılda 63 olay yaşandı bu konuda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, son kez açıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Toparlıyorum.

16’sı çocuk, 6’sı kadın olmak üzere toplamda 36 kişi hayatını kaybetti.

Son olarak, Ezidi bir çocuğun hikâyesi var, çok ciddi. 3 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla 10 bine yakın Ezidi alıkonulmuş, 3 bininin akıbeti hâlâ bilinmiyor. IŞİD’ciler tarafından ganimet olarak görülen insanlardan biri geçen hafta Emniyet Müdürlüğü tarafından kurtarıldı ve bu basına da yansıdı, polis operasyonu kurtuldu. Ezidi çocuğun IŞİD tarafından derin internette satılmaya çalışıldığı ve kurtarma operasyonunun da bu haberlerle başladığı haberleri çıktı. Şimdi, Ezidi kız çocuğunun kimlik bilgilerine Ezidi cemaati gibi Türkiye resmî makamları da ulaşamadı. Çocuğun anne ve babası ile yakınlarının IŞİD tarafından 2014’teki Şengal katliamı sırasında öldürülmüş olması da ihtimaller arasında. Milletvekilimiz Fatma Kurtulan bu konuda soru önergesi de verdi. Bir iki sorum var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

Bu çocuk Türkiye’ye nasıl getirildi? Türkiye’de hâlen IŞİD’cilerin elinde olduğu değerlendirilen kadın ve çocuk sayısı kaçtır? Türkiye’de 2014 yılından bu yana kaç Ezidi IŞİD’lilerin elinden kurtarılmış, kaç ailelerine veya Irak resmî makamlarına teslim edilmiştir? Kaç çocuk ve kaç kadın hâlâ Türkiye’de resmî kurumlara bağlı koruma merkezlerinde tutulmaktadır? Ve son olarak, bu çocuk ve kadınlar özellikle sınırdan nasıl geçiriliyorlar, nasıl burada tutuluyorlar? Bu konunun kamuoyuna, ailelere ve bizlere açıklanması yönünde talebimizi paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay.

Buyurun Sayın Altay.

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 4 Mart 1981 tarihinde ASALA terör örgütünün saldırısında şehit olan Büyükelçilik görevlisi Reşat Moralı ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı'ya Allah'tan rahmet dilediğine, ASALA terör örgütü tarafından katledilen diplomatları, vatandaşları, görevlileri rahmet ve minnetle anmayı bir görev saydığına, kuvvetler ayrılığının 3 ayağının yasama, yürütme ve yargı olduğuna, Tahir Elçi duruşmasının yargı bağımsızlığı kaygılarını güçlendirdiğine, millete İnsan Hakları Eylem Planı masalı anlatılacağına var olan Anayasa'ya uymanın Cumhurbaşkanının ve devlet yetkililerinin öncelikli görevi olduğuna, Cumhurbaşkanı dâhil kimsenin kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetkiyi kullanamayacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Zatalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Biraz önce Meclis kürsüsünde konuşan Urfa Milletvekilimiz Sayın Halil Özşavlı kardeşimize ben de teşekkür ederim.

Geçmişi unutmamak lazım; alınacak dersleri, çıkarılacak dersleri çıkarıp geleceğe daha güvenle yürüyebilmemiz için hafızalarımızın taze olmasında her veçheden fayda vardır. 4 Mart 1981 tarihinde yani tam kırk yıl önce, Reşat Moralı Büyükelçimizi ve Diyanet İşleri görevlimiz Tecelli Arı'yı ASALA terör örgütünün hain saldırısında kaybettik, üzerinden kırk yıl geçti. Bu vesileyle Moralı'ya ve Arı'ya Allah'ımdan rahmet dilerken ASALA terör örgütü tarafından katledilen bütün diplomatlarımızı, hariciye mensuplarımızı, vatandaşlarımızı, görevlilerimizi de Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak rahmetle ve minnetle anmayı da bir görev sayıyorum. Terör ister ASALA'dan gelsin ister PKK'dan ister FETÖ'den gelsin ister IŞİD'den, hepsi hain, alçak, adi saldırılar olarak insan hayatına kasıt olarak değerlendirilmeli ve lanetlenmelidir.

Sayın Başkan, Anayasa'mızın başlangıcında şöyle bir hüküm vardır. “Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu”nu orta yerdeki Anayasa'mız, başlangıç metni ve hükmüyle ortaya koymuştur. Şimdi, bunu niye okudum? Bunu şunun için okudum: Kuvvetler ayrılığının 3 ayağı var: Yasama, yürütme, yargı. Anayasa diyor ki: “Kuvvetlerin birbirlerine üstünlüğü yoktur.” Tahir Elçi duruşmasına bizim de arkadaşlarımız gitti -biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili de değindi- bu duruşmada arkadaşlarımdan aldığım bilgi, yargı bağımsızlığı kaygılarımızı olağanüstü güçlendirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Oysa, Anayasa'mıza göre kuvvetler ayrılığı çerçevesinde kuvvetlerin birbirine bir üstünlüğü söz konusu olamaz.

Yargı bağımsızlığı... Yargının bağımsızlığıyla ilgili var olan kaygılarımızın dün Tahir Elçi duruşmasında bir kere daha perçinlenmiş olmasından üzüntü duyuyorum. Bunu ülkemizin geleceği açısından, iç barışımız açısından, millî kalkınmamız, refahımız, toplumun refahı, huzuru, mutluluğu açısından, devletimizin şan ve şerefi bakımından da tehlikeli görüyorum. Böylesi bir davada, yargının nereden esinlenip, nereden etkilenip, nereden talimat aldığıyla ilgili kafalarda kuşku oluşuyorsa bu, masaya yatırılması gereken bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İnsan Hakları Eylem Planı gündemde, ben bu vesileyle yürütmeye de seslenmek istiyorum, iki şeyi bıraksa yetecek: İnsan Hakları Eylem Planı’nı bırak, bir şeyi daha bırak; yargının yakasını bırak. Beğenmemekle birlikte orta yerdeki Anayasa’ya uyulsun, Türkiye bugünden daha iyi olur, yarınımız bugünden iyi olur. Millete İnsan Hakları Eylem Planı masalı anlatacağımıza, beğenelim beğenmeyelim; bu Anayasa’ya uymak, her birimizin öncelikli görevidir, Cumhurbaşkanının öncelikli görevidir, velhasıl devlet yetkisi kullanan herkesin görevidir. Ve bu Anayasa bir şey daha söyler Sayın Başkan, bu Anayasa der ki: “Kimse kaynağını Anayasa’dan almadığı bir yetkiyi kullanamaz.” Buna Sayın Cumhurbaşkanı da dâhil, nokta.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan.

Buyurun Sayın Özkan.

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, ülkenin demokratik hukuk devleti standartlarını yükseltmek ve muasır medeniyetler seviyesi hedefinin üzerine çıkarmak için anayasal ve yasal reformlar yaptıklarına, okyanusun öte tarafından, başka ülkelerden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın şahsında ülkeye yapılan saldırılara müsaade edemeyeceklerine, FETÖ terör örgütünün New York’ta reklam panolarını kiralayıp Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ı hedef aldığına, bunun arkasında uluslararası istihbarat örgütlerinin finansmanının olduğunun açık olduğuna, 4 Mart 1981 tarihinde ASALA terör örgütü tarafından Fransa’da şehit edilen Diplomat Reşat Morali ve Diyanet İşleri görevlisi Tecelli Arı’yı şehadetlerinin yıl dönümünde minnetle yâd ettiğine, Selahaddin Eyyubi’yi vefatının yıl dönümünde rahmet ve minnetle andığına, ülkeye ve millete kastedenlere karşı mücadelenin devam edeceğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çok teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Osmanlı İmparatorluğu’nun son döneminden cumhuriyetimizin kuruluşuna ve bugüne kadar ülkemiz, milletimiz, bayrağımız ve devletimiz sürekli cunta, vesayet, dâhilî ve haricî ihanet odakları tarafından saldırıya uğradı. Pek çok zor süreçlerden geçtik. Ekonomik, sosyal, siyasi anlamda sıkıntılar yaşadık ve tabii, ülkemize vesayetle, darbelerle, cuntalarla, derin ve paralel yapılarla istikamet vermeye çalıştılar, siyasi suikastlarla aydınlarımızı katlettiler ve bu ülkenin maalesef, ekonomik, sosyal, siyasi kazanımlarını emperyalizme teslim etmek için büyük bir gayret sarf ettiler. İşte, bu emperyalizme karşı, ülkemizin demokratik hukuk devleti standartlarını yükseltmek ve ülkemizi müreffeh, muasır medeniyetler seviyesi hedefinin üzerine çıkarmak için anayasal ve yasal reformlar yapıyoruz.

Arada geçen süre zarfında hamdolsun, hem düzenleme anlamında hem de uygulama anlamında yaptığımız çalışmalarla ihanet odaklarını, çeteleri, mafyaları, derin ve paralel odakları ve gladyoyu...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Mafyayı ayır istersen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...çetelerin bütün ihanetlerini bir bir temizledik ve bu sayededir ki artık, ülkemizde siyasi suikastlar son bulmuş, okyanusun öte tarafından yani New York’tan, başka ülkelerden ülkemize saldırılar devam etmektedir. Tabii ki Cumhurbaşkanımızın şahsında ülkemize yönelik bu saldırılara müsaade edemeyiz. FETÖ terör örgütünün New York’ta öyle kolay kolay büyük dünya firmalarının dahi kiralayamayacağı reklam panolarını kiralayıp orada Sayın Cumhurbaşkanımızı

hedef alıyor olması, aslında arka planında bayrağımızı, milletimizi, vatanımızı ve devletimizi hedef aldıklarını da göstermektedir. Zaten FETÖ lobisi de bunu gizlemiyor, buna destek veriyor ve bunun da arkasında uluslararası istihbarat örgütlerinin finansmanının olduğu açıktır.

Bu anlamda, bir kez daha, FETÖ'ye, PKK'ya, arkasında kim varsa bütün hepsine sesleniyorum: Asla bayrağımızı indiremeyeceksiniz, vatanımızı bölemeyeceksiniz, devletimizi yıkamayacaksınız. Ezanımızın bu gök kubbede sedasını engelleyemeyeceklerini bir kez daha ifade ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, 4 Mart 1981, ülkemize dönük, istikamet verme girişimlerinin bir süreci olarak ASALA terör örgütü tarafından Fransa'da 2 diplomatımız merhum Reşat Morali ve Tecelli Arı'nın şehadetlerinin yıl dönümü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Diplomatlarımızı rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum; mekânları cennet, ruhları şad olsun. Yakınlarına ve aziz milletimize bir kez daha sabırcemil niyaz ederken ülkemizi ve milletimizi bu tür ihanetlerden ilelebet muhafaza buyurmasını da Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Aynı zamanda bugün, 4 Mart, farklı bir kahramanlık destanlarını ortaya koyan Selahaddin Eyyubi'nin vefatının da yıl dönümü. Bunu özellikle anmak istiyorum. Çünkü başta fetih öncesi Ortodoks İstanbul'u ve İslam dünyasını tarumar eden Haçlı saldırılarının korkulu rüyası olan Selahaddin Eyyubi, sekiz yüz yirmi sekiz yıl önce bugün vefat etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Müslümanlar onu şahsında ideal bir sultan, Haçlılar gerçek bir İslam kahramanı olarak gördü. Doğulu ve Batılı tarihçilerin, yazarların eserlerinde kendisinden övgüyle bahsedildi. Fransız tarihçi Albert Champdor, onu mertliği, düşmanlarına karşı adaleti olması sebebiyle “İslam'ın adil kahramanı” olarak niteledi. Kudüs Fatihi Selahaddin Eyyubi, 4 Mart 1193'te Şam'da vefat etti. “Kudüs işgal altındayken ben nasıl gülebirim?” sözüyle hafızalara kazınan Selahaddin Eyyubi'yi vefatının yıl dönümünde rahmet ve minnetle, şükranla anıyor; Filistin'in başkenti Kudüs'ün bir an önce özgür günlerine dönmesini yüce Allah'tan niyaz ediyor, Selahaddin Eyyubi'nin vefat yıl dönümü sebebiyle yeniden Kürtlere, Araplara, Türklere, Türkmenlere ve gönül coğrafyamıza kasteden bütün ihanet odaklarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...saldırıların artık son bulmasını ve milletçe bunlara karşı yekvücut durmamızı Genel Kurulun ve aziz milletimizin dikkatine sunarken, bu ülkeye ve bu millete kastedenlere de dik duruşumuzun, kahramanca mücadelemizin devam edeceğini ifade ediyor; hayırlı, başarılı bir çalışma günü diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Ukrayna Meclis Başkanı Dmytro Razumkov'un vaki davetine icabetle 5-6 Mart 2021 tarihleri arasında Ukrayna'ya bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1565)

3/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Ukrayna Meclis Başkanı Sayın Dmytro Razumkov'un vaki davetine icabetle, 5-6 Mart 2021 tarihleri arasında Ukrayna'ya bir ziyarette bulunması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, başta tarımsal ürünlerde dış ticaretin durması hâlinde ortaya çıkabilecek sorunları tespit etmek, sonrasında ise tarımsal ürünlerdeki fiyat artışını önlemek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 18/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3816) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/3/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, başta tarımsal ürünlerde dış ticaretin durması hâlinde, ülkemizin hububat ve temel gıda ürünlerindeki ihtiyaç, yeterlilik, hasat, arz ve stok durumunun tespit edilerek bir yol haritası oluşturulması olmak üzere, tarımsal ürünlerdeki fiyat artışının önüne geçerek vatandaşımızın temel gıda ürünlerine erişimini kolaylaştırmak amacıyla 18/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 4/3/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine, İYİ PARTİ Grubu adına gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Hüseyin Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu olarak vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerinde söz aldım, hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, günümüzde yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi tarımsal alanda da bazı değişimler yaşanmaktadır. Tarım, insanların zorunlu ihtiyaçlarının ham maddesi, ana kaynağı olması sebebiyle bu alanda meydana gelecek değişimler oldukça önem arz etmektedir.

Coronavirüs salgını dünya genelinde tarım dış ticaretine ilişkin önemli kararların alınmasına neden olmuştur. Sınırların kapatılması, uçuşların yasaklanması, belirsizlikler, gıda ihtiyacının ülke içinde karşılanmasının önemini artırırken, tarımsal üretimde kendi kendine yetebilen bir ülke olmanın önemi, salgın döneminde daha açık bir şekilde ortaya çıkmıştır.

2020 yılı hasat sezonuna ilişkin veriler incelendiğinde, onlara baktığımızda pandeminin etkisi ve iklimle bağlı olarak bazı ürünlerde üretimin azalması, artan talep, ülkelerin ve bireylerin ihtiyacından fazla ürün alması, kısıtlamalar gibi birçok nedenle gıda fiyatlarının son altı yılın en yüksek seviyelerine geldiğini görmekteyiz. Birçok ülke, coronavirüs salgını nedeniyle bazı tarım ürünleri ihracatına yasak getirdi. Özellikle hububat, bakliyat ve yağlı tohumlarda ithalatçı olan Türkiye, bundan oldukça olumsuz etkilendi. İhracat yasaklarından dolayı bu ürünlerin üretiminde kendine yeterli olmayan ve ithalat yapmak zorunda olan Türkiye, bitkisel yağda ve yem sektöründe sıkıntı yaşamaktadır. Yıllardır tarımda yapılan hataların faturasını yine tüketici ödüyor, ülke olarak hepimiz ödüyoruz. Türkiye olarak ithalat politikasından vazgeçerek üretimi artırmak zorundayız. Tarımda, planlanan bir üretim politikasıyla dışa bağımlılıktan kurtulmak tek çaredir.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ olarak sahadayız. Türkiye’nin her yöresinde vatandaşlarımızla, esnafımızla, üreticilerimizle bir araya geliyoruz, onların sorun ve taleplerini dinliyoruz. Gittiğimiz her yerde üreticiler kan ağlıyor, girdi fiyatlarının yüksekliğinden şikâyet ediyor, ürününün para etmediğini söylüyor, hacizleri bizlere hatırlatıyor.

Değerli arkadaşlar, üreticilerimiz, tarımsal destekler yetmediği için, mazot gibi ithal girdilerin fiyatının yüksekliği nedeniyle banka kredilerine yöneliyorlar. Resmî veriler, çiftçinin hem borçlarının hem de ödeyemediği borç miktarının arttığını gösteriyor. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna göre, Kasım 2020 itibarıyla çiftçilerin bankalara olan toplam borcu 125 milyar lirayı, takibe düşen kredi miktarı ise 5 milyar lirayı buldu. Tarımsal kredilerin yeniden yapılandırılması gerekir. Üretimde devamlılığın sağlanması için maliyetlerin azaltılması gerekir.

Bir başka husus daha var arz etmek istediğim: Tarımsal üretim planlaması olmadığından ve desteklerin yetersiz olmasından dolayı çiftçi üretimden vazgeçiyor. Çiftçilerin üretim alanından çekilmesi, kentlerimizde yeni sosyolojik sorunlara yol açarken, tüketicilerin daha pahalı ürün tüketmesine de neden olmaktadır.

Değerli arkadaşlar, iktidarın bir reform söylemi var: “Her alanda reform.” Aslında baktığımızda, kulağa da hoş geliyor ama unutmayın ki reformlar, esas olarak her şeyin iyiye gittiği durumlarda ekonomiyi daha da şahlandıracak, mesafeyi kısaltacak bir yapıda önümüze gelmelidir. Eğer reformları krizin en kötü dönemini yaşadığımız bu günlerde hayata geçirmeyi hem de sloganvari söylemlerle gündeme getiriyorsanız bu, samimi bir yaklaşım değildir. İktidar “Reform yaptık; uçuyoruz, büyüyoruz.” diyor ama üreticimiz “Traktörüm hacizlendi. Ürünü satamıyorum.” diyor.

Dün İYİ PARTİ grup toplantımızda Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener ifade etti; dardaki vatandaşımızın pazarlardan patates toplamak zorunda kaldığı Türkiye’de, çiftçimiz depolardaki patatesini satamıyor. Bakın, depolar ağzına kadar patates dolu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Çok özür dilerim.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sadece Niğde’de depolarda çürümeye yüz tutan 450 bin ton patates var, ülke genelinde ise yaklaşık 700 bin ton patates çürümeyi bekliyor; bir ay daha depolarda kalırsa hepsi ya çürüyecek ya da çillenecek. Patates üreticisi iki aydır “Ürünümüz çürüyor.” diye bağırıyor ama orali olan yok. İktidardaki arkadaşlara sesleniyorum: Lütfen üreticinin sesine kulak verin.

Değerli arkadaşlar, tarım sektörü stratejik bir sektördür. Tarımsal ürünlerde dış ticaretin durması hâlinde ülkemizin hububat ve temel gıda ürünlerindeki ihtiyaç, yeterlilik, hasat, arz ve stok durumunun tespit edilerek bir yol haritası oluşturulmak üzere, tarımsal ürünlerdeki fiyat artışının önüne geçilerek vatandaşlarımızın temel gıda ürünlerine erişimini kolaylaştırmak için tedbirlerin alınması amacıyla vermiş olduğumuz bu araştırma önergemize hepinizin desteğini bekliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkelerin gıda ihtiyacını iç piyasalardan karşılamasının önemi, tarımsal üretimdeki kendi kendine yetme ve tarımsal ürünlerdeki fiyat artışının önüne geçilmesi konusunda verilmiş araştırma önergesi üzerinde söz aldım.

Türkiye’nin 24 Ocak 1980 kararlarıyla birlikte neoliberal ekonomi politikalarına geçişi sonrasında Türkiye’de tarımsal altyapıyı destekleyen ve besleyen kurumlar, etkinliğini kaybetmeye başlamış veya özelleştirilmiş; ayrıca, kendi kendine yeten, hatta üreten, ihraç eden ülke pozisyonunu da zaman içerisinde Türkiye, kaybetmiş durumdadır. Bu süreç, tarım ekonomisinin sırtında büyük bir yük olarak görülmüş, ulusal ve uluslararası sermayenin dayatmasıyla tarım sektörü kontrolsüz bir şekilde dışa açılmıştır. AKP iktidarı boyunca, üretime dayalı ekonomi politikalarından vazgeçilerek yerine ithalata dayalı tarım politikalarının desteklenmesi, bu süreci daha da artırmıştır. Bunun sonucunda yüz binlerce yoksul köylü, tarımsal üretimden vazgeçmek zorunda kalmış, aile işletmeciliği tasfiye edilerek yerine toprakların bir avuç sermayenin elinde toplandığı şirket tarımı egemen kılınmıştır. Bu ise hem çiftçilerin hem de hayvan yetiştiricilerinin iflasına neden olmuştur.

Tarım toprakları en çok AKP döneminde amaç dışı kullanılmaya başlanmıştır. Koruma altına alınan ovalarla termik santraller kurmak için ihaleler yapılmış, sadece tarım toprakları değil, kurulan hidroelektrik santralleriyle dereler kurutulmuştur.

Türkiye’de çiftçiler, girdi maliyetleri nedeniyle ürettiğinin karşılığını alamamakta; çiftçilerin yıllardır çözülmeyen bu sorunlarına ek olarak Covid-19 nedeniyle de ihracat endişesi eklenmiştir.

Türkiye’de çiftçi sayısı, son on iki yılda yüzde 48 azalmıştır.

Tarım alanları da son on sekiz yılda yüzde 12,3 oranında düşmüştür. Ayrıca sebze bahçeleri için kullanılan alan ise aynı dönemde yaklaşık yüzde 15 oranında küçülmüştür.

Şimdi, bunun haricinde yeni bir durum var, bunu da şöyle izah edeyim: Başka ülke topraklarında arazi kiralayıp, oralarda tarım yapma faaliyeti. Bu, başka bir “postmodern sömürgecilik” olarak da adlandırılıyor. Genellikle yoksul ülkelerin topraklarına gidip, oralarda araziler kiralanıyor ve büyük şirketler orada tarım ürünleri üretiyorlar. Şimdi, bu kervana Türkiye de katılmış durumda. Sudan’da 2014 yılının başlarında doksan dokuz yıllığına 780 bin dekar arazi kiralayan Türkiye’nin bu topraklarda girişimciler aracılığıyla aşamalı olarak ananas, mango, avokado ve kanola gibi tropik meyvelerin yanı sıra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – ...Türkiye’de üretim açığı olan ayçiçeği, mısır, pamuk, susam, şeker kamışı ve yonca buralarda ekilecek, üretilecek; oradan, sonra, Türkiye piyasasına getirilecek. Şimdi, düşünebiliyor musunuz, kendi üreticilerimizin zorluk yaşadığı, sıkıntılar yaşadığı, ekonomik anlamda sıkıntıya düştüğü bir ortamda Türkiye, Sudan topraklarında ya da onun gibi başka ülkelerin topraklarında tarım yapacak ve getirecek, iç piyasaya sürecek. Dolayısıyla Türkiye’deki çiftçilerin geleceği açısından son derece vahim sonuçları ortaya çıkaracak bir durumdur.

O ülkeler açısından da kendi topraklarının istilacı şirketler tarafından, sömürgeci şirketler tarafından sömürülmesi anlamına geliyor. Yani zaten o ülkeler yeterince sömürüldü, bir de bu şekilde toprakları sömürülecek. Bütün bunların araştırılması ve ortadan kaldırılması önemlidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden, İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ PARTİ Grubunun tarımsal ürünlerdeki fiyat artışına yönelik grup önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Tabii “tarım ürünlerinde fiyat artışı” deyince önce fiyatı konuşmak lazım. Fiyat nedir? Fiyat, aslında arz ve talebin buluştuğu noktada oluşan bir değerdir. Arz yükselir, talep düşerse fiyatlar doğal olarak düşer; arz düşük, talep yüksekse yani bir ürüne olan arz yeterli miktarda değilse fiyatlar doğal olarak yükselir. Piyasalar bunu gerektirir. O nedenle, arz ve talebin güvenliği ve istikrarı, piyasada olması gerekir. Tarım ürünlerinde böyle bir istikrar var mı? Maalesef, bundan söz etmek mümkün değil çünkü piyasalar aracılara, ithalat lobilerine teslim edilmiş durumda. Çiftçimiz, sahipsiz bırakılmış durumda. Piyasaları kontrol eden mekanizmalar yok, piyasaları ürün bazında regüle eden mekanizmalar yok.

Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi var. Başkanlığını, daha doğrusu, sekretaryasını Merkez Bankası yürütüyor. Üyeleri arasında Ticaret Bakanı var, Hazine ve Maliye Bakanı var, bir de Tarım ve Orman Bakanı var, o da tesadüfen konuşmuş herhalde. Bakıyorsunuz, bu Komite herhalde çay, kahve içiyor; alınan karar ortada yok, ne yaptığı bilinmiyor.

Piyasalarda kartel oluşturan aracılara karşı üreticiyi koruması gereken Rekabet Kurulu, tam tersine, kartellerin yanında, onların destekçisi pozisyonunu almış.

Üretimi planlamazsanız, fiyatlar artar. Planlama için sağlıklı bir veri tabanınız yoksa ve buna bağlı ürün desteği ve üretim planlaması yapamadıysanız, fiyatlar doğal olarak sizin kontrolünüzün dışında artar. Yani 2001 yılında yapılan genel tarım sayımından bugüne ülkede genel tarım sayımı yapılmış değil. Tarımsal girdi maliyetleriniz yüksekse, tarımdaki verilen desteklemeler amacına uygun değilse...

Daha doğrusu, desteklemenin amacı, üretimi planlamaktır; desteklemenin amacı, verimi artırmaktır, kaliteyi artırmaktır; tüketicinin daha ucuz, daha sağlıklı, daha güvenli gıdayla, yeterli gıdayla gıda güvenliğini, gıda arzını sağlamaktır; yoksa fiyatlar artar. Girdi maliyetleriniz yüksekse ve girdilerde ithalata dayalıysanız fiyatlarınız artar.

Değerli arkadaşlar, bakın, üretim alanlarınız -bu grafikte göstermek istiyorum, daha önce de gösterdim- 2002 yılından 2020 yılına kadar böyle bir azalış eğrisi gösteriyorsa ve bu yaklaşık 3,5 milyon hektar ise yani 35 milyon dönüm ise ekilir alanlar tarımdan artık uzaklaşmış ve üretim yapılmıyor ise fiyatlarınız artar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) - Yine bununla paralel bir başka grafiği de sizinle paylaşmak istiyorum. Bakın -bu da gittikçe eksi, bu kırmızılar eksi değerdir- dış ticaret dengesindeki tarım ürünlerinde, bitkisel ve hayvansal ürünlerdeki gittikçe azalan ve ekside daha da büyüyen dış ticaret dengeniz sizin aleyhinizde geliyorsa -bunu da aslında, alanla kıyasladığınızda birbirine nasıl benzerlik gösteriyor, bunu da gayet iyi görebilirsiniz- fiyatlarınız artar.

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla, bakın, Hollanda'nın 1 milyon hektar tarım arazisi var, yaklaşık 116 milyar dolar ihracat yapıyor, 1 milyon hektar. Bizim 3,5 milyon hektar tarım arazisi tarım dışına çıkıyor, bırakın geri kalan tarım alanlarımızı, 10 milyar dolarlık ithalat yapıyoruz değerli arkadaşlar. E, öyle olunca tarım ürünlerinde fiyatlar artar. Tabii, para politikalarınız döviz, döviz kurlarını kontrol eden değil, 128 milyar doları rezerv dışına çıkarırsa fiyatlarınız artar. İrade yoksa, politikasızlık varsa fiyatlar artar.

Bu araştırma önergesini Cumhuriyet Halk Partisi olarak destekliyoruz, yanındayız, ülkemizin, çiftçimizin ve bütün yurttaşlarımızın lehinde olmak üzere.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden, Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle, bu konuyla alakalı her konuşmamızda -ki haklı olarak Meclisin de yoğun olarak gündeminde olan bir meseledir- gıda fiyatlarının artışının diğer mal ve hizmetlere oranla daha fazla olduğunu kabul etmemiz lazım. Tabii, bu sadece Türkiye için olan bir durum da değil. Zaten araştırma önergesini veren İYİ PARTİ'den Hüseyin Bey de konuşmasında, aslında dünyada bu fiyat artışlarına gerekçe olarak nelerin öne çıktığını kendileri de zaten oldukça güzel izah ettiler.

Arkadaşlar, tabii, burada, bu araştırma önergesinde en fazla katılmadığımız şeyi izah etmek isterim: AK PARTİ'yle beraber tarım üretiminde, tarımsal üretimde, hayvansal üretimde bir düşüş olmadığı gibi, nüfus artışımıza paralel, hatta onun daha üzerinde üretimimizde ciddi artışlar söz konusu oldu fakat özellikle pandemi yılına ait bu fiyat artışlarındaki anormal dalgalanmaların sebebi... Türkiye de dünyadaki 200 ülkeden bir tanesi yani global dünyada olacaksınız ama dünyada olan hiçbir şeyden etkilenmeyeceksiniz, böyle bir şey söz konusu değil. Türkiye, tarımsal üretim anlamında toplamda ihracatçı bir ülke. Mesela, size, 2020 yılındaki ihracat ve ithalat rakamlarımızı söyleyeyim -açık ara öndeyiz- 20,7 milyar dolarlık bir tarımsal ihracatımız, bunun karşılığında 15,2 milyar dolarlık da tarımsal ithalatımız var yani 5,5 milyar dolarlık tarımsal ihracat fazlamız var. Demek ki biz Türkiye olarak tarımda ihracatçı bir ülkeyiz ancak her üründe kendi kendine yetebilme mevzuuyla alakalı da bazı şeyler söylemek lazım.

Arkadaşlar, eskiden özellikle toplumun büyük bir kısmı kırsalda yaşarken herkes geçimlik bir üretim yapardı. Dolayısıyla her insanımızın, ülkenin her tarafında, istediği her ürüne istediği kadar ulaşabilme olanağı zaten yoktu. Yani Kars'taki et üretir, et tükettirdi; Manisa'daki de sebze üretir, daha çok onunla beslenirdi. Herkesin her ürünü istediği kadar alabilme lüksü zaten hiçbir zaman Türkiye'de olmadı. Dolayısıyla insanlarımızın gıdaya ulaşımı her geçen gün artıyor, çeşitleniyor beslenme alışkanlığı ve AK PARTİ'yle de bu son derece hızlanmış. Aynı zamanda, nüfusumuzun artışı, turist sayısındaki artış ve göçmenlerin gıda ihtiyaçlarını da düşündüğünüz zaman her geçen gün ihtiyaçların arttığı da ortada. Bu son zamanlardaki artışın sebeplerini bir iki cümleyle anlatıp... Zamanımız da bitiyor.

Arkadaşlar, dünyada gıdayı üreten ve dünyadaki ticaretini yapanların sayısı ne yazık ki bir elin parmağını geçmeyecek kadar az.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Peki, ne yapıyorlar? Kamil Hocamın da söylediği gibi -iktisatçı tarafından yaklaştı olaya, ben de oradan devam edeyim- özellikle, bu dönemde arz açığı varmış gibi göstererek bir arz enflasyonu oluşturdular. Oysa, dünyada geçen yıl herhangi bir üründe üretim azalması olmadı. Ayrıca, geçen yıl pandemi sebebiyle birçok yerin kapalı olmasından, hizmetlerin verilememesinden dolayı dünyada gıda ürünlerine olan talepte yüzde 7 oranında azalma oldu. Oysa, bu, dünyada gıda piyasasını elinde tutanlar talebin azalmasına rağmen fiyatları artırdılar çünkü suni bir arz enflasyonu oluşturdular ve ayrı bir şey daha yaptılar, “Gıdaya ulaşamayacaksınız, gıdayı bulamayacaksınız.” kaygısını yaratarak bir de talep enflasyonu oluşturdular. Şu anda dünyada ve Türkiye’de yaşanmakta olan budur. Bunun haksız bir fiyat artışları olduğuyla alakalı iddiamız tamamen gerçektir ve piyasada şu anda bunun denetlenmesiyle alakalı da ciddi bir çalışma vardır. Kısa bir süre sonra normale döneceğine inanıyor, hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İYİ PARTİ grup önerisi kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve arkadaşları tarafından, kadınların çalışma yaşamında maruz bırakıldığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla 4/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/3/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

4 Mart 2021 tarihinde, Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran ve arkadaşları tarafından verilen 12041 grup numaralı “Kadınların çalışma yaşamında maruz bırakıldığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla” Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi’nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Buyurun Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Toplumun yarısını oluşturan sevgili kadınlar başta olmak üzere değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Belki de son otuz yıldır konuşuyoruz, her yıl kadın istihdamının ne kadar düşük olduğunu tartışıyoruz fakat herhangi bir çözüm üretebildiğimizi söyleyemeyiz. Aslına bakarsak, bütün dünyada kadın istihdamı erkek istihdamının gerisinde fakat bizim gibi ülkelerde bu had safhada, daha düşük ve kadınlar hem çok az istihdam ediliyorlar hem de güvencesiz, esnek, eğreti işlerde çalışıyorlar.

Sosyal devletin güçlü olduğu ülkelere baktığımızda, piyasada, çalışma yaşamında kadın istihdamının ise daha fazla yer aldığını görüyoruz. Ne güzeldir ki feminist literatürün etkisiyle ve kadın mücadelesinin de yarattığı sonuçlarla bu konu epeyce derin bir şekilde tartışıldı, aslında çok uzun bir zamandır da tartışılıyor. Birleşmiş Milletlerin 4’üncü Kadın Konferansı’nda, ta 1994’lerde “Kadınlar neden çalışma yaşamında daha az istihdam ediliyor?” diye tartışıldı ve burada aslında temel neden, en belirleyici neden tespit edildi. Buradaki temel neden, en belirleyici neden erkek egemenliğidir, toplumsal cinsiyet eşitsizlikleridir; toplumsal cinsiyet rollerinin kadınların sırtına ev içi rolleri yüklemesinden kaynaklanıyor.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Kemalbay, bir saniye...

Sayın milletvekilleri, Genel Kurulda ciddi bir uğultu var. Konuşmacıyı biz Divanda işitemiyoruz. Lütfen, sohbet etmek isteyen arkadaşlar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bu tarafta var uğultu.

BAŞKAN – Sayın Başkan, ben ne tarafa bakacağımı biliyorum, gürültünün nereden geldiğini de biliyorum.

Sohbet etmek isteyen arkadaşları kulise davet ediyorum.

Buyurun Sayın Kemalbay.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Feminist literatürün etkisi ve kadınların mücadelesiyle 1994’te Birleşmiş Milletler 4’üncü Kadın Konferansı’nda, kadınların hane içerisinde üstlendikleri ev ve bakım işlerinin kadınları gelir getirici işlerden alıkoyan en önemli temel sorunlardan olduğu tespit edildi ve ev işleri, çocuk, yaşlı, hasta, engelli bakım işlerine kadınların çok fazla zaman ayırdığı tespit edildi. Hatta daha sonra yapılan araştırmalarda kadınların evde gündelik ortalama olarak dört buçuk saat ev işlerine emek harcadıkları, buna karşı, erkeklerin sadece ve sadece ortalama elli dakika ev işlerine zaman ayırdıkları tespit edildi. Tabii, belki burada erkekler birbirine soruyordur “Bu elli dakikayı kim bu kadar yükseltti?” diye.

Kadın istihdamı, kadınların çalışması kesinlikle ciddi bir sorun ve sigortalıların evlenme, doğum, bakım emeği gibi nedenlerle işten ayrılması ya da işe geri dönmeleri gibi çeşitli sebeplerle sigorta primlerinin zamanında yatırılmaması, ara vermesi, mola vermesi; bütün bu nedenlerden dolayı bir türlü bu emekli olabilecek kadar süreyi çalışarak geçirmesi ve Sosyal Sigortalar Kurumunun standartlarını tutturması da mümkün olmuyor ve böylece kadınlar emekli de olamıyor.

Tabii, pandemiyle birlikte kadınların istihdamdan çekilmesi daha da katlanarak arttı. Bu konuda da çeşitli raporlar var. Bu raporlar da bu krizin erkeklere oranla kadınları daha çok etkilediğini net olarak ortaya koyuyor. Bunun için -isterseniz- Birleşmiş Milletlerin Kadın Birimi Türkiye Ofisinin Covid-19 etkilerinin toplumsal cinsiyet açısından değerlendirilmesi raporlarına bakmalısınız. Burada çok çarpıcı bir şekilde kadın işsizliğinin ve kadın yoksulluğunun arttığını, kadın yoksulluğunun derinleştiğini göreceksiniz.

Yine, DİSK-AR'ın -TÜİK'e değil, TÜİK'e bakmayın- Covid-19 döneminde kadın istihdamı verilerini ele aldığımız zaman da kadınların çok büyük bir oranda işsiz olduğunu -yüzde 45,3 oranında- göreceksiniz. Fakat bütün bu kadınların, işbaşı olmayan kadınların sayısının artmasına, 5 kat artmasına, işsizliğin neredeyse yüzde 50'ye yakın kadınlar arasında yaygınlaşmasına dair herhangi bir önlem alınmadığını görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Kadınlar, aile içinde ücretsiz çalışanlar, düşük, güvencesiz, eğreti işlerde çalışanlar, sigortasız çalışanlar olarak çalışma yaşamında ayrımcı bir noktadalar ve yine kadınlar hem evde çalışıyorlar hem iş yerinde çalışıyorlar, çifte mesai yapıyorlar; kadınların erken emekli olması gerekirken bakıyoruz, kadınlar hem sigortalanmıyor hem ev içindeki emeği görülüyor hem erken emekli olmuyor hem de EYT'li çalışan kadınlar -EYT'li kadınlar- emeklilikte yaşa takılabiliyorlar. Aynı zamanda bütün bunlara baktığımızda aslında çalışma yaşamındaki kadınlara yönelik bu ayrımcılığın tercihlerden kaynaklandığını söyleyebiliriz. Türkiye'de inşaatçı politikalar ve enerji politikaları nedeniyle aslında kadınlar çalışma yaşamından dışlanmış oluyorlar.

Peki, kadınların bu sorunlarını çözmek için bizler neler yapabiliriz diye önerilerde de bulunmak istiyorum, salgının istihdam açısından yarattığı sorunların bölgeselliğine de dikkat çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Öncelikle şunu söylemem lazım: Covid-19 öncesinde de istihdama eşit bir şekilde katılmayan kadınlar, LGBT+'lar, göçmen kadınlar ve engelli kadınlar istihdamda yer alabilmeliler. Bunun için daha fazla çaba harcamalıyız ve politikalar üretmeliyiz. Yine Kürt coğrafyası başta olmak üzere Doğu Karadeniz'de ve İstanbul'da kadın işsizliği daha fazla ve pandemiden kadınlar daha çok etkilendiler; dolayısıyla, bu bölgelere yönelik özel bir istihdam politikası düzenlemeliyiz.

Yine, sosyal devlet ilkeleri gereği kamu hizmetlerini artırmalıyız; kreşleri, bakım merkezlerini kamusal hizmet olarak üretirsek eğer bunun çarpan etkisini de görürüz yani hem kadınlar ev içi rollere mahkûm olmaz hem de yüz binlerce çalışanı kamusal hizmetler için istihdam edebiliriz.

Gelin, sizin dediğiniz gibi “Yek vücut olalım.”, bu araştırma önergesine “Evet.” diyelim ve 8 Marta giderken kadınların yanında olalım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz talep eden Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Kadınların çalışma hayatına girmesi ve kadın emeğinin hakkıyla ücretlendirilmesi öncelikli meselelerimizden biri olmalıdır. Kadın-erkek fırsat eşitliğinin tam anlamıyla sağlanması, kadınların iyi eğitim almaları, iş alanında daha fazla var olmaları, erkeklerle eşit kazanım ve kariyer edinmeleri hâlinde ancak mümkün olabilir.

Türkiye genelinde kadın istihdam oranı yüzde 20'lerdeyken, Avrupa Birliği ülkelerinde bu oran yüzde 60 civarında. Türkiye'de her 3 kadından 2'si maalesef işsiz. Çalışan kadınlar için sosyal güvenlik sistemi içerisinde bulunup haklarını alabilmeleri ise tam bir mücadele gerektiriyor. Örneğin tarımsal faaliyette bulunan kadınlar, sektörde istihdam edilen çalışanların neredeyse yarısı kadın ancak tarım sektöründeki kadın çalışanların yüzde 95'i ücretsiz, sigortasız, emeklilik hakkı olmadan, “aile işçisi” şeklinde ifade edilen resmî bir statüde çalışıyorlar, işsizler ordusu içinde de yer almıyorlar. “Aile işçisi”

denilerek kadının yaratılışından kaynaklı sahip olduğu duyguları sömüren, aile için gösterdiği karşılıksız emeğe göz koyan anlayışa göz yummamalıyız. Adı resmi olarak “aile işçisi” fakat devletle aralarında hiçbir akit yok. Bu kadınlar yaşlanmaktan ve hasta olmaktan korkuyorlar, çoğunun sigortası yok. Bu kadınlara ülke vatandaşı olduklarını hatırlatmak ve aile içerisinde kendilerine olan güveni sağlamak için belli şartlar içinde onları SGK şemsiyesi altına almamız gerekiyor. Bu konuyla ilgili iki sene önce verdiğim kanun teklifim hâlâ işleme konulmadı. Tarımda çalışan kadınlarımızı sigortaladığımız takdirde büyük sorun olan göçü de bir nebze önleyebilir, tarım istihdamını da koruyabiliriz.

Unutmayalım ki son bir yılda 269 bin kadın, tarım sektöründen uzaklaştı. Tarım sektöründe çalışan kadınlarımıza destek vermek, sosyal devlet olmanın ötesinde pandemide tecrübe ettiğimiz gibi, gıda arzının sağlanmasında da stratejik önemdedir. Millî ekonomi temelinin tarımsal üretim olduğu gerçeğini unutmamalıyız. Geçmişte kredi ve hibe destekleri verebilmek adına yönetmelik değişiklikleri yapıldığını biliyoruz. Günümüzde de kırsaldaki kadınlar bu tür desteklerden yararlanmalı. Kırsalda çalışan kadın kanunuyla sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdırlar.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu.

Buyurun Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; salgın sürecinin daha da derinleştirdiği cinsiyet ayrımına dayalı emek sömürüsünün nedenlerinin araştırılması istemiyle verilen önerge hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dünyada kadın olmak zor, hele de ülkemizde daha zor. Bir de pandemi gibi olağan dışı koşullarda kadın olmak çok çok zor. Aslında bu gerçeği resmi veriler de teyit ediyor. DİSK, Türkiye İstatistik Kurumunun Eylül 2020 tarihli Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması’nda yer alan verilerden hareketle gelire dayalı cinsiyet eşitsizliğinin fotoğrafını çeken bir rapor yayınladı. Raporda şu tespitler yer alıyor: Ülkemizde erkekler kadınlardan yüzde 31,4 daha fazla gelir elde ediyor. Kendi nam ve hesabına çalışan erkeklerin gelirleri kadınların gelirlerinden yüzde 77,3 daha fazla. Ücret gelirlerinde cinsiyetler arası eşitsizlik makası yıldan yıla artıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dört gün sonra 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Bu tarih aslında biz kadınların asırlar boyu süren emek ve alın teri mücadelesinin simgeleştiği tarihtir. Kadının toplumsal yaşamın her alanında verdiği varoluş mücadelesi ve elde ettiği bütün kazanımlar alın teriyle, kanla ve gözyaşıyla elde edilmiş kazanımlardır. 1857’nin 8 Martı bunun en somut örneğidir. Türk milletinin emperyalizme karşı verdiği bağımsızlık savaşı ve o savaşta Türk kadınının üstlendiği tarihî rol yine bunun en somut örneği niteliğindedir. Cumhuriyet devrimini gerçekleştiren irade, bu devrimi bir kadın devrimiyle taçlandırmak için büyük emek harcadı.

Biz Türk kadınlarının sosyal, siyasal, ekonomik ve diğer bütün haklardan adilce yararlanabilmesi için yüreğini ortaya koyan, ulusumuzun Büyük Önder’i Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e şükran borçluyuz. (CHP sıralarından alkışlar) Ama sadece şükran borcumuz yok, onlara bir de görev borcumuz var çünkü cumhuriyet devrimi gibi kadın devrimimiz de bir karşı devrim hareketinin hedefi olmuştur. Karşı devrim sürecini püskürtüp yeniden cumhuriyet devrimini egemen kılmak, bunu kadın devrimiyle taçlandırmak zorundayız. Siyaset yapan kadına “Evine dön.” diyen zihniyet, kadınların uzay programının bir parçası olmasını dahi olağan dışı gören zihniyet, biz Türk kadınların önünde duran en büyük engeldir. Önceliğimiz, işte bu engeli aşmaktır. Bu nedenle, verilmiş olan bu öneriyi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Sakarya Milletvekili Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurun Sayın Atabek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Son on dokuz yıldır “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” şiarıyla yola devam ediyor, insan onuru ve hakları temelinde millet ve devlet olmanın gereğini yapıyoruz. Kadınların ekonomik ve sosyal hayata etkin bir şekilde katılımını hem bireysel bir kazanım hem de aile yapısının güçlenmesini sağlayan temel bir değer olarak görüyoruz.

Covid-19 salgını döneminde kadınların ekonomik açıdan güçlendirilmesi ve iş güvencelerinin sağlanmasına yönelik önemli tedbirler alınmıştır. Cumhurbaşkanlığı tarafından açıklanan ekonomik istikrar kalkını paketi çerçevesinde kısa çalışma ödeneğinden faydalanmak için gereken süreçler kolaylaştırılmış ve hızlandırılmıştır. Böylece, faaliyetlerine ara veren iş yerlerindeki işçilere geçici bir gelir desteği verilirken işverenin de maliyeti azaltılmıştır. İşsizlik ödeneği kapsamında, 1 milyon kişi için 5,1 milyar TL ödeme yapılmıştır. Maddi ücret desteği kapsamında, 2,5 milyon kişi için 8,3 milyar TL ödeme yapılmıştır. Kısa çalışma ödeneği kapsamında ise 3,7 milyon kişi için 27,7 milyar TL ödeme yapılmıştır. Bu ödenekleri alanların yüzde 33’ü kadınlarımızdır. Hane başı bin TL ödeme yapılan programlarda ise hak sahipleri içerisinde kadın oranı yüzde 52 olmuştur. 2003 yılında yürürlüğe giren yeni İş Kanunu’yla kadın-erkek fırsat eşitliğini gözetin ve işveren-işçi ilişkisi içerisinde cinsiyet dâhil hiçbir nedenle temel insan hakları bakımından ayırım yapılamayacağına ilişkin önemli değişiklikler getiren birçok düzenleme yapılmıştır. 2011 yılında yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanun’la kadınlara yeni istihdam imkânlarının sağlanması bakımından pozitif ayrımcılık yapılarak 2011’den 2020 yılı sonuna kadar 18 yaşından büyük kadınların özel sektör işverenleri tarafından istihdam edilmesi hâlinde 24 ila 54 ay süresince sigorta primlerinin, işveren hisselerinin İşsizlik Sigortası Fonu’ndan karşılanacağı hususları düzenlenmiştir. Söz konusu teşvik uygulaması 31 Aralık 2022 tarihine kadar, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın kararıyla uzatılmıştır.

2002’de yüzde 27,9 olan, kadınların iş gücüne katılım oranı 2019’da yüzde 35’e ulaşmıştır. 2002’de yüzde 25,3 olan kadın istihdam oranı ise yine 2019’da yüzde 28,9 olmuştur. Teşvik ve desteklerin etkisiyle de 2023 yılında kadın istihdam oranını yüzde 34’e, kadın iş gücü katılım oranını ise yüzde 38,5’e yükseltmeyi hedefliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – Ülkemizde iş ve aile yaşamı arasındaki uyumu önemsiyoruz. Kadın istihdamının ve girişimciliğinin artırılması için koyduğumuz hedefler ve bu hedeflere ulaşmak için gösterdiğimiz nitelikli çalışmalarla kadınlarımızın geleceğin güçlü iş insanları ve liderleri olacağına inanıyoruz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü’ümüze şimdiden tebrik ediyor, grup önerisini Genel Kurulun takdirine arz ediyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Halkların Demokratik Partisi grup önerisi kabul edilmemiştir.

Şimdi, 3 sayın milletvekiline İç Tüzük 60’a göre yerlerinden söz vereceğim.

İlk söz Sayın Aycan’ın.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 3 Mart Dünya Kulak ve İşitme Günü'ne, işitme kaybı olan kişilere işitme cihazı bedeli ve ileri işitme kayıplarında yapılan beyin sapı implantı bedelinin tümünün SGK tarafından ödenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 3 Mart Dünya Kulak ve İşitme Günü'dür. İşitme, insanın en temel duyularındandır. Çocuğun konuşmaması işitmesine bağlıdır. Doğuştan veya sonradan işitme kayıpları yaşanmaktadır. Özellikle çocuklarda doğuştan gelen işitme kayıpları çok önemlidir, bunların erken tanısı hayati bir konudur. Bu nedenle yenidoğanlara işitme taraması yapılmalıdır. İlk altı ay içinde fark edilmesi hâlinde yapılacak müdahale ve eğitimle akranlarından geri kalması önlenabilir. Okula başlarken de mutlaka işitme testi yapılmalıdır. Kulak sağlığı önemlidir. Kulaklara en fazla gürültü zarar vermektedir, gürültüden uzak duralım; cep telefonu da suçlanan bir diğer faktördür. İşitme kaybı olan kişilerden işitme cihazı bedeli ve ileri işitme kayıplarında yapılan beyin sapı implantı bedelinin tümü SGK tarafından ödenmelidir.

Saygılarımla.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özsoy? Yok.

Sayın Sümer...

27.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, bazı illerde yüz yüze eğitimin başladığına, çocuklarını okula gönderen velilere çocuklarının yaşayacağı herhangi bir sağlık probleminde sorumluluğun velilerde olduğuna dair bir belge imzalatıldığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bilindiği üzere, bazı illerimiz –okullar, ortaokul, lise sınıfları- haftada iki gün kademeli olarak yüz yüze eğitime başlamıştır. Öğrencilerin, ailelerin, öğretmenlerin, öğrenci servisi işi yapan vatandaşlarımızın sağlık tedbirlerini alması gerekmektedir; ondan sonra yüz yüze eğitime başlaması ise ilgili bakanlıkların görevidir.

Bugün Adana'da yüz yüze eğitime başlayacak çocuklarımızın ailelerine bir belge imzalatmışlardır, bu belgede aynen şu ifadeler yer alıyor: “Çocuğumun okulda karşılaşabileceği kaza, salgın hastalık ve benzeri risklerle bu nedenlerden dolayı kendisine yapılabilecek tıbbi müdahalelerin sonuçları ve sorumluluğu tarafıma ait olup bu sorumluluğu kabul edeceğimi taahhüt ederim.” Yani “Çocuğum okulda Covid'e yakalanırsa sorumlusu benim.” diye ailelere belge imzalatılıyor. Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları derhâl bu durumu çözmelidir. Sorumluluğu ailelere ve çocuklarımıza yükleyen herkese yazıklar olsun. On dokuz yıllık AKP Hükûmeti, Türkiye Cumhuriyeti devletini ne hâle getirdi.

BAŞKAN – Sayın Osmanağaoğlu? Yok.

Sayın Tokdemir...

28.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay ilinde ve özellikle Reyhanlı ilçesinde camilerin çoğunda ısıtma ve soğutmadan kaynaklı ödenmemiş elektrik faturası borçlarının birikmesiyle elektriğin kesilmesi tehdidi yaşandığına, elektrik şirketlerinin geçmişe dönük borçlardan dolayı abonelik işlemlerini yapmadığına, geriye dönük borçların bir kereye mahsus ödenerek abonelik işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve camilerin elektrik giderlerinin genel bütçeden karşılanmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Camilerimizde uygulanan çift elektrik abonelik sistemiyle camilerin aydınlatma giderleri genel bütçeden karşılanırken ısıtma ve soğutma giderlerinin vatandaşlardan toplanan paralarla ödenmesine çalışılmaktadır.

Hatay ilimizde ve özellikle Reyhanlı ilçemizde camilerimizin birçoğunda ısıtma ve soğutmadan kaynaklı ödenmemiş elektrik faturası borçları birikmiş ve elektriğin kesilmesi tehdidi yaşanmaktadır. Hatta cami ve ibadethanelerin birikmiş elektrik borçlarının görevlilerden talep edildiği ve görevlilere icra takibi başlatılacağı hakkında duyumlar almaktayız.

Elektrik şirketleri, geçmişe dönük borçlardan dolayı ısınma ve soğutma giderleri için cami ve ibadethanelerin abonelik işlemlerini yapmamaktadır. Bu nedenle, geriye dönük borçlarının bir kereye mahsus ödenerek abonelik işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve bundan sonraki ısınma ve soğutma giderlerinin genel bütçeden karşılanmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 55’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi’nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan Otomatik Bilgi Paylaşımı Anlaşması’nın ölçütlerinin değerlendirilmesi ve vatandaşların bilgilendirilerek mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3588) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/3/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi’nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan Otomatik Bilgi Paylaşımı Anlaşması’nın ölçütlerinin değerlendirilmesi ve vatandaşların bilgilendirilerek mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3588) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 4/3/2021 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden, Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi ve yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Yurt dışında yaşayan 7 milyon Türkiye kökenli insanımızın acil çözüm bekleyen sıkıntılarını paylaşmak için huzurunuzdayım. Altmış yıl oldu, ellerinde bavullar gurbet kapılarında çalışmaya gideli; hep çalıştılar, çok çalıştılar hem Almanya için hem vatanımız için çalıştılar ama gözden ırak olan gönülden de ırak oldu hep. Paraya sıkışınca ya da seçim olunca gurbetçiyi hatırlayanlar zor gününde, dar gününde onun sesini duymaz oldu; yalnız bıraktılar, maalesef bugün de böyle. İşte, size bir fotoğraf: Sanmayın ki İstanbul’daki Alman Konsolosluğu, burası Berlin, burası da Frankfurt değerli arkadaşlarım. Vatandaşlarımız Türkiye konsolosluklarının kapısında, buz gibi havada, saatlerce

sıra bekliyor; içerde de aynı sıra var. Gerekçe, pasaport yenileme. On yıllık pasaportların aynı anda süresi doldu, herkes pasaport yeniliyor. İyi ama değerli arkadaşlarım, daha on yıl önceden bugün bu sıkıntının yaşanacağı belli; vatandaş unutulabilir ama devlet unutamaz, unutmamalı. Konsolosluk memurlarının nasıl özveriyle çalıştığına şüphem yok ama yetemiyorlar. O zaman Dışişleri Bakanlığı yönetimine soruyorum: On yıldır aklınız neredeydi, niye bunu düşünmediniz, planladınız? Pasaport süresi şubatta, martta doluyor, ağustosa, eylüle randevu veriyorsunuz vatandaşa. Sıkıntı büyük, pasaport olmayınca oturma izni alamazsınız, seyahat edemezsiniz, Allah göstermesin, cenazeniz olsa Türkiye'ye gelemezsiniz. Vatandaşımızı gurbette böyle kaçak durumuna düşürmeye kimsenin hakkı yoktur. Bakın, noter randevuları dahi altı ay sonrasına alınabiliyor; alım-satım, miras, avukat tayini, kira ve başka nedenlerden vekil tayin etmek isteyenler mağduriyetler yaşıyor. Sırf bu nedenle yüzlerce euro uçak parası vererek Türkiye'ye gelip pasaportunu, noter işini halledip geri dönmek zorunda bırakılıyor insanlarımız. Bu yapılan tek kelimeyle ayıptır değerli arkadaşlarım. Sıkıntı mı var? Personel takviyesi yapacaksınız, hafta sonu çalıştıracaksınız ama çözüm bulacaksınız. Buradan Dışişleri Bakanına çağrıda bulunuyorum: Eski AK PARTİ milletvekillerine, saray bürokratlarına büyükelçilik koltuğu ayarlayacağımıza bu kuyruklarla ilgilenin; Avrupalı Türklerin emeklilik sorunuyla, sağlık güvencesiyle, mavi kartlıların sorunlarıyla ilgilenin. Almanya, çifte vatandaşlığı olan Türklere Alman pasaportlarını geri almaya başladı, binlerce mağduriyet söz konusu, onunla ilgilenin. Bakın, Avrupa, aşı pasaportundan bahsediyor; bu pasaportla vize alınacak, seyahat edilecek, lokantaya girilecek, otele girilecek. Bunun kapsamında Türkiye hâlâ yok. Giremezsek riskli ülke olmaya devam edeceğiz, geliş-gidişler olmayacak, turizm darbe alacak. Bir an önce temasa geçilmeli, aşı pasaportu kapsamına Türkiye ve vatandaşlarımız mutlaka sokulmalı. Neden yokuz, ne zaman gireceğiz bu sorunlarla ilgilenilmesi lazım.

Değerli milletvekilleri, araştırma önergemizin konusuna gelince, bu iktidar, yurt dışında yaşayan 7 milyon vatandaşımızın Türkiye bankalarındaki hesap bilgilerini bulundukları ülkelere yani Almanya, Fransa ve diğer ülkelere bildirme sözü verdi; 2020 sonunda verilecekti ama vatandaşların yoğun itirazları üzerine şimdilik ertelendi. Bu bir uluslararası anlaşma; gerekçe, kara parayla mücadele, 2011'de imzalandı. Meclisten geçerken gurbetçilere etkisi anlatılmadı bile. Asıl uygulama anlaşması 2017'de imzalandı, Cumhurbaşkanının imzasıyla doğrudan yürürlüğe girdi. Yani yüce Meclisimizde maalesef ama maalesef ilk kez bugün tartışabiliyoruz. İmzadan bu yana on yıl geçmiş ama ne bizi ne de yurt dışında yaşayanları bilgilendiren tek bir Allah'ın kulu yok. Şurası kuşkusuzdur, bizim gurbette alın teri döken, üç kuruş birikimini de ille de vatanım diye Türkiye'ye gönderen vatandaşımızın kara parayla da terörle de asla ve kata ilgisi olamaz. Tabii ki her yurтта Türkiye'de olsun, yurt dışında olsun doğru bilgi vermekle mükelleftir ama milyonlarca yurttışımıza böylesine sorumluluk getiren bir düzenleme önceden kendilerine anlatılmaz mı? Bu ne getirir, ne götürür bilip ona göre davranmak gerekmez mi? Maliye Bakanına da Dışişleri Bakanına da söyledik, her şeyden önce, yurt dışında yaşayan her bir kardeşimiz bilgilendirilmelidir dedik; bugüne kadar eksik yapılan budur.

İki, bu bilgilendirme yapılana kadar bu uygulama ertelenmelidir, anlaşma buna imkân da tanımaktadır. Ülkeler karşılıklı olarak erteleme yapabilir ama Ankara'daki beylerin çok önemli işleri var ya, 7 milyon insanımızı bilgilendiren bu müzakereleri yapacak fırsatı on yılda bir türlü bulamadılar. Yumurta kapağı dayanınca, 2020 Aralık sonunda Avrupa Noel tatiline girince muhataplarına mektup gönderdiler, erteleme istediler. Avrupalı durur mu? O da sıkıştırıyor "Kara listeye alırım." diyor. Türkiye tabii ki kara listeye girmesin, ülkemize zarar gelsin kimse istemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Ama değerli arkadaşlarım, Türkiye eğer kara listeye girecekse gurbetçilerimizin 3-5 kuruşu nedeniyle değil, Man Adası'nda dönen dolaplar, Zarrab'ın verdiği rüşvetler, Paradise belgelerinde ortaya dökülen off-shore hesapları nedeniyle girecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

7 milyon vatandaşımızı da feda edemeyiz, bu anlaşma hakkında yeterli bilgiyle donanmadan Almanya, İngiltere, Fransa vergi memurunun önüne yapayalnız bırakamayız. Peki, ne yapılmalı? Değerli arkadaşlar, işte önergemizi bunun için verdik. Gelin, Meclis devreye girsin, bir komisyon kuralım. Vatandaş nasıl bilgilendirilecek, bilgilerinin amaç dışı kullanımı nasıl engellenecek, erteleme nasıl, hangi koşullarda yapılabilecek? Bunları zorlayalım.

AK PARTİ, MHP, İYİ PARTİ, HDP gruplarına sesleniyorum: Gelin, bu önergemize destek verin, hep birlikte gurbetçimizin yanında olduğumuzu gösterelim. Avrupalı Türkler kara paracı değildir, vergi kaçakçısı değildir, birikimlerini on yıllardır Türkiye’de değerlendiren kardeşlerimizdir. Gurbetçilerimizi sadece seçim zamanı hatırlamadığımızı hep birlikte gösterelim, mağduriyet yaşamalarının önüne hep birlikte geçelim.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz talep eden, Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Otomatik Bilgi Değişimi Anlaşması üzerine verilen önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü öncülüğünde, vergi konularında işbirliğini kolaylaştırmak, vergi kaçakçılığı, kara parayı ve terörün finansmanını önlemek amacıyla vergi konularında karşılıklı idari yardımlaşma sözleşmesi imzalanmıştır. Ülkemizin de taraf olduğu uluslararası bu sözleşmenin uygulama esaslarını belirleyen Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Anlaşması 140 ülke tarafından 2017’de imzalanmış ve yasalaşmıştır. Elimdeki vergi konularındaki karşılıklı idari sözleşmeye baktığımız zaman özellikle 5’inci, 6’ncı ve 7’nci maddelerin taraf ülkelere yükümlülükler yüklediği göze çarpmaktadır.

Aksaray, nüfus oranına göre Türkiye’de yurt dışında en çok işçisi bulunan illerden 2’nci sırada yer almaktadır. Bu konuda yurt dışında yaşayan yaklaşık 7 milyon vatandaşımız kafa karışıklığı yaşamaktadır. Dönemin Maliye Bakanı Naci Ağbal hangi bilgilerin otomatik değişim kapsamına gireceğine ilişkin konuşma yapmış “Mevduat saklama hesapları gibi sadece finansal kuruluşlarda bulunan finansal hesap bilgileri bu kapsama girecek.” demiş, Sayın Bakan konuşmasının devamında ise “Yıl içinde gerçekleşen hesap hareketleri ve vatandaşlık bilgisi gibi kişisel bilgiler paylaşılmayacak.” demiştir. Bu açıklamada geçen “Finansal kuruluşlarda bulunan hesap bilgileri paylaşılacak ama hesap hareketleri bilgisi paylaşılmayacak.” açıklaması yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızı tatmin etmediği gibi kafa karışıklığını da daha fazla artırmıştır. Konuyla ilgilenen AK PARTİ İstanbul Milletvekili Sayın Zafer Sırakaya’yla yapmış olduğumuz görüşmede bu uygulamanın her ne kadar 1 Ocak 2021’de uygulamaya girdiği kabul edilse de henüz yurt dışına herhangi bir bilginin verilmediğini ve bu konuda taraf ülkelerle, özellikle 5,5 milyon Türk’ün bulunduğu Almanya, Belçika, Avusturya, Hollanda gibi ülkelerle görüşmelerin devam ettiğini ve bir çıkış yolu arandığını ama bu ülkelerin, bu anlaşma uygulamaya konulmadığında, az önce önerge sahibinin de dediği gibi, Türkiye’nin de kara listeye alınacağı yönünde endişelerin olduğu söylenmektedir.

Burada vatandaşta bir kafa karışıklığı vardır. Almanya’dan aldığı sosyal yardımlar kesilecek mi? Ne bileyim, emekli maaşıyla ilgili herhangi bir tehdit unsuru meydana gelecek mi? Hükûmetin yapacağı en önemli iş, bu sözleşmenin yürürlüğe girmesini bir süre daha ertelemek ve geçen bu süre zarfında buradaki vatandaşlarımızın zarar görmemesi yönünde uygulayacakları yöntemi belirlemektir ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) - ...devletimiz her zaman vatandaşlarımızın yanında olduğunu ve onlara gelebilecek zararları her bağlamda önleme durumunda ve tavrında olacağını beyan etmeli ve kafa karışıklığını ortadan gidermelidir diye düşünüyorum.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden, İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurun Sayın Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Şimdi, bu OECD'nin önayak olduğu ve uluslararası düzeyde kara para trafiğinin önlenmesi ve vergide şeffaflık sağlanması amacıyla oluşturulmuş olan anlaşmanın yarattığı belirsizliklerle ilgili bir öneri ve gerçekten de konuyu biraz irdelediğinizde göreceksiniz ki ortada bir muğlaklık var; özellikle, Avrupa'da yaşayan Türk insanlarımızın sıkıntıda olduğunu anlıyoruz. Dolayısıyla da bu konuda bir Meclis araştırmasının yararlı olacağını düşünüyoruz Halkların Demokratik Partisi olarak.

Şimdi, efendim, ben çok kabaca mekanizmasını anlatayım bu işin. Biliyorsunuz, kapitalizm öyle bir sistemdir ki bireysel kâr amacına dayalıdır; yani üreticiler kârları maksimize ederler, tüketiciler de faydalarını maksimize ederler. Fakat bu bir ulus devlet çatısı altında olduğu için de işin içine devlet karışır, devlet işin içine karışınca da vergi meselesi gündeme gelir. Vergi, özellikle iş dünyası açısından baktığımızda bir maliyet unsuru gibi algılandığından vergi kaçırma işlemi de iş dünyasının en azından çokça kullandığı bir yoldur, öyle söyleyelim. Dolayısıyla bu sadece bize ait bir şey değil, bütün dünyada da bu böyle. Bu böyle olduğu için de OECD -116 ülke imzalamış- bilgi paylaşımı yani farklı ülkelerde elde edilen gelirlerin paylaşılmasını sağlayan, otomatik olarak paylaşılmasını sağlayan bir anlaşma önermiş ve Türkiye de bunun altına imza atmış.

Şimdi, değerli arkadaşlar, önerge sahibi arkadaşımız Türkiye'nin bu süreçteki tavrını açıkladı. Yanılmıyorsam 2019'da Cumhurbaşkanı imzalamış ve 2020'nin sonunda yürürlüğe girecekti fakat pandemi vesaire gibi bir gerekçeyle de iptal edilmiş gözüküyor. Fakat iptal edilmiş olması ortaya çıkmış olan sorunları, belirsizlikleri gidermiş değil, dolayısıyla da gerçekten de öyle bir durum ortaya çıkmış ki mesela yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza “Biz sizin işinizi hallederiz.” deyip de bir anlamda bir gelir yolu bulan insanların da ortaya çıktığı bir dönem yaşanıyor. Dolayısıyla da gerçekten de bu bilgilerin yurtdışında yaşayan insanlarımıza sağlanması lazım, bu konunun netleşmesi lazım ki bu meselede en azından 6 milyon civarındaki Türk insanının sorunu çözülmüş olsun.

Tabii, bu arada şunu da eklemeliyim ki Türkiye'de elde ettiği gelirleri yurt dışına kaçırarak, vergi cennetlerinde tutan bir iş dünyasının da olmadığını söyleyemeyiz; bu bir gerçek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açayım da Sayın Katircioğlu, demin süreniz dolmamıştı.

Buyurun, tamamlayalım.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla bu kanun esasında iyi bir kanun -kanun diyorum affedersiniz, bu anlaşma- iyi bir anlaşma. Fakat değerli arkadaş, neredeyse ömrü boyunca Avrupa'da, bir yerlerde çalışmış, üç kuruş para biriktirmiş ve bu parayı Türkiye'ye göndermiş; Türkiye'nin bir şekilde değerlendirilmesini sağlamaya çalışan, bu amaçla yaşayan ama Avrupa'da da devlet yardımları alarak hayatını sürdürmeye çalışan insanlarımızın olduğunu düşünürseniz ve bunların da oldukça geniş bir sayıda olduğunu düşünürseniz bu kanun, eğer bu bilgilerin paylaşılması anlaşması yürürlüğe girerse, doğrusunu isterseniz bu insanlar zor durumda kalacaktır diye düşünüyoruz; onun için de bu öneriye destek veriyoruz ve dolayısıyla da bir araştırma komisyonu kurulmasını talep ediyoruz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden, Trabzon Milletvekili Sayın Salih Cora.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Salih Bey, kimse laf atmazsa ben atacağım buradan size; ona göre!

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH CORA (Trabzon) – Saygılarımla.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından finansal bilgilerin otomatik paylaşımını öngören Otomatik Bilgi Paylaşımı Anlaşması'nın ölçütlerinin ne olduğu, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve yurt dışındaki vatandaşlarımızın mağdur edilmemesi için veya bu mağduriyetin önüne geçilmesi adına bir araştırma önergesi verilmiştir. AK PARTİ adına söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, tabii, bugün uluslararası anlaşmanın uygulanma sürecinden kaynaklanan bir süreci değerlendiriyoruz. Evvela şunu ifade etmek istiyorum ki bu uluslararası sözleşme OECD ülkeleri, AB ülkeleri, G20 ülkeleri arasında vergi konularında iş birliğini kolaylaştırmak, vergi kaçakçılığını, kara parayı ve terörün finansmanını engellemek amacıyla yaklaşık on yıl önce Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi imzalanmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Daha sonra, bu uluslararası sözleşmenin uygulama esasını belirleyen Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Bilgi Değişimi Anlaşması da burada bulunan bütün siyasi partilerin oyuyla, ortak oylarıyla birlikte, hepsinin onay vermesiyle Genel Kuruldan geçti, 2019 yılında da Cumhurbaşkanımızın imzasıyla birlikte yürürlüğe girdi.

Bu uluslararası sözleşmeye bugün itibarıyla – az önce yanlış bir bilgi oldu, düzeltelim- 141 ülke taraftır; yine bu uluslararası sözleşmeye taraf olan 110 ülke de de bu uluslararası anlaşma yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşmanın en önemli özelliği, özellikle vergisel amaçla kullanılacak olmasıdır. Karşılıklılık ilkesine, mütakabiliyet esasına uyulacaktır, bir de otomatik paylaşım esas alınmıştır; bunun anlamı da şudur: Bu ülkeler özellikle kendi sınırları, kendilerine sağlanan imkânlar dahilinde talep etmeleri hâlinde karşılıklı olarak birbirlerinden bu bilgileri daha önce alabiliyordu. Şimdi, otomatik bir sistemle beraber, bu anlaşmaların yürürlüğe girmesiyle birlikte ülkeler birbirlerine bu bilgi paylaşımında bulunacaktır ve böylece özellikle vergi kayıp ve kaçaklarını önlemek üzere yaşanan sorunlar karşılıklı iş birliği çerçevesinde çözülmüş olacaktır. Burada amaç, uluslararası vergi uyumunu arttırmaktır. Vergiden kaçınma, vergi kaçakçılığıyla mücadele etmektir. Yine, bu anlaşmanın en önemli özelliklerinden biri, uygulanma sürecinde gizlilik kurallarına uyulmakta, karşılık ilkesi gözetilmekte, kişisel verilerin korunması için gerekli önlemler de alınmaktadır.

Değerli milletvekillerimiz, Türk vatandaşlarımız, daha doğrusu çifte vatandaş olan gurbetçi vatandaşlarımız, Türkiye’de mukim olan kişiler, anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte konuyla ilgili olarak -hem bizim vatandaşlarımız hem Türkiye’de mukim olan yabancı vatandaşlar- gerekli bir şekilde bilgilendirildiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayranlıkla dinliyoruz kendisini.

SALİH CORA (Devamla) – Finansal hesap bilgilerinin vergi konularında karşılıklı olarak otomatik değişim standartlarına ilişkin, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından bir rehber hazırlandı ve bu rehberde bütün sorulara cevap verilmektedir. Yurt dışındaki vatandaşlarımızın, çeşitli yollardan, özellikle mail yoluyla ülkemize ulaşarak soruları olmuştur, bu sorular cevaplandırılmıştır.

Yine, TÜRMOB tarafından üyelerine bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca, vatandaşlarımıza Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından da bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Yapılan tüm işlemler yasal mevzuatımız ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde yürütülmüştür. Bu nedenle, şunu ifade etmek istiyoruz ki, buna uyulmazsa özellikle bazı ülkeler kara listeye alınma tehlikesiyle karşı karşıyadır ve “vergi cenneti” olarak adlandırılmamalıdır. Biz, bu nedenle... Önerge pandemi süreciyle şu anda Norveç ve Letonya dışında uygulanmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Devamla) – Bundan sonraki süreç de devam etmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi kabul edilmemiştir.

3 sayın milletvekiline yerlerinden 60’a göre birer dakika söz vereceğim.

Sayın Etyemez, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Konya Milletvekili Halil Etyemez’in, AK PARTİ’nin reformist bir parti olduğuna, ilk günden bu yana hak ve özgürlükleri korumak için mücadele ettiklerine, 9 amaç, 50 hedef, 393 faaliyet içermekte olan İnsan Hakları Eylem Planı’nın iki yıllık bir zaman diliminde uygulanacağına ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ ortaya çıkan ihtiyaçlar ve değişen şartlar karşısında kendini ve hedeflerini sürekli yenileyen bir partidir. AK PARTİ reformist bir partidir. AK PARTİ olarak ilk günden bu yana hak ve özgürlükleri korumak için mücadele ediyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Bizim adalet davamızın pusulası insandır, insan onurudur. Medeniyet müktesebatımız bize, adaletin yerini bulmasının çok hassas bir dengeye bağlı olduğunu anlatıyor.” sözleri, adalet, hak ve özgürlüklere verdiğimiz önemin veciz bir ifadesidir. “Özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik bir Türkiye” mottosuyla İnsan Hakları Eylem Planı’mız 11 temel ilkeyle başlamıştır. 9 amaç, 50 hedef, 393 faaliyet içermekte olan İnsan Hakları Eylem Planı’mız iki yıllık bir zaman diliminde uygulanacaktır. İnsan Hakları Eylem Planı Türkiye’nin temel politika belgesi olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu? Yok.

Sayın Özen? Yok.

Sayın Kaplan...

30.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan’ın, engelli ya da hasta yakınlarına bakmak durumunda olan vatandaşların başka yerde çalışmadığına, bu vatandaşların sağlık sigortası ve emeklilik haklarının tesliminin sosyal devlet anlayışı gereğince devletin sorumluluğunda olduğuna ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Engelli ya da hasta olan yakınlarına bakmak durumunda kalan vatandaşlarımız bu sorumluluklarından dolayı başka yerde çalışmıyor. Herhangi bir sosyal güvenceleri bulunmayan bu vatandaşların emeklilik gibi bir hakları da yok. Gelecekleri konusunda kaygılı olan bu fedakâr vatandaşlarımızın sağlık sigortası ve emeklilik haklarının teslimi sosyal devlet anlayışı gereğince devletin sorumluluğundadır. Tüm günlerini alan ve oldukça ağır iş kabul edilen hasta bakımı karşılığında aldıkları sosyal yardım da oldukça yetersizdir. Emeklilik ve sağlık güvencesi konusunda da ihmal edilen bu kişilerin mağduriyetlerinin sonlandırılması konusunda yetkilileri göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Keven...

31.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ili Yerköy ilçesinde Çorum Şeker Fabrikası bölge sınırlarında kalan pancar üreticilerinin sorunlarının her geçen gün katlanarak büyüdüğüne, Çorum Şeker Fabrikasının satıldığı Safi Katı Yakıt AŞ firmasının çiftçileri ezdiğine, özelleştirme şartlarına uygun davranmadığına, özelleştirilen şeker fabrikalarında çiftçinin yaşadığı sorunları neden duymazdan geldiklerini Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'den sorduğuna ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yozgat Yerköy ilçemizde Çorum Şeker Fabrikası bölge sınırlarında kalan pancar üreticilerimizin sorunları her geçen gün katlanarak büyüyor. Özelleştirmeden bugüne kadar birçok defa bu sorunları dile getirdim. Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli'ye tekrar sesleniyorum: Çorum Şeker Fabrikasını satmış olduğunuz Safi Katı Yakıt AŞ firması, pancar üreticisi çiftçilerimizi eziyor; çiftçiye, yaptığı sözleşmenin bir nüshasını bile vermiyor; özelleştirme şartlarına uygun hareket etmiyor; pancar üreticilerine piyasa fiyatının çok üzerinde bir fiyatla ilaç ve tohum satıyor. İlaç, şirkette 220 TL, piyasada 120 TL; tohum, şirkette 320 TL, piyasada 270 TL. Böyle bir kazıkazan düzeni olmaz, böyle bir soygun düzeni olmaz. Özelleştirilen şeker fabrikalarında çiftçimizin yaşadığı sorunları neden duymazlıktan geliyorsunuz? Oradaki soygun düzenine neden “Dur!” demiyorsunuz? Bunun adı “viddansızlık”tır, bunun adı “insafsızlık”tır. Nedir bu çiftçi düşmanlığı?

BAŞKAN – Alman karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 13 ila 23'üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

(x) 251 S. Sayılı Basmayazı 2/3/2021 tarihli 53'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Ev fiyatlarının maaşlara oranla çok yüksek olması halkımızın ev almasını zorlaştırıyor. Ev almak için vatandaşlarımız krediye başvurmak zorunda kalıyor fakat bankaların kredilerinde uygulanan yüksek faiz ev alacakların işini daha da güçleştiriyor. Bu durum da finansman şirketlerinin banka kredileri karşısında önemli bir alternatif teşkil etmesini sağlıyor. Ayrıca, düzenli işi olmayan, yeterli geliri olmayan vatandaşlarımız bankalardan kredi almakta zorlandığı için onların birçoğunun ev alma yolu da finansman şirketleridir. Bu gibi durumlarda avantaj sağlaması ve birçok vatandaşa ev sahibi olma imkânı vermesi bu kurumlara özellikle son iki yılda rağbeti artırmıştır, önümüzdeki dönemde de katılımların devam edeceğini öngörmek kehanet olmasa gerekir diye düşünüyorum. Saadet zinciri sisteminin firmalara sağladığı cazip imkânları gören ve bu hususta düzenleme olmadığı için sözleşmeleri istedikleri gibi düzenleyip iştirakleri ikna eden çok sayıda firma ortaya çıktı. 1991’den 2016’ya kadar sadece 2 firmanın dâhil olduğu bu sistemde 2018’de 6 firma varken bugün bu sayının 80’lere çıktığı söyleniyor. Bu firmalar arasında çıkabilecek herhangi bir suistimal ve yolsuzluk saadet zincirini bozacak ve diğer firmalara da hızla yayılacaktır, vatandaşın diğer firmalara olan güveni de kırılacaktır. Halkımızın mağdur olmasının önüne geçmeliyiz diye bu teklifi destekliyoruz, hatta geç kalındığını da belirtiyoruz fakat bazı değişiklikleri de gerekli görüyoruz.

Her ne kadar desteklesek de bazı kısımları eleştireceğim. En başta, alışkın olduğumuz gibi, yine karşımıza bir torba yasa geldi. Bunu yapmadan da kanun teklifini verebileceğiniz hâlde, maalesef torba yasada ısrar ediyorsunuz. Mesela, 2005 yılından beri yürürlükte olan Bankacılık Kanunu’nda bugüne kadar bir sorun görülmemiş fakat torba kanun mantığıyla hareket edilerek alelacele 20’nci madde eklenmiş. Kaldı ki Bankacılık Kanunu’yla ilgili olarak zaten ayrı bir kanun teklifinin geleceği ifade ediliyor. Biz 20’nci maddenin tekliften çıkarılmasını ve bu madde içeriğinin de o teklifin içerisinde yer almasını daha uygun buluyoruz. Torba kanun teklifi mantığından da oldubittiye getirme gayretinden de uzak durmalıyız. Bu, demokratik bir anlayış değil arkadaşlar.

Kanun teklifinin ikinci bölümünde yer alan maddeler üzerindeki görüşlerimize gelecek olursak, 15’inci maddeye itirazımız var. Teklifin 15’inci maddesiyle, tasfiye durumunda, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından atanacak ve tasfiye sürecini devam ettirecek komisyona yapacakları işlemler için idari, mali ve hukuki sorumsuzluk verilmek isteniyor. Tasfiye kurulunun görevlendireceği kişiler de bu haktan yararlanacak. İlke olarak, kamu hizmetinde bulunan herkesin yaptıkları idari, mali ve hukuki işleminden sorumlu olması gerekir. Aksi bir durumda, görevlerini yerine getirmeleri için kendilerine verilen imkânları kötüye kullanmalarının da yolu açılacaktır.

Teklifin bu hâliyle geçmesi hâlinde de tasfiye edilecek varlıkların çok ucuz fiyata elden çıkarılması durumu var ve maalesef böyle bir durumda da hesap sorulmayacaktır, bu durum vatandaşlarımızda mağduriyet oluşturmaktadır. Bizim buradaki beklentimiz, tasfiye kurulu ve görevlendireceği kişilerin kamu hizmetlerindeki gibi genel hükümlere tabi olmasıdır. Bu önlem vatandaşın korumak için gereklidir.

Teklifin 17’nci maddesinde, hâlihazırda bir lisansa tabi olmadan faaliyette bulunan şirketlerin mevzuat hükümlerine uyumu için intibak süreci ve kurula başvuru yapmayıp lisansa tabi olmadan tasarruf faaliyeti sürdüren şirketlerin tasfiye süreci düzenlenmektedir. Evet, bu düzenleme birçok dolandırıcılık faaliyetinin önüne geçmek için uygun ancak düzenlemenin 3’üncü fıkrasında öngörülen uzatma süreleri biraz fazla. Başlangıçta zaten altı aylık bir süre tanınıyor. Kanun hükmüne uyum için ilave bir plan sunulması ve söz konusu planın kurulca uygun görülmesi hâlinde altı ayı geçmemek üzere bir uzatma daha ekleniyor, daha sonrasında kurula azami altışar aylık iki uzatma hakkı daha tanınıyor yani toplamda yirmi dört aylık bir süre verilebilmektedir. Bakın, bu ciddi manada uzun bir zaman.

Değerli arkadaşlar, “Bu süre içerisinde firmalar mevcut sözleşmelerini yeni kanuna uygun hâle getireceklerdir.” deniliyor. Hepsini uygun hâle getirmezlerse ne olacak? Firmalar belki de taksitleri

almaya devam edecekler ama çekiliş yapamayacaklar. Dolayısıyla, topladıkları taksitleri ellerinde tutacaklar, bahane olarak da “Kanun izin vermiyor.” diyecekler. Bu yolla firmalarca toplanan büyük meblağlarda para havuza girecek ve vatandaşın parası orada bekleyecektir, bunu görmemiz lazım.

Bugün bu sistemde yaklaşık 270 bin iştirakçi olduğu belirtilmektedir. Bu kadar çok sayıda bireysel sözleşmenin geriye dönük olarak yeniden düzenlenmesi yapılırken iştirakçilerin kazandıkları hakların ne şekilde korunacağı açık bir şekilde belirtilmelidir. Bu süreç içinde aylık ödemelerin, çekilişlerin, finansman tedariklerinin nasıl yapılacağı detaylandırılmalıdır. Bu nedenle, biz bu geçiş sürecinin alabildiğince kısa tutulması gerektiğini düşünüyoruz. Bu fıkradaki altışar aylık iki uzatma süresinin kaldırılması daha uygun olacaktır. Kaldı ki altışar aylık iki uzatma süresinin kaldırılması 18’inci maddede öngörülen sermaye yeterliliği koşulunun süre kısaltılmasıyla da uyumlu olacaktır.

19’uncu maddeye bakılacak olursa, Tapu Kanunu’nun 26’ncı maddesinde değişiklik öngörüyor. Tasarruf finansman şirketleriye konutla sınırlı değil, taşıt finansmanı da sağlıyorlar. Bu yüzden, taşıtlar için rehin konusunda Karayolları Trafik Kanunu’nda da bir düzenleme yapılması gerekir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, avantajları ve dezavantajları olan bu sistemin dezavantajlarını azaltmak amacıyla yapılan bu düzenlemeye olumlu yaklaşıyoruz. Bu teklifi, sistemin sadece firmaların iyi niyetlerine bırakılmayıp vatandaşın ekmeğinden, aşından fedakârlık ederek sağladığı finansman sisteminin en iyi şekilde devam etmesi için atılan olumlu bir adım olarak değerlendiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çin’in Doğu Türkistanlı soydaş ve dindaşlarımıza uyguladığı mezalime, soykırımı dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyindeki 22 ülke, ortak yayınladıkları bir mektupla, Doğu Türkistan’ı dünyanın en büyük cezaevine çeviren, akla hayale gelmeyecek işkencelerde bulunan Pekin yönetimini kınayarak bu mezalimin durması için çağrı yaptı. İsveç’ten Japonya’ya kadar 22 devletin imzaları arasında ne yazık ki Müslüman ülkelerin imzaları yok. Neden? Ticari ve ekonomik tehditlerden mi korktular? Peki, Türk milletini temsil eden Hükümetin, kınama metninde neden imzası yok? Biz, Türk ve Müslüman olarak ilk imza sahibi olmalıydık. Bakın, son olarak 23 Şubat 2021’de Kanada Federal Parlamentosu, Çin’in Uygur Türklerine yönelik uygulamalarını “soykırım” olarak tanımlayan yasayı onayladı. 25 Şubat 2021’de ise Hollanda Parlamentosu, Çin’in Uygur Türklerine yönelik uygulamalarını “soykırım” olarak nitelendiren karar teklifini kabul etti. Peki, ya biz, biz ne yaptık? Emperyalizmin zincirlerini kırarak kurulan bu Gazi Meclis ne yaptı? Çin’i kınamak için neyi bekliyoruz? Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nde yaşayan, sadece Türk ve Müslüman olduğu için mezalime uğrayan soydaş ve dindaş Uygur Türk kardeşlerimizin yaralarına merhem olacak, hâlen bu mezalime devam eden Çin’e ne yaptık arkadaşlar? Onların yaralarına merhem olacak ne yaptık? İYİ PARTİ olarak, Sincan Uygur Bölgesi’nde yaşanan mezalim ve soykırım konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin ortak bir karar alarak uluslararası topluma ilan edilmesine dair talebimizin bir saniye dahi beklemeden kabul edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

“Esir iken Kırım, Kerkük, Türkistan,

Bana zindan olur Maraş, Elbistan

İbni Sîna, Dedem Korkut, Alparslan

Susarsam, hakkını helâl etmesin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Doğu Türkistan’da yaşayan Uygur Türklerine, kardeşlerimize desteğini esirgemekten imtina edenleri yüce Türk milleti affetmeyecektir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bravo! Bravo!

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan.

Buyurun Sayın Öcalan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Birkaç gün önce Cumhurbaşkanı İnsan Hakları Eylem Planı’ndan bahsetti. Gerçekten ülkeyi görmesek, yaşananları bilmesek “Acaba ne açıklanacak?” diye halkımız merak içinde olacak. Destekliyoruz tabii, insan hakları lehine yapacağınız tüm çalışmaları destekliyoruz ama “dikenli çiçek” ayrıştırıcı bir dil, ötekileştirici bir dil daha başlamadan İnsan Hakları Eylem Planı’nın kendi mantalitesinin ayrımcı olduğunu ortaya koyuyor.

Nereden başlayalım? Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin çıkardığı kararları bir an önce uygulasanız iyi olmaz mı bu ülkenin geleceği için? Nereden başlayalım? Cezaevlerinde binlerce insan -100’üncü gününe yaklaştı- açlık grevinde, cezaevindeki hak ihlallerinin geri dönüşümü için, normal bir alana evrilmesi için başlasak iyi olmaz mı acaba? Cezaevinde, özellikle de İmralı’da Sayın Öcalan üzerinde uygulanan tecridin kaldırılmasından başlasak acaba iyi olmaz mı?

Burada kimi Grup Başkan Vekili konuşuyor, insan bazen şaşırıyor. Yüzlerce cezaevi var bu ülkede, yapılan çıplak aramalar var, işkence var. Maalesef bir Grup Başkan Vekili vicdanını ve geleceğini ipotek altına koymaktadır. Sebep? Demek ki bu cezaevinde uygulanan antidemokratik uygulamaların tamamından haberinizi var, yoksa siz kendi siyasal geleceğinizi ve itibarınızı nasıl ipotek altına alabilirsiniz? Adana Kürkcüler Cezaevinde, Diyarbakır’daki cezaevinde, Van’daki cezaevinde bu antidemokratik uygulamaların olmadığını, çıplak arama uygulamalarının olmadığını nereden biliyorsunuz siz? Şaşırmışsınız, kontrolünüzü kaybetmişsiniz. Aslında bu yönüyle de, temsil ettiğinizi iddia ettiğiniz siyasal İslam’a da zarar veriyorsunuz. Öyle bir noktaya getirdiniz ki, Kürtlerin siyasal mücadelesini yürüten ve Kürtlerin hakları için mücadele yürüten partimiz... Ve siyasal İslam’ın bir daha birbirine selam vermemesi için elinizden geleni yapıyorsunuz, geldiğiniz geleneğe kısmen de ihanet ediyorsunuz. 28 Şubatın mağdurları olduğunuzu söylüyorsunuz ama 28 Şubattan onlarca misli zulüm politikalarını uyguluyorsunuz. Hangi ülkede yaşıyorsunuz? Tutuklu gazeteci sayısında Türkiye dünyada 1’inci sırada. Dünyada 340 civarında gazeteci tutuklu, bunun 100’ü Türkiye’ye ait, 100 gazeteci şu an Türkiye cezaevlerinde. Hangi ülkeden bahsediyorsunuz? Günde onlarca kadın şiddet görüyor, ayda onlarca kadın yaşamını yitirmektedir ve erkek şiddetiyle karşı karşıyadır. Hangi Türkiye’den bahsediyorsunuz? Ülkede hâlâ on binlerce KHK’li insan var. Fişlediğiniz insanları kanun hükmünde kararnameyle ihraç ettiniz; ekmeğini, aşını elinden aldınız. Nereden bahsediyorsunuz? Bu hikâye tutmaz, bu hikâye bitmiştir artık.

Arkadaşlar, her sıkıştıklarında birkaç yılda bir insan hakları eylem planından bahsediyorlar. Birkaç yılda bir bu konuyu ortaya atıp bu işin içinden çıkacaklarını zannediyorlar. Cezaevinden bahsetmişken şu konuya da dikkat çekeyim, gerçekten acayip bir durum, bazen şaşırıyoruz. Meclis Başkanı dile getirmiş, biz ne yapıyormuşuz? Cezaevindeki arkadaşlarımıza mektup gönderiyoruz. Buradan sesleniyorum Sayın Meclis Başkanımıza: Musa Aydın, Antep İl Eş Başkanımız; Musa Alkan, bir önceki Mardin İl Eş Başkanımız; Hasip Aktaş, benim, 2014-2016 yılları arasında Mardin’de İl Eş Başkanlığı yaptığım süreçte bizim yöneticimiz; bire bir arkadaşlarımız... Perihan Ağaoğlu, 2014’te beraber Mardin İl Eş Başkanlığı yapmışız; Ferhat Kut, aynı dönemde Nusaybin İlçe Eş Başkanımız; Zeynel Taş, Bozova Belediye Başkanı; Mustafa Bayram, Halfeti Belediye Eş Başkanı ve arkadaşlarımız...

Mektup göndermişiz. Gerçekten acayip bir durum; bizim de Meclis Başkanımız bunu röportajlarla ifşa etmeye... Göndereceğiz tabii. Tutukladığınız, yakaladığınız arkadaşlarımızı, hepsini “örgüt üyeliği” adı altında tutukluyorsunuz, HDP üyesi diye tutuklamıyorsunuz ki. Yol arkadaşlarımızın, siyasetçilerimizin büyük çoğunluğu şu an zindanlardadır; siyasi rehine durumunu uyguluyorsunuz. AKP bu gidişle gidecek ama bir daha gelmeyecek çünkü şu an zindanlarda, cezaevlerinde açlık grevleri geri dönüşü olmayan bir aşamaya gelmiş, tecrit en üst seviyede yürütülüyor.

Şimdi, işin içinde biz olmazsak “Acaba mı?” deriz. Gerçekten acayip bir durum; ya, özel hükümlü, özel rehine uygulaması yürütüyorsunuz -içindeyiz- ailesini göndermiyorsunuz, avukatları göndermiyorsunuz, iletişim araçlarını kullanmasını engelliyorsunuz, mektupları engelliyorsunuz, faksı engelliyorsunuz. Amacınız nedir? Böyle mi büyüyeceksiniz, böyle mi gelişeceksiniz? Çok gerginsiniz, farkındayız, Sayın Cumhurbaşkanı da gergindir.

Şu an diğer muhalefet partileri içerisinde operasyonel faaliyetler içerisindeyiz. Tabii ki biz burada üçüncü yolu örnek için, demokratik bir düzenin inşa edilmesi için en büyük çabayı göstereceğiz.

“Kobani iddianamesi” adı altında bu Parlamentonun kıymetli vekillerine, halkımızın kıymetli temsilcilerine şantaj yapmak istiyorsunuz. Siz aynı uygulamaları yaparak farklı sonuç elde etmeye çalışıyorsunuz; yaptınız, yapmadığınız şey mi? Alışkınsınız bunlara.

2016’da, 4 Kasım’da bu Parlamentonun üyelerini tutukladınız, ülkeyi otuz yıl geriye götürdünüz. Demokrasiler tahammül edebilme becerisini göstermektir, sizin düşüncenize katılmıyoruz zaten ama herkes birbirinin düşüncesine ya da bir partinin düşüncesine saygı göstermek durumundadır. Böyle, ülke demokrasisine katkı sunarsınız; böyle, ülkenin geleceğine katkı sunarsınız.

Buradan toplumun tüm muhalif kesimlerine söylüyorum: Tecridi cezaevlerinden başlattılar, tecritte İmralı’dan bahsettiler. Bakmayın şimdi burada kriminalize ettiklerine, 2013 ve 2015 yılları arasında Kürt sorununun demokratik çözümü için heyetler gitti, Milli İstihbarat Teşkilatının önde gelenleri gitti, Oslo’ya gitti. Gitmeli miydi? Gitmeliydi, devam etmeliydi bu ülkede daha fazla tahribatın yaşanmaması için, bu halkın evlatlarının yaşamını yitirmemesi için. Yönetim bu değil mi? Siyaset bu değil mi? Hamaset alanına çevirdiler burayı, taziye evine çevirdiler. Yapacakları bir şey yok, vatan millet edebiyatı yaparak duygulara hitap ediyorlar. Bu halk sizi buraya, bu Mecliste taziye kurun diye yollamadı; bu halkın en derin, en köklü, en ağır sorunlarını çözün diye buraya yolladı.

Diğer bir konu, onu da ana dilimle belirtmek istiyorum, buradaki arkadaşlar, görevli arkadaşlar -belki değil, net olarak- “x” yazacaklar, “bilinmeyen dil” yazacaklar. Milyonlarca nüfusu olan, ana dilini kullanan, Türkçeyi bilmeyen insanlar belki buradan söyleyeceğimiz birkaç kelamla anlarlar. Sonra tercüme de edebilirsiniz: “...” (x)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkan, belki PKK propagandası yapıyor, ne biliyorsunuz ya?

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – “...” (x)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Belki IŞİD propagandası yapıyor. Lütfen Başkanım ya!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Irkçılık bir hastalıktır.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Irkçılık belli, orada.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Irkçılık sizde var ya!

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – “...”(x)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Başkanım, neyi tamamlayacak!

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, lütfen, buna müsaade etmeyin ya! Başkanım, belki İŞİD propagandası yapıyor, belki PKK propagandası yapıyor.

BAŞKAN – Ne diyor, soracağız.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Müsaade etmeyin, lütfen, Başkanım ya!

BAŞKAN – Lütfen, hatibi dinler misiniz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ya, böyle bir şey olur mu! Belki buradan mesaj gönderiyor.

BAŞKAN – Lütfen, oturur musunuz arkadaşlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, bu ilk defa olmuyor ki Mecliste.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, lütfen ya, lütfen, kürsüden indirin; yeter ya, o kadar da olmaz!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ezberlemiş ya, ezberlemiş.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – “...” (x) (HDP sıralarından alkışlar)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Yürü!

BAŞKAN – Ömer Bey, söylediklerinizin anlaşılabilir olması için isterseniz size süre vereyim ve tercüme edin çünkü biz de bir şey anlamadık.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Başkanım, neyi tercüme edecek!

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Hiçbir şeyi tercüme etmesine gerek yok!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – O zaman, Çerkez çıksın, Çerkezce konuşsun; Arap çıksın, Arapça konuşsun.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; yıllardır beraber kardeşçe yaşıyoruz bu topraklarda. Bir kampanya başlatılmış şimdi. Bu ülke içerisinde Kürtçenin, ana dilinde eğitim dili ve resmî dil olması için katkı sunmaya çağırdım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Buna bile tahammülünüz yok, yazıklar olsun!

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece şunu söyleyeceğim: Yani biz bu tür durumlar olduğu zaman Mecliste... Yani insanlar kendi konuştukları dilleriyle, efendime söyleyeyim, lehçeleriyle, ağızlarıyla bir iki cümle, birtakım ifadeler kullanmak isteyebilirler. İşte, bir iki cümle şey olduğu zaman bunun Meclis kürsüsünde yaşandığına şahidiz, buna da kalkıp da kimsenin bir şey dediği de yoktur.

BAŞKAN – Evet...

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ancak bu, Mecliste, kürsüde bir hitap hâline dönüştüğü zaman doğru bir durum hâlini almaz; bu, sıkıntılı bir hâl alır. Burada, bu memlekette, Anayasa'mıza göre, konuşulacak olan dil de bellidir, Türkçedir. Dolayısıyla, bu konuda daha fazla tahrikkâr duruma girebilecek bu tür şeylerden kaçınmak gerektiği kanaatindeyiz. Dolayısıyla, bir iki cümle söyledikleri zamanlarda falan bunun bir şeyi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir de nedir, o bir iki cümle de nedir, sizin dediğiniz gibi; bunu duymak, bilmek de önemlidir. Bunlar çevrildiği zaman, Türkçesi de ifade edildiği zaman tutanaklara geçerler, böyle olur; belki çok iyi temennide bulunuluyordur, belki de arkadaşlarımızın dediği gibi çok kabul edilemeyecek ifadeler belki kullanılıyordu. Bunları bizim bilmemiz... Veyahut da bu noktada bilinmez bir durumun ortaya çıkmasında da yarar görmüyoruz. Bunu burada ifade etmek istiyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

33.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, şöyle: Doğrusu “Bu, Mecliste bir hitap dili olmasın.” dedi, zaten biz de bunu, bütün konuşmalarımızı Kürt dilinde yapmıyoruz, Kürtçe yapmıyoruz. Geçen hafta Dünya Ana Dili Günü sebebiyle Diyarbakır Milletvekilimiz Dersim Dağ aynen Türkçesini ve Kürtçesini kürsüden anlatınca da aynı tepki geldi, bugün vekilimiz bir dakikalık bir konuşma yapınca yine aynı tepki geldi. Hakikaten şu anda Türkiye’de 20 milyonu aşkın yurttaş bu dili ana dili olarak kullanıyor; evinde, sokağında, iş yerinde bunu kullanıyor...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Masumiyet yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...ve kendi milletvekillerinden bu dille bir hitap duymasında ne gibi bir sıkıntı var, ne gibi bir sakınca var, anlamakta çok zorlanıyorum. Yani biz şöyle bir iddiada olmadık hiçbir zaman, bütün konuşmalarımızda, hani İç Tüzük, Anayasa dedikleri şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...ama bunun olması gerektiğini de, eğitim dili olması gerektiğini de, özgürce kamu alanında, kamu hizmetlerinde kullanılması gerektiğini de söylüyoruz, kanun teklifleri veriyoruz, önerge veriyoruz. Açıkçası bir dile bu kadar büyük bir tahammülsüzlük çok acı yani kelimenin tam anlamıyla çok acı. Yani diller arasında düşmanlık olmaz, dillere düşmanlık olamaz. Ayrıca, vekilimiz böyle, çeviremeyeceği bir konuşma tabii ki yapmaz, tabii ki hiçbir milletvekili yapmaz. Biz zaten düşüncelerimizi Türkçe de söylüyoruz, kendisi çevirmeye başladı ama o kadar büyük tepki geldi ki çeviriye bile izin verilmedi, işte Kürt düşmanı derken tam da bunu söylüyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarında alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin, bizim herhangi bir düşmanlık maksadıyla -efendim- Kürtçe konuşulduğu için, mahsusen Kürtçe olduğu için ortaya koyduğumuz bir tepki değildir bu; bunun altını özellikle çizmek isteriz. Bu noktada bir teşebbüsün bir kural hâline gelmesini, bir teamül hâline gelmesini asla kabul etmediğimizi ifade ettik, tolerans payımızı da söyledik.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dilinin Türkçe olduğuna, ana dilinin Meclis kürsüsünden de kullanılabileceğine ama kendisine göre doğru olanın hatibin söylediklerini tercüme etmesi olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Doğru söylüyorsunuz, Sayın Beştaş da bunu izah etti.

Tabii ki bizlerin de -Divanın, stenografların ve milletvekili arkadaşlarımın- buradan, bu kürsüden Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dili olan Türkçeyi konuşmaları herkesin önceliğidir. Zaman zaman sadece Kürtçe değil farklı dillerde de çünkü Türkiye'de de farklı...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Öncelikten ötedir Sayın Başkanım.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Tek dil.

BAŞKAN – Anayasal bir gerekliliktir, onda bir sıkıntı yok, lütfen arkadaşlar.

Tabii ki, Türkiye Cumhuriyeti içerisinde farklı dilleri, ana dilleri kullanan... Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dili Türkçedir. Ana dilini kullanan insanlar var; bu insanlar, zaman zaman arkadaşlarımız Mecliste de var, kürsüden kullanabilir ama bana göre doğru olan, söylediklerini tercüme etmesidir, burada bütünü hiçbir şekilde değil, kısmi kullandığı zaman da tercüme etmesidir.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Başkan, burada tek dil Türkçedir.

BAŞKAN - Eğer “bilinmeyen dil” olarak geçmesini istemiyorlarsa, onu da bizim anlayacağımız şekilde tercüme ederlerse hem Divan hem stenograflar hem milletvekili arkadaşlarımız için... Bu bir gelenek hâline de gelmemelidir.

Şimdi, bakın arkadaşlar, burada Fransızcayı konuşsaydı, İngilizceyi konuşsaydı ya da başka bir ülkenin dilini konuşsaydı...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) - Aynı tepkiyi verirdik, aynı tepkiyi gösterirdik...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Hayır, ona da karşıyız.

BAŞKAN – Bunu bir haklılık gerekçesi olarak söylemiyorum, çok rica ediyorum.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - Anayasa'da Türkçedir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Özellikle uyardım tercümesini etmesi için. Türkiye Cumhuriyeti'nin bir tek resmî dili vardır, Türkçe.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Onu söylüyoruz zaten.

BAŞKAN – Onun ötesinde Mecliste başka bir dilin konuşulması zaten onaylanacak bir durum değildir. Zaman zaman arkadaşlarımız -sadece HDP Grubu için söylemiyorum- kullanıyorlar, bunun da biz tercümesini istedik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de Gürcüce konuştum ne var, ne olacak?

BAŞKAN – Evet, Engin Bey de daha önce Gürcüce konuştuğunu söylüyor.

Bu konuyu çok uzatmaya gerek yok, bunu da bir kez daha tekrarlıyorum: Anayasa'mız gereği de bizim Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dili Türkçedir, Türkiye Cumhuriyeti Meclisinde de Türkçe konuşulur ama zaman zaman konuşmalarda da tercümesini yapmak kaydıyla kabul edilebilir diyelim, istisnai bir durum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sadece tutanaklara geçsin.

Bu Mecliste -tanıklığımı söylüyorum- Çerkezce konuşuldu, Gürcüce konuşuldu, Arapça konuşuldu...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Konuşulur, ne mahzuru var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...İngilizce, Fransızca konuşuldu ama hiçbirine Kürtçe konuşulduğu zamanki tepki gösterilmedi, bu da tutanaklara geçsin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bir deyiş olarak geçebilir.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, ikinci bölüm üzerindeki görüşmelere, gruplar adına konuşmalara devam ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, bizleri televizyonları başında izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, yıllardır büyük mağduriyetlere yol açmış ve tamamen denetimsiz bir finansal sistemi düzenlemek için çalışıyoruz. Daha önceleri Plan ve Bütçe Komisyonunda da defalarca dile getirdik, Bankacılık Kanunu çıkarılırken ısrarla söyledik, bu sektör yasal çerçevede denetim altına alınmalıdır dedik ama ne acı ki AK PARTİ Grubuna kabul ettirememiştik.

Evet, finansal piyasaların düzenlenmesi, denetim altına alınması çok önemli. Buna elbette biz de destek veriyoruz ama yapacağımız her düzenleme önce kamu yararını gözetmelidir çünkü bu konuda yatırım yapan yurttaşlarımızın yüzde 90'ı dar gelirli, zor şartlarda yaşayan, bankalardan işini göremeyen yurttaşlarımız. Bu sektörde denetim olmadığı için mağdur olmuş binlerce insan var. Saadet zinciri mağdurları var, Tosuncuk mağdurları var, YİMPAŞ var, KOMBASSAN var, İhlas Finans var, İmar Bankası var, Banker Kastelli var, Jet Fadıllar var, Esenyurt'ta da mağdurlar var; var, var, var. Arka planda büyük tekeller var, büyük sermaye sahipleri var, büyük şirketler var. Sayın Başkanım, bakın, bu yasa çıkarılmadan, daha bu düzenleme yapılırken banka hesapları incelendiğinde, bunların belki bir bölümü bankalarda olan mevduatlarını farklı hesaplara taşıyor olabilirler; denetim noktasında üzerimize düşeni yapmalıyız. Küçük sermayeli şirket olup büyük paraları vatandaşın toplayarak mağduriyet yaratan şirketler var. Böylesine başıboş bir piyasada, 400 bin civarında dar gelirli insanın hakkını savunacak bir sistemi elbette ki çıkarmak Gazi Meclisin, yüce Meclisin görevidir, hepimiz de buna katkı sunacağız. Faizler düşük olsa vatandaş bu tür kuruluşların ve kurumların kapısını çalıp kapıdan içeri girmez arkadaşlar.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu düzenlemeyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun yetkileri biraz daha genişleyerek artıyor. Maalesef, ülkemizde kurumların çoğtuğu bir dönemi de tek başına iktidar olan AK PARTİ döneminde yaşıyoruz. Bağımsız olarak bildiğimiz kurullar ortaya irade koyamaz durumu geldi. Sayın Cumhurbaşkanının etki etmediği hiçbir kurum kalmadı. BDDK ne yazık ki tıpkı Merkez Bankası gibi siyasi bir kurula dönüştü. İşte tam da bu nedenlerle, bu düzenlemede BDDK'ye verilen yetkilerin kamu yararına kullanılacağı yönünde endişelerimiz var, bunu da buradan paylaşmak zorundayız.

Ciddiyetsiz yönetim anlayışınızla, liyakatsiz atama ve hesapsız harcamalarınızla devlet kurumlarına olan güveni yitirdiniz, siciliniz bozuk. AKP'ye aziz milletin vereceği elbette bir sicil notu vardır, günü gelince de belli olacak.

Genellikle sonu “evim”le biten bu şirketler masum bir yardımlaşma örneği mi yoksa ilerleyen dönemlerde mağduriyetlerle anılacak olan bir zincirin halkası mı, kafalarımız karışık. Cumhurbaşkanı bile çıkıp konuşmalarında bu finansal sistemi öneriyor. Diğer yandan, vatandaşın sicilini bozdunuz. Sicil affı da çıkarmıyoruz. Vatandaş da sanki bu kurumlara Meclis eliyle iktidar âdeti yönlendiriyor gibi geliyor. Ama vatandaş korumayan, kollamayan hiçbir yasal düzenlemeden yana da durmayacağız.

Yıllarca insanlar mağduriyet yaşamış, insanların kıt kanaat biriktirdiği paralar denetlenemeyen şirketlerce dolandırılıp insanlar mağdur edilmiş. Bu mağduriyetler tespit edildi mi bugüne kadar? Hayır. Bunca zaman ortaya çıkan hak kayıplarını nasıl telafi edeceğiz, hiçbir görüş var mı? Hayır. Çözüm öneriniz var mı? Bu da yok. İşte bugün milat bundan sonrası için ama geçmişteki mağdurların boynu bükük, o aileler perişan, bunu bir kez daha buradan hatırlatmak isterim.

Bu düzenleme bu kadar ihtiyaçken neden bunca zaman vatandaş bu sistemin içine itildi? Bu da karanlık. Kimler bu yöntemlerle ne kadar zenginleşti, biliyor muyuz? Bilmiyoruz. Bu kaynaklar nerelere kullanıldı? Bilmiyoruz. Bunların hepsi cevap bekleyen sorular. Gelin, samimi olup bunu bir araştıralım, bir araştırma önergesiyle de besleyip günümüze getirelim.

Ekonomik krizi bankalar üzerinden yönetemeyen iktidar şimdi katılım finans sistemini pompalamaya çalışıyor. 2019 yılında, Sayın Cumhurbaşkanı konuşmasında aynen şöyle diyor: “Katılım finansını istediğimiz yere getirmek için önemli adımlar atıyoruz. Bu, aynı zamanda yastıkaltına da ciddi anlamda yarar sağlayacak hareket getirecektir.” Sayın Cumhurbaşkanı, bilmediğiniz bir şey var, vatandaşa yastığının altında saklayacak hiçbir şey bırakmadınız. Ama bu ülkede bir gerçek var, kredisini veya kredi kartı borcunu ödeyemeyip takibe düşen 3,5 milyon vatandaş var ve bu ülkede ekonomiye güven yok, istikrar yok, bu anlayışın değişmesine de şiddetle ihtiyaç var. Gittiğiniz yol çıkmaz sokak. Hep deneme yanılma ve sınama yöntemiyle ilerliyorsunuz. Ortak akılla önerilerimizi dikkate alın, bu yoldan dönün. Lütfen, verdiğimiz değişiklik önergelerine desteğinizi bekliyoruz.

Gelinen noktada, halktan bu kadar kopuk bir iktidar hiç görülmedi. Varsa yoksa yandaş şirketlerin geleceği, vatandaş düşündüğünüz yok. Düzenlemelerin yürürlüğe girmesi durumunda, sektöre gelecek olan devlet güvencesi sayesinde sistemde yer alan kişi sayısının ve pazar sayısının birkaç kat artacağını hepimiz tahmin etmekteyiz. Bugün 760 şube ve 34 firma var; çok lüks, şatafatla döşenmiş o bürolar var. İşte bu faizsiz sistemde ve bu yasalaştırdığımız sistemde o paraların tamamı dar gelirli insanların cebinden alınan paralar olacaktır. Artık milletin, AKP'nin ekonomik uygulamalarına olan güveni de kalmadı. Vatandaş borçlu, vatandaş mağdur, vatandaş çaresiz.

Bugün ülkemizde gerçek işsiz sayısı 10 milyonu aştı. Türkiye, dünyada enflasyon liginin 15'inci sırasına yükseldi. Üretim yapan 2 milyon çiftçinin tapusuna ipotek konuldu. Çiftçinin tarlaları, traktörleri bir bir satılıyor. Ödenemeyen ticari ve bireysel krediler nedeniyle konuttan fabrikaya, dükkandan arsaya binlerce gayrimenkul bankalara geçti. Yani üretemeyen, ürettiğini yok pahasına satan, pahalı mazotla üretim yapan köylü; gübre, yem, ilaç ve sulama maliyetlerinin altında ezdiğiniz çiftçi; tarlasını, evini bankaya kaptırmış, devletten de umudunu kesmiş sayenizde. Bankalar tarafından satışa sunulan ticari gayrimenkuller arasında fabrika binaları bile var. Fabrika üretemeyince ne olacak? Banka el koyacak. Ekonomik kriz boyutunu görüyor musunuz? Borçları yeni çekilen kredilerle kapatıyor yani borç, yeni bir borçla ancak ödenebiliyor. Ekonomide ciddi kriz var ama AK PARTİ iktidarı, öğrencilerin borçlarını azaltacak, EYT'lilerin, çiftçilerin, tarım çalışanlarının, emekçilerin, esnafın, üreticinin sorunlarını giderecek, -cek, -cek, -cek... Ama ortada çözüm yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Arada “-cak, -cak” da yapıyorlar. Sade “-cek, -cek” değil, arada “-cak, -cak.”

KADİM DURMAZ (Devamla) – Evet, evet.

Hâl böyleyken finans sektöründe düzenlemeler yapsak da reel sektörün sorunlarına çare olmamız mümkün değil. Acilen, bu sorunlara buradaki grubu bulunan bütün siyasi partiler, sivil toplum örgütleriyle ortak bir anlayışla çözüm aramak zorundayız. Artık, bu aziz milletin kan alacak damarı kalmadı, yastıkaltında bir şey yok, AKP’yi de taşıyamıyor. Çözüm: Biat esaslı kadroların yerine kamuda liyakati, kaynakların kullanımında şeffaflığı ve hesap verebilirliği gelenek hâline getirmeliyiz; demokraside eksiksizliği, yargıda bağımsızlığı ve devlete güveni esas almalıyız. Bunu da Cumhuriyet Halk Partisi olarak Millet İttifakı’yla önümüze gelecek ilk sandıkta aziz milletin vereceği yetkiyle başaracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Yüce Meclisin değerli üyeleri, bu hafta, hepinizin bildiği gibi Muhasebe Haftası. Her koşulda karşılıksız mesleğini icra eden, topluma değer katan muhasebecilerin Muhasebe Haftası’nı kutluyorum. Muhasebeciler, pandemi sürecinde ne devletten ne odalardan herhangi bir ücret almadığı gibi yasaklı dönemlerde de muafiyetli olarak çalışmak zorunda kaldılar. Zor durumda olan firmaların zararlarına da ortak olan meslek mensupları yalnız bırakıldı. Muhasebecilerin mesleki sorunlarının yanında cezaî, mali ve hukuki sorumluluklarının da her geçen gün arttığını görüyoruz. Bu anlamda da bir düzenlemeye ihtiyaç vardır. Mükellefin, yakınının işi olur, muhasebeciye uğrar; elemanının işi olur, muhasebeciye uğrar; davalık hukuk işleri olur, muhasebeciye uğrar; önce muhasebeye uğrar, danışır, resmî kurumlarla yazışmalarını yapar, muhasebeciden görüş alır.

Tekrar yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, aynı zamanda şahsı adına Malatya Milletvekili Sayın Mehmet Celal Fendoğlu’nun söz talebi vardır.

Konuşma süresi on beş dakika.

Buyurun Sayın Fendoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yasalaşacak olan bu kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak desteklediğimizi beyan ederim.

Türk finans sektörü, gelişmekte olan ülkelerin genelinde olduğu gibi bankacılık ağırlıklıdır. Ekonomik büyüme, finansal gelişme ve derinleşmeyle mümkündür. Ülkemizin mevcut finansal yapısının kredi piyasası ağırlıklı olduğu ve bu piyasada da mevduat bankacılığının baskın olduğu görülmektedir. Bu yapı ancak belirli ekonomik gelişmişlik düzeyine erişinceye kadar yeterli olabilir. Finansal gelişme ve derinleşme ancak finansal araçlar arasında denge sağlanmasıyla mümkün olabilir. Diğer finansal kurumların bankacılığın ağırlıklı olduğu bu yapıda kendilerine yer açmakta zorlanmaları ve bankacılık sektörü üzerinde yoğunlaşmanın yarattığı kırılganlık ve riskler ancak diğer finansal kurumların gelişimiyle azaltılabilir. KOBİ’lerin finansmanında önemli bir role sahip finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kaynak maliyetlerinin düşürülmesi, sundukları hizmetlerin yaygınlaştırılması ve kolaylaştırılması, reel sektörün finansman yollarının çeşitlendirilmesiyle sağlanabilir. Finans sektöründeki kurumların ve araçların çeşitliliği ve etkinliği düzenlemelerle desteklenirken kurumlar ve araçlar arasındaki rekabet eşitliğini sağlamak amacıyla düzenleme farklılıklarının da ortadan kaldırılması gerekir. Zayıf mali yapıları nedeniyle bankalardan ihtiyaç duydukları finansmanı sağlayamayan KOBİ’ler çok yüksek faiz ve kredi maliyetleriyle karşılaştıklarından sürekli darboğazlar

yaşamaktadırlar. Bu bağlamda, KOBİ ve esnaflarımızı yaşanabilecek her türlü darboğazdan kurtarabilmek, banka kredi notlarının düzenlenmesi için sicil affının sağlanması gerekmektedir. Dolayısıyla finansal tabana yayılma artırılmalıdır. Finansal tüketicilerin bilinçlendirilmesi, finansal ürün seçeneklerine erişimlerin artırılması, finansal okuryazarlığın ve finansal araçlar ile kurumların bilinirliğinin artırılması, finansal tüketici tabanının geliştirilmesi ve korunması gerekmektedir.

Ülkemizin istikrarlı ve uzun dönemli bir büyüme performansını sürdürebilmesi için yurt içi tasarruflar kilit rol oynamaktadır ancak malum olduğu üzere, ülkemizde hane halkı tasarruf oranları istenildiği kadar yüksek düzeyde değildir. Çok tabiidir ki hane halkı tasarruflarının artması ve bu tasarrufların ekonomiye kazandırılması, öncelikle, bireylerin kendilerini finansal açıdan güvence altında hissedecekleri uygun tasarruf ürünlerinin bulunmasıyla mümkündür. Bu nedenle, özellikle bireyler için tasarrufları artırıcı tedbir ve uygulamalar daha da önemli hâle gelmiştir. Uluslararası literatürde “sözleşmeye dayalı tasarruf sistemi” olarak adlandırılan, tasarruf sahibinin belirli bir süre birikim yaptıktan sonra önceden belirlenmiş bir menfaate ulaştığı yatırım araçlarının tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çok uzun zamandır yaygın şekilde uygulandığı görülmektedir.

Sözleşmeye dayalı tasarruf sistemleri arasında en yaygın olanlar; ulusal finansman fonları, hayat sigortaları, kamu destekli sosyal emeklilik sigorta sistemleri ve özel emeklilik fonlarıdır. Dünyada yaygın olarak kullanılan diğer bir sözleşmeye dayalı tasarruf örneği de birikim dönemi sonrası katılımcıların belirli konularda finansman kullanma hakkı elde ettikleri tasarruf finansman modelidir. Söz konusu sistem, dünya genelinde 100’den fazla ülkede, konut başta olmak üzere, dar ve orta gelirli kesimlerin çeşitli ihtiyaçlarının finansmanı için alternatif bir finansal yöntem olarak uygulanmaktadır. Genel olarak sistemin, tasarruf oranlarını arttırma, dar gelirlielerin finansmana erişimini kolaylaştırma, genç hane halklarında tasarruf bilinci oluşturma, orta ve uzun vadede finansal istikrara katkı sağlama gibi önemli faydaları bulunmaktadır.

Ülkemizde de vatandaşlarımızın konut ve taşıt edinmeleri için finansman hizmeti sunan özel firmaların bir süredir faaliyet gösterdikleri bilinmektedir. Söz konusu firmaların uygun şekilde denetim ve gözetime tabi tutulmasıyla bu alanın güvenliği sağlanarak finansal sektörümüzün çeşitlenmesine, piyasalarımızın derinleşmesine ve nihayetinde, ülkemiz tasarruf düzeyinin artmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir. Mevcut uygulamada firmalar, belirli bir varlığı satmaktan ziyade varlığın satın alınması amacıyla müşterisine finansman kullandırmakta, bireysel veya grup hâlinde tasarruf seçenekleri bulunmaktadır. Müşterilerden, tasarruf ve finansman tutarına göre değişen oranlarda bir ücret tahsil edilmektedir. Belirli bir süredir kendi iç dinamikleriyle bir şekilde varlığını devam ettiren sistemin kurumsal bir yapı kazanması, sistemin istikrarlı şekilde çalışması, bu sistemde tasarruf eden müşterilerin hak ve menfaatlerinin korunması bakımından önem arz eder hâle gelmiştir. Bu çerçevede, hazırlanan kanun teklifiyle “tasarruf finansman şirketleri” olarak adlandırılan firmaların düzenlenmesi ve denetim altına alınması amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarruf finansman sistemi, en genel anlamıyla, müşterilere birikim yapmaları karşılığında konut, iş yeri veya taşıt edinmek üzere daha uygun maliyetlerle finansman kullandırılmasıdır. Modeli finans sektöründeki diğer uygulamalardan farklı kılan temel unsur, finansman kullanımının mutlaka belirli bir süre ve tutarda tasarruf etme şartına bağlı olmasıdır. Diğer bir deyişle, bu sistemin özü, tasarruf edenler ile finansman sağlayan kişilerin aynı olmasıdır. Söz konusu özellik, tasarruf finansman yönteminin hem güçlü hem de zayıf yanını oluşturmaktadır. Güçlü olmasının sebebi, sistemin dışarıdan kaynak ihtiyacı duymaması, finansmanında gerekli fonun, bir kooperatif gibi iştirakçilerden sağlanmasıdır. Bu sayede, bir taraftan finansman için piyasanın altında bir maliyet sağlanabilirken, diğer yandan piyasa dalgalanmalarından bağımsız bir faaliyet sürdürme imkânı doğmaktadır. Ancak kapalı bir yapı olarak çalışan sistemin müşteri giriş ve çıkış

dalgalanmalarına karşı olan hassasiyeti en kritik zayıflığını oluşturmaktadır. Bu bakımdan, tasarruf finansman sektörünün etkin bir şekilde denetlenmesi, özellikle de finansal sürdürülebilirliğini sağlamak üzere gerekli likidite önlemlerinin alınması büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede, konuya ilişkin teknik düzeydeki çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Özellikle dünya uygulamaları incelenmiş, ülkemiz uygulamaları da göz önünde bulundurularak sistemin etkin bir şekilde çalışmasını temin edecek bir yasal altyapı tesis edilmesi için bu kanun teklifinin hazırlandığını görmekteyiz. Kanun teklifi sayesinde, firmalar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun denetimi ve gözetimi altına alınacaktır. Bu faaliyeti icra edecek firmalar için ayrı bir lisans türü ihdas edilmiş olacak. Dolayısıyla, lisans verilenler dışında sistemin izinsiz şekilde icra edilmesi yasaklanacak ve cezai yaptırım uygulanacak. “Tasarruf finansman şirketi” unvanıyla bu faaliyeti yürüten firmalar faktoring, leasing ve tüketici finansman şirketleriyle aynı kanun altında düzenlenmiş olacak; Finansal Kurumlar Birliğine üye olacaklar. Mevcut dönemde sistemi icra etmekte olan firmaların intibak sağlamak veya tasfiye olmak amacıyla BDDK’ye başvurması gerekecek. Yürürlük sonrası bir aylık süre içerisinde başvurmayan şirketler hakkında izinsiz faaliyet hükümleri işletilecek. Öngörülen sürede intibak sürecini tamamlamayan şirketlerin tasfiyesi istenecek. Müşterilerinin hak ve menfaatlerini koruyamayacağı anlaşılan firmalara tasfiye komisyonu atanacak. Firmalar nezdinde toplanan tasarrufların tasfiyesi genel hükümlere göre gerçekleştirilecek. Bu tasarruflara herhangi bir devlet güvencesi veya sigorta sistemi getirilmeyecek.

Lisans alarak faaliyet göstermeye hak kazanan firmaların maruz kaldıkları risklerin yönetilmesi amacıyla kanun teklifinde ve hazırlanacak alt düzenlemelerde çok çeşitli tedbirler alınmış olacak. Bu kapsamda, şirketlerin öz kaynak ve likiditelerine ilişkin kısıtlamalara ve standart oranlara uymalarına, karşılık ve ihtiyat fonu ayırmalarına, muhasebe sistemi kurmalarına, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına sağlıklı raporlama yapmalarına, düzenli olarak bağımsız denetimden geçmelerine ilişkin hükümler getirilecektir. Firmaların başta iç sistemleri olmak üzere uygun ve yeterli organizasyon ve yönetsel yapılarının tesis edilmesi sağlanarak kurumsallık düzeyleri artırılacak. Mevcut firmalar için eleştirilen hususlardan bir tanesi olarak da toplanan tasarrufların firmanın dâhil olduğu grup içerisindeki diğer faaliyetlerde kullanılması önleneyecek. Bu kaynakların münhasıran belirli likit finansal varlıklara yatırılması zorunluluğu getirilecek. Firmalar nezdinde fon biriktiren müşterilerin hak ve menfaatleri korunacak, müşterilerin sözleşmeden cayma ve fesih hakları düzenlenerek tasarrufların iade edilmesini engelleyen firmalara cezai yaptırımlar getirilmiş olacaktır. Firmayı zarara uğratarak tasfiye aşamasında müşterileri mağdur eden tasarruf finansman şirketi yönetici ve mensupları hakkında adli ceza hükümleri düzenlenmiş olacak, bu kişilerin kişisel mal varlıklarına rücu edilebilecek. Nihai olarak, ülkemiz finans sektörü çatısı altında kamunun denetimi ve gözetimi altına alınmış bir sektörün tasarruf sahiplerinin ve finans sektörünün diğer alt bileşenlerinin olumsuz etkilenmesi önlenmiş olacaktır.

Sözlerimi Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün nutkuyla tamamlayacağım: “Türkiye Cumhuriyeti tam bağımsızdır. Türkiye devletinin bağımsızlığı kutsaldır. Bağımsızlığımız lütuf veya ikram değil, bizzat kahraman ecdadımızın kan ve can pahasına elde ettiği muhteşem bir kazanımdır. Bilinsin ki Türk milletinin bağımsızlığı asla çiğnitilmeyecektir. Millet, sonsuz bir huzur ve güvenlik içinde rahat bulunmalıdır. Ülkemizin herhangi bir köşesinde halkın güvenliğini, devletin birlik ve asayişini bozmaya yeltenenler devletin bütün kuvvetlerini karşılarında bulmalıdır; o, sonsuza kadar güvenlik ve koruma altında olmalıdır. Hiç unutulmasın ki bağımsızlığımıza düşkünüz, esaretin de sonuna kadar düşmanınız.”

Bizi ekranları başında izleyen vatandaşlarımızı ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Allah’a emanet olun, sağ olun, var olun. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz, Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı’ya aittir.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunuyorum.

Ülkemizde, İstanbul başta, göç alan bütün büyük şehirlerde yoğunluk nedeniyle hem kiralar çok yükselmiş hem de konut almak, arsa almak neredeyse imkânsız hâle gelmiştir dar gelirli için, orta gelir seviyesindeki yurttaşlarımız için.

İlk 2013 yılında bu, tasarrufları değerlendiren faktoring şirketleri ortaya çıkmıştır ve sonra da 400 bin müşterinin tasarruflarını değerlendirir hâle gelmiştir ve bu konuda da bugün ülkemizde 50 tane faktoring şirketi ortaya çıkmıştır. Tüm dünyada bu tür alternatif finansman yöntemleri kullanılıyor. Bizde de 2013 yılında başlamış olmasına rağmen, açıkça söylemek gerekirse, devlet tedbir almakta son derece geç kalmıştır. Hele bizde, çekilişe dayalı faizsiz finansman sistemi sadece Türkiye’de kullanılmakta ve büyük ilgi çektiği için finansman şirketleri son derece gelişmeye başlamıştır. Ama bütün bunlara rağmen devletçe hâlâ izinsiz çalışmakta, yeterli denetim ve düzenleme tedbirleri maalesef alınmamıştı ama bu kanun teklifiyle bunun alınıyor olması, bazı düzenlemelerin ve denetimin alınıyor olması da sevindiricidir. Arkadaşlarımız, daha önceki konuşmacılar bu maddeler arasındaki eksikleri hatırlattılar. Bu eksikler de tamamlandıktan sonra bu şirketlerin gelişmesi için bunun gerçekte bir model olarak sistemde oturması gerçekten fayda sağlayacaktır.

Devlet, gönül isterdi ki önceden ön alsın, tedbir alsın; dar gelirli için hem konut üretiminde hem de arsa üretimi konusunda. Ama maalesef, büyüyen şehirlerde, bilhassa göç alan şehirlerde devletin bu tür tedbirleri olmadığı için hazine ve vakıf arazilerinde mafyalar türer, arazi simsarları türer ve ihtiyacı olan insanlara bu arsaları satmak suretiyle buralarda gecekondu yapılmaya başlanır. Antalya da bunlardan çok çekmiş kentlerimizden biridir. Sonra da devlet, bunun tedbirini alamadığı için bir süre sonra bunun boyutları başa çıkılmaz noktaya geldiği zaman da bu sorunu, çözemediği sorunu tasfiyeye kalkışır. Nasıl tasfiyeye kalkışır? Aflar çıkarmak suretiyle, mülkiyeti devretmek suretiyle tasfiye etmekte ancak çözümü bulur. Oysa bunun yolu, halkın ihtiyaçlarını belirleyen belediyelerin ve devletin, öncesinde bunlar için tedbirler alması hatta bu tür faktoring şirketlerinin denetimini sağlaması, onları bu konunun içine sokabilmesi ve konut üretiminde yarar sağlamasıdır.

Ev alma hayali, büyük mağduriyetlere de neden olmuştur; devlet sistemi yeterince denetleyemediği için mağduriyetler oluşmuştur. Oysa bugün barınma hakkı, temel insan hakları kapsamında sayılmaktadır. Yani devletin tedbir alması gereken önde görevleri arasındadır. Devlet bunu yapabilir mi tek başına? Devlet de yapamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) - Bu konuda devlet ancak belediyelerle iş birliği modeliyle rahatlıkla hem toplu konut üretebilir hem arsa üretimini çok sağlıklı bir şekilde yapabilir ve bu tür alternatif finans modellerinin de gelişmesine katkı koyabilir. Ama maalesef, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin getirdiği bu kutuplaşmalar nedeniyle hem halkımızdaki kutuplaşmalar çoğalmıştır hem boşa tartışmalar ülkemizi çok meşgul eder hâle gelmiştir, üstelik bu kutuplaşmalardan nasibini belediyeler de almıştır. Şu pandemi döneminde yardım için en öncelikli seferber edilmesi gereken kurumlar belediyeler olması gerekiyorken belediyeler, maalesef, bağış toplamakta bile zorluklar çekmiş, halka ulaşmakta büyük

zorlukları olmuştur. Dilerim ki bu konuya, önemli olan bu konuya yeterli ehemmiyet verilir; özel sektör, devlet ve belediyeler iş birliğiyle halka hizmet için daha esaslı tedbirler alınır.

Saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz.

Sayın Karahocagil...

Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Terör örgütleri Türkiye düşmanlığına her gün bir yenisini daha ekliyor. Bunun en son örneği, FETÖ terör örgütü tarafından dün Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentinin en işlek caddelerinden biri olan Times Meydanı'ndaki dijital reklam panolarına “Erdoğan'ı durdurun.” başlıklı ilanlarıdır.

Ülkemize ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik yapılan bu saldırıyı şiddetle kınıyorum. “Stop Erdoğan” mesajı “Türkiye'yi durdurun.” mesajıdır. Tarihimize, iddiamıza, medeniyetimize saldırıdır. Bu ihanet şebekeleri Türkiye'yi durduramayacaklardır. Devletimizin ve Cumhurbaşkanımızın arkasında milletimizin iradesi, desteği olduğu sürece hiçbir güç kirli emellerine ulaşamayacaktır. Ruhlarını 1 dolara satanlar, Allah'ın izni, milletimizin desteği ve dualarıyla ülkemizin büyümesi ve gelişmesine engel olamayacaklardır. Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet şiarıyla çıktığımız bu kutlu yoldan bizleri asla döndüremeyecekler diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özer...

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye risk haritasına göre düşük, orta ve yüksek riskli kentlerde yeme içme yerlerinin açılmasıyla esnafımız kontrollü normalleşmeye adım attı. Umarız, doğru ve zamanında yapılmayan uygulamalar nedeniyle 2020'de 100 bine yakın esnafın kepenk kapatmasına göz yuman iktidar, bundan sonra, vergi toplamasını bildiği gibi yardım etmesini de bilir. Çünkü yüzde 50 kapasiteyle açılmasına izin verilen esnafın biriken kira borçlarını, bankalara olan kredi borçlarını, SGK'ye yatırılmayan primlerini, vergilerini, yapılandırılmalarını hemen iki günde ödeyip kapatabilmesi çok da mümkün gözüküyor. O nedenle, esnafa sıfır faizli ve bir yıl ertelemeli kredi olanağının sağlanması ve icraların da durdurulması gerekiyor. Umarız, önümüzdeki süreçte salgın tedbirlerine, başta iktidarın kendisi olmak üzere, herkes uymasını bilir; umarız vaka sayıları azalır ve insanımız en azından geçinme hakkından ve rızından mahrum olmazlar.

BAŞKAN – Sayın Etyemez... Yok.

Sayın Karahocagil... Yok.

Sayın Özsoy...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de imam-hatip neslinin bugüne gelmesinde büyük emeği olan, ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Kurucu Başkanı ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da İstanbul İmam-Hatip Lisesinden hocası kıymetli Mehmet Yahya Kutluoğlu Hocamızı kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz. Birçok insana yol gösteren, onların yollarına ışık tutan ve önderlik eden kıymetli hocamıza Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve imam-hatip camiamıza sabırlar diliyorum. Rabb'im hocamızdan ve bu kutlu davanın bugünlere gelmesinde emeği geçen, hizmet eden herkesten razı olsun.

BAŞKAN – Sayın Erel... Yok.

Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayıştay raporuna göre 138 bin öğretmene ihtiyaç duyulurken Sayın Cumhurbaşkanının “20 bin öğretmen ataması yapacağız.” açıklaması atama bekleyen öğretmenlerimizi üzmüştür. Ayrıca, öğretmenlerimizin kadro sıkıntısı, tayin problemleri, ek gösterge sorunları, ek ders ücreti sorunları, aile bütünlüğünü sarsacak çalışma koşulları; ücretli, kadrolu, sözleşmeli öğretmen ayırımından doğan sorunları devam etmektedir. Öğretmenlerin farklı sıfatlarla sınıflandırılmasına son vererek tüm öğretmenlerin kadrolu öğretmen olarak istihdam edilmesi gerekmektedir. Öğretmenlerimize her seçim döneminde verilen sözler tutulmadı. 24 Kasım'da bir maaş ikramiye verilmesi, 3600 ek gösterge hakkı bir an önce hayata geçirilmelidir.

Tüm zorluklara karşı, yılmadan geleceğimizi inşa etmek için eğitim mücadelesine devam eden öğretmenlerimizin sadece sözde değil, gerçekten baş tacı olduklarını hatırlatmak lazım.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

3 Kasım 2002’de “Tek Başına, İş Başına” diyerek iktidara gelen AK PARTİ “İşimiz Hizmet, Gücümüz Millet” sloganıyla hizmetlerine başlamış ve bu sloganların hakkını –hamdolsun- on dokuz senedir vermiş, vermeye de devam ediyor. Pandemi döneminde halkımıza, çalışanımıza, esnafımıza yardım amacıyla dünya lideri Recep Tayyip Erdoğan’ın açıkladığı desteklemeleri sizlerle paylaşacağım.

Yapılandırma başvurusunda bulunan sigortalılarımızın idari para cezalarında cezaların yüzde 50’sini, faizlerin tamamını sildik. 4/B’li sigortalılarımızın durdurulan hizmet sürelerinin ihyasını yapılandırma kapsamına aldık. Yapılandırılan borçlar ikiye aylık dönemlerde 18 eşit taksit imkânıyla otuz altı aya kadar ödenebilecek. Genel sağlık sigortası borcu olan, gelir testi yaptırmamış halkımızın 31/3/2021’e kadar bu testi yaptırmaları ve asgari ücretin üçte 1’inin altında gelir çıkması hâlinde tüm borçları silinecek ve sağlık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

On beş günde 2 defa Başkan değiştiren, Tayyip Bey’i üzmeyen istatistik kurumu TÜİK’in açıkladığı verilere göre 2020 yılında Türkiye yüzde 1,8 büyümüş ama gerçeklere bakıldığında durum çok farklı. Esnafın yüzde 86’sı kira, fatura, vergi borçlarını ödeyemiyor; 100 bin esnaf kepenk kapatmış, çiftçilerimizin bankalara olan borçları 129 milyar lirayı geçmiş, çiftçi borç batağında, gazeteler her gün geçim sıkıntısı nedeniyle intihar eden yurttaşlarımızın haberleriyle dolu; esnaf perişan, emekli perişan, çiftçi perişan. 5’li çetenin cebini dolduran AKP iktidarı yurttaşlarımızı açlığa terk ediyor. CHP iktidarında esnafın pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizleri silinecek, anapara ise makul ölçülerde taksite bağlanacak, esnafın kira stopaj vergisi kaldırılacak. Çiftçilerin bankalardan ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizleri sıfırlanacak, anapara ise makul ölçülerde taksitlendirilecek. Kredisini ödeyemeyen öğrencinin borçları silinecek. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında çiftçiye, esnafa, üreticiye, gençlere hak ettiği değer verilecek.

Teşekkür ederim

BAŞKAN – Sayın Özen...

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Bu kanun iyi niyetle hazırlanmış olabilir. Kuşkusuz, yeni bir saadet zinciri felaketine yol açabilir çünkü para toplamayı yasallaştırıyor. YİMPAŞ, KOMBASSAN, Jet Fadıl, bankerler ve Tosuncuklar belleklerde tazedir. İktidar yandaş firmaların yurt dışında bankalardan aldıkları kredilere kefil oluyor. Yurttaşlarımızın mağdur olmaması için devlet de bu firmalara kefil olmalıdır. Sorum şudur: Devlet kefil olacak mı?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne Kapıkule’den İstanbul’a giden hızlı tren demir yolu inşaat çalışmaları yapılırken servis yolu yapan şirket hat boyunca geçtiği yerlerden setlerini yırtarak alçak köprüler yapmaktadır. Dere yataklarına gelen sular biraz yükselince servis yolu için yırtılan setlerin yırtık yerlerinden sel suları dışarıya taşarak büyük sel felaketlerine sebebiyet vermektedir. Kırklareli’ye bağlı Babaeski ilçemizin Alpullu beldesinde 2 Şubat tarihinde bu nedenle büyük bir sel felaketi yaşanmış, 250 konut ve iş yeri 1,5 metre yüksekliğinde sular içinde kalmıştır. Bu nedenle, 20 milyon Türk lirası zarar vardır, sel felaketi tamamen demir yolu inşaat şirketinin hatası sonucu olmuştur. Hem yapımçı şirkete hem de bu şirkete ihale veren Devlet Demiryolları bunun sorumluluğunu üstlenmelidir ve 20 milyonu buradaki zarar gören vatandaşlarımıza vermelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2020 yılı ve 2021 yılının ilk çeyreğine bakıldığında Türkiye’nin en fazla ihracat yapan illeri arasında bulunan Gaziantep’in bu performansını sürdürebilmesi ve artırabilmesi için ihracat faaliyetlerine bir şekilde mâni olan durumların yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Seçim bölgem olan gazi şehrimizde ihracatçılarımız konteyner bulma konusunda ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Önceliğin Avrupa ve Çin taleplerine verildiği, hatta yapılan rezervasyonların bile iptal edilerek ihracatçılarımızın mağdur edildiği meslek odalarımızca tespit edilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, Ticaret Bakanlığımız ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızın bu husustaki sıkıntıların çözümü üzerine olan çalışmaları ön plana almaları büyük önem arz etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Komisyon...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sorularıyla katkıda bulunan, görüşleriyle katkıda bulunan değerli milletvekili arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum.

12 civarında sayın milletvekilimiz soru-cevap kısmına girdi. Genel olarak, ya niyetlerini belirttiler ya da başka bakanlıklarla ilgili soruları gündeme getirdiler. Her zaman ifade ettiğimiz gibi ilgili bakanlıklar değerli milletvekili arkadaşlarımızın kendilerine yönelttikleri sorulara cevabı en kısa zamanda değerli milletvekillerine verirler.

Bir tek Sayın Zeynel Özener konuyla ilgili “Devlet garantisi verilecek mi verilmeyecek mi?” diye bir soru sordu. Bu konuda tasarruf finansman şirketlerinin yaptıkları faaliyetlerden dolayı devlet garantisi söz konusu değil. Devletin bu faaliyetleri Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu vasıtasıyla denetlemesi, kontrol etmesi anlamında bir yasa düzenlemesi yapıyoruz. Çünkü 1991 yılından bu tarafa

başlayan vatandaşın nakdi tasarruflarını bir “kumbara hesabı” gibi biriktirip sırası geldiğinde kendi usulleri çerçevesinde çekilişle veya daha farklı yöntemlerle, “vade yarısı yöntemi” diye ifade ettikleri yöntemlerle vatandaşa biriktirdiği kumbaradaki bedeli başkalarının katkılarıyla iade etme, onlara bir tasarruf yapma imkânı sunan bir sistem. Bu sistem içerisinde -dün de altını çizerek ifade ettiğim gibi- 1991 yılından 2018 yılının sonuna kadar 9 tane firma var. 2019 ve 2020 yılında, Ocak 2021 itibarıyla -ki alınan veriler çerçevesinde- 25 yeni firma sisteme katılmış. Dün birkaç vilayetten sisteme girmeyi düşündüklerini söyleyen firmalar bizleri aradılar “Bu sermaye oranı 30 milyon lira mı olsa, 50 milyon lira mı olsa?” diye. “Ne zaman başladınız?” diye sorduk. “Başlamadık ama kanun teklifi çıktıktan sonra başlamayı düşünüyoruz.” diyorlar. Demek ki buradaki gözüken rakamın, 34 firmanın -Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından yapıldığı- kesine yakın bir rakam olabileceğini ifade etmek isterim.

Yine, dün söylediğim gibi, toplam tasarruf dönemi müşteri sayısı 273 bin olmuş. Tasarruf döneminde bu 273 bin vatandaşın 6 milyar 247 milyon lira tasarruf toplanmış, 100.454 kişiye teslimat yapılmış. Bu rakamlar, kesin rakamlar değil, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun ulaşabildiği firmalardan aldıkları rakamlar. 4 milyar 500 milyon liralık kısımda teslimat yapılmış, toplam müşteri sayısı 373.615.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi -ifade ettiğim gibi- kırk yıla yakın bir zamandır uygulanan bir sistemin yeni firmaların sektöre girme gayretlerinden ortaya çıkarak üç yıldır cazip hâle gelmesiyle Komisyon da yaptığımız tartışma çerçevesinde tüm siyasi partili milletvekili arkadaşlarımız bu düzenlemenin yapılmasını hassasiyetle dile getirdiler. Bir kısım arkadaşımız, hem Komisyon da hem Genel Kuruldaki görüşmelerinde çok geç kalınmış olduğunu ifade ettiler. Bu, bakış tarzına bağlı. Bugüne kadar, dediğim gibi, 2017 yılına kadar 2 firmalı olan sistem, 2017 yılından itibaren 30-40 firmalı bir sistem hâline gelmiş. Belki “Bir yıl gecikmiş.” diye söylenebilir veya “Altı ay gecikmiş.” diye ifade edilebilir ama ben bugün yapılan işin doğru bir iş olduğunu, zamanında devreye girdiğini, varsa bir yanlışlık veya kötü niyetli, olabileceklerin önüne geçilmesiyle ilgili olduğunu söylemek istiyorum.

Dün de birinci gün de ifade ettiğim gibi toplam 760 şube var. 760 şubenin 460 tanesi ilk 10 firmaya ait, 210 tanesi geriye kalan 24-25 firmaya ait yani sonradan kurulmuş firmaların hem müşteri sayıları çok az hem de onların vatandaşlardan topladıkları fon miktarları da az olduğu için bir disiplin altına alınmasıyla birlikte sektörde olağanüstü bir durumun ortaya çıkmayacağını ifade ediyorum ve bu kanun yürürlüğe girdiği andan itibaren bugüne kadar sistemde bulunan 373 bin vatandaşımızın kalpleri müsterih olarak herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmayacaklarını, ayrılmak istedikleri takdirde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu vasıtasıyla onların hak ve menfaatlerinin en iyi şekilde korunacağını ifade etmek istiyorum.

Sisteme girmek ihtiyari, sistemden çıkmak da kişinin kendi talebi doğrultusunda olabilmesi hâlâ devam ediyor mevcut sistemde de var olduğu gibi. Sisteme gelen kişi üç ay sonra, altı ay sonra, bir yıl sonra hatta üç yıl sonra da çıkma ihtiyacı hasıl olduğu takdirde sistemden çıkabiliyor. O sözleşmelerinde, bize gelen birkaç tane sözleşme örneğinde üç ay içerisinde sistemden -“üyelikten ayrılmak isteyen” diyelim- üyelikten ayrılmak isteyenlerin üç ay içerisindeki yatırdıkları paralar ödeniyor. Mahkemeye de intikal etmiş -Sayın Ali Kenanoğlu’nun da ifade ettiği gibi- bir kısım şirketler topladıkları organizasyon ücretinin tamamını kesmişler, bir kısmı yarısını ödemiş; sözleşmelerinde “İade edilmez.” denmesine rağmen yarısını ödeyenlerle ilgili mahkemeye müracaat etmişler; mahkeme -Sayın Kenanoğlu’nun verdiği örnekte- bir vatandaşın lehinde karar vermiş ama başka örneklerin de var olup olmadığını bilmiyoruz fakat bu çerçevede kanun koyucu sözleşme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bir cümlem kaldı.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen, buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum izniniz için.

...çerçevesinde zaten olmayan bir hakkın, firmalarda eğer yine kanun gereğince “İade edilmez.” hükmü var olmasına rağmen, bildiğim kadarıyla ihtiyari olarak bir kısmını da iade etmeleri -herhâlde engel bir durum, cezai bir durum söz konusu değil- mümkün olacaktır.

Ben bu teklife katkı sağlayan tüm milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bizi izleyen 373 bin vatandaşımıza, varsa sistemde ortaya çıkabilecek aksaklıklar için bir düzenleme yaptığımızı ve müsterih olmalarını ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 13’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 13’üncü maddesiyle 6361 sayılı Kanun’a eklenen 49/B maddesinin (3)’üncü fıkrasındaki “kaldırılan” ifadesinin “iptal edilen” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Tacetin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Kocaeli	İzmir	Manisa
Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin	Kadim Durmaz
Antalya	Adana	Tokat
	Ednan Arslan	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi İzmir Milletvekili Sayın Ednan Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her ne kadar 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine söz almış bulunsam da seçim bölgem olan İzmir Karabağlar ilçesinde var olan Demokrasi Üniversitesi alanıyla ilgili olarak yaşanan süreçleri kamuoyunun dikkatine sunmak için söz almış bulunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11 Nisan 2017 tarihinde Karabağlar ilçemizin Uzundere Mahallesi’nde yaklaşık 87 hektarlık bir alan, hazine tarafından TOKİ’ye devrediliyor, daha sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 1 Ağustos 2018 tarihinde bu alana yönelik olarak 1/100.000’lik ve 1/25.000’lik çevre düzeni planı değişikliği, 1/5.000 ölçekli revizyon nazım ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar

planlarını onaylıyor. Yapılan bu ilk planda yaklaşık 35 hektarlık bir alanı üniversite yerleşkesi, geri kalan alanlar ise konut alanı ve diğer kullanım alanları olarak planlanmış. Karabağlar Belediyemiz, bu konuda yasaların kendilerine verdiği yetkiye dayanarak süresi içerisinde bu alanın tamamının üniversite alanı olmasına yönelik bir dava açıyor. 1/1.000 ölçekli uygulama imar planının iptaliyle ilgili bir dava açmıştır ve açılan dava sonucunda İzmir 6. İdare Mahkemesi 20 Şubat 2020 tarihli ve 2020/173 sayılı Kararı'yla planın konut alanına ayrılan kısmı bakımından iptaline karar vermiştir. Yani üniversite alanı kalıyor, onun dışındaki konut alanlarıysa iptal ediliyor. Neden böyle bir dava açıyor Karabağlar Belediyesi? Çünkü Karabağlar Belediyesi şunu söylüyor: “Bu alanın tamamı üniversite alanı olsun.” diyor. Tabii, bu arada mahkeme süreci devam ederken Karabağlar Belediye Meclisi de bir toplantı yapıyor ve Karabağlar Belediye Meclisi oy birliğiyle bu alanın tamamının, yani 87 hektarlık alanın tamamının üniversite alanı olmasını istiyor çünkü baktığımız zaman şu anda İzmir’de var olan Ege Üniversitesinin alanı 345 hektar, Dokuz Eylül Üniversitesinin alanı 1.650 hektar, Yüksek Teknoloji Üniversitesinin alanı 2 bin hektar. Ya, burada 87 hektarlık alan var, onun 35 hektarlık alanına üniversite, geri kalanına ise Adalet ve Kalkınma Partililer, oradaki siyasetçiler hararetle konut yapılmasını istiyorlar. Karabağlar Belediye Meclisi bile bunu oy birliğiyle reddediyor, alanın tamamının üniversite alanı olmasını istiyor. Tabii, bundan sonra Bakanlık tekrar devreye giriyor, plan iptal olduğu için 2’nci kez plan yapıyor. Yapılan bu 2’nci planla da 24 Ocak 2020 tarihinde İzmir 1. İdare Mahkemesine açılmış olan davayla da üniversite alanı dışında kalan konut alanı ve diğer kullanım alanları yönünden yürütmenin durdurulması kararı veriliyor İzmir 1. İdare Mahkemesi tarafından. Bakın, süreç şöyle işliyor: 6. İdare Mahkemesi 1’inci planı iptal ediyor. Karabağlar Belediye Meclisi toplanıyor “Bu alan küçüktür, alanın tamamı üniversite alanı olsun.” diye AKP’li ve MHP’li belediye meclis üyelerinin oyuyla oy birliğiyle karar alıyor. İzmir 1. İdare Mahkemesi de ikinci plana yürütmeyi durdurma kararı veriyor ama yargı reformundan bahsedenler, maalesef bu süreçte yargı kararlarını görmezden gelmeye devam ediyor.

Bir de baktık 26 Ocak 2021 tarihinde TOKİ, bu alanda yürütmeyi durdurma kararı olmasına rağmen, konut yapım ihalesine çıkmış. Plansız konumda olan alanda hukuki temeli olmayan ihalenin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle belediyemiz, Ankara 4. İdare Mahkemesine dava açmış olmasına rağmen, ihale 11 Şubat 2021 tarihinde kesinleşmiştir. Hemen bir gün sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 12 Şubat 2021 tarihinde 3’üncü kez 1/5.000 ve 1/1.000’lik imar planlarını onaylamıştır ve bunu “yeni” diye yutturmaya çalışıyor. Ben buradan tüm kamuoyuna ve Meclisimizin bilgilerine sunuyorum: Bu, eski plan; bu, yeni plan. Hani eskiden gazetelerin “iki resim arasındaki farkı bulun” diye bir bulmacası vardı, ona benziyor biraz. Allah rızası için, bu 2 plan arasında ne fark var ya? Ne fark var bu 2 plan arasında? Biz, alanın tamamında üniversite yapılınsı istiyoruz; siz ise üniversite manzaralı konut yapmak istiyorsunuz, aramızdaki fark bu. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Buradan her daim millî iradeye vurgu yapan, hatta biraz da ileri giderek vurgu yapan Adalet ve Kalkınma Partisine bir çağrıda bulunmak istiyorum: Hep “millî irade” diyorsunuz ya, hep “sandık” diyorsunuz ya, bu alanın geleceğiyle ilgili gelin, sandığı Karabağlar halkının önüne koyalım. Karabağlar üniversite mi istiyor, konut mu istiyor onun kararını Karabağlar versin; çıkan sonuca da hep birlikte saygı gösterelim diyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Ali Kenanoğlu

Kemal Peköz

Batman

İstanbul

Adana

Hasan Özgüneş

Oya Ersoy

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Şırnak

İstanbul

Muş

Ömer Öcalan

Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Fahrettin Yokuş

Muhammet Naci Cinisli

İzmir

Konya

Erzurum

Yasin Öztürk

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Beyaz

Denizli

Adana

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Halkların Demokratik Partisi Şırnak Milletvekili Sayın Hasan Özgüneş'e aittir.

Buyurun Sayın Özgüneş. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Merhaba "..."(x) Merhaba arkadaşlar.

Bugün çok gergin bir durumda birbirimize hitap ediyoruz. Aslında, gerginlik sorunları çözemeden kaynaklanıyor. Eğer bizde sorunları çözebilme kabiliyeti olsaydı bu gerginlikler bu ölçüde olmazdı.

Bugün, açlık grevleri var Türkiye'nin 120 cezaevinde. Aynı zamanda, talep şu: Cezaevlerindeki hukuksuzluklar giderilsin. Kemal Vekilimiz bir sürü madde okudu, dahası da var. İkincisi; İmralı'daki Sayın Öcalan üzerindeki ve arkadaşları üzerindeki tecrit kaldırılınsın.

Şöyle bir durum yaşıyoruz: Türkiye'de demokrasi anlayışı, özgürlük anlayışı, adalet anlayışı, dindeki ahlak anlayışı ve vicdan anlayışı olmadığı için Türkiye'nin hiçbir problemini çözemiyoruz. Ay'a gittiğimizi sanıyoruz, keşke galaksilere gidebilseydik ama gerçek ortada.

Şimdi, AİHM kurumu Türkiye'yi bağlayan bir kurum mu? Evet. CPT gelip rapor yazdı mı? Yazdı. İmralı üzerindeki tecridin ne uluslararası hukuka ne iç hukuka uymadığını defalarca beyan ettiler, rapor yazdılar; cezaevleri keza öyle.

Şimdi, "Bireyi sevmiyorum." diye, "Birey benim için düşmandır." diye siz uluslararası hukuku, iç hukuku rafa kaldıramazsınız ama bugün kaldırılmış.

Şimdi, cezaevlerinin bir tarihi var. 1950'lerde Nazım Hikmet'le başlar, 1960'larda Celal Bayar bu ülkenin Cumhurbaşkanıydı, o da açlık grevine girmek zorunda kaldı. Niye? Hukuksuzluk. Demek ki iktidar zehirlenmesinde her türlü hukuksuzluk yaşanır ve gün gelir yakasına yapışır.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Şimdi, Denizlerin de açlık grevini biliyoruz, 1970'leri biliyoruz, 1980'lerde Diyarbakır zindanını, Metrisleri, Mamakları çok iyi biliyoruz; onlarca insan yaşamını yitirdi. 2000'lerdeki o hayat kurtarma operasyonu; 30 vatandaş öldü, 2 asker yaşamını yitirdi. Peki, 2012'ye geldiğinde "... (x) Öcalan üzerindeki tecrit kaldırılın." diye yine açlık grevi başladı, devlet araya girdi, çözdü. Leyla Güven, yine, iki yüz günlük bir açlık grevi gerçekleştirdi, yine devlet araya girdi, meseleyi çözdü ama 8 insanımız yaşamını yitirdi.

Bugün, değerli arkadaşlar, yine açlık grevi var, 100'üncü güne giriyor; bunu sorun hâline getirmeden çözelim. İkincisi, şunu söylemek istiyorum: Gerçekten bu akıl tutulmasından kurtulmak için meseleleri realistçe ve cesurca değerlendirmek lazım. Türk halkı ile Kürt halkı bin yıllık bir ittifaktan geliyor. Çaldıran'da birlikte hareket ettiler, Salâhaddin Eyyubî de birlikte, Yavuz 26 Kürt beyiyle özerlik temelinde birleşti, Cumhuriyetin kuruluşunda da keza öyle oldu ama bugün biz bir kelime Kürtçe söylüyoruz "kürdistan" diyoruz, kıyamet kopuyor. Bu nasıl bir arkadaşlık, bu nasıl bir kardeşlik, bu nasıl tarihî bir birlik?

AKP ilk kurulduğunda Erbakan Hoca bir şey demişti: "Siyaset çoluk çocuk işi değildir."

SELAMÎ ALTINOK (Erzurum) – O sizin işiniz!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Erdoğan bir şey demişti: "Biz acemilik dönemimizi yaşıyoruz, inşallah, ustalıkla geçeriz." Şimdi, Türkiye'nin geldiği aşama itibarıyla, ne çocukluk dönemini aşabildiniz ne usta olabildiniz. Tek bir çare var: Bu halkın sırtından... Demokratik yöntemlerle kendinize yeni bir yer aramanızdır. Çiller'in yanına gitmenizdir. Dolayısıyla eğer biz doğru düzgün bir siyaset yaparsak; Kürt sorunu ile demokrasi sorunu ikiz çocuklar gibidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – 1975'te bir arkadaşım öğretmen okulunda bir öğretmenime bir soru sordu: "Niye Fransızca müzik var, Kürtçe yok?" Dedi ki: "Oğlum, Kürt sorunu kanserdir Türkiye için, kanser." Evet, çözülsün iyileşir, çözülmezse kanserdir. Saddam'ı görelim, Esad'ı görelim. üçüncü dünya savaşı var. Eğer biz sorunu demokratik, özgürlükçü, kardeşçe çözeceksek "Efendim, şu kadar Heron'umuz var. Benim atalarım Viyana'ya dayanmıştı..." Bunların hepsi hikâye, hepsi hikâye; "Kimse söylemedi." demeyin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen onlara hikâye diyemezsin.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – 20 milyon, 40 milyon Kürt, 4 parçada da özgürlüğünü istiyor; hiçbir Heron, hiçbir faşist zihniyet bu halkın iradesini kıramaz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Bugün, sizlerle, on yıllardır gördükleri düzenli mezalim yüzünden nüfusları artamayan, aksine nüfusları gerileyen kardeşlerimizin hayatta kalma mücadelelerini, Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerinin büyük trajedisini, insan hakları ihlalini konuşacağım.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Bendeniz, kırk yıl önce, henüz çocukken “Doğu Türkistan” “Uygur Türkleri” “sürgün” “işgal” “özgürlük” sözlerini büyük mücahit İsa Yusuf Alptekin Bey’in evimizi teşriflerinde bizzat kendisinden ilk defa duymuştum, dün gibi hafızamda. Mücadele insanı, büyük dava adamı İsa Yusuf Alptekin Bey’e Allah’tan rahmet dilerim. Bugün ise NATO Parlamenterler Asamblesinin Başkan Yardımcısı olduğum Komisyonunda hazırlanan Çin Raporu’nda Uygur Türklerine yapılan mezalimin kayda geçmesine vesile olan bir milletvekili olarak burada milletimizin ve sizlerin huzurunda bulunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, devletimizin Çin’le diplomatik ilişkilerini sürdürerek, iki ülke arasındaki dengeleri devlet ciddiyetiyle gözeterek Doğu Türkistan’daki kardeşlerimizi koruması, âdeta kendi vatandaşlarımız hassasiyetiyle davranması insanlık ve millî borcumuzdur. Devlet geleceği görmelidir, geçmiş de unutmamalıdır. Uygur Türkleri meselesi millî bir hassasiyet ve haysiyet içinde ele alınması gereken bir konudur. Yaklaşık yetmiş yıldır milliyetçi-demokrat çevrelerin gündemindeki Doğu Türkistan meselesinde harcanan en büyük çaba dünyanın da konuya sahip çıkması ve çığlıklara kulak vermesiydi. Çabalarımız gerçekleşti, dünya âlem bu gerçek davaya sahip çıktı. Davaya asıl sahip çıkması gereken, bugünlere taşıyan Türkiye Cumhuriyeti devletinin -ne hazindir ki- bugünkü yöneticileri kulaklarını tıkadı, soydaşlarımıza sırtlarını döndüler. Hiçbir millet kendi kökünü inkâr edemez. Manzara düşündürücüdür. Siyasi bir eleştiri yapmıyorum, tarihî bir tespitte bulunuyorum. Keşke Türkiye bu haklı davaya bugün liderlik edebilse, diğer ülkeler de takip etselerdi çünkü bizler “Haktan ayrılmayan Türkler, Allah tarafından hak üzerine kuvvetlendirildi.” diyen Doğu Türkistanlı Kaşgarlı Mahmut gibi bir bilgeye sahibiz.

Dünyanın verdiği bu desteğin şimdilerde farklı yorumlanmasını ise hayretle, üzüntüyle karşılıyorum. Batılı ülkeler Doğu Türkistan davasını destekliyor diye kardeşlerimize yapılan zulmü görmezden mi gelelim? Uygur Türkleri, seslerini duyurup kamuoyu oluşturmaya, destek bulmaya ihtiyaç duyarken, destek veren ülkelere “Bize neden destek veriyorsunuz?” diye mi sorsunlar? Üstelik, ne AK PARTİ iktidarındaki Türkiye ne de Müslüman ülkeler kendileriyle ilgilenmiyorken.

Uygur Türkü kardeşlerimiz eşlerinden, kardeşlerinden, çocuklarından, ailelerinden koparılmakta, sözde eğitim programı altında zalim yöntemlerle geleneklerinden, göreneklerinden, kültür ve dinî inançlarından ayrılmaya zorlanmaktadır. Türk vatandaşlığına geçmiş olup ailelerinden yıllardır haber alamayan kardeşlerimiz var; anneleri, babaları sağ mı ölü mü bilmiyorlar. Onlar Türkiye’nin girişimde bulunmasını bekliyorlar. Şayet ölçü Türklükse, Uygur Türkleri Türk; şayet ölçü Müslümanlıksa, Uygur Türkleri elhamdülillah Müslüman; şayet ölçü insanlıksa, Uygur Türleri insan.

Doğu Türkistan’daki Uygur Türkleri davasını bazı çevreler gibi yok farz edemeyiz, tıpkı Kıbrıs Türkleri, Avrupa’daki Türkler ve dünyanın farklı coğrafyalarında gözleri, kulakları, gönülleri Türkiye Cumhuriyeti devletinde olan diğer Türk ve Müslüman kardeşlerimizi yok farz edemeyeceğimiz gibi. Pakistan’daki, Afganistan’daki, Başkurdistan’daki, Tataristan’daki, Kazakistan’daki, Özbekistan’daki, Balkanlar’daki, Batı Trakya’daki, Filistin’deki, Libya’daki, diğer coğrafyalardaki kardeşlerimizin “Bize Türkiye nasılsa sahip çıkar.” ümitlerini yıkmaya ve bu ince gönül bağıni koparmaya hiçbir siyasetin, siyasinin hakkı yoktur. Bizim Kıbrıs davamızdaki veya Azerbaycan davamızdaki haklı inadımız, mücadelemiz nasıl ki diğer coğrafyalardaki kardeşlerimize ümit ve moral oluyorsa, Doğu Türkistan’daki boş vermiş tutum, siyasetsizlik yine diğer coğrafyalardaki ümitleri, güveni sarsar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

2003-2004 Kıbrıs, 2008-2009 Ermenistan ilişkilerinde AK PARTİ iktidarının tarihimize ve millî hassasiyetlerimize yakışmayacak, onları hiçe sayan gayrimillî tutumları az kalsın tarihi birer felakete sebep oluyordu. Tekrarına bizler İYİ PARTİ olarak izin veremeyiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak bizler Doğu Türkistan meselesini partilerüstü yaklaşımla ele almalıyız. En kısa sürede bir Meclis araştırma komisyonu kurup meseleyi milletimizin vicdanından Türkiye Büyük Millet Meclisine taşımalıyız.

Ayrıca, bir de Çin’le 2017 yılında yapılmış suçluların iadesi anlaşması endişemiz var. Bu anlaşma eğer Dışişleri Komisyonu gündemine ve Genel Kurulumuza getirilirse pratikte Çin Komünist Partisinin teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmüş olur, Uygur Türkü kardeşlerimizin uğradıkları mezalime imza atılmış olur. Bu tarihî sorumsuzluğa hiçbir vatansever, haysiyetli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve milletvekilinin imza atmayacağına ve kabul etmeyeceğine inanırım. İnsanlık, tarih ve aziz milletimiz yapılan tarihî hataları affetmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Sözlerimin sonunda, İYİ PARTİ olarak başvuruda bulunduğumuz Doğu Türkistan’da yaşanan mezalime karşı Türkiye Büyük Millet Meclisince ortak bir karar alınarak uluslararası topluma ilan edilmesi talebimizi dikkatlerinize sunar, talebimizin tüm partilerce kabul görmesini gönülden diler, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 13’üncü maddesiyle 6361 sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen 49/B maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “az olmamak üzere” ibaresinin “on sekiz yıla kadar” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Ali Özkaya	Ramazan Can
Denizli	Afyonkarahisar	Kırıkkale
Mücahit Durmuşoğlu	Cengiz Demirkaya	Metin Gündoğdu
Osmaniye	Mardin	Ordu
Nilgün Ök	Mustafa Demir	Salih Cora
Denizli	İstanbul	Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Hayır, takdir, takdir...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Genel Kurulun takdiri her şeyin üstündedir.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, ikinci fıkra uyarınca verilecek cezanın üst sınırı on sekiz yıl olarak belirlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Erel...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray ilinde yapılan toplulaştırmanın çiftçileri birbirine hasım hâline getirdiğine, çiftçilerin yıllardır ettikleri Elmacık, Gençosman köyleri ve Eski ilçesinin köy ve yaylalarındaki arazilerin mera olduğu gerekçesiyle ellerinden alındığına ve ödeyemeyecekleri miktarda para cezalarına maruz kaldıklarına, yöneticilerin bu duruma çözüm bulması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Aksaray'da uygulanan toplulaştırma işlemleri çiftçilerimize hiçbir fayda sağlamadığı gibi çiftçilerimizi birbirine hasım hâle getirmiştir. Aksaray'ın başta Elmacık, Gençosman köyleri ve Eski ilçemizin köy ve yaylalarında vatandaşlarımızın yıllardır ekip biçtikleri arazileri hem mera olduğu gerekçesiyle köylülerimizin ellerinden alınmakta hem de ödeyemeyecekleri miktarda para cezalarına maruz kalmaktadırlar.

Köylülerimize bu durumu sorduğumuzda, zamanında dedelerimiz vergiden kaçmak maksadıyla tarlalarının bir kısmını hayvan otlağı diye kayıtlara geçirmişler ama yıllardır bu arazileri ekip biçiyoruz diye ifade etmektedirler. Yöneticiler çözüm bulmak için vardır. Yapılacak tespitle bu arazilerin mera vasfını kaybedip kaybetmedikleri tespit edilmeli, kaybetmiş ise bu araziler kullananlara makul bir bedel karşılığında verilmelidir diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.17

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.47****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 55’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (Devam)*

BAŞKAN - 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine giden askerî bir helikopterin düşmesi sonucu 9 askerin şehit olduğuna ve 4 askerin yaralandığına, Başkanlık Divanı olarak şehitlere Allah’tan rahmet ve yaralılara acil şifalar dilediklerine ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Az önce aldığımız elim bir habere göre, Bingöl’den Tatvan’a gitmek üzere havalanan askerî bir helikopterin düşmesi sonucu 9 askerimiz şehit olmuş ve 4 askerimiz yaralanmıştır. Şehit askerlerimize Allah’tan rahmet ve kederli ailelerine ve milletimize Başkanlık Divanı olarak başsağlığı, yaralı askerlerimize ise acil şifalar diliyoruz.

Sayın Altay...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Bitlis ilinde meydana gelen helikopter kazasında şehit olan 9 askere Allah’tan rahmet ve yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizin de işaret buyurduğunuz gibi, hepimizi derinden sarsan bir kaza haberiyle üzüldük. Bitlis’te meydana gelen helikopter kazasında 9 kahraman askerimizi kaybettik. Allah’ım mekânlarını cennet etsin; kederli ailelerine, aziz milletimize başsağlığı diliyorum. Tabii, bu arada 4 askerî personelimizin de yaralı olduğuna dair haberler var; yaralı askerlerimize de Allah’ımdan şifa diliyorum.

İnşallah, böyle acı haberler duymayız bundan sonra. Üzüntümüz büyük, milletimizin başı sağ olsun.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

36.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine gitmek için havalanan helikopterin kaza kırına uğradığının tespit edildiğine, 9 askerin şehit olduğuna, 4 askerin yaralı kurtarıldığına, Allah’tan şehitlere rahmet ve yaralılara şifa niyaz ettiğine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; bugün, almış olduğumuz elim bir haber üzerine yapılan araştırmalar çerçevesinde, Bingöl’den Tatvan’a gitmek için havalanan, saat 13.55’te kalkış yapan

Kara Kuvvetleri Komutanlığımıza ait bir helikopterle saat 14.25 sularında yani yaklaşık yarım saat sonra irtibat kesilmiş ve yapılan araştırmalar neticesinde askerî helikopterimizin kaza kırırma uğradığı tespit edilmiştir ve tabii, yapılan ilk incelemede 9 personelimizin, askerimizin şehit olduğunu üzülerək, teessürle öğrenmiş bulunuyoruz; 4 askerî personelimiz de yaralı olarak kurtarılmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet niyaz ediyoruz, ruhları şad, mekânları cennet olsun; yakınlarına ve aziz milletimize sabırcemil ihsan etmesini Yüce Allah'tan niyaz ediyorum. 4 askerî personelimize de inşallah en kısa zamanda Allah'ın -şifa- Şafi ismiyle şifa vermesini Yüce Allah'tan niyaz ediyorum. Rabbim bu ülkeyi, bu milleti, Silahlı Kuvvetlerimizi her türlü belalardan, musibetlerden ve kazalardan muhafaza buyursun.

BAŞKAN - Sayın Çelik...

37.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine hareket eden helikopterin kaza kırırma uğraması sonucunda 9 askerın şehit olduğu ve 4 askerın yaralı kurtulduğu haberini aldıklarına, Mevla'dan şehitlere rahmet ve yaralılara acil şifalar niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, Bingöl'den Bitlis Tatvan'a hareket eden helikopterin kaza kırırma uğradığını biz de haber aldık. Bu kaza kırırır sonucunda Bitlis ili dâhilinde düşen helikopterde 9 askerî personelin şehit olduğunu, 4 askerimizin de yaralı kurtulduğunu haber aldık. Dolayısıyla şehitlerimize Yüce Mevla'dan rahmet niyaz ederken yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Milletimiz fedakârdır, cefakârdır. Vatan için, millet için ve kutsal değerlerimiz için hayatını feda etmeye her zaman hazır olan vatan evlatlarını bu aziz millet asla unutmayacaktır. Şehitlerimize tekrar Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, nur içinde yatsınlar efendim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (Devam)

BAŞKAN - 14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 14'üncü maddesiyle 6361 sayılı Kanun'un 50'inci maddesinin (1)'inci fıkrasına eklenmesi öngörülen (f) bendindeki “Şirket tarafından Kurumca istenen” ifadesinin “Kurumun şirketten istediği” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Tacettin Bayır

Çetin Osman Budak

Kocaeli

İzmir

Antalya

Kadim Durmaz

İsmail Atakan Ünver

Müzeyyen Şevkin

Tokat

Karaman

Adana

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Cumhuriyet Halk Partisi Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan Ünver.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Bingöl’den kalkan askerî helikopterin kaza kırırma uğramasıyla şehit olan evlatlarımıza Yüce Allah’tan rahmet niyaz ediyor, ailelerine ve ulusumuza başsağlığı diliyorum. Ruhları şad, mekânları cennet olsun. Böyle bir ortamda konuşmak da çok kolay değil aslında.

AK PARTİ sözcülerinin ve Genel Başkanının sözlerine bakınca “Ah bu parti iktidar olsa ülkeyi uçurur.” diyesi geliyor insanın. Sonra sizin yani AK PARTİ’nin on dokuz yıldır iktidarda olduğu akla gelince insan “Ülkenin hâlinin sorumlusu AK PARTİ’dir. Sorumluluğunu unutup sanki iktidara gelmek isteyen bir muhalefet partisiymiş gibi vaatler veren AK PARTİ’nin bu imaj çalışmasına, makyajlama çalışmalarına kanmamak hatta gelecek ilk sandıkla iktidardan göndermek gerekir.” diyor.

Gündemi değiştirmek için sürekli reform paketi açıklıyorsunuz, bir şeyler yapacaktı gibi vaatlerde bulunuyorsunuz ama ne hikmetse hep randevularınız 2023’e. Söylediğiniz her şeyin bir sonraki seçimde koltuğu korumak için olduğu o kadar belli ki yıllardır bir şekilde manipüle ederek sandığa götürdüğünüz, size oy veren seçmeni bile artık ikna edemiyorsunuz. Bence siz yeni anayasa yapmaktan da bahsetmeyin.

Bakin, 2010’da “Ülkeyi vesayetten kurtaracağız.” diyerek Anayasa değişikliği yaptınız, devleti FETÖ’ye teslim ettiniz. “Reform yapacağız.” dediniz, 16 nisan 2017 mühürsüz anayasa oylamasıyla bu sefer ülkeyi tek adam dayatmasıyla karşı karşıya bıraktınız, hem de bunu “Hukuki durumu fiilî duruma uydurmak gerekir.” diyerek yaptınız. Aslında, tam tersini, fiilî durumu hukuki duruma, anayasal duruma uydurmak gerekirdi ve böyle yapmak gerekirdi. Eğer her fiilî durum yaratıldığında hukuk ve Anayasa buna uydurulacaksa vay ülkemizin hâline. Bu anlayışla yola çıkanlarla anayasa yapılamayacağı gibi hukuk dahi konuşulması abesle iştirigaldir. Siz önce mevcut Anayasa’ya bir uyun, Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına bir uyun; uymayanlar, ayak direyenler, kanun tanımayanlar hakkında gereğini bir yapın. Sizi kim tutuyor? Yapıyor musunuz? Yapmıyorsunuz çünkü samimi değilsiniz.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan 2020 yılı büyüme verilerine göre Türkiye, Türk lirası bazında yüzde 1,8 büyümüş ama dolar bazında yüzde 5,7 küçülmüş. AKP Genel Başkanının tek adamlığını ilanından önceki son veri olan 2013 yılında 951 milyar dolar olan millî gelir, 2020 yılında 717 milyar dolara düşerek tamı tamına 234 milyar dolar yani yüzde 25 küçülmüş. Yönettiğiniz Türkiye, üst üste yedi yıldır küçülüyor. Şimdi dolar bazı örnekler verince içinizden “Ne var yani dolar bazında küçüldüysek maaşınızı dolarla mı alıyorsunuz?” “Dolar borcunuz mu var, dolarla bir işiniz mi var?” diyenler olabilir çünkü geçmişte dediniz. Benim yok da maalesef ülkenin var, sizin var. Mesela, dolarla verdiğiniz köprü geçiş, otoyol geçiş, havaalanı yolcu garantileri var. Mesela, yaptığınız ithalatlar var.

AK PARTİ, iktidarı dönemi boyunca 72 milyon ton buğday ithalatına 18,7 milyar dolar ödemiş, 22 milyon ton mısır ithalatına 5,1 milyar dolar ödemiş, canlı hayvan ve hayvansal ürün ithalatına toplam 9 milyar dolar ödemiş. Çiftçinin kullandığı elektrik, akaryakıt, gübre, ilaç, yem; evlerimizde yaktığımız elektrik, doğal gaz, coronavirus aşısı bile dolarla. Bir tek aldığımız nefes dolarla değil, o da şimdilik.

Milletin her şeyini dolara bağladıktan sonra damak Bakanınız çıkıyor “Dolarla ne işiniz var?” diyerek milletin alay ediyor. O bile bıraktı gitti, siz hâlâ hatadan ders almıyorsunuz. Sizin ona övgüler dizdiğiniz geçen hafta, damat Bakanın adı bile Türk lirasının döviz karşısında 50 kuruş değer kaybetmesine neden oldu. Sizin bu tavrınızı görünce soruyorum: Bir iktidar ve onun temsilcileri bu kadar mı toplumdaki uzaklaşıyor, bu kadar mı kibre kapılır? Vatandaş 1 liralık ucuz ekmek almak için kilometrelerce yol yürüyüp halk ekmek büfelerinin önünde saatlerce kuyruk beliyor, haberiniz var mı? En ucuz beyaz peynirin kilosu 40 lira oldu. Yokluğa mahkûm ettiğiniz vatandaş, 3 liralık peynir, 5 liralık kıyma alıyor, haberiniz var mı? Sizler saraylarda adını dahi duymadığımız meyveler yerken bir zamanlar garibanın çocuklarına alabildiği ender meyvelerden olan elma 7, portakal 8 lira oldu, haberiniz var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Aylarca kasasına 1 kuruş girmeyen, iş yerini açamayan esnafın binlerce liralık kira, BAĞ-KUR, vergi, kredi borcu birikti; haberiniz var mı? Olmaz mı, elbette haberiniz var ama görmezden geliyorsunuz. “Millete hizmetkâr olacağız.” dediniz, millete efendilik taslıyorsunuz. O yüzden gerçeklerin konuşulması hoşunuza gitmiyor, gündem değiştirmek için sürekli ortaya olur olmadık şeyler atıyorsunuz. Bu akılla ekonomi de yönetilmez, ülke de yönetilmez. Zaten yönetilemiyor ve yönetemiyorsunuz. Geçen her gün, gideceğiniz günü bir gün daha yaklaşıyor; bundan bari haberiniz olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisinin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Bülül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülül’ün, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine giden helikopterin kaza kırma uğradığı, 9 askerin şehit olduğu ve 4 askerin de yaralı olduğu haberini aldıklarına, Türk Silahlı Kuvvetleri ailesine ve millete başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Bingöl’den Tatvan’a gitmek üzere hareket etmiş olan Kara Kuvvetlerimize ait “Cougar” tipi bir helikopterin Bitlis Tatvan civarında kaza kırma uğradığı haberini almış bulunmaktayız. Bu kazada askerlerimizin bir kısmının şehit olduğunu, bir kısmının da yaralandığını öğrenmiş bulunuyoruz; acımız çok büyüktür. Allah, yakınlarına ve milletimize sabır versin. Vatandaş sağ olsun. Türk Silahlı Kuvvetleri ailesine ve asil milletimize başsağlığı diliyoruz.

Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (Devam)*

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

İzmir

Adana

Antalya

Ümit Beyaz

Hayrettin Nuhoglu

Fahrettin Yokuş

İstanbul

İstanbul

Konya

Yasin Öztürk

Behiç Çelik

Denizli

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, İYİ PARTİ Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi için söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tatvan'da kaza kırıma uğrayan helikopterde 9 askerimizi şehit verdik. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Bu acı içerisinde sizlere hitap ediyorum.

Değerli arkadaşlar, dün konuşmamda bir cümleyle Uygur Türklerine yapılan Çin zulmünden söz etmiştim. Yıllardır, yirmi yıldır devam eden baskı ve yıldırma politikası, özellikle 2014 yılından sonra Çin Komünist Partisinin her türlü ahlak dışı, insanlık dışı, hukuk dışı sistemli uygulamalarıyla bütünüyle bir trajediye dönüşmüştür. 30 milyonluk Doğu Türkistan halkı, imdat çılgılığı atmaktadır. Bu halkın çoğunluğu, Uygur'dur, kalanı ise Kazak, Kırgız, Moğol ve Altay halkından oluşmaktadır. Abartmadan diyebiliriz ki milyonlarca Uygur, temerküz kamplarında işkence altındadır. Uygur kadınlar, eğer yer değiştirme yapılmamışsa bir Çinli erkekle aynı evi paylaşmak zorunda bırakılmaktadır. Çocuklar, ailelerin elinden alınmakta, Çin devletinin çocuk yuvalarında, yetimhanelerde özel eğitimden geçirilmektedir. Çin'in Uygurlar üzerindeki işkence yöntemleri çok sert ve sonu ölümle biten bir süreçtir.

Halkın aydınları da birer birer yok edilmektedir. Dayak, elektrik, hastalık hâlinde tedavi etmeme, sıcak havada iç çamaşırıyla kızgın taşın üstünde bekletme, soğukta çıplak ayakla buzda yürütme, uykusuz bırakma, hücre hapsi, kelepçe ve pranga, tuvalete gitmeye izin vermeme, yiyeceği çok az verme, vücutta sigara söndürme, parlak ışıktaki körleştirme, zorla kürtaj ve doğum kontrol hapları, erkeklerin kısırlaştırılması, tecavüzler veya toplu tecavüzler, köle işçilik, yatılı Çinli misafir, çocukların yetimhanelere devri gibi...

Değerli milletvekilleri, Çin devleti, Uygurlar içinde muhbirlik yaptırdığı kişileri Türkiye dâhil birçok ülkeye göndermiştir. Tehdit ve şantajla gönderilen bu kişilerin büyük çoğunluğu, fırsat bulur bulmaz muhbirliği reddetmişlerdir. Mesela, Yusuf Amat bunlardan biridir. Bu şahsa suikast düzenlenmiş ancak ağır yaralı olarak kurtulmuştur. Yakupcan Naman, 17 yaşında bu genç. 2016 yılında Türkiye'ye geldiği için dönüşünde tutuklanmış ve cezaevindeyken vefat etmiştir. Muhtemelen Çin istihbaratı tarafından öldürülmüştür. Çin'in kurduğu temerküz kampları "yeniden eğitim merkezi" ya da "mesleki eğitim merkezi" olarak da ifade edilmektedir. Tabii ki bunların hepsi aldatmacadır.

Değerli milletvekilleri, 2017 yılında şiddetlenen Çin zulmü, aynı tarihte Pekin’de imzalanan suçluların iadesi anlaşması bağlamında hassasiyetini daha da göstermektedir. Çin Parlamentosunun onayladığı bu anlaşma bizde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına kadar ulaşmıştır. Çin bu anlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisince bir an önce onayını beklemektedir. Zamanın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın imzasını taşıyan anlaşmanın onaylanmadan iadesi, hukuki, insani, İslami ve millî bir vazifedir, başkaca bir izahı da yoktur.

Şanghay İşbirliği Örgütü üyesi ülkeler, Çin’in Doğu Türkistan kirli siyasetine alet edilmektedir. Bu ülkelerle beraber, Tacikistan’da bulunan Uygurlardan bazıları da Çin’e zorla iade edilmiştir. Bunların birçoğu hakkında daha en ufak bir bilgi dahi bulunmamaktadır. Keza, Suudi Arabistan ve Mısır da Tacikistan’a benzer bir işlem yapmıştır. Çin’e teslim edilen soydaşlarımızın akıbeti meçhuldür.

Değerli arkadaşlar, Uygurlar, Türk toplulukları içinde tarihin binlerce yıllık deveranında en medenî, en çalışkan, en hünerli bir halktır. Uygur Devleti ve Karahanlıların mirasçılarıdır, umumi Türk tarihinin şerefli mensuplarıdır. İlk Müslüman Türk Kağanı Abdülkerim Satuk Buğra Han da bir Uygurdur, Divanü Lûgat-it-Türk’ün yazarı Kaşgârlı Mahmut, Kutadgu Bilig’in yazarı Yusuf Has Hacib de buralıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, zalim devlet Çin, bu gidişle zulmün altında boğulacaktır, bunu söylerken biz Çin halkına düşmanlıktan ziyade Çin Komünist Partisi’ne, Şi Cinping’e, Çin yetkililerine özellikle dikkat çekiyoruz. Çin bu gidişle inşallah zulmünde boğulacak, Doğu Türkistan özgürlüğüne kavuşacaktır. Çin zulmünde şehit olan soydaşlarımızı da bu vesileyle rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, 14’üncü madde için verdiğimiz değişiklik önergesine evet demenizi bekler, hepimize saygılar sunarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinde geçen “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Mehmet Ruştı Tiryaki

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Bitlis

Batman

Muş

Ali Kenanoğlu

Oya Ersoy

Kemal Peköz

İstanbul

İstanbul

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tiryaki.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Bingöl ilinden Bitlis ili Tatvan ilçesine gitmek üzere kalkan askerî helikopterin kaza kırma uğradığını, kazada 9 askerin yaşamını yitirdiğini, 4 askerin de yaralandığını öğrendiklerine, kazada yaşamını yitiren askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, yaralı askerlerin de bir an önce sağlıklarına kavuşmalarını dilediğine ilişkin açıklaması*

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bingöl'den Tatvan'a gitmek üzere bugün saat 13.55'te kalkan askerî helikopterin saat 14.55'te kaza kırma uğradığını, kazada 9 askerin yaşamını yitirdiğini, 4 askerin de yaralandığını öğrendik. Kazada yaşamını yitiren askerlere Allah'tan rahmet diliyor, yakınları ve sevenlerine başsağlığı dileklerini iletıyoruz. Ayrıca yaralı askerlerin de bir an önce sağlıklarına ve sevenlerine kavuşmalarını diliyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (Devam)*

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, Halkların Demokratik Partisi Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözlerime başlamadan önce ilimde vuku bulan kazada hayatını kaybeden askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine de başsağlığı; yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring-Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, uzun yıllardır faaliyette bulunan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri, denetimsiz bir şekilde çalışma hayatlarını sürdürmekteydi. Dolayısıyla, bu yönlü bir adımın atılarak devlet güvencesinin sağlanması, geç kalınmakla beraber olumlu bir adımdır. Denetlenmeyen, belli prosedür ve kontrol altında olmayan tüm çalışma alanları, aslında bir mağduriyet habercisi niteliğindedir. Gelecek adına olumlu bir adım olsa da geçmiş dönemlerde ortaya çıkan mağduriyetlerle ilgili bir çalışma yapılması da gerekmektedir. Birçok defa bahsi geçen Çiftlik Bank örneğinde olduğu gibi hâlâ mağduriyetler giderilememiştir. Sadece Çiftlik Bank değil, Deniz Feneri, YİMPAŞ, KOMBASSAN, Jet Fadıl olayı ve aslında saadet zinciri mantığının geliştiği tüm alanlar, bir tehdit olarak önümüzde durmaktadır.

Sadece tasarruf finansman şirketleriyle ilgili değil, inşaat sektöründe de benzer sorunlar mevcuttur. Müteahhitler, inşaata başladıkları konutlar için, hatta başlamadıkları konutlar için bile “Yüzde 20-30 indirim” adı altında ev satmakta, tamamlanamaması hâlindeyse ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Konut mağdurları, bununla ilgili bir dernek kurup hak arama yoluna gittiler. Burada da ciddi bir dolandırıcılık söz konusudur. Devletin denetleyemediği ekonomik her alan, tüm tehdit ve mağduriyetlere de açıktır.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı, pazartesi akşam saatlerinde normalleşme stratejilerini açıkladı. Milyonlarca işletme ve esnaf, televizyon karşısında ekonomik açıdan bir rahatlama açıklaması beklerken maalesef beklentilerini karşılayacak bir açıklamada bulunulmadı. Pandemi döneminde geçici ve kısa süreli desteklerle esnafın feryadına cevap olmayacak bazı paketler açıklandı fakat özellikle

ekonomik olarak açılan yaraya merhem olmayan bu paketler, zaten darboğazda olan esnafı daha da karanlık bir girdabin içine itti. Aslında bir yıllık zorlu süreç, birkaç yıllık birikimleri de yok etti. Bu süreçte açıklanan bu normalleşme adımı, ülke ekonomisini canlandırmayacağı gibi alım gücü tamamen yok olan ülke insanının da çaresi olmaktan çok uzaktadır.

İlleri yoğunluklarına göre ayıran bir harita paylaşılmış ve ile göre önlem alınması kararı verilmiştir. Yaklaşık 34 milyon test yapıldı deniliyor, bu testler 34 milyon insana değil, en fazla 10,15 bilemediniz 20 milyon insana test yapılmıştır. Özellikle doğu ve güneydoğu illerinde ise test sayıları oldukça düşüktür. Birçok insan test yaptırmak dahi istememiştir. İlk günden beri test sayısı, hasta sayısı, yoğun bakım hasta sayıları hususunda samimi bir yaklaşımla kamuoyu aydınlatılmadığı gibi verilen istatistiksel sayılara da güven düşüktür. Kamuoyunda hastalığa bağlı ölümler hususunda ciddi bir güvensizlik vardır. Pandemi sürecini iyi yönetemediniz. İlk maske dağıtım sürecinde başlayan aksaklıkları İçişleri Bakanının sokağa çıkma yasağıyla yaratılan izdihamlar izlemiştir.

Dünyada birçok ülke hükümetleri ekonomik sorumluluğu kendi üzerine alırken Cumhurbaşkanının açıkladığı paketler esnafı borç batağına itmiştir. Özellikle son zamanlarda izlenen pandemi yasakları, iktidar partisine uygulanmamış, bunun dışında kalan tüm sivil toplum kuruluşlarının, odaların, partilerin ve sendikaların bu yasaklarla faaliyetleri engellenmiştir. Yani lebalep kongreler, iktidar ve yandaşlarına serbest, hak arayan iki kişi bir araya gelse pandemi yasağı uygulanmış ve idari para cezası verilmiştir. İşte kongre yaptığımız illerin durumu ortada, hepsi yüksek riskli iller. Kendi koyduğu kurallara dahi riayet etmeyen devlet yönetimi ve ciddiyetten uzak böylesi bir anlayışı kabul etmek mümkün değildir. Batmış olan düğün salonları yasaklar gereği 50 kişiyle açılacak, sizin siyasi emelleriniz için bir il, hayati riskle karşı karşıya bırakılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Yasakları halka şart, kendine ise fırsat gören bu yönetim şeklini kabul etmediğimizi bir kez daha vurgular, Genel Kurulu ve tüm halkı saygıyla selamlarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle düzenlenen 50/A maddesinin 2'nci fıkrasının üçüncü cümlesinin fıkra metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ümit Beyaz
İzmir	Adana	İstanbul
Fahrettin Yokuş	Yasin Öztürk	Muhammet Naci Cinişli
Konya	Denizli	Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli...

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Kara Kuvvetlerimize ait helikopterimizin kaza kırma uğraması neticesinde şehit olan 9 kardeşimize Allah'tan rahmet dilerim, yaralılarımıza da şifalar dilerim. Allah, bizleri şehitlerimize layık eylesin.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifinin gerekçesinde Türkiye'nin toplam tasarruflarıyla ilgili bir değerlendirme yapılarak toplam tasarruflarımızın gelişmekte olan ülkelerin, hatta gelişmiş birçok ülkenin üzerinde olduğu ifade edilmiş. Aynı düşüncede değilim. Türkiye'de birikmiş sermayeden, tasarruftan ziyade birikmiş servet olduğu kanaatindeyim. Çoğu yurt dışında olan bu servetler ülkemizde mevcut AK PARTİ yönetimine güven olmamasından dolayı tasarrufa ve yatırım sermayesine dönüşemiyor. Ayrıca, tasarruflarımız, özellikle hane halkı tasarruf oranlarımız çok düşük seviyelerde. Vatandaşlarımızın bırakın tasarruf yapmayı, bankalara ve finansman şirketlerine borcu 836 milyar lirayı geçmiş durumda. 3,5 milyona yakın vatandaşımız kredi borçları nedeniyle yasal takipte. 2002 yılındaki yurt dışı tasarruflarımızın oranı 2019 yılından iki kat daha fazla.

2019 yılında 9.120 dolar olan kişi başı milli gelir, 2020 yılında 8.500 dolara düşmüş. Bu gelirle ülkemiz, on dört sene önceki seviyeye geri gitmiş durumda. Vatandaşlarımızın gelirleri ülkemiz tarihinde ilk defa peş peşe yedi yılda da düşüş gösterdi. Sipariş edilen TÜİK verilerinde bile geçtiğimiz şubat ayının enflasyon oranı, son on yılın en yüksek değerinde. Dışa bağımlı bir şekilde büyümeye çalışan Türkiye'nin yurt içi tasarruflar sıralamasındaki yeri AK PARTİ iktidarında her geçen yıl düşüyor maalesef.

Kanunu savunan AK PARTİ milletvekilleri; milletimizin tasarruflarının korunmasını, finans şirketlerinin denetlenmesini istiyorlar, son derece haklılar. Aynı hassasiyeti milletimizin tasarruflarıyla biriktirilen Merkez Bankasının 130 milyar dolara yaklaşan döviz rezervlerinin sorumsuzca eritilmesine karşı da göstermelerini beklerim. Merkez Bankasının döviz rezervlerini neden satmaya zorlandığı, rezervlerin hangi fiyatla kimlere satıldığı, kimlerin bu işlemlerden kazanç sağladığı gibi sorular yanıtlanmalı. 28 Şubat darbe girişiminin tetiklediği 2001 krizi sırasındaki para hareketleri nasıl araştırıldıysa Türkiye Büyük Millet Meclisimiz bu soruların yanıtlarını da yine araştırmalı, kamuoyu dürüstçe aydınlatılmalı, Merkez Bankasının döviz rezervinin eritilmesindeki sır ortaya çıkartılmalı.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde tasarruf oranlarını artırmak için uygulanan iki temel sistem var: Birincisi, tasarruf sahibinin belirli bir dönem birikim yaptıktan sonra önceden belirlenmiş konut veya taşıt sahibi olduğu sistem. Diğeri ise birikim sonrası katılımcıların belirli konularda finansman hakkı elde ettiği model. Dünyada benzeri uygulamaların sürdüğü her ülkede sistem mevzuata dâhil edilip risk, lisanslama, yasal sorumluluk, kontrol ve denetim, yasal bir çerçeveye bağlanmış durumda. Ancak ülkemizin mevcut işleyişinde bu sistemin herhangi bir yasal ve düzenleyici alt yapısı bulunmuyor. Ayrıca ülkemizdeki uygulamada olduğu gibi altın günü misali tasarrufların toplanıp daha sonra çekilişle ev, araba sahibi olma yöntemi de herhangi bir ülkede görünmüyor. Bankacılık sisteminde kredi alabilme imkânı olmayan vatandaşlarımız, bu sistemle hayallerini gerçekleştirmeyi umuyorlar. Ayrıca faize karşı haklı hassasiyetleri bulunan vatandaşlarımız da bu sistemlere yöneliyorlar.

Günümüzde bu sistem içerisinde 50'nin üzerinde şirketin faaliyet gösterdiği ifade ediliyor; 400 binin üzerinde müşterinin de tasarrufları yönetiliyor. Sistemin bugüne kadar denetimsizce büyümesine göz yumulmuş. Şirket sayılarının kontrolsüzce çoğalması da riskleri artırmış, mağdur sayılarını fazlalaştırmış. AK PARTİ iktidarı, hem vatandaşlarımızın tasarruflarını hem de ev, araba sahibi olmak gibi hayallerini koruyamamış; daha önce yaşanan pek çok örnekte olduğu gibi, sorun büyümeye başladığında çözüm arayışına girilmiş.

Birikim yapmak, birikimini konut, arsa, taşıt olarak değerlendirmek isteyen birçok vatandaşımız kimi zaman bankerlerce kimi zaman da haklı faiz hassasiyetleri sömürülerek kandırılmışlardır. Dolandırıcılık bazen hayalî çiftliklere yatırım yapmak şeklinde olmuş, bazen de yüksek kazanç vaadiyle ortaya çıkıp jet hızıyla kaybolan ama bazen de kendilerine devletin üst yönetim kadrolarında yer bulabilen kişiler aracılığıyla meydana gelmiştir. Sistemin yasal çerçeve içerisine alınması, denetim altında tutulması doğru bir adım ancak düzenlemede bazı eksiklikler bulunuyor. Örneğin, şirketlerde bu kanuna altı ay içinde uyum sağlama zorunluluğu getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

BDDK'ye şirketlerin itibak süresini 2 defa uzatma yetkisi de veriliyor. Bu süre içinde geçiş yapamayan sözleşmelerin durumu hakkında teklifte bir netlik bulunmuyor.

Şirketlere 100 milyon lira ödenmiş sermaye şartı konulması, katılımcının mağdur olmaması açısından düşünülmüş bir uygulama olmakla birlikte kartel oluşturma ihtimali var. Ayrıca sistemdeki 50'den fazla şirketin, bu teminat miktarını kaynağı şaibeli sermayelerden karşılama ihtimali de bir risk olarak değerlendirilmeli.

Şirketlerin tasfiye kararının BDDK'ye bırakıldığı ve tasfiye kararı alındıktan sonra kurulacak tasfiye komisyonu üyelerine hukuki, idari ve cezai sorumluluk yüklenmediğini de belirtmek isterim. Ayrıca BDDK'ye mahkeme görevi verilmesini son derece sakıncalı bulduğumu, bunun başka alanlarda takip edilebilecek benzer uygulamalara yol açabileceğini dikkatlerinize sunar, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6361 sayılı Kanun'a eklenen 50/A maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde geçen “doğmaz” ibaresinin kaldırılmasını ve “sorumluluğu” ibaresinden sonra gelmek üzere “genel hükümlere göre değerlendirilir” ibaresinin eklenmesini ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(5) Tasfiye hâlinde İhlas Finans Kurumunun tasfiyesi kaldığı yerden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yürütülür. Tasfiye sürecinde bu maddenin (4) numaralı fıkrasında belirtilen hükümler kıyasen uygulanır.”

Müzeyyen Şevkin

Tahsin Tarhan

Tacettin Bayır

Adana

Kocaeli

İzmir

Çetin Osman Budak

Kadim Durmaz

Mehmet Akif Hamzaçebi

Antalya

Tokat

İstanbul

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, Cumhuriyet Halk Partisi Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bingöl’den Tatvan’a giderken düşen helikopterde yaşamını yitiren 9 askerimize, şehidimize Allah’tan rahmet, yaralı askerlerimize de şifalar, ailelerine ve ülkemize başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Maddede tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet alanlarının izinlerinin kaldırılması ve tasfiyeleri hususunda BDDK’ye geniş yetki tanındığı bilinmektedir. Maddenin ikinci fıkrası, tasfiye komisyonundaki üyelerde aranacak kritere dair somut bir hüküm bulunmamaktadır. Tasfiye komisyonu üyeleri, aldıkları kararları, yerine getirdikleri görev ve fiilleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluktan ari bulunmaktalar. Sorumlu olmaları gerektiğine dair Komisyonunda sunmuş olduğumuz önerge maalesef reddedilmiştir. Tasfiye etme konusunda yetki verilen söz konusu üyelerin keyfî kararlarının önüne geçmek adına sorumlu tutulmaları gerekmektedir. Getirilen tedbirlerle ölçülülük, belirlilik ve yasallık ilkelerinin gözetilmesinde yarar vardır; aksi hâlde, konut finansmanı ve tasarrufları düzenleyen norm, zaten siyasaletmiş olan bir Kurulun oy çokluğuyla, şirketin mali dengesini yönetemediği gerekçesine sığınarak tasfiyesine ve piyasada güvensizlik ve rekabetin bozulması ve yeni hâkim durumlar ortaya çıkmasına neden olabilir. 15’inci maddenin daha somut normlara, şartlara ve oranlara bağlanmasında yarar görmekteyiz. Kurula bu kadar geniş yetkinin, takdir yetkisinin verilmesinin doğru olmadığını düşünüyoruz. Umarım, nitelikli bir kanun yapılması konusunda bütün grupların sarf ettiği çabalar göz önünde bulundurularak bu maddeye ilişkin düzenleme yapılır.

Değerli milletvekilleri, tabii, burada, tasarrufların değerlendirilmesine ilişkin kanun taslağını görüyoruz ama millette tasarruf yapacak hâl kaldı mı, onu sizin takdirlerinize bırakıyoruz. Bakın, icra dairelerinde, son bir yılda, dosya sayısı 1 milyon üzerine çıkmış durumda. Borcunu ödeyemeyen vatandaşın malına, mülküne haciz gelmiş durumda. Çiftçinin traktörü, hayvanı, altındaki toprağı maalesef haciz yoluyla alınıyor. İşsizlik sayısı 10,7 milyona ulaştı. 40.735 şirket kapısına kilit vurdu, 99.588 esnaf kepenk kapatmış durumda. Âdeta, iktidara ders verir nitelikte esnaf kapısına, maalesef, ne yazıyor: “Namuslu bir şekilde battık. Devren satılık.” (CHP sıralarından alkışlar) Artık, esnafımız, maalesef, bu batış ilanlarını veriyor ve biz tasarruftan bahsediyoruz.

Evet, değerli milletvekilleri, iktidarın, maalesef, bu dertle dertlenmediğini görüyoruz. Son iki ay içerisinde sadece ekonomik kriz nedeniyle ya da işini kaybettiği için tam 95 vatandaşımız yaşamına son vermiş bulunuyor.

Değerli milletvekilleri, bu hafta Deprem Haftası ve Deprem Komisyonu üyesi olarak bazı şeylere dikkat çekmek istiyorum. Üç aya yakın bir çalışma yapıldı, teknik çalışmalar tamamlandı ve şu anda sahada çalışmalar yapılacak Deprem Komisyonu ile ilgili. Deprem bilincinin oluşturulması ve depremlere karşı hazırlıklı olunması konusunda burada defalarca kanun teklifi ve soru önergeleri verip Meclisten konuşmalar yapmış olmamıza rağmen ancak geçen sene 168 vatandaşımızı depremde yitirdikten sonra maalesef bir Deprem Komisyonu kurulmuştur ve bu depremler nedeniyle dünyada en çok can kaybının yaşandığı ülke geçen yıl Türkiye olmuştur maalesef.

Değerli milletvekilleri, 80 bin bağımsız bina geçen yıl hasar gördü, 20 milyara yakın maddi kayıp var. Buradan defalarca haykırdık, yine haykırıyoruz: 18 il, 81 ilçe, 502 köyümüzde derhâl kentsel dönüşüm yapılarak fay zonlarının belirlenmesi gerekiyor ve fay yasasının çıkması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) İmar Yasası, Kentsel Dönüşüm Yasası, Yapı Denetim Yasası ve Afet Yasası’nın derhâl günün koşullarına uygun hâle getirilmesi gerekmektedir. Önceki dönemlerde olduğu gibi Deprem Komisyonunda yapılan üretimler, saat 3’lere kadar çalışmalar yapılmakta olup onlarca kurum dinlendi, onlarca komisyon dinlendi, sivil toplum örgütü dinlendi, bu yapılan üretimlerin daha önceki yapılmış deprem komisyonlarındaki çalışmalar gibi tozlu raflarda çürümemesini diliyoruz. Bunun sorumluluğu bizim üzerimizde arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Başka ülkelerde aynı büyüklükte depremlerde bir tek insanın dahi burnu kanamazken bizim ülkemizde, bu kadar sismik aktivitenin fazla olduğu ülkede eğer can kayıplarıyla sonuçlanıyorsa bunun sorumluluğu hepimizin sırtındadır arkadaşlar.

Evet, önceki gün İnsan Hakları Eylem Planı’na ilişkin AKP iyi bir başlangıç yaptı, biz de umutlandık ama daha ilk satırda “Çiçeğe fazla su verersen zehirlenir, dikene su verersen zehirlenir.” gibi daha ilk düğmeyi hatalı ilikleleyen bir yöntemle başladılar arkadaşlar. Size soruyorum: Hangi insan hakları beyannamesinde böyle bir şerh düşülüyor. Öncelikle iktidar, bu nefret dilini ve söylemini hemen değiştirmeli -en kutsal hak olan yaşam hakkını- kadın cinayetinin, iş cinayetlerinin önüne geçmeli, ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğünü sağlamalı, pırıl pırıl gençlere “terörist” demeyi bırakmalı, kadınlara “ahlaksız” demeyi bırakmalı; her muhalif olanı hain, her karşı geleni de terörist olarak nitelendiremezsiniz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Unutulmamalı ki özgürlük olmadan demokrasi olmaz, demokrasi olmadan ekonomi düzelmez, ülke kalkınmaz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinde geçen “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Hasan Özgüneş

Ali Kenanoğlu

Batman

Şırnak

İstanbul

Kemal Peköz

Oya Ersoy

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adana

İstanbul

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, Halkların Demokratik Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Kanun üzerinde, hem Komisyonunda hem de bölüm üzerindeki konuşmamızda görüşlerimizi ifade etmiştik.

Ben şimdi başka bir konuda konuşmak istiyorum. Dün burada bir konuyu gündeme getirmiştım, Amasya Göynücek'te, Göynücek Merkez Camisi imamının Alevilere yönelik bir hakaretini dile getirmiştım. Hakareti eften püften böyle bir hakaret de değildi yani, doğrudan söylediği şeydi din görevlisinin “Aleviler, düğünden önce eşini dedeye teslim ediyorlar.” şeklinde bir söylem ve bunun üzerinden de Alevi vatandaşlara yönelik söylenmiş bir sözdü. Şimdi, dün burada bu konuyu gündeme getirdik ve “Neden bu kişi hakkında herhangi bir işlem yapılmıyor?” diye sorduk. Konuya ilişkin Amasya'daki Alevi kurumumuz da şikâyetinde bulundu, sonra Amasya Valiliği bir açıklama yapmış. Şimdi, bununla ilgili bir şeyler söylemek istiyorum ben, konuyu söylüyor ve diyor ki: “Göynücek ilçemizde bir din görevlisinin Alevi vatandaşlarımıza hakaret ettiğine yönelik iddialar, çeşitli kesimler tarafından istismar edilerek, siyasi malzeme olarak kullanılması sebebiyle bu açıklamayı yapıyoruz.” Ya, insaf bir kere yani şimdi böyle bir şey var mı? Yani birisi tutacak, insanların namusu, ahlakı, şerefi, onuruyla ilgili olarak ağza alnamayacak sözler söyleyecek, en kötü hakareti edecek; biz bir milletvekili olarak, görevimiz gereğince bunu, toplumun bu yöndeki feryadını, figanını, isyanını buradan dile getireceğiz; ondan sonra da biz siyasi istismarcı olmuş olacağız. Ayıp bir kere ya, bu açıklamayı yapmak ayıp yani Valiye yakışıyor mu bu?

Ondan sonra devam ediyor “Tabii, bu şikâyetler ve konu Mecliste gündeme geldiği için arkasından da bu kişiyle ilgili soruşturma başlatıldı.” diyor. İddia sahibi vatandaş olayın bir yıl önce meydana geldiğini, görevli ise bir yıldan çok daha önce bu konunun geçtiğini, ifade ettiğini söylüyor. Sonra da diyor ki Valilik: “Görüldüğü üzere, güncel olmayan iddiaların, üzerinden uzun bir süre geçmesine rağmen, şu anda dile getirilmesi ve çeşitli siyasi kesimler ile basın-yayın organlarının konuyu Hükümetimiz ve devletimize bağlamaları kabul edilemez bir tutumdur.”

Şimdi, neymiş, olayın üzerinden bir yıl ya da daha fazla zaman geçmiş. O nedenle, işte, bunu suistimal ediyormuşuz. Ya, şimdi, burada, Kobani protestoları yüzünden insanlar hapse atılıyor, özgürlükleri elinden alınıyor, ortada bir karar yokken, mahkeme kararı yokken mahkûm ediliyor; Meclisin 3'üncü büyük partisinin kapatılmasıyla ilgili talimatlar veriliyor. Ne zaman olmuş Kobani protestoları? Altı buçuk yıl önce yani aradan altı buçuk yıl geçmiş, ondan sonra bununla ilgili bu işlem yapıldığı zaman hiçbir şey yok, her şey gayet normal ama bir yıl önce Alevilere en ağır hakareti, en onursuzca, hadsizce hakareti eden kişiyi gündeme getirince “Siyasi istismar var...”

Şimdi, burada hani denildi ya, efendim “reform” filan... Ya, siz mevcut yasaları adil bir şekilde, tarafsız bir şekilde, herkese eşit uygularsanız zaten gerek yok sizin reformunuza falan yani yeter bu.

Şimdi, bakıyorsun ne olmuş, İstanbul Arnavutköy'de “Alevilerin pişirdiği yemek yenmez.” diyen öğretmen... Ne oldu bu öğretmene? Hakkında soruşturma açıldı, iddianame düzenlendi. Peki, ne oldu sonra? Takipsizlik yani “Herhangi bir yargılamaya gerek yok.” denildi. Okmeydanı Cemevi'nin bahçesinde bir cenaze için oraya gelen Uğur Kurt katledildi, onu katleden polis sadece para cezasıyla cezalandırıldı. Şimdi, baktığınız zaman, işte; adalet, hukuk, eşitlik, özgürlük, reform filan bütün bunların hepsi hikâye oluyor. Elimizde bu kadar somut veriler varken, insanların gözünün önünde olan olaylar varken sizin “En iyi reformları yapıyoruz, ülkeyi uçurduk, demokraside en iyi noktalara getirdik, ileri demokrasiler uyguluyoruz.” filan sözlerinizin hepsi hikâyeden ibaret kalıyor.

Şimdi, bu kişi hakkında da, Göynücek meczubu hakkında da yargıya gidilmiş, işte “Yargı şu anda işlem yürütüyor.” diyor. Merak ediyoruz, ne yapacak? Acaba bu başka türlü olsaydı yani bir Alevi vatandaş ya da herhangi bir vatandaş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – ...bir cami görevlisine ya da inançlı bir Müslüman kesime yönelik, onların inancı ile ibadeti üzerinden ya da onların üzerinden bir hakarete bulunmuş olsaydı sonuç böyle mi olurdu yani bu şekilde mi sonuçlanırdı? Hemen, gece gündüz demeden, kapısı kırılarak girilir, apar topar gözaltına alınır, ondan sonra akıbetinin ne olacağını da kimse bilmezdi. İşte bütün bunlar bu şekilde uygulandığı zaman ne sizin adaletinize, ne reformunuza, ne hukukunuza ne de bağımsız yargınıza kimse inanmıyor; inandırıcı olmuyor.

Teşekkürler. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesiyle 6361 sayılı Kanun'a eklenen 50/A maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenlere, atandıkları veya görev yaptıkları şirketlerin doğmuş ya da doğacak kamu borçları ile Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarının ve her türlü işçi alacakları ile söz konusu şirketlerin tâbi olduğu ilgili diğer mevzuattan kaynaklanan borçlarının ödenmemiş olması nedeniyle şahsi, cezai ve mali sorumluluk yüklenemez.”

Cahit Özkan	Ali Özkaya	Ramazan Can
Denizli	Afyonkarahisar	Kırıkkale
Mücahit Durmuşoğlu	Nilgün Ök	Cengiz Demirkaya
Osmaniye	Denizli	Mardin
Hüseyin Şanverdi	Mustafa Demir	Metin Gündoğdu
Hatay	İstanbul	Ordu
	Salih Cora	
	Trabzon	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle faaliyet izni kaldırılan tasarruffinansman şirketlerinde tasfiye işlemlerini gerçekleştirecek komisyonun görev ve yetkileri ile hukuki ve cezai sorumluluklarının daha açık ve belirgin şekilde ortaya konulması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 16'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 16'ncı maddesiyle 6361 sayılı Kanun'un geçici 3'üncü maddesine eklenmesi öngörülen (6)'ncı fıkradaki "sayılı" ifadesinin "kabul edilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Kocaeli	İzmir	Manisa
Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz
Adana	Antalya	Tokat
	Nihat Yeşil	
	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil.

Buyurun Sayın Yeşil. (CHP sıralarından alkışlar)

NİHAT YEŞİL (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurula saygılar sunuyorum.

Bitlis Tatvan'da askerî helikopterin düşmesi sonucu şehit olan askerlerimize rahmet diliyor, kederli ailelerine ve halkımıza başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, yıllar yılı yasal düzenleme yapılmamış, denetime tabi tutulmamış, herkesin kendine göre at koşturduğu, insanlarımızın iyi niyetinden yararlanılarak sömürüldüğü, mağdur edildiği yasa üzerinde konuşuyoruz. Bunun üzerinde yüzlerce arkadaşımız günlerden beri teknik ve idari anlamda fikirlerini açıklıyorlar. Ama şu an yasal düzenleme yapılmadığı için sistemin boşluklarından yararlanan kişiler insanlarımızı mağdur ettiler. On binlerce dar gelirli yurttaşımız ev ve araba alma ümidiyle kötü niyetli kişilere birikimlerini kaptırdı. Halkı resmen dolandıran bu kişiler çoğu zaman elini kolunu sallayarak yurttaşlarımızı dolandırmaya kaldıkları yerden devam etti.

Geçmişte bunun çok örnekleri var: 80'lerde meşhur bu banker olaylarıyla başladı, hemen peşinden onu fırsat bilerek KOMBASSAN mağdurları yaratıldı. Bunlar alınıp da bir sorgulamaya bile tabi tutulmadı. İhlas Holding, milyar dolarları "faizsiz bankacılık" adı altında hiç etti, araştırmadınız. Partimiz Cumhuriyet Halk Partisi defalarca bununla ilgili önerge vermesine rağmen bunlar hep reddedildi. Değerli arkadaşlar, Deniz Feneri, YİMPAŞ ve "JetPA" denilen Jet Fadıl insanları dolandırmasına rağmen hâlen daha günümüzde kamuoyu karşısında kalkıp da bunlardan hesap sorulmadı. Ama yasal düzenleme noktasında böyle bir yasayı getirmenizi bile az da olsa olumluluk anlamında gördüğümüz için bu yasaya olumlu oy vereceğiz. En son olarak günümüzde Çiftlik Bank örneği duruyor. Binlerce yurttaşımız, yakın zamanda 500 milyon liradan fazla parasını sözde "Tosuncuk" lakaplı bir çocuğa kaptırdı. Bu çocuğun arkasındaki derin bağlantıların üzerine dahi gidilmedi. O yurttaşlarımız mağdur olduğuyla kaldı.

Her köşebaşında açılmış bu şirketlere çekidüzen verilmesi için bu yasa bulunmakla beraber, bu yasanın getirdiği belli olumluluklar var ama her köşebaşına bu tür şirketler kuruldu ve bu şirketlerle tekrar devam ediliyor ama yasanın içeriğiyle ilgili net bir şeyi tam getirmiyorsunuz, yine de onlara fırsat vermeye çalışıyorsunuz. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik şartlar, yurttaşlarımızın sırtında artık bir külfet hâlini almış, bütçe dengesi bozulmuş, döviz kurları fırladığı için ithalat ağırlıklı ekonomimiz çıkmaza girmiş, yurttaşlarımızın alım gücü yerle bir olmuş, ekonomik daralma bütün sektörleri zincirleme şekilde olumsuz yönde etkilemiş; bu sektörlerde istihdam düşmüş, işsizlik oranları fırlamış, ülkemiz ne yazık ki vurkaççı sermayenin atış alanına döndürülmüş, verimli kaynaklarımız etkin kılınamamıştır. Tüketime dayalı ekonomik büyüme modeli dışarıdan gelecek kredilere bağımlı hâle getirilmiştir. Son noktada faizler reel ekonomimizin taşıyamayacağı boyutlara kadar yükselmiş ve ekonomimiz kilitlenmiştir.

Değerli arkadaşlar, siyasi iradenin ekonomide aldığı hatalı kararlar, ekonomimizi bu acı tabloyla ne yazık ki karşı karşıya bırakmıştır. Krediye dayalı büyüme sistemi tıkanmıştır. Pandemi sürerken 2020 yaz döneminde aşağı indirilen faiz oranları nedeniyle yurttaşın kredi çekmesi özendirilmiştir. Kredi artışlarının sonucu yeterince öngörülmeden, hormonlu büyüyen ekonomimizde enflasyon almış başını gitmiştir, üstelik bu kredilerin nasıl ödeneceği, kaç yurttaşımızın bu borç sarmalı nedeniyle mağdur olacağı şu an meçhul. Bireysel bankalara olan toplam borç 860 milyar lira. Sadece şubat ayının ilk haftasında 723 milyon lira bankalara borç artmış, 23 milyon icra dosyası var, 3 milyon 471 bin kişi bankalar tarafından takipte, yurttaşlarımız TÜİK'in enflasyon rakamlarına inanmadığı için birikimlerini vadeli mevduata yatırmıyor, aksine Türk lirasının değer kaybedeceğini öngördüğü için tasarruflarını dövizde tutmaya devam ediyor. O nedenle de Merkez Bankasının faizleri artırması, yurttaşlarımızın bankadaki dövizlerini bozdurmasına etki dahi edemedi. Bankacılık sistemine güvenmeyen, krizde canı yanan yurttaşlarımızın bir kısmı tasarruflarını mevcut sistemde bankalarda tutmak istemiyor ve önlem olarak yastık altında saklamayı tercih ediyor. Bütün bu gerçekler iktidarın ekonomik yönetimine güven olmadığı için yaşanmıştır. Bugün geldiğimiz noktada ise yüksek faiz oranları nedeniyle, ev ve araba almak isteyen ancak bankalardan kredi çekemeyen yurttaşlarımız faizsiz konut edindirme vaadinde bulunan firmalara rağbet etmek zorunda bırakılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Yeşil.

NİHAT YEŞİL (Devamla) – Çok teşekkür ederim Başkanım.

Ancak faizsiz bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bu firmalar nedeniyle yurttaşlarımız açısından birçok mağduriyet yaşandığı da ortadadır. O nedenle, geç gelen bu yasal düzenlemenin yapılması en azından yurttaşlarımızın mağduriyetini bir anlamda telafi edecek mi bilmiyorum ama hukukun, adaletin ve yargının bağımsızlığının olmadığı bu ülkede bunların olacağı kanısında değilim. Hak, hukuk ve adaletin geçerli olmadığı; demokrasinin, hukukun egemen kılınmadığı; sürekli insanlar arasında... Şimdi insan haklarından, yaşam hakkından bahsediliyor ama o yaşam hakları ekonominin de gelişmesiyle, demokrasinin, hukukun üstünlüğünün, adaletin ve ancak insan hak ve hürriyetlerinin olduğu yerde olur. Bunlar olmadığı sürece hiçbir zaman için bu yasal düzenlemelerin, ne yaparsanız yapın, asla geçerlilik noktasında rağbet göreceği kanısında değilim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştı Tiryaki

Oya Ersoy

Ali Kenanoğlu

Batman

İstanbul

İstanbul

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kemal Peköz

Erol Katırcıoğlu

Muş

Adana

İstanbul

Sıdık Taş

Siirt

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Gaziantep

Adana

Ayhan Erel

Ümit Beyaz

Fahrettin Yokuş

Aksaray

İstanbul

Konya

Yasin Öztürk

Denizli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Halkların Demokratik Partisi
İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Ben de konuşmama başlamadan önce Bitlis'te helikopter kazasında hayatını kaybeden insanlarımız için Allah'tan rahmet, ailelerine de sabır diliyorum. Böyle başlayayım konuşmama.

Değerli arkadaşlar, bu madde Finansal Kurumlar Birliği adında bir birlikle ilgili ve bu birliğin esas itibarıyla ismi değişmiş, daha önce "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği" adıyla kullanılıyormuş, şimdi "Finansal Kurumlar Birliği" adını almış. Şimdi doğrusunu isterseniz -yanlış söyleyebilirim, Komisyon burada- ben bu metni okuyunca "Acaba bu ne işe yarıyor?" dedim. Yani şimdi, hani serbest piyasasınız ya, "Peki, bu kurum nereden çıktı? Ne işe yarıyor bu kurum?" diye baktığımda kurumla ilgili, amaçlarıyla ilgili şöyle şeyler söyleniyor: "Mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerin birlik ve dayanışmasını artırmak, iş birliğini artırmak..." böyle gidiyor. Peki, şirket esasında kamu tüzel kişiliğine sahip fakat arkadaşlar, yönetim kurulu üyelerine bakıyorum -aşağı yukarı bu piyasada 40-50 şirket var- bunların 20 tanesi özel sektöre ait yani bu şirketlerin 20 tanesi yönetim kurulunda. Şimdi bu tuhaf bir durum değil mi arkadaşlar? Yani bir kamu tüzel kişiliğine sahip olan bir kuruluş var fakat kuruluşun yönetim kurulunda faktoring ya da finans şirketlerinin içinden 20 tanesi yönetim kurulunda. Arkadaşlar, bu bir kartel, bana öyle geliyor. Zaten Türkiye'de bu tür dernekler, bu tür kurumlar genellikle o piyasadaki rekabeti önleyici kararlar alırlar esas itibarıyla çünkü ne kadar rekabeti önlerseniz o kadar fiyatları ve kârları arttırabilirsiniz.

Değerli arkadaşlar, yanılıyor olabilirim ama Komisyon burada, bana cevap versin ama ben bu metni okuyunca, bu metinden anladığım benim, finansal piyasaları düzenleyim derken esas itibarıyla bir tür kartel kurulmuş gibi gözüküyor. Ve bu, biliyorsunuz, kartel meselesi de Rekabet Kanunu'nun 6'ncı maddesi itibarıyla da yasa dışıdır yani kartel kuramazsınız ama anlaşılan burada resmî bir kartel kurulmuş gibi geliyor bana. Yanlışsam düzeltsinler ama böyle bir şey olmaz arkadaşlar. Rakipler en az görüşenlerdir esasında, en az görüşmesi gereken şirketlerdir rakip olanlar, rakipler çok sık görüşmezler; çok sık görüşürlerse, bilgi alışverişine başlarsa sonunda toplumun aleyhine fiyat artışları oluşur.

Bu teorinin ya da bu serbest piyasa ekonomisinin babası kabul edilen Adam Smith o tarihlerde, 1700'lü yıllarda diyor ki: "Ara sıra da olsa iş dünyasında insanlar bir vesileyle bir araya gelirler, toplanırlar, sohbet ederler, konuşurlar fakat o konuşmalardan daima halkın aleyhine fiyat artışları oluşur." Bunu 1770'li yıllarda söylüyor arkadaşlar. Yani bu, iş dünyamızın, kapitalizmin neredeyse ruhuna uygun bir durum. O nedenle zaten rekabet kanunları var, o nedenle regülasyon kurulları var, vesaire. Şimdi, böyle olması gerekirken benim burada gördüğüm şey bir tür resmî bir kartel anlaşması gibi çünkü şöyle düşünün: Bu insanlar... Şimdi, yani, İbrahim Bey benim rakibim, rakibim. Piyasada farklı...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sataşma oldu.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sataşma değil bu.

Şimdi, aynı şeyde oturuyoruz, Finansal Kurumlar Birliğinde oturuyoruz. Değerli arkadaşlar, böyle bir rekabet ilişkisi olmaz. Biz mutlaka bir şekilde anlaşmaya çalışabiliriz; efendim, piyasada krediye ihtiyacı olan bazı insanlarla ilgili olarak farklı faiz hadleri, vesaire uygulayabiliriz, bu çok mümkün.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hocam, anlaşırsınız siz.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Anlaşırsınız evet.

Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, benim kanaatim: Bu kanun -evet, anlıyorum- çok halis amaçlarla yapılmış gibi duruyor -öyle de muhtemelen- yani Komisyonda -herhangi bir şekilde yanlış anlaşılmasın- halis amaçlarla yapıldığını ben de anlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Özellikle tasarruf finansman şirketleriyle ilgili olarak bir düzenlemenin gerekliliği de ortada ama değerli arkadaşlar, bunu yaparken birdenbire faktoring finansman şirketlerinin olduğu piyasada bir biçimlenme oluyor ve bu biçimlenmenin, doğrusunu isterseniz, makul ve anlaşılabilir bir biçimlenme olmadığını söyleyebilirim. Nitekim geçen günkü -dündü yanılmıyorsam- yaptığım konuşmada da söyledim, bireysel olarak da Komisyona özellikle ilettim ki böyle bir kanunun Rekabet Kurumunun görüşü alınmadan çıkarılmaması lazımdı. Yani dolayısıyla Rekabet Kurumu da siz de nasıl değerlendirderseniz değerlendirin ama gerçekten bunun Sayın Cumhurbaşkanımızın çok sıklıkla söylediği "Serbest piyasaya bağlıyız." cümlesine aykırı olduğu kanaatindeyim. Onun için de uyarmak ihtiyacı hissettim.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, İYİ PARTİ Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel'e ait.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Tatvan'da meydana gelen helikopter kazası sonucu şehit olan 9 askerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Yüce ve kahraman Türk milletinin başı sağ olsun.

Görüşmekte olduğumuz kanunun Türk milletine ve ticaret camiasına hayırlı olmasını temenni ediyorum.

“Orada, bir vatan var uzaklarda/ Gecesi işkence, gündüzü zulüm/ Böyle yaşamaktansa yeğ gelir ölüm/ Orada, bir vatan var uzaklarda.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Türkistan’daki soydaşlarımızı unutmadık, unutturmayacağız. Kanada ve Hollanda parlamentoları, Çin’in Uygur Türklerine yönelik uygulamalarını soykırım olarak tanımlayan yasayı onaylamışlardır. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener grup toplantımızda, Türkiye Büyük Millet Meclisinden Uygur Türklerinin uğradığı mezalimin “soykırım” olarak tanınması gerektiğine dair talepte bulunmamızı istemiş ve Grup Başkanımız, Grup Başkan Vekilleri bunu yüce Meclisimize takdim etmişlerdir.

AK PARTİ’li arkadaşlarımız bu konuyla ilgili yapmış oldukları konuşmalarında “gönül coğrafyası” diye bir kavramdan bahsetmektedirler ama gördüğüm kadarıyla, duyduğum kadarıyla maalesef bu gönül coğrafyalarında Uygur’u, Doğu Türkistan’ı görememekteyiz. Yine, AK PARTİ’li kardeşlerimiz, arkadaşlarımız mazlum ve masum insanların kendilerine baktığını, kimsesizlerin kimsesi olduklarını; ezilen, hakarete uğrayan, hürriyetlerinden mahrum kalan insanların her daim yanında olduklarını göğüslerini gere gere ifade etmektedirler. Biz de bu söylemlerine alkış tutmakla beraber “Acaba bu mazlum ve masum insanlar kategorisinde evlerinden alıkonulan, namusları kirlenen, çoluğundan çocuğundan ayrı düşen Uygur Türkleri bu sınıfa girmemekte mi?” diye düşünmekteyiz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – En başta, en başta; ilgileniyoruz.

AYHAN EREL (Devamla) – Ne kadar ilgilendiğinizi, ne kadar gönül coğrafyanıza sığdırdığınızı ben açıkçası çok anlamış değilim.

Son gelen bilgilere göre, Çin’de 1 milyondan fazla Uygur ve büyük ölçüde Müslüman olan diğer azınlıklar “terörle mücadele önlemi” adı altında Çin’deki hapishanelerde ve gözaltı kamplarına kapatılmış durumda. Yine, gelen bilgilere göre bu kamplarda toplu tecavüzler yaşanmakta, Uygur kadınları kısırlaştırılmaktadır. Şimdiye kadar 8,5 milyon insanımız bu dönüşümde kamplardan geçmiştir. Yine 1 milyona yakın Uygur Türkünün çocuğu “melekler okulu” adı altında, çocuk kamplarında kimliklerinden, dillerinden, dinlerinden uzak bir şekilde yetiştirilmektedir. Doğu Türkistan’da yaşanan bu vahşete bazı Batı ülkeleri ses çıkarırken Müslüman ülkelerinin sessizliği ise Türk dünyasını derinden üzmekte ve incitmektedir. İslam âlemini ve Türk dünyasını bu soykırıma “Dur.” demesi için acil olarak harekete geçmeye davet ediyoruz. Çin’in Doğu Türkistan’dan çıkması için tüm insanlığı desteğe çağırıyoruz. Bu soykırım, artık, Müslümanlık ya da Türklük meselesini geçmiş, bir insanlık meselesi hâline gelmiştir. Çin’in uzak batı Sincan bölgesine özgü bir Türk grubu olan Uygurlar, var olan kültürel bağları nedeniyle on yıllardır sığınmak için Türkiye’ye geliyorlar ancak Türkiye ile Çin’in geliştirdiği ekonomik ve siyasi bağlar nedeniyle son yıllarda Uygurların içinde bulunduğu kötü durum hakkında maalesef çok daha az söz söyler ve tepki verir hâle geldik. Çin, Türkiye’yle yıllar önce imzalanan iade anlaşmasını geçtiğimiz günlerde onaylayınca Türkiye’deki Uygurların Çin’e geri gönderilebileceklerine dair korkuları artmıştır. Türkiye’nin de bu anlaşmayı onaylaması bekleniyor. İnşallah, böyle bir hata olmaz, yetkililerimiz böyle bir hataya düşmezler. Buradan biz, bu mazlum, masum, ezilen, namusu kirlenen soydaşlarımız, dindaşlarımız için sizleri uyarıyoruz: Türkiye ile Çin arasında kardeşlerimiz ticarete pazarlık olamaz, olmamalıdır. Bize göre, her şey ticaret değildir. İnsanlık adına, buradaki vatandaşlarımızın dertlerinin dillendirilmesi ve bir kamuoyu oluşturulması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – Irkımız, dilimiz, dinimiz bir; kültürümüz, özümüz, sözümüz bir. Hükümeti Çin’i kınamaya ve oradaki Türklerin soykırımından kurtulmaları için elinden ne geliyorsa yapmaya davet ediyorum. Çin’le ticari ilişkileri düşünerek sessiz kalamayız. Böyle bir utanç, koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletine yakışmaz. Eğer İslam dünyası Müslüman istiyorsa Doğu Türkistan Müslüman’dır, eğer Türk dünyası Türk arıyorsa Doğu Türkistan Türk’tür, eğer insanlık âlemi insan arıyorsa Doğu Türkistan’da katledilen insanlıktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci maddede 4 önerge vardır, önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ümit Beyaz
İzmir	Adana	İstanbul
Fahrettin Yokuş	Yasin Öztürk	Hüseyin Örs
Konya	Denizli	Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İYİ PARTİ Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 17’nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmamın başında Bitlis Tatvan’da askerî helikopterin düşmesi sonucu şehit olan kahraman evlatlarımıza Yüce Allah’tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 17’nci maddesi, hâlihazırda bir lisansa tabi olmadan faaliyette bulunan şirketlerin mevzuat hükümlerine uyum için intibak sürecini ve kurula başvuru yapmayıp lisansa tabi olmadan tasarruf faaliyeti sürdüren şirketlerin tasfiye sürecini düzenlemektedir.

Bu teklifte birçok eksik vardır. Biz, İYİ PARTİ olarak, getirilen kanun tekliflerini yapıcı ve sorumlu muhalefet anlayışımızla değerlendiriyor, olumlu bulduğumuz maddelerle ilgili müspet görüşlerimizi ifade ediyor, yanlış bulduğumuz maddelerle ilgili muhalefet şerhlerimizi de ortaya koyuyoruz. Kanun tekliflerindeki eksiklikleri, gördüğümüz noksanlıkları da burada, bu kürsüde dile getiriyoruz. Milletnin talep ve istekleri doğrultusunda verdiğimiz değişiklik teklifleri maalesef teklif Genel Kurula inmeden Komisyonlarda toptancı bir anlayışla reddedilmektedir. Görüyoruz ki AK PARTİ Grubuna mensup arkadaşlar “Her şeyi ben bilirim, en iyisini ben yaparım.” havasında; muhalefetten gelen değişiklik önerilerini hiç dikkate almıyorlar. E, bunun sonucunda da sık sık kanunlarda değişiklik yapmak

zorunda kalıyoruz. Sizden talebimiz: “Dediğim dedik, çaldığım düdük.” tavrınızdan vazgeçmenizdir çünkü öyle cakalı, burnu havada siyaset dönemi bitti arkadaşlar, öyle “Ceketimi koyarsam seçtiririm.” dönemi geçti. Çünkü biz halkın içerisindeyiz, halkın arasındayız... Bizler gibi sizler de halkın içinde olun, halkın arasına karışın. İktidara gelirken “Kimsesizlerin kimsesi olacağız.” dediniz, “Mağdurun, sessiz çoğunluğun sesi olacağız.” dediniz ama bugün TV’lerde, gazetelerde algılarla işi idare etmeye çalışıyorsunuz. Biz sahadayız, bugün sahada olan bir İYİ PARTİ var. Kimsesizlerin kimsesi İYİ PARTİ’dir, mağdurların sesi, sessiz çoğunluğun sesi İYİ PARTİ’dir.

Değerli arkadaşlar, şu dönemde esnaf çok büyük sıkıntıda. On aydır dükkânı kapalı, siftah yapmamış, servis şoförü arabasının marşına basmamış, okul kantincisi mekânının tozunu almamış. Hâl böyleyken “Kapatan esnaf yok.” demek milletten ne kadar uzak olduğunuzun da bir göstergesidir.

Esnafa 2020 sonunda vergi ve prim ödemeleri sonucu bir yapılandırma geldi, güzel ama yapılandırmaya göre, esnaf, vergisinin ilk taksitini şubatın son günü ödemek zorundaydı; hafta sonuna geldi bu gün, Martın 1’ine denk düştü.

Değerli arkadaşlar, aylardır dükkânını açmayan ama bu sürede kirasını, elektrik, doğal gaz faturasını da ödemek zorunda kalan esnaf yapılandırma taksitini neyle ödesin? Birçoğu da zaten ödeyemedi. Üstelik, yapılandırmaya göre ilk 2 taksitinden birini ödeyemeyen ya da diyelim ki bunları ödedi, sonraki taksitlerden üst üste 2 tanesini ödeyemeyenin yapılandırılması iptal ediliyor. SGK borçları için bu yapılandırmanın ilk taksiti de önümüzdeki 31 Martta ödenecek. Arkadaşlar, eğri oturalım, doğru konuşalım. Nasıl olacak bu iş? Esnafımız nasıl yapacak? Neyle ödeyecek?

Değerli arkadaşlar, sırf “Bir şey yaptım.” demek için yapılan bir kira yardımı meselesi var, o da bir ayrı konu. “Büyükşehirdeki esnafa ayda 750, diğer şehirlerdekine 500 TL kira yardımı veriyoruz.” diye “Müjde! Müjde!” diyorsunuz. Gidin, bir esnafa sorun bakalım, ne kadar kira veriyor. Bir de bunu bir esnafa sorun diyorum. Orada da yine algı yapıyorsunuz çünkü bu 500 ve 750 TL’lik yardımı da her esnafa vermiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, kapalı iş yerlerinden kira stopajı alınmakta, gelirin olmaması dolayısıyla ödenemediği için de tahliye davaları açılmaktadır. İş yerlerinin camlarında asılı duran “kiralık veya satılık” ilanlarını ne zaman göreceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – İş yerleri kapalı olduğu dönemde ortalama tüketime göre tahminen düzenlenen ve birçoğundan iş yerinin sahibinin de haberi olmadığı için ödenemeyen doğal gaz, su, elektrik faturaları için bir de açma, kapama ücreti alınıyor.

Şimdi “Türkiye’de 4 renkle bir normalleşme dönemine geçiş yapıyoruz.” dediniz. Benim şehrim Trabzon da başta olmak üzere birçok şehrimiz yine en kırmızı bölgede. Trabzon’un, Rize’nin, Doğu Karadeniz’in neden en kırmızı bölgede olduğunu zaman az olduğu için burada konuşmak istemiyorum ama herkes neyin ne olduğunu biliyor. Bu kadar sorumsuzluk, bu kadar iş bilmezlik olmaz, bu kadar duyarsızlık olmaz. Allah’ımızı severseniz şu güç zehirlenmesinden bir an önce çıkın diyorum.

Son söz olarak, bu ve benzeri sorunların acilen çözümü için, alınan son kararların ardından yeniden açılan iş yerlerinin çarkı çevirebilmeleri için esnafımıza faizsiz, bir yıl sonra ödemeli bir can suyu kredisi verin diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 17'nci maddesiyle 6361 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 7'nci maddenin (3)'üncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "intibak süresini" ibaresinden sonra gelmek üzere ", birinci fıkra kapsamındaki tüm tasarruf finansman faaliyeti yürütenleri kapsayacak biçimde," ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Kocaeli	İzmir	Manisa
Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz
Adana	Antalya	Tokat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak.

Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bitlis Tatvan'da askeri helikopterin düşmesi sonucu şehit olan 9 askerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Şehit olan askerlerimizin ailelerine ve milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, aslında uzun bir süredir ekranlarda reklamlarını gördüğümüz, fiilî olarak işlerliği olan, tasarrufa dayalı finansman modeli ile konut ve otomobil sahibi yapan şirketleri yasal bir çerçeve altına almak isteyen düzenlemeyi bugün burada görüşüyoruz. Bu yöntemi ev ve araba sahibi olmayı isteyen faiz hassasiyeti olan vatandaşlarımız ile bankalardan kredi alma yeterliliği bulunmayan dar gelirli yurttaşlarımızın tercih ettiğini de görüyoruz.

Uzun süredir ihmal edilen ve suistimale uğrayan vatandaşlarımızın mağduriyetlerini çeşitli platformlarda dile getirdikleri bu alan daha şimdi düzenleme altına alınmaya çalışılıyor; oysa özellikle son iki yıldır bu alanda var olan şirket sayısında olağanüstü bir artış da gözlemleniyor. Bu düzenlemeyi hayata geçirmek için neden bu kadar gecikildi? Sistemin kendi mağdurlarını yaratmasına izin verecek kadar neden beklenildi? Görüşüğümüz bu teklifin içinde hâlihazırda mağduriyet yaşayan bu vatandaşlarımızın mağduriyetini giderecek bir hüküm var mı? Maalesef yok. Peki, onların durumları ne olacak?

Değerli arkadaşlar, teklifin 17'nci maddesiyle kanuna geçici bir madde eklenerek, şirketlere düzenlemeye uyum sağlamaları için verilecek intibak süreleri belirleniyor, yani şirketler, faaliyetlerini en geç altı ay içinde kanun hükümlerine uygun hâle getireceklerine ilişkin bir plan sunacaklar. Bu, elbette yapılması gereken bir durum; buraya kadar bir itirazımız yok ancak maddeyle, şirket, kanuna uyum için ek bir plan sunduğu takdirde BDDK bu süreyi altışar ayı geçmemek üzere 2 kere daha uzatabiliyor; böylece şirket toplamda on sekiz aylık bir intibak süresine kavuşmuş oluyor.

Değerli arkadaşlar, bir kere bu süre, makul olmanın ötesinde uzun bir zamana yayıyor, aynı zamanda yeni mağduriyetler yaratabilecek kadar da uzun bir süreye yayılıyor; buna özellikle de dikkatinizi çekmek istiyorum.

Öte yandan, BDDK, kanuna uyum amacıyla takdir yetkisindeki süre uzatımını belli şirketler üzerinde değil, kanuna aylık sürede intibak edememiş 1'inci fıkra kapsamındaki tüm şirketlere genel bir kararla getirebilmektedir. Şunu da burada ifade etmeliyim ki bu konu ileride çok ciddi sıkıntı yaratacaktır, Komisyona bu konuda verdiğimiz önerge reddedilmiştir.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde asıl yaşanan sorun, bir türlü üstesinden gilemeyen ekonomik krizdir. Bakın, ülkemizde 2014 yılında yüzde 61,1 olan ev sahipliği oranı 2019’da yüzde 58,8’e geriledi, hele hele tasarruf yoluyla ev almak artık tamamen bir hayalden öteye geçemiyor. Zaten milyonlarca insanımız geçinemiyor ki bir de ev sahibi olmak için tasarruf yapabilsin.

Geçtiğimiz günlerde TÜİK, evlenme hızı verilerini açıkladı; buna göre, evlenme hızı, 2020’de on dokuz yılın en düşük seviyesine, 2001 rakamlarının da gerisine düştü; yani vatandaş ev alamadığı gibi artık yuva da kuramaz hâle geldi. Üniversite mezunu bir genç, hayata 30 bin lira kredi borcuyla başlıyor. Bu kadar borcu varken nasıl evlilik hayali kursun, nasıl ev alabilsin? Önce, bu borçları bir ortadan kaldırmamız gerekiyor ki gençlerimiz geleceklere umutla bakabilir hâle gelsin.

Bakın, Google’da “ev sahibi olmak için” diye bir tıklama yapın, bir arama yapın, hemen önünüze “ev sahibi olmak için dua” diye yüzlerce sayfa açılıyor; demek ki bu ülkenin ücretle çalışan vatandaşlarının, sabit gelirli yurttaşların ev sahibi olabilmeleri için işleri duaya kalmış, tabii istismarcılar bunu da sömürmeye çalışıyorlar.

Değerli arkadaşlar “tasarrufa dayalı finans sistemi” adı altında faaliyet gösteren şirketlerin kaynak sorunu yaşadığında yine vatandaşlarımızın mağdur olacağını unutmamamız gerekiyor. Hassasiyetle izlenmezse 1980’li yılların başlarındakine benzer bir banker krizi mağduriyeti yaşamak kaçınılmaz olacaktır çünkü düzenlemeye çalışılan alan tam bir saadet zinciri modeliydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) - Yeni kaynak girişi devam etmez, zincir bir yerden koparsa sistemin tıkanması kaçınılmaz bir noktaya gelir ki asıl felaket o zaman olur. Bunu da buraya not düşmek istiyorum.

Toparlamak gerekirse, özellikle sistemden yararlanan vatandaşların mağdur olmamaları için yapılmak istenen ama geç kalınmış bir düzenleme olduğunu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinde geçen “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Mehmet Ruştı Tiryaki	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Batman	Batman	Muş
Oya Ersoy	Ali Kenanoğlu	Kemal Peköz
İstanbul	İstanbul	Adana
	Mahmut Toğrul	
	Gaziantep	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, Halkların Demokratik Partisi Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye için iyi olanla iktidar için iyi olan arasında ciddi bir fark var ve bu makas giderek açılıyor. Nedense iktidar kendisine iyi olan için büyük bir algı operasyonu, pohpohlama, propaganda yapabiliyor ama Türkiye için iyi olanlara hiçbir zaman yanaşmıyor, konuşmuyor ve şunu öne getiriyor: Ne zaman ki Türkiye için iyi olan bir şeyden söz edilirse “Sorgulayamazsınız, eleştiremezsiniz, tartışamazsınız.” Öyle bir ülkeye dönüştük ki iktidarı sorgulamak sorgulanma nedeni oldu, iktidarla ilgili bir “tweet” atmak mahkeme açılma nedeni oldu. Buradan buraya geldik çünkü her söylem millî bir kavrama, bekaya dönüştürüldü; bu, neredeyse pandemide kullandığımız maskeye dönüştü, böyle bir süreçle karşı karşıya geldik.

Dün de biraz söz ettim, özellikle, insan haklarıyla ilgili yayınlanan bu planla ilgili Türkiye’de temel bir sorun var; siz bu sorunların kökenine inmediğiniz sürece, bu sorunların nedenlerine inmediğiniz sürece yapacağınız hiçbir plan başarılı olamaz; geçmişte de olamadı. O nedenle planların asıl konuşulması gereken yer... Ne oluyor, ne bitiyor, bunu burada ele almamız lazım ve yapısal sorunları mutlaka kabul etmemiz lazım ama bunu yapmadığımız sürece, mevcut zihniyetle gittiğimizde inanın ilerleme olamayacak nasıl ki Türkiye’de Kürt meselesi başta olmak üzere insan hakları alanında yaklaşık kırk yıldır güvenlikçi politikaların hiçbir yere gitmediğini gördüğümüz gibi.

Şimdi, arkadaşlar ne diyorlar? Planda birçok şey açıklanıyor ve özgürlüklerden söz ediliyor. Biliyor musunuz, benim vekili olduğum Batman’da propaganda yapmak, yürüyüş yapmak, afiş asmak, herhangi bir gösteri yapmak yasak. Sadece bizim partiye mi? Eğitimciler, EĞİTİM-SEN, öğretmenler özlük haklarıyla ilgili, eğitimle ilgili konuştuğunda, yasak; sağlık emekçileri, sağlık çalışanları pandemiyle ilgili, sağlık koşullarıyla ilgili konuştuğunda, yasak; Hasankeyf’le ilgili, çevreyle ilgili, ekolojiyle ilgili bir düzenleme yapıldığında, Türkiye’nin birçok ilinden, dünyanın birçok ilinden insanlar geldiğinde, yasak. Başka... İşçiler yapamıyor, barolar yapamıyor, kadın cinayetlerinin olduğu yerde kadınların yürüyüş yapması yasak, 8 Mart; yasak. Peki, bu yasaklar nasıl oluyor? Olağanüstü hâl etkisiyle, valiliğin aldığı kararlarla on beş günde bir uzatılıyor; yetmedi mi pandemi devreye giriyor. Size olağanüstü hâl kurallarına uymadığınız için, yasaklara uymadığınız için ceza kesiliyor, o yetmedi il hıfzıssıhha kurallarının kararlarına uymadığınız için ceza kesiliyor; peş peşe uzatılıyor.

Şimdi, işte deniliyor ki - haritada mavi olan yerler var; onun üzerine uzun uzun tartışırız- mutlaka insanların hastalanmaması ve ölmemesi gerekir. Pandeminin en düşük olduğu 3 ilden 1’i Batman ama aynı Batman, insan hakları konusunda en fazla mağdur edilen yerlerden biri. Bir çifte standart gibi; ya, Karadeniz’de birçok ilde kongreler... İşte hep söylenen “lebalep” yapılıyor -Kürtçe diyorlar “...”(x) yani oradan yola çıkılıyor fakat insan haklarıyla ilgili bir etkinlik yapıldığında hiçbir işlem yapılmıyor. Ne oluyor?

Şimdi, düşünebiliyor musunuz iktidardaki partinin ismi “Adalet ve Kalkınma Partisi” tabelası her yerde asılı ve biz, Halkların Demokratik Partisi (HDP) diyoruz ki: Herkes için adalet. Yasak. Nedeni? Kışkırtıcı bulunmak yani neredeyse biz sizden söz ettiğimizde “kışkırtıcı” diyeceksiniz. İşte bu anlayış kabul edilemez bir düzeydedir ve ne oluyor? Türkiye’nin birçok ilinde bu afiş asılabilirken Batman’da yasak.

Şimdi, Batman’da insan hakları ihlalinin söz ediyoruz, diyorsunuz ki: “Ne olacak?” Belediye eş başkanlarının yerine kayyum atıyorsunuz, daha bu belge açıklanırken tekrar Erzurum Karaçoban’da kayyum atadınız. Kim size inanacak, kim bu gelişmelerin, planın devamına inanacak?

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Batman Cezaevinden beni aradılar sabaha doğru; telefon görüşmesi yasak, beslenmeyle ilgili bir çok kısıtlama getirilmiş, insanlar her bir saatte aramaya tabi tutuluyor, özel notları karıştırılıyor, kıyafetleri karıştırılıyor, deyim yerindeyse sistematik olarak ellerinden gelen bütün işkence uygulamaları yapılıyor ve telefon görüşmeleri yok, keyfi disiplin soruşturmaları geliştiriliyor, cezaları veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sadece Batman’da mı? Sabah arkadaşlarımız dile getirdi, bir çok yerde, cezaevlerinde kötü uygulamalar olmakta. Bir İnsan Hakları Eylem Planı açıklanırken aslında nedenlerine yönelmek gerektiği gibi bu Meclisin veya burada deniliyor ki bir komisyon kurulacak... Komisyonlar aslında var, onların bütün her yeri gezmesi lazım. Nasıl dönem dönem Uygur’la ilgili konuşuluyor, önce kendi ülkemizde de yapacağız ki başka ülkelere de müdahale edelim, oraya da karşı çıkalım, birçok yere de karşı çıkalım ama bunlara seyirci kalırsak olmaz. Ya, öyle bir insafsızlık ki arkadaşlar, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanımız Selçuk Mızraklı’nın evi Diyarbakır’da, kendisi Kayseri Bünyan’da, Demirtaş Edirne’de, evi Diyarbakır’da ve siz bunu, birçok şeyi sistematik bir uygulamaya dönüştürmüşsünüz, deyim yerindeyse her yeri, her alanı, tecride dönüştürdünüz. Ne diyorduk? Anneler çocuklarıyla beraber cezaevinde. Şimdi, babaanneler, anneanneler, dedeler, büyükbabalar cezaevinde. Siz böyle yaptığınızda “...”(x) gidersiziz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 17’nci maddesiyle 6361 sayılı Kanuna eklenen geçici 7’nci maddenin dördüncü fıkrasının birinci cümlesine “görülmeyenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tasarruf finansman faaliyeti kapsamında müşterilerinden para toplayan ancak Kuruma başvurmamayanlar” ibaresinin eklenmesini, beşinci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Durumlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek intibak eden tasarruf finansman şirketlerinin bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihi öncesinde akdettikleri tasarruf finansman faaliyeti kapsamındaki sözleşmeler bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre tadil olmaksızın uygulanmaya devam olunur.”

“(6) 1/1/2025 tarihine kadar yapılacak sözleşmelerde satıcı konumundaki üçüncü kişilere hesaben ödeme ve tevsik edici belge şartı aranmaz.”

Cahit Özkan

Ramazan Can

Taner Yıldız

Denizli

Kırıkkale

Kayseri

Meliha Akyol

Mücahit Durmuşoğlu

Ali Özkaya

Yalova

Osmaniye

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Önerge ile Kanunun yürürlük tarihi öncesinde tasarruf finansman faaliyetinde bulunan şirketlerden 1 aylık yasal süre içerisinde Kuruma başvurmayanlar hakkında da Kurulun 50/A maddesi kapsamında tasfiye kararı verebilmesi ve bu sayede bahse konu şirketler nezdinde tasarrufları bulunan müşterilerin mağdur olmaması amacıyla alınması, kanunda öngörülen yasal yükümlülüklerin Kanunun yürürlük tarihi öncesinde imzalanan sözleşmeler kapsamında müşteri aleyhine değişiklik gerektirmemesi, finansman konularının sözleşme süreleri içerisinde değiştirilebilmesine imkân sağlanması ve 1/1/2025 tarihine kadar yapılacak sözleşmelerde satıcı konumundaki üçüncü kişilere hesaben ödeme ve tevsik edici belge şartı aranmaması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci maddede 3 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 18’inci maddesiyle 6361 sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen Geçici 8’inci maddenin ikinci fıkrasındaki “halinde” ifadesinin “durumunda” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Kocaeli	İzmir	Manisa
Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz
Adana	Antalya	Tokat
	Emine Gülizar Emecan	
	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurun Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Emine Hanım’ı can kulağıyla dinleyeceğiz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Öncelikle, Bitlis Tatvan’da askerî helikopterimizin düşmesi sonucu şehit düşen 9 askerimize Allah’tan rahmet, ailelerine sabır diliyorum. Yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum. Ülkemizin başı sağ olsun.

Görüşülen bu kanun teklifi değerli arkadaşlar, uzun yıllardır piyasada var olan tasarruf finansman şirketleriyle ilgili yasal düzenlemeleri içeriyor. Bugüne kadar çok fazla mağduriyet içeren bu konuda, tasarruflarını faizsiz finans modelinde ve tasarruf finansman şirketleri yoluyla kullanarak taşınır ve taşınmaz mal edinmek isteyen müşterilerin haklarını koruyacak şekilde getirilen bu düzenlemeyi birkaç istisna dışında CHP Grubu olarak destekliyoruz, uyarılarımızın da dikkate alınmasını bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz 1-7 Mart haftası, deprem bilincinin oluşturulması ve depremlere karşı hazırlıklı olunması amacıyla Deprem Haftası olarak ilan edilmiştir çünkü Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafya 1500'lü yıllardan bugüne deprem felaketleri yaşıyor. Kandilli Rasathanesi verilerine göre, Türkiye'de 1900 yılından bu yana 81 deprem yaşanmıştır; yani, ülkemizde ortalama on sekiz ay gibi bir periyotta 6 ila 6,9 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmektedir. Veriler açıkça göstermektedir ki Türkiye, bir deprem ülkesidir ve gerekli tüm önlemler de buna göre alınmalıdır. Daha çok yakın bir zamanda Elâzığ ve İzmir'de iki deprem yaşadık ve yüzlerce vatandaşımızı kaybettik. Bunlardan ders çıkarmalıyız ve önlemlerimizi de ona göre almalıyız.

Türkiye'de yaşanması muhtemel depremlerin ne zaman olacağından çok depremin yaşatacağı tahribatı en aza indirmek gibi bir anlayış ön planda olmalıdır değerli arkadaşlar. Türkiye'de 18 milyonu aşan yapı stokunun yüzde 67'si ruhsatsız ve kaçak, yüzde 60'ı 20 yaş üzeri konutlardan oluşmaktadır; bu yapıların yüzde 40'ı oturulamaz hâledir ve depreme karşı güçlendirilmeleri gerekmektedir. Bilim insanlarının yaptığı araştırmalarla, bunların yanında Türkiye'nin deprem tarihçesi ve olası bir deprem ihtimali göz önüne alındığında bir an önce bu yapıların güçlendirilmesi ve denetlenmesi gerektiği ortadadır.

Peki, İstanbul'da durum nedir? İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yaptığı çalışmaya göre olası bir depremde İstanbul'da 48 bin binanın ağır hasar alması bekleniyor; bu da sadece İstanbul'da 750 bin kişinin etkilenmesi demek, orta hasar grubunu da buna eklediğimizde 200 bin binanın ve toplam 3 milyon insanın etkileneceği bir senaryodan bahsediyoruz maalesef. Olası bir deprem senaryosunda İstanbul'daki binaların yüzde 20'si kullanılamaz hâle gelecek, bu da 120 milyon dolarlık bir kayıp demek değerli vekiller. Saha çalışmalarıyla da aslında bu rakamların İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 2 katına çıkacağı öngörülüyor maalesef. Eğer biz deprem gerçeğini kabul ediyorsak gerekli önlemleri almak için çabalamalıyız.

Depremlerde hayatını kaybedenlerin arkasından üzülüyoruz, canımız yanıyor fakat sonrasında ne yapıyoruz diye kendimize soralım, burada asıl önemli olan nokta bu. Aynı şeyleri yapmaya devam ediyoruz, bunun artık değişmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar) Mesela, riskli alanlar belirleniyor, sonra oradaki binaların yıkımı gerekiyor. Peki, yıkıma kim karar verecek? Belediye belirleyemiyor, valilik Bakanlığa bildirecek, onaylarsa; belediye, gidip yıkımını yapacak. Yasaların bu kadar dağınık olması aslında deprem riskiyle mücadelenin karşısına bürokrasiyi de çıkarmış oluyor.

Tüm bunlara ek olarak, 2003 yılında kalıcı hâle getirilen ve halktan, deprem sebebiyle oluşacak zararların en aza indirilmesi amacıyla toplanan deprem vergisi de âdeta uçup gitti. 2020 yılına gelindiğinde devletin özel iletişim vergisinden deprem amaçlı topladığı gelir 67 milyar 715 milyon liraya ulaşırken diğer ek vergiler de dâhil edildiğinde deprem vergileri için son yirmi yılda toplanan para 72 milyar 82 milyon lira ve bu paranın akıbetini de sormak maalesef yasaklar içerisinde.

Değerli arkadaşlar, son yirmi yılda, Türkiye'de AKP iktidarıyla insan ve çevre odaklı politikalar yerine rant odaklı bir siyaset egemen hâle getirildi. Doğayı, çevreyi, emeği ve insanı görmezden gelen bu anlayış, ülkenin her bir karış toprağında kendini gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Yandaş müteahhitlerin zenginleştiği, bütün yeşil alanların imara açılarak binalara teslim edildiği ülkemizde denetim ve liyakat esas alınmıyor maalesef; deprem ve zararlarına da davetiye çıkarılıyor.

Biz muhalefet olarak depremle ilgili 60’a yakın önerge verdik ve bu konunun araştırılmasıyla ilgili de çok ısrarcı olduk. Maalesef, uzun süre bu çabalarımız karşılık görmedi, kabul görmedi ama en sonunda bir Deprem Araştırma Komisyonu kuruldu; Komisyonunda birçok uzman, akademisyen, kurum dinlendi ve şimdi o Komisyon bir rapor çıkaracak, bir rapor açıklayacak. Umuyorum ki depreme hazırlık konusunda geç de olsa gerekli önlemlerin alınacağı bir karar, rapor çıkar, Meclisimizden de bununla ilgili kararlar çıkar.

Bunları temenni ederek hepinizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir; önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinde geçen “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

Mehmet Ruştı Tiryaki

Oya Ersoy

İstanbul

Batman

İstanbul

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kemal Peköz

Filiz Kerestecioğlu Demir

Muş

Adana

Ankara

Sıdık Taş

Siirt

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Feridun Bahşi

Ümit Beyaz

İzmir

Antalya

İstanbul

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

Yasin Öztürk

Adana

Konya

Denizli

Dursun Ataş

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi, Halkların Demokratik Partisi Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu’nun.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de öncelikle, Bitlis Tatvan’da düşen askerî helikopterde hayatını kaybeden askerlerin yakınlarına başsağlığı, yaralılarına da şifa diliyorum.

Bugün, haklarında ev hapsi verilen insanlar nasıl yaşarlar, aslında diğer bir deyişle ev hapisanesi olan elektronik kelepçe hakkında konuşmak istiyorum. Bu insanlar nasıl geçinirler, ne yer içerler, hele bir de yalnız yaşıyorlarsa nasıl hayatta kalırlar; aslında elektronik kelepçe ve ev hapsi derken düşünülmeyen şeylerden bir tanesi de bu.

Yerli ve millî elektronik kelepçenin bolca üretilmesinden ve 2021 Ocak ayından itibaren sulh ceza hâkimliklerinin verdiği ev hapsi, konutu terk etmeme, adli kontrol tedbirleri ve tıpkı tutuklu yargılama kararları gibi, bütün bunların bir tedbir olarak değil, cezalandırma aracı olarak uygulandığını görüyoruz. Peki, ev hapsi ve elektronik kelepçe uygulamasının yaygınlaşması açısından ele aldığımızda siyasi iktidarın hedefini nasıl nitelendirebiliriz? Aslında, şöyle sıralayabiliriz: Sokak hareketini bitirmeyi; toplumsal muhalefeti eve hapsederek göz önünden uzaklaştırmayı; arşiv kaydı bulunan muhalif kişilere fişleme yöntemiyle kademeli eylemci muamelesi yaparak onları toplum dışına itmeyi; siyasi iktidarı eleştirmeye veya protesto etmeye meyyal kitleye gözdağı vermeyi; Silivri’yi gösterip eve razı etmeyi; bu durumu kanıksatmayı, onun normalleşmesini sağlamayı; siyasi iktidarla organik bağı olan şirketlere ihale edilen elektronik kelepçe üretimi ve kullanımını artırarak kamu kaynağının yandaşlara aktarılmasını sağlamayı; insanların sosyalleşmesinin önüne geçilerek evden çıkamayan bireylere dönüşmesini sağlamayı amaçladığı tespiti yapılabilir. Meslektaşım Tamer Doğan bu yazısında şöyle diyor elektronik kelepçeyle ilgili: “Denilebilir ki ‘Silivri soğuktur.’ evde en azından internete girer, telekonferanslara katılır, misafirleri gelir, camdan dışarıyı seyreder, gardiyayı yok; hem dışarıda virüs var. Ancak, mesele buradan tartışılmaz, hak ve özgürlükler bu şekilde masaya yatırılmaz. Ev hapsi, konutu terk etmeme ile cezaevi kıyasını kafamızda bile yapmamalıyız. Çünkü asıl hapsedilme böyle başlamaktadır.” Evet, her şey böyle başladı; önce gözaltılar, yurt dışına çıkış yasağı verilmeye başlandı; ondan sonra, yurt dışına çıkan zaten fazla yok diye pek fazla önemsenmedi; sonra, önceleri haftada bir gün, sonra, üç beş gün olacak şekilde keyfi ve kademeli olarak artırılan en yakın karakola giderek imza atma tedbirleri başladı. Ondan sonrasında, siyasi yargı sürekli yeni bir şey uydurduğu için bunlarla yetinmeyerek il veya ilçe sınırı dışına çıkma yasağı kararları verilmeye başlandı ve yargıyı sopa olarak kullandığı hâlde muhalefeti bitiremeyen ve daha da kitleselleştğini gören siyasi iktidar “elektronik kelepçe” denilen prangayı yaygınlaştırmaktan başka bir seçenek bulamadı. Evet, bu uygulama normalleşirse eğer, geleceğin tutsaklık modeli olan elektronik kelepçe, hayatımızın olağan bir parçası, vücudumuzda görmeye sık sık alıştığımız bir aksesuar hâline gelecek. Böyle bir ülke arzuluyorsunuz demek ki; gerçekten herkesin, muhalif olan herkesin ev hapsinde olduğu bir ülke.

Şimdi, bu elektronik kelepçe uygulaması aslında ilk önce “Kadına yönelik şiddet olaylarında kullanacağız.” diyerek pazarlandı fakat ben bunu çok yakinen biliyorum, kadına yönelik şiddet olaylarında biz “Elektronik kelepçe neden uygulanmıyor?” dedimizde “Çok az, yeterli değil ki. Yeteri sayıda elimizde yok.” deniliyordu ama şimdi niyet hasıl oldu. Aslında niyet, gerçekten özgürlükleri engellemek, toplumsal muhalefeti engellemek; sokaklara çıkmayı da engellemek tabii.

“Sokak” demişken, 8 Mart haftasındayız ve yıllardır 8 Martlar Türkiye’nin her yerinde barışçıl biçimde kutlandı fakat son yıllarda kadınların tüm talepleri ve isyanıyla sokaklara çıktığı 8 Martlar polis şiddetiyle karşı karşıya kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Özellikle bu sene pandemi bahane edilerek AKP'nin düzenlediği mitingler, kongreler dışında hiçbir yürüyüş ve protestoya izin verilmedi. Feminist gece yürüyüşleri ve tüm 8 Mart eylemleri onca barikata, yasağa, kapatılan metrolara, polis şiddetine rağmen kadınların azmiyle ve birbirinden aldığı güçle yapılır. Ne yapılırsa yapılsın, tıpkı dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yüz binlerce kadının, feministin isyanının sesi bu yıl da mutlaka sokaklarda olacak.

Şimdiden tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü de kutluyorum.

Saygılar sunarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden İYİ PARTİ Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 251 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 18'inci maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bitlis şehitlerimizin ruhları şad olsun, yaralılarımıza sağlık diliyorum.

Konuşmama, geçen hafta bir kez daha andığımız, bundan yirmi dokuz yıl önce Hocalı'da Rus ve Ermeni çeteleri tarafından vahşice katledilen 613 Azerbaycan Türkünü anarak başlamak istiyorum. 1992 yılının 25 Şubatı 26'sına bağlayan gece Ermenistan Silahlı Kuvvetlerine bağlı çeteler 366'ncı Alayın da desteğiyle önce giriş ve çıkışını kapadığı Hocalı köyünde sivil, kadın, çocuk, yaşlı ayrımı yapmadan katliam yapmıştır. Katledilenlerin 83'ü çocuk, 106'sı kadın ve 70'ten fazlası yaşlıydı. Normalde, en şiddetli savaşlarda dahi savaş dışında tutulan, dokunulmayan bu kesimi Ermeniler ayırım yapmadan, acımasızca işkenceler yaparak katletti. Bu soykırımda toplam 487 kişi ağır yaralı olarak kurtuldu, 1.275 kişi rehin alındı, 150 kişi kayboldu.

Türk, yok edilmeye, soykırıma uğramaya ve sessiz kalmaya mahkûm edilen bir milletin adı değildir. Türk, insanlığın, ahlakın, faziletin ve doğruluğun bütünleştiği mümtaz bir milletin adıdır. Türk milleti tarihin hiçbir döneminde soykırım gibi bir insanlık suçu işlememiştir ancak arkasını her döndüğünde katliama, soykırıma maruz kalmıştır; Doğu Türkistan'da hâlâ devam eden, benim ülkem Türkiye'nin de sessiz kaldığı Uygur Türkleri soykırımı, diğer biri ise şu anda söz ettiğim Hocalı soykırımı. Hocalı soykırımının ülkemizde anma günü olarak kabul edilmesi için geçen hafta yasa teklifi verdim, iktidar tarafından gündeme getirilirse tüm Meclisten bu yasaya destek bekliyorum.

Değerli milletvekilleri, yine, geçen hafta 28 Şubatın yıl dönümüydü. Türk siyasetinde 2 tane 28 Şubat vardır: Biri 1997, diğeri 2015. İktidar, her sıkıştığında 1997 28 Şubatına sığınır. Bu yıl da yine, şiir okudukları için hapse atıldıklarından söz ettiler. Bugün, şiir okuduğu için bile değil, sadece Twitter yoluyla düşünce açıklamaları sebebiyle ya da üniversitede yapılan rektör atamasını protesto etti diye binlerce insan tutuklu. Siz hapsedildiniz, çocuklar hapis bile edilmeden tutuklu. Biz, AKP Genel Başkanına şiir okudu diye hapis cezası verilmesini o tarihlerde de yüksek sesle kınadık ama onlar, bugün yapılanları bırakın kınamayı, çocukları terörist ilan ediyorlar.

2015 28 Şubatından ise hiç söz eden yok. Neydi 28 Şubat 2015? Dolmabahçe mutabakatı. HDP Grup Başkanının geçen hafta grup toplantısında yaptığı açıklamalar gündem değiştirilerek gözden kaçırılmaya çalışıldı ama dikkatli gözlerden kaçmadı. Ne demişti Grup Başkan Vekili? “Biz çözüm sürecini üç ayak üzerinden yürüttük. Birinci ayak İmralı, ikinci ayak Kandil, üçüncü ayak Hükûmet ya da devlet. Yapılan her görüşme ve Kandil ziyareti Hükûmet ve Öcalan'ın onayıyla gerçekleşiyor, sonrasında da konu hakkında bilgilendiriliyorlardı.”

Değerli arkadaşlar, 28 Şubat 2015'in bedelini Türkiye çok ağır ödedi. Kafa çevirme talimatı sonrası EYP'lerle doldurulan şehirlerimizin temizlenmesi için 1.000'e yakın şehit, 4 binin üzerinde yaralıyla normalleştirilebildi. 28 Şubat 97'yi anarken 2015'ten de kısa bir hatırlatma yapmak istedim.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu bölümü de daha önce sıkça dile getirdiğim ve bugünlerde de yoğun bir şekilde mesajını aldığım bir konuyla ilgili olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Şu an ülkemizde 1,3 milyon meslek lisesi ve çıraklık okullarından mezun olan insanımız var. Bunlar, staj yaptıkları yılların, uzun vadeli sigorta konuları bakımından da sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınmasını, çıraklık ve staj süresi için borçlanma hakkı verilmesini istemekteler. Şimdi uygulamada, doğum, askerlik, aylıksız izin, doktora veya uzmanlık, avukatlık stajı gibi süreler borçlanılabilmektedir. Anayasa'nın eşitlik ilkesi dikkate alınarak uygulamada adaletin sağlanması için aslında fiilen bir çalışmaya ve sigortalılığa dayanan çıraklık ve staj süresine de borçlanma hakkı tanınmalı, sigortalılık başlangıç tarihi yönünden dikkate alınmalıdır.

Gazi Meclisi, yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Ataş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri ili Pınarbaşı ilçesine bağlı Yukarıborandere, Hanyeri ve Kütüklü köylerindeki vatandaşların Mera Komisyonu tarafından kesilen cezalar nedeniyle yaşadıkları mağduriyetten ötürü köylerini satılığa çıkardığına, bu cezaların tekrar gözden geçirilerek affedilmesi ve uygulamanın durdurulması için yetkilileri göreve çağıracağına ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgesi Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesine bağlı Yukarıborandere, Hanyeri ve Kütüklü köylerindeki hemşehrilerim yaşadıkları mağduriyet nedeniyle köylerini satışa çıkarmışlardır. Ekonomik kriz ve pandemi şartlarına rağmen büyük zorluklar altında toprağını işleyen, alın teriyle çalışıp rızkını topraktan çıkaran çiftçilerimiz Mera Komisyonu tarafından kesilen cezalar nedeniyle büyük mağduriyetler yaşamaktadır. Baba toprağı olarak bildikleri, elli yıldır ekip biçtikleri tarım arazilerinin mera alanı içerisinde olmasından dolayı çiftçilerimize 2 milyon TL civarında para cezası kesilmiştir. Çiftçilerimizin kullandıkları alanlara kesilen bu cezalar kabul edilemez. Seçimlerde iktidarın en çok oy aldığı bu köylerde yaşayan çiftçiler mağdur olmuştur, kesilen bu cezaları ödeme güçleri de yoktur. Bu cezaların tekrar gözden geçirilerek affedilmesi ve uygulamanın durdurulması için yetkilileri göreve çağırıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 251) (Devam)

BAŞKAN – Evet, 19'uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 19'uncu maddesiyle eklenmesi öngörülen fıkradaki "istinaden" ifadesinin "dayanılarak" biçiminde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Tacettin Bayır	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	İzmir	Adana
Ahmet Vehbi Bakırlioğlu	Süleyman Bülbül	Kadim Durmaz
Manisa	Aydın	Tokat
	Çetin Osman Budak	
	Antalya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Cumhuriyet Halk Partisi Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bitlis Tatvan'da şehit düşen askerlerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz gün Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan İnsan Hakları Eylem Planı'nı açıkladı, açıklamasında ilginç olan bir durum vardı; uluslararası insan hakları mekanizmalarıyla iş birliği konusunda çalışmalar yapacaklarını ve insan hakları alanında henüz taraf olmadığımız uluslararası sözleşmelerin ve ek protokollerin imza ve onay sürecini gözden geçirdiklerini belirtti. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanına sormak istiyorum: Bugüne kadar imzalanan, Anayasa'nın 90'ıncı maddesinde iç hukuk kuralı hâline gelen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve insan haklarına ilişkin diğer sözleşmeleri uyguladık da şimdi bundan sonra uygulayacağımız başka sözleşmeler mi ortaya çıkaracağız? Arkadaşlar, böyle şey olmaz. Uygulama önemli ve inandırıcılık önemli.

Şimdiye kadar uygulanmayanları sayayım ben size: "İlk imzacıyız." diye övüne övüne bitiremediğiniz İstanbul Sözleşmesi'nin bile bugün "Aile değerlerini zedeliyor." yalanlarıyla iptali kampanyasını başlattınız ve bu kampanyaları destekliyorsunuz. Hangi AİHM kararını uyguladınız? Hangi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesindeki ifade özgürlüğü hakkı; toplantı, yürüyüş hakkı kararlarını uyguladınız? AİHM kararlarını uygulamadığınız açıkça ortada. Demirtaş kararı açık ve net, Kavala kararı açık ve net. Bu konuda bu kararları uygulamıyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden doğan yükümlülükleri yerine getirmiyorsunuz, sonra çıkıyorsunuz "Biz imzalamadığımız sözleşmeleri de onay sürecine sokacağız." diyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Reform.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Kimseyi kandıramazsınız arkadaşlar, kimse de kanmıyor. Bu çerçevede sicilimiz o kadar kötü ki -sicile baktığımız zaman- ifade özgürlüğünde 180 ülkede 154'üncü sıradayız arkadaşlar. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2020 raporlarında; 932 ihlalle adil yargılama hakkını ihlalde bulunmuşuz, tutuklukta kişi özgürlüğü ve güvenliğinde 771 ihlal var, ifade özgürlüğünde 356 ihlal var. Hukuk devleti, demokrasi ve özgürlük konusunda nerede kalmışız? Sınıfta

kalmışız. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından alkışlar) Çıkıyoruz ondan sonra da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının bağlayıcılığını tartışıyoruz, o nedenle inandırıcılık kalmamış durumda arkadaşlar.

Bakınız, İnsan Hakları Eylem Planı’ndan dem vuran Sayın Cumhurbaşkanı AİHM kararlarının bağlayıcı olmadığını söyledi. Atama Bakan ise Sayın İçişleri Bakanı “AİHM’in hangi sebeple olursa olsun aldığı karar boşlukta bir karardır, bu kararın hiçbir anlamı yoktur.” dedi. Ondan sonra, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı denilen Mehmet Uçum ise “AİHM kararlarının uygulanmasına gerek yok.” dedi ama Avrupa Komisyonu ne dedi? Avrupa Komisyonu, 2020 İlerleme Raporu’nda açıkça “Hâkim ve savcı güvencesi olmadan yargıyı iyileştiremezsiniz, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı Türkiye’de zedelenmiştir; bu nedenle her yıl Türkiye geriye gidiyor.” diye açıklamada bulundu. E, siz Avrupa Birliği, Avrupa Konseyinden gelen yazılara, kurallara -talimat demeyeceğim- uyacaktınız ya; ne oldu da bugünden, bir hafta on günden beri başladınız uymaya?

Sayın arkadaşlar, Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan 2019 Mayıs ayında Yargı Reformu Strateji Belgesi’ni açıkladı. Orada, hatırlar mısınız “Hâkim ve savcılar için liyakat ve coğrafi teminat güvencesi getiriyoruz yani hâkim ve savcılara sürgün yapmayacağız.” dedi. Ne oldu? Ertesi gün -2019’da- HSK Kararnamesi yayımlandı; 3.538 hâkim ve savcının adli yargıda, 364 hâkimin de idari yargıda görev yerleri değişti. 2019’da toplam 4.027 hâkim ve savcının yerleri değiştirildi, sürgün edildi. 2020’de ne oldu? 2020’de ise 4.261 hâkim ve savcının yerleri değiştirildi. Gerekçe neydi? HSK’nin gerekçesi hizmetin gerekliliği. Hizmetin gerekliliği yüzünden hâkim ve savcılarının yerleri değiştirildi.

Bir de Çağlayan Adliyesi var. Çağlayan Adliyesinde ise bir mahkeme heyeti var, heyet devamlı yer değiştiriyor. O heyetin baktığı davalar da çok ilginç, ÇHD davasına bakıyor, Kavala davasına bakıyor, Kaftancıoğlu davasına bakıyor, Sözcü davasına bakıyor. Heyetlerin artık aynı adliyede, mahkemede yer değişikliğini getirdiniz. Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun davasına bakan hâkimlerin de yerlerini değiştirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yıl 2021’e geldik, Sayın Cumhurbaşkanı çıkıyor yine “Hâkim ve savcılara coğrafi teminat getireceğiz, terfi ve teftiş mekanizması objektif performans kriterleri çerçevesinde yeniden yapılandırılacak.” diyor. Ya, arkadaşlar, yakında, gelecek hafta ya da on gün içinde büyük bir ihtimalle hâkim ve savcılarının görev yerleri değişecek. Çünkü AKP’nin Hükümet sisteminde sözde ağızda bir parmak bal vardır ama gerçekte ise milletin canına okumak var arkadaşlar, uygulama böyle; inandırıcılığınız kalmadı. Siz, Anayasa’nın 159’uncu maddesini değiştirmeden, HSK’nin yapısını değiştirmeden, saraydan hâkim ve savcı atama yetkisini kaldırmadan kimseye teminat vermeyin arkadaşlar. Bu saray düzeninde bağımsız, tarafsız, liyakate dayalı yargı olmaz. Bu tek adam sisteminde yargı reformu olmaz arkadaşlar. Bu zihniyetle değil üç saat, üç yüz saat reform lafı etseniz dahi sadece konuşmuş olursunuz.

Değerli arkadaşlar, sarayın reform yapacağına inanmak demek bizim Mars’a gitmemiz anlamına gelir, bu da mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Artık bu ülke yalanlara inanmıyor ama “mitomani” diye bir hastalık var, insanın kendi yalanına inanması. Bu yalana da kendileri inanıyor arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 20’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Ali Özkaya	Ramazan Can
Denizli	Afyonkarahisar	Kırıkkale
Mücahit Durmuşoğlu	Mustafa Demir	Cengiz Demirkaya
Osmaniye	İstanbul	Mardin
Nilgün Ök	Hüseyin Şanverdi	Metin Gündoğdu
Denizli	Hatay	Ordu
	Salih Cora	
	Trabzon	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle kanun teklifinin çerçeve 20’nci maddesi daha sonra yeniden değerlendirilmek üzere tekliften çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Böylece, teklifin 20’nci maddesi teklif metninden çıkarılmıştır, kanunun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

21’inci maddede 2 önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 21’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasında geçen “finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri” ibarelerinin “finansman şirketleri ile tasarruf finansman şirketleri” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Kocaeli	İzmir	Manisa
Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin	Kadim Durmaz
Antalya	Adana	Tokat
	Türabi Kayan	
	Kırklareli	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Cumhuriyet Halk Partisi Kırklareli Milletvekili Sayın Türedi Kayan.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜREBİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, toplumumuz köyden kente göç etmeye başladığından bugüne hiçbir zaman sağlıklı bir konut projesi, konut planlaması yapılmamıştır. Köylerimizde köy planlaması yapılmadığından dolayı, mera planlaması yapılmadığından dolayı köylümüz köyünü terk edip şehirlere göç etmiştir. Bu şehirlere göç eden köylümüze, şehirde konut veyahut da diğer sağlık hizmetleri konusunda hiçbir planlama yapılmamıştır. Dolayısıyla, köylümüz göç ettiği şehirde de kendi başına bırakılmıştır tıpkı Osmanlı'daki gibi; saldım çayıra, Mevla'm kayıra. (CHP sıralarından alkışlar) O günden bu yana da hiçbir şey yapılmamıştır. On dokuz yıldan beri AKP iktidarları sürekli olarak, bu, köyden kente geçişi bir menfaat olarak kullanmışlardır. Konutsuz bu köylülerimizi özellikle kendi yandaşlarının ceplerini doldurmak için kullandınız. Nasıl mı? Şimdi söyleyeceğim.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Tek parti döneminde vardı, Osmanlı Dönemi'nde yoktu.

TÜREBİ KAYAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yurt dışında uzun süre çalışıp ve yurt içinde, köyünde uzun süre çalışıp cebinde sermaye yapan insanların dinî inançlarını istismar ederek sermayelerini ne yaptınız? Yandaş holdinglere peşkeş çektiniz; YİMPAŞ gibi, KOMBASSAN gibi, bunun gibi onlarca, yüzlerce holdinge vatandaşımızın parasını getirdiniz verdiniz, verdirttiniz. Ne yaptınız sonra? Bu vatandaşlarımızdan aldıkları paraları çarçur ettiler, kendileri lüks içinde hayat sürdürürken vatandaşımız yine konutsuz kaldı, yine evsiz kaldı; şehirde aç susuz ve evsiz kaldı.

Değerli arkadaşlar, sevgili arkadaşlar; şimdi sizlere soruyorum: Bundan sonra yapacaklarınız neydi? Bu insanlarımızı ucuz konut sahibi yapmaktı. Sizler ne yaptınız? Bu ucuz konutlar yerine lüks konutlar ve iş yerleri yaptınız, AVM'ler yaptınız, bu paraları çarçur ettiniz; çünkü iş yapmasını bilmiyordunuz, çünkü sanayiye bilmiyordunuz, çünkü ticareti bilmiyordunuz ama en önemlisi de böyle bir yeteneğiniz yoktu. Bu yeteneksizlik sayesinde halkımızın elindeki parayı maalesef soydunuz, cebinize indirdiniz, yandaşlarınızın cebine indirdiniz. Amerikalara gittiler; Amerikalarda, oralarda gayrimenkul aldılar, oteller yaptılar. Neyle mi? Vatandaşın parasıyla. Kim buna sebep oldu? Sizler sebep oldunuz. Şimdi ben size soruyorum: Bir inşaat yaptığınız zaman veyahut da bir lüks konut yaptığınız zaman dışarıya satma şansınız var mı? Parça parça yurt dışına gönderebilir misiniz? Gönderemezsiniz ama bir makineyi veyahut da bir elektronik aleti dışarıya satıp yurt içine döviz getirirsiniz ve bu yurt içindeki dövizle yatırım yaparak insanımızı iş sahibi, güç sahibi yaparsınız. İnsanın elinden parayı alıp aç susuz bırakmak hükümet etmek değildir, marifet değildir. Size söylüyorum: Marifet, Türk çiftçisinin ürettiği gündöndünün tohumunu burada üretmektir; ayçiçeğinin tohumunu burada ürettiğiniz gibi gübresini, ilacını burada üretmektir; aynı zamanda buğday tohumunu da bu şekilde. Şimdi, dünyanın her yerinde, özellikle Avrupa gibi gelişmiş ülkelerde buğdayı dönümünden 1 ton alırken biz 300 kiloda mahkûm muyuz? Niye mahkûm ettiniz? Yirmi yıldan beri bunun çıkışı yok muydu, bunun sonu yok muydu? Siz yirmi yıldan beri bir ayçiçeği üretimini beceremediniz mi tohum olarak? Beceremediniz. Niye?

Değerli arkadaşlar, sizlere söylüyorum. Bugün, gübre, özellikle fosforlu gübre artık bitki tarafından alınmamaktadır. Bunun yerine organik gübreye geçtiniz mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Geçmediler.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Geçmediler, geçemezler çünkü böyle bir yetenekleri yok, çünkü böyle bir niyetleri de yok. Sizin bu niyetinizi bu toplum anladı, sizin ne yapmak istediğinizi bu halk anladı. Türk halkı artık ne yapacağını bekliyor. Sayın AKP'liler, Türk halkı sizden hesap sormanın gününü bekliyor. “O gün ne zaman?” mı diyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Yetmiş yıldır bekliyorsunuz.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gününü bekliyor, günü çok uzakta değil. 23 Haziranda olduğu gibi; İstanbul'da, Ankara'da, Adana'da olduğu gibi, şimdi Türkiye'nin her yerinde defterinizi dürmenin gününü bekliyor. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için sizden bir erken seçim bekliyor. Niçin kaçıyorsunuz, niye kaçıyorsunuz? Toplumdan mı korkuyorsunuz, bu topluma mı güvenemiyorsunuz? Yoksa, bu toplumu bugüne kadar aldattınız “Artık uyandı.” diye ondan korkuyorsunuz, onun için mi? Evet, anlaşıldı, bunun için ama bu toplum görüyor, bu toplum anlıyor ve bu toplum sizin bu toplumu kazıkladığınızı on dokuz yıldan beri gördü, şimdi cevabını verecek. Cevabı erken seçimde veyahut da zamanı genel seçimde diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 251 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 21'inci maddesinin (5)'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Ramazan Can	Mücahit Durmuşoğlu
Denizli	Kırıkkale	Osmaniye
Nilgün Ök	Hüseyin Şanverdi	Metin Gündoğdu
Denizli	Hatay	Ordu
Mustafa Demir	Salih Cora	Ali Özkaya
İstanbul	Trabzon	Afyonkarahisar

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) -Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gerekçe...

BAŞKAN - Gerekçe...

Gerekçe:

Önergeyle, tasarruf finansman şirketlerinin tasarruf ve finansman dönemlerine ilişkin intibak sürecinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından bir bütün hâlinde, hızlı ve etkin hizmet yürütülebilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.01

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 55’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2’nci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 23’üncü sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, teklifin tümü üzerinde değil ama 60’a göre pek kısa bir söz talebim vardır efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Cumhuriyet Halk Partisinin prensip olarak, uluslararası sözleşmelerle ilgili kanun tekliflerine siyasi bir pencereden bakmadığına, ülke menfaatine, devletin şan ve şerefine halel getirmeyecek tekliflere de müspet oy kullanan bir parti olduklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi, prensip olarak, anlayış olarak uluslararası sözleşmelerle ilgili kanun tekliflerine siyasi bir pencereden bakmaz, Türkiye penceresinden bakar. Böyle olunca da ülkemizin menfaatine, devletimizin şan ve şerefine halel getirmeyecek tekliflere de müspet oy kullanan bir partiyiz. Bugün görülecek olan tekliflerden 23 sıra sayılı Teklif’le Türkiye ile Britanya Krallığı arasında kültür merkezlerinin kuruluşu ve işleyişine dair bir anlaşma var, bu anlaşmaya da müspet oy vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim müsaadeniz olursa.

BAŞKAN – Buyurun.

(x) 23 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ancak şunu kayıtlara geçirmek isteriz ki Yunus Emre Vakfı Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulduğu zaman anlayış bakımından, niyet bakımından gayet hoş gayet de gerekli, Türkiye’nin dünya milletler ailesindeki saygınlığını arttıracak bir vakıf anlayışıyla kuruldu. Lakin burada tabii şöyle bir yaklaşım ve anlayış hatası ya da art niyet AK PARTİ tarafından ortaya koyuldu: Bu vakfın icra organı olan mütevelli heyetinin üyelerinin 8’i bakan, diğerleri de Hükûmetin tayin ve tespit ettiği üyeler.

Sayın Başkan, böyle olunca biraz önce dedim ki CHP olarak uluslararası anlaşmalara siyasi pencereden değil, Türkiye penceresinden bakıyoruz. Bu şudur: Bir gün bir hükûmet, bir anlayış değişir dışarıda Nazım Hikmet’i anlatır, yarın başka bir anlayış gelir Necip Fazıl’ı anlatır; ikisi de bizim, ikisi de anlatılsın. Yunus Emre Vakfının bu niteliğini mutlaka ama mutlaka düzeltmek zorundayız. Bununla beraber, her şeye rağmen Türkiye ile Britanya Krallığı arasında yapılan kültür merkezleri anlaşmasına olumlu oy vereceğiz. Yine, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma’ya olumlu oy vereceğiz. Yine, Montreal Protokolü’ne yönelik değişikliğe olumlu oy vereceğiz. Yine, Türkiye ile Ürdün arasında gemi adamı belgelerinin karşılıklı tanınması anlaşmasına da bütün gemilerde çalışan emekçi kardeşlerimizin imkânlarının kolaylaşması bakımından, rahat çalışabilmeleri bakımından olumlu oy vereceğiz ve Mecliste zaman tasarrufu da olması bakımından bu 4 uluslararası anlaşmada ayrıca söz talep etmeyeceğiz.

Arz ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

42.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin, hem Britanya hem de Türkiye açısından sadece egemen dil ve kültürlerin karşılıklı tanıtılmasını hedefleyen anlaşmayı Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti açısından tek dil ve tek millet politikasının bir tezahürü olarak okuduklarına, sadece bir tek dilin yaygınlaştırılmasına çaba sarf edilmesinin HDP’nin çok kültürlü ve çoğulcu ilkeleriyle çeliştiğine, bu yüzden 23 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne “Hayır” oyu vereceklerine, 87, 89 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerini destekleyeceklerine ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de tümü üzerinde söz almayacağım ama 4 uluslararası sözleşme üzerinde müsaadeniz olursa kısa birkaç şey söylemek istiyorum.

Birincisi, 23 sıra sayılı uluslararası sözleşme: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükûmeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. Hem Britanya hem de Türkiye çok dilli ve kültürlü toplumsal yapılara sahip ülkeler olmalarına rağmen, sadece egemen dil ve kültürlerin karşılıklı tanıtılmasını hedefleyen bu anlaşmayı -Britanya’nın amaçlarını bir tarafa bırakırsak- Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti açısından tek dil ve tek millet politikasının bir tezahürü olarak okuyoruz. Hoşgörü kültürünün Anadolu’daki sembol karakterlerinden biri olan Yunus Emre’nin ismini alan Yunus Emre Enstitüsünün, Türkiye’deki çok kimlikli ve kültürlü realitenin tersine sadece bir etnik kimliğin kültürünü ve sadece resmî dilini dünya çapında yaygınlaştırmayı esas almasını kabul etmiyoruz. Ana dili Kürtçe, Arapça, Ermenice olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı vergi mükelleflerinin parasıyla sadece bir tek dilin yaygınlaştırılmasına çaba sarf edilmesi HDP’nin çok kültürlü ve çoğulcu ilkeleriyle çelişiyor. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükûmeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’ne bu nedenle “hayır” oyu vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – 87 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’ni destekleyeceğiz.

Yine, 89 sıra sayılı Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı’nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü’ne Yönelik Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’ne de olumlu oy vereceğiz.

Son olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’ne de “evet” oyu vereceğim diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Çelik...

43.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik’in, 23, 87, 89 ve 96 sıra sayılı Kanun Tekliflerine olumlu oy vereceklerine ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi fazla zaman harcamadan 23 sıra sayılı Kanun Teklifi, milletlerarası anlaşma kapsamında. 87 sıra sayılı Teklif ve 89 ile 96 sıra sayılı Tekliflere İYİ PARTİ Grubu olarak biz de olumlu oy vereceğimizi bildirir, saygılar sunarım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZAY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİNE DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 15 Mayıs 2018 tarihinde Londra’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Bu açıklama, bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerlidir.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 273

Kabul : 261

Ret : 12 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Bayram Özçelik

Nevşehir

Burdur”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

3’üncü sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 245)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

4'üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6'ncı sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7'nci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

8'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 72)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

9'uncu sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 87) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 87 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN 4 NİSAN 2016 TARİHİNDE BONN'DA İMZALANAN ANLAŞMAYI DEĞİŞTİREN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 4 Nisan 2016 tarihinde Bonn'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma" ile 9 Temmuz 2018 tarihinde Bonn'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

(x) 87 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı: 278

Kabul : 278 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Bayram Özçelik

Nevşehir

Burdur”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

10’uncu sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı’nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü’ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

10.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı’nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü’ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 89) (xx)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 89 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

YİRMİ SEKİZİNCİ TARAFLAR TOPLANTISI'NDA ÜZERİNDE MUTABAKATA VARILAN MONTREAL PROTOKOLÜ'NE YÖNELİK DEĞİŞİKLİĞİN (KİGALİ DEĞİŞİKLİĞİ-2016) ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 10-15 Ekim 2016 tarihlerinde Kigali'de düzenlenen Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda üzerinde mutabakata varılan “Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişiklik (Kigali Değişikliği-2016)”ın beyan ile onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 276

Kabul : 276 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Bayram Özçelik

Nevşehir

Burdur”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

11'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

11.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 96) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu, 96 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 96 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA GEMİADAMI BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN
PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 26 Ekim 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 280

Kabul : 278

Ret : 2 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Bayram Özçelik

Nevşehir

Burdur”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

12'nci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 97)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Mart 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler, iyi akşamlar.

Kapanma Saati: 21.36

IX.- OYLAMALAR

1.- (S.Sayısı: 23) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Büyük Britanya Ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi Ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

2.- (S.Sayısı: 87) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşmiş Milletler Çöleşme İle Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma İle Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşmiş Milletler Çöleşme İle Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

3.- (S.Sayısı: 89) Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kıgali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

4.- (S.Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı : 23	Sıra Sayısı : 87	Sıra Sayısı : 89	Sıra Sayısı : 96
Oylama Saati : 21:16	Oylama Saati : 21:23	Oylama Saati : 21:27	Oylama Saati : 21:30
Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600	Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 262	Kabul Edenler : 275	Kabul Edenler : 274	Kabul Edenler : 275
Reddedenler : 11	Reddedenler : 0	Reddedenler : 0	Reddedenler : 0
Çekimsizler : 1	Çekimsizler : 0	Çekimsizler : 0	Çekimsizler : 0
Geçersiz Oylar : 0	Geçersiz Oylar : 1	Geçersiz Oylar : 0	Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 2	Mükerrer Oylar : 3	Mükerrer Oylar : 4	Mükerrer Oylar : 5
Toplam : 276	Toplam : 279	Toplam : 278	Toplam : 280
Açık Üyelikler : 15	Açık Üyelikler : 15	Açık Üyelikler : 15	Açık Üyelikler : 15
Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır	Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çulhaçoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Dağlı	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersöz	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Hatımcıoğlu Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	BACİMSİZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Sarıoğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Slıner	Orhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muhammed	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Zenbici	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Tayrak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Çelebi	Elzem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Drayet Dilan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Enür	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Enullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Taşcıer	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Taşlıca	Nevin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yegün	Ohan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul/Mülk	Kabul/Mülk

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmaz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Baykan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertuğ Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Mein	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Murthlu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul/Mük
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul/Mük
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Gökler	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özcelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükanan	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kanall	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Eşgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	İşık	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Enine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muhammed	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Alkışoğlu	Muhammed Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Çivicioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul/Mülk	Kabul	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Senra	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçer	İmam	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Tosun	Renziye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elağ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elağ	Balık	Semin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elağ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elağ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elağ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Karanın	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydenir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakıröz	Ulku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çınay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semret	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Balkbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Filiz	İsmail Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kınazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çaresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çaresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çaresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çaresun	Tiğli	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Çihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Diñç	Hüsnü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Güzelnisur	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Mengüilloğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoglu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yayınan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İsparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Gökçöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kılavuz	Okay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumbur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Turan	Redvan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adigüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Andıcan	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Arkas	Hayati	MHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Enine Sare	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aydın	Şanlı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroglu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoglu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çaralı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çevriköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
İstanbul	Dalkıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Denir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Deniroz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İstanbul	Erecaan	Emine Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hanzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Çiğangir	BAĞIMSIZ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rüneysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütüli	Salih Sıra	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kanderir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Katircioğlu	Erol	HDP	Red	Kabul	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
İstanbul	Kurtuluş	Nurhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayretin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdoğan	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Proğlu	Musa	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Müminah Belma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Srakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şatroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Sennih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bekde	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Böllümez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çınay	Ayruun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hanıza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Derişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kemalbay Peközözü	Serpil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Osmanagaoglu	Taner	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özalın	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purcu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binalı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Anslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş		AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Bakı	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Kanayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özhaseli	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Taner	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Kayan	Türabi	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Mınsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kuşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kuşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radıye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaran	Cenâl	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Ermine	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyalız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Eyenezz	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selvan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özdenir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sarıncı	Gülşay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Şener	Abdullahif	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Yokuş	Fahretin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bilent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Akkal	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevşen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıncık	Senra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalitin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Kahramanmaraş	Özelenir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Çelik	Turna	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Diñel	Şeyhmas	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Dındar	Pero	HDP	Red/Mülk	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Günay	Ebril	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Alban	Müsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erol Cökcan	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Gügin	Süleyman	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Özan	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevrin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Kılıç Kocayigit	Gülstan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Aykoğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Saraşan	Fanik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Adigüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Tonun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Bilbul	Muhammed Levent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Ertan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yağar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Taş	Sedık	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Ekinci	Semraha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Tekirdağ	Şen top	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Ars lan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazat	Yusu f	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Ayvaz oğlu	Bahar	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Günar	Adnan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tunceli	Ön lü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Güleender	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Erdogmus	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakhaba	Ahmet Esref	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusretin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özavılı	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Katılmadı	Geçersiz	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Sarsaç	Murat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temizli	Sezai	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Borçlağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Sedef	İbrahim Ehem	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Yavuz İlmaz	Deniz	CHP	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Rıcep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırkkale	Önal	Ahmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştu	HDP	Çekimsiz	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Uca	Felektaş	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rügin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 23	S.S. 87	S.S. 89	S.S. 96
Şırnak	İnir	Nuran	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Red	Kabul	Kabul	Kabul
Iğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Büyükgürnüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dulger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Dumaşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Düzce	Çakar	Fahri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul/Mük	Kabul/Mük	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mülga Başbakanlıktan TBMM'ye devredilen bir limuzine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/40864)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 04.02.2021

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

Kapatılan Başbakanlık tarafından TBMM'ye devredilen ve 2015 yılında Kurum envanterine kayıt işlemleri yapılan 06 AN 6445 plakalı limuzine ilişkin, 23.12.2019 tarihli ve 7/22820 esas sayılı soru önergeme, 28 Ocak 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç imzasıyla verilen cevapta, TBMM Başkanlık Makam hizmetleri ile TBMM'yi ziyarete gelen yabancı ülke meclis başkanları ve parlamento heyetlerinin ulaşım hizmetlerinde kullanılan söz konusu aracın, 2018 yılının Kasım ayından itibaren kullanılmadığı, taşıtın halen TBMM resmi taşıt otoparkında bulunduğu belirtilmişti.

Bu bağlamda TBMM envanterine kayıtlı 06 AN 6445 plakalı 2004 model Hyundai Centennial marka limuzinle ilgili olarak aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir:

- 1- Meclis envanterine kayıtlı 06 AN 6445 plakalı limuzin satılmış mıdır? Şayet söz konusu araç satılmışsa kaç TL'ye kime satılmıştır?
- 2- Söz konusu araç şu an nerededir? Araç şu an TBMM yerleşkesinde midir? Şayet TBMM yerleşkesindeyse nerede bekletilmektedir?
- 3- Başbakanlık koltuğunda oturduğu 2004 yılında, Hyundai tarafından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hediye edilen ve TBMM'ye devredilen limuzin, 23.12.2019 tarihli ve 7/22820 esas sayılı soru önergesine verilen cevapta belirtildiği şekilde halen TBMM resmi taşıt otoparkında mı bekletilmektedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

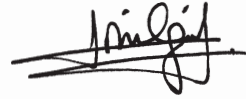
Sayı : Z-43452547-120.07- ~~789~~ 148
Konu : Soru Önergesi

04.03.2021

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 09.02.2021 tarihli ve 7/40864 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Mülga Başbakanlıktan TBMM'ye devredilen bir limuzine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 06 AN 6445 plakalı aracın satışa çıkarılması söz konusu değildir.

Cevap 2 ve 3.- 06 AN 6445 plakalı araç Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'nın makam hizmetlerinde kullanılmaktadır. Kullanılmadığı zamanlarda söz konusu araç, diğer resmî araçlarla birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesi içindeki resmî araç otoparkında bulunmaktadır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

55'İNCİ BİRLEŞİM
4 MART 2021 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

4, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 30, 31 Mart 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

9, 10, 11, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 30, 31 Mart 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar;

4 Mart 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 136 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

251 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü’nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 23 üncü maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.03.2021 tarihli 53’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

***Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu**

04.03.2021 Perşembe- Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

55'İNCİ BİRLEŞİM

4 MART 2021 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- **(S. Sayısı: 251)** Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 75 Milletvekilinin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.02.2021) (*) (**)

2.- **(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

3.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

4.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

5.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

6.- **(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

7.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

8.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

9.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

() Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

10.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğinin (Kısalık Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

11.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Hâşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

12.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

17.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

18.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

20.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nı Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gine Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviği ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

63.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

64.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

65.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

66.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

67.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

68.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

69.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

84.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 244) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 23

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1193 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışışleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhleri8

• Teklif Metni10

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin10

• Anlaşma Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30/10/2018 tarihli Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 372633 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

30/10/2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1193)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşma” 15 Mayıs 2018 tarihinde Londra’da imzalanmıştır.

Anlaşma, kültür merkezlerinin (Yunus Emre Enstitüsü ve British Council) faaliyetlerinin genel çerçevesini düzenlemektedir. Kültür merkezlerinin iki ülke arasında dostane ilişkileri arttırmak, kültür, eğitim ve bilim alanlarındaki ikili işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla faaliyette bulunmaları amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-126424

25 Ekim 2018

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Mayıs 2018 tarihinde Londra’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

16/11/2018

Esas No: 2/1193

Karar No: 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşma” 30/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 30/10/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilen 2/1193 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 15/11/2018 tarihli 3’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yunus Emre Enstitüsü yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ve Büyük Britanya ile Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında dostane ilişkilerin geliştirilmesi ile eğitim, bilim ve kültür alanlarında işbirliğinin artırılmasını öngören Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Önemli bir müttefikimiz ve stratejik ortağımız olan Birleşik Krallık ile birçok bölgesel ve uluslararası meseleye yaklaşımlarımızın örtüştüğü, son dönemde de yoğun bir iş birliğimizin olduğu,

Birleşik Krallık Hükümetinin 15 Temmuz hain darbe girişiminden hemen sonra ülkemize kayıtsız şartsız destek veren Avrupa ülkelerinin başında geldiği; bu bakımdan diğer bazı Avrupalı ortaklarımızdan farklı bir yeri olduğu,

İki ülke arasında üst düzey ziyaretler ve teknik çalışmaların yoğun bir şekilde devam ettiği; ticaret ve yatırım çalışma grubunun dördüncü toplantısının 27-28 Eylül’de Ankara’da, ticari olmayan konularla ilgili çalışma grubunun ise ilk toplantısının 6 Kasım’da Londra’da gerçekleştirildiği,

Bu süreçlerle birlikte ikili ticari ilişkilerimizin de gelişmeye devam ettiği, 2017 yılında 16 milyar dolar olarak gerçekleşen ticaret hacmimizin 2018 Ocak-Eylül ayları arasında 14,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleştiği, bu rakamlarla birlikte ticaret dengesinin de ülkemiz lehine gelişmeye devam ettiği,

Birleşik Krallığın ülkemiz için en büyük ikinci ihrac pazarı konumunda olduğu ve ihracatımızın son on yılda yaklaşık yüzde 80 arttığı, yine İngiliz şirketlerinin 2002 yılından bu yana ülkemize yaptıkları 10 milyar dolarlık yatırımın Birleşik Krallığı Türkiye’deki en büyük dördüncü yabancı yatırımcı hâline getirdiği ve bugün 3 binden fazla İngiliz şirketine ev sahipliği yaptığımız,

Birleşik Krallık ile savunma sanayisi alanında millî muharip uçak projesi çerçevesinde de verimli bir iş birliği başlattığımız,

Türkiye ve Birleşik Krallık arasındaki ilişkilerin en önemli boyutlarından birinin de kültürel alanda olduğu, Anlaşmanın da bu alanı beslediği,

Londra Yunus Emre Türk Kültür Merkezinin 9 Kasım 2010 tarihinde Büyükelçiliğimize bağlı bir birim olarak faaliyetlerine başladığı,

Öte yandan “British Council” olarak bildiğimiz kurumun da 1940 yılından bu yana ülkemizde faaliyet gösterdiği, ancak bu faaliyetlerinin hukuki zemini olmadığı,

Bu bağlamda hem ülkemizdeki “British Council”ların hem de Londra’da ve Birleşik Krallığın diğer şehirlerindeki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin kurulması noktasında bir hukuki bir düzenlemeye ihtiyaç doğduğu ve 15 Mayıs 2018 tarihinde de bu Anlaşmanın Londra’da imzalandığı,

Bu Anlaşmayla mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde Londra’daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezi ile Ankara’daki “British Council”a yasal statü kazandırıldığı, bu kültür merkezlerinin karşılıklı olarak ilave beşer şube açmalarının öngörüldüğü, bu şehirlerin de yine Anlaşmada tek tek zikredildiği,

Anlaşmanın hazırlık sürecinin her iki ülkede de birçok kurumu ilgilendiren boyutu sebebiyle uzun sürdüğü,

Yıllardır ülkemizde faaliyet gösteren “British Council”ın ve bizim çok önemseydiğimiz Yunus Emre Türk Kültür Merkezinin hukuki bir zeminde faaliyetlerini sürdürmesi ve faaliyetlerinin kapsamının da genişletilmesi için bu Anlaşmaya acil ihtiyaç duyduğumuz,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>
İstanbul	İzmir	Adana
Üye	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim ektedir)
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Aydın	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>
Bursa	Gaziantep	Hatay
Üye	Üye	(Muhalefet şerhim ektedir)
<i>Aziz Babuşcu</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
Karabük	Kayseri	Kocaeli
(Bu raporun özel sözcüsü)		

MUHALEFET ŞERHİ

15.11.2018 tarihinde Dışişleri Komisyonu'nda görüşülen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifiyle ilgili karşı görüş notumuz aşağıda sunulmuştur:

Yunus Emre Vakfı, başından bu yana iktidarın güdümünde faaliyet yürütmektedir. Bu konuda, 22. Dönem 5. Yasama Yılı'nda, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik Ve Spor Komisyonu'nda görüşülen Yunus Emre Vakfı Kanunu Tasarısı'na CHP'li üyelerin koyduğu muhalefet şerhinde Yunus Emre Vakfı'nın karar organı olan mütevelli heyetinde 8 bakanın bulunması ve diğer üyelerin çoğunun da Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesinin kuruluşun demokratik yapısını bozacağına işaret edilmiştir.

26. Dönem 2. Yasama Yılı'nda, Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu'nda görüşülürken, Türkiye'yi yurtdışında temsil etmeyi amaçlayan Vakfın siyasi etkilerden bağımsız ve özerk olmadığına dikkat çekilmiş, Cumhurbaşkanı'nın Vakfın mütevelli heyeti ve yönetim kurulu üzerindeki etkisi vurgulanarak, Vakfın Cumhurbaşkanlığı vesayetine alınmak istendiğine işaret edilmiştir.

22. ve 26. dönemlerde Partimiz üyeleri tarafından verilen muhalefet şerhleriyle aynı hassasiyetleri de taşıyarak; Türkiye'yi, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını yurtdışında tanııtma faaliyeti, iktidarın güdümünde bir kamu vakfına devredildiği ve Vakfın karar alma organları Cumhurbaşkanlığı vesayetinde olduğu için söz konusu kanun tasarısına muhalifiz (15.11.2018).

Yunus Emre
İstanbul

Mehmet Güzelmansur
Hatay

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım. 15.11.2018

2/1193 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimdir:

Hem Britanya hem de Türkiye çok dilli ve kültürlü toplumsal yapılara sahip ülkeler olmalarına rağmen sadece egemen dil ve kültürlerin karşılıklı tanıtılmasını hedefleyen bu anlaşmanın Britanya'nın amaçlarını bir kenara bırakırsak, AKP Hükümeti açısından tek dil ve tek millet politikasının bir tezahürü olarak okunabilir. Hoşgörü kültürünün Anadolu'daki sembol karakterlerinden birinin ismini alan Yunus Emre Enstitüsü'nün Türkiye'deki çok kimlikli ve kültürlü realitesinin tersine sadece bir etnik kimliğin kültürünü ve sadece resmi dilini dünya çapında yaygınlaştırmayı esas alması kabul edilemez. Ana dili Kürtçe, Arapça, Ermenice olan Türkiye vatandaşı vergi mükelleflerinin parasıyla sadece bir tek dilin yaygınlaştırılmasına çaba sarf edilmesi, HDP'nin çok kültürlü ve çoğulcu ilkeleriyle çelişmekte olduğundan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine şerh düşünüyorum.

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM’IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA
BİRLEŞİK KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA
KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU,
İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİNE DAİR
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 15 Mayıs 2018 tarihinde Londra’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA
BİRLEŞİK KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA
KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU,
İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİNE DAİR
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ARASINDA
KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE
FAALİYETLERİNE DAİR ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır);

Taraflar arasında dostluğun ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla;

Kültür Merkezlerinin kuruluş ve işleyişini düzenlemek amacıyla ve 12 Mart 1956 tarihinde Ankara'da Taraflar arasında imzalanan "Kültür Anlaşması"nı (bundan sonra "Kültür Anlaşması" olarak anılacaktır) ve özellikle kültür enstitülerinin karşılıklı olarak kuruluşu ve bunların işleyişi ve faaliyetlerine ilişkin Anlaşma'nın 2. maddesini gözönüne alarak aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

**Bölüm I
Temel Hükümler**

Madde 1

Kültür Anlaşması, Birleşik Krallık'ta Türk Tarafınca, birinci sırada Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Kültür ve Eğitim Müşavirlikleri; ikinci sırada, Türk Tarafının mevzuatı uyarınca vakıf statüsüne sahip olan ve idari merkezi Ankara'da bulunan "Yunus Emre Vakfı"nın bir yan kuruluşu olan ve 1171423 sicil numarasıyla Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hayır Kurumları Siciline, 10261522 sicil numarasıyla İngiltere ve Galler Şirket Siciline kayıtlı "Yunus Emre Enstitüsü" ve 2. madde uyarınca kurulacak şubeleri tarafından, Türk tarafının mevzuatı uyarınca Vakıf statüsüne sahip olan ve idari merkezi Ankara'da bulunan Yunus Emre Vakfı aracılığıyla yürütülür.

Kültür Anlaşması, Türkiye'de Birleşik Krallık Tarafınca, birinci sırada British Council adı altında İngiliz Büyükelçiliği Kültür ve Eğitim Bölümü olarak faaliyet gösteren; ikinci sırada British Council'in bir yan kuruluşu olan ve BC Holdings (Birleşik Krallık) Limited tarafından Kültür Anlaşması ile ilgili olarak faaliyet göstermek üzere kurulan, 0187065307800016 MERSİS numarasıyla Ankara (Türkiye) Ticaret Sicili Müdürlüğüne kayıtlı ve İstanbul şubesi 1599154443766194 MERSİS numarasıyla İstanbul Ticaret Sicili Müdürlüğüne kayıtlı British Council Eğitim Hizmetleri Limited Şirketi ("BC LLC.") ve 2. madde uyarınca kurulacak şubeleri tarafından, İngiltere & Galler ve İskoçya kanunlarına göre tescilli bir yardım kuruluşu statüsüne sahip olan idari merkezi Londra'da bulunan British Council aracılığıyla yürütülür.

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Kültür ve Eğitim Müşavirliklerinin ve İngiltere Büyükelçiliği Kültür ve Eğitim Bölümünün faaliyetleri, 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi ile Türkiye ve Birleşik Krallık'ta yürürlükte olan diplomatik faaliyetleri düzenleyen protokollere tabidir.

Bu Anlaşma'nın geri kalan kısmı, bundan böyle "Kültür Merkezleri" olarak anılacak ve diplomatik olmayan kişilikler Birleşik Krallık'taki Yunus Emre Enstitüsü'nün ve Türkiye'deki BC LLC'nin kuruluşu, işleyişi ve faaliyetlerini ele alır.

Bu Anlaşma kapsamına girmeyen konularda, Kültür Merkezleri ve bunların kuruluşu, işleyişi ve faaliyetleri için Evsahibi Tarafın mevzuatı uygulanır.

Statüsüne ve vatandaşlığına bakılmaksızın, Kültür Merkezleri ve/veya personeli, Evsahibi Tarafın mevzuatı uyarınca suç konusu teşkil eden bir faaliyette veya fiilde bulunduğu takdirde Evsahibi Tarafın mevzuatı uyarınca öngörülen yasal sürece tabi olur.

Bu Anlaşma neticesinde elde edilecek hak, yükümlülük, ayrıcalık ve marka; lisans, franchise veya başka şekilde başka kişi veya kurumlara devredilemez.

Madde 2

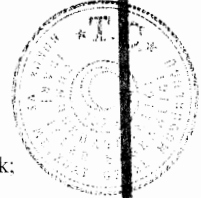
Türk tarafının Kültür Merkezi Londra'da yerleşik Yunus Emre Enstitüsüdür. Birleşik Krallık tarafının Kültür Merkezi ise Ankara'da yerleşik British Council LLC'dir. Bu Kültür Merkezleri ilave beş şube açabilir. Söz konusu şubeler aynı şehirde veya sayısı altı'yı aşmamak kaydıyla farklı şehirlerde açılabilir. Türkiye'de bu şehirler, Ankara, İstanbul ve İzmir; Birleşik Krallık'ta bu şehirler, Londra, Edinburg ve Birmingham ile diplomatik yazışma yoluyla varılacak karşılıklı mutabakat temelinde diğer şehirleri kapsar.

Her bir Taraf, diplomatik yazışma yoluyla Taraflar arasında varılacak karşılıklı rıza temelinde, kendi sınırları dahilinde altıdan daha fazla şehirde Kültür Merkezlerinin ilave şube kurmasına izin verir. Söz konusu şubeler, bu Anlaşma'da Kültür Merkezleri için öngörülen hükümlere tabi olur.

Madde 3

Kültür Merkezleri aşağıdaki amaçlara hizmet eder:

- 1) Tarafların halkları arasında karşılıklı anlayış ve yakınlaşmayı teşvik etmek;
- 2) Taraflar arasında kültür, eğitim, toplum ve bilim alanlarındaki ilişkilerin ve işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunmak;

3) İnsanları, kültürü, tarihi, dili ve sanatı da dâhil, Gönderen Tarafın ülkesinin ve halkının çeşitli yönlerini kamuoyuna tanıtmak ve öğretmek;

4) Kültür Anlaşması'nın yanı sıra Taraflar arasında kültür, eğitim ve bilimsel işbirliği alanlarındaki diğer anlaşmalar, protokoller veya programların/projelerin uygulanmasına yardımcı olmak.

Madde 4

Kültür Merkezleri, 3., 7. ve 8. maddelerde belirtilen amaçlarını yerine getirmek için ve Evsahibi Tarafın mevzuatına uygun olarak, kendi mekanları dışında da daimi olmayan faaliyette bulunabilir ve etkinlikler düzenleyebilir.

Madde 5

Kültür Merkezleri, 3., 7. ve 8. maddelerde belirtilen amaçlarını yerine getirmek için önceden izin almaksızın, sanatçılar, yazarlar, bilim insanları, dernekler/vakıflar, araştırma enstitüleri, okul öncesi okullar, anaokulları, okullar, liseler, kolejler, kamu ya da özel kuruluşlar, üniversiteler ve uluslararası hükümet kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları da dâhil, kamu veya özel nitelikli olsun, Evsahibi Tarafın yargı alanında veya başka bir ülkede mukim/kayıtlı olsun, tüm gerçek ve tüzel kişilerle, ortak faaliyetlerin evsahibi ülkenin yasalarına ve yönetmeliklerine uygun olması koşuluyla, doğrudan temasta ve işbirliğinde bulunabilir ve ortak faaliyetler düzenleyebilir.

Kültür Merkezleri, 3., 7. ve 8. maddelerde belirtilen amaçlarını yerine getirmek için ve Evsahibi Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun olarak, ancak Evsahibi Tarafın makamlarından önceden izin alma şartına tabi olmaksızın, kamu veya özel nitelikli olsun, Evsahibi Tarafın yargı alanında veya başka bir ülkede mukim/kayıtlı olsun, tüm gerçek ve tüzel kişilerden hem finansal hem aynı yardım alabilir ve bunlara finansal ve aynı yardımda bulunabilir.

Madde 6

Evsahibi Taraf ayrıca, amaçlarını yerine getirmek için ve Evsahibi Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun olarak, halka bilgi sunmak üzere, Kültür Merkezlerinin kitle iletişim araçları, gazeteler, süreli yayınlar, radyo/televizyon kanalları ve internet dahil, tüm mevcut iletişim yöntem ve araçlarından yararlanmasına izin verir.

Bölüm II Kültür Merkezlerinin Faaliyetleri

Madde 7

A. Kültür Merkezleri, amaçlarını yerine getirmek için aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir:

- 1) Konferans ve diğer benzer toplantılar ile konserler, tiyatro gösterileri, festivaller ve kültür varlıklarından oluşmayan sergiler gibi kültürel etkinliklerin düzenlenmesi; Türkiye’de düzenlenecek sergilerin Türkiye Cumhuriyeti’nin ilgili makamlarından izin almak kaydıyla gerçekleştirilmesi;
- 2) Taraflarca veya diğer kuruluşlar tarafından düzenlenen, ulusal veya uluslararası, kamu tarafından veya özel olarak finanse edilen etkinliklere, programlara veya projelere iştirak edilmesi ve katkıda bulunulması;
- 3) Filmlerin ve diğer görsel-işitsel materyalin gösterimi;
- 4) Sanatçılar, yazarlar, araştırmacılar, akademisyenler, öğrenciler, gazeteciler ve kamu görevlilerinin ziyaretleri ile akademisyen ve öğrenci değişimi dahil, Tarafların ülkeleri arasında ziyaretler ile değişim programlarının düzenlenmesi;
- 5) Kültür Merkezi'nin etkinliklerine katılmak üzere yurtdışından gelecek sanatçılar, yazarlar, bilim insanları, akademisyenler, gazeteciler ve kamu görevlileri gibi kişilerin kabul edilmesi;
- 6) Diğer Tarafın insanları, sivil toplumu, kültür ve tarihi gibi ülkesinin çeşitli yönlerini tanıtan bilgilerin halka çeşitli yollarla sunulması;
- 7) Halkın kullanımı için kütüphaneler, film ve görsel-işitsel kaynak merkezleri, gösterim odaları ve bilgi masalarının kurulması;
- 8) Kitaplar, broşürler, kataloglar, gazeteler, süreli yayınlar, dijital ürünler ve dijital medya depolama aygıtları dahil, basılı ve görsel-işitsel malzemenin dağıtımı ve ödünç verilmesi;
- 9) Kitaplar, broşürler, kataloglar, gazeteler, süreli yayınlar, dijital medya depolama aygıtları, TV/radyo programları ve internet içeriği de dâhil, kültürel, eğitsel ve bilimsel nitelikli basılı, görsel-işitsel ve dijital her türlü malzemenin ve içeriğin üretilmesi/yayınlanması ile üretilmesine/yayınlanmasına katkıda bulunulması;
- 10) Tamamı Diğer Tarafın dilinin öğretilmesine yönelik olarak ve Diğer Tarafın dilinde verilmek üzere; dil kurslarının verilmesi, dil eğitimi gelişimine yönelik eğitimcilerin eğitimi, sözlü ve yazılı dil becerilerinin geliştirilmesi eğitimi, seminerlerin verilmesi, içeriğin sağlanması, sınavların yapılması ve yeterlik belgeleri verilmesi;
- 11) Dil, edebiyat, kültür, tarih, gastronomi ve el sanatları alanları dâhil, her iki Tarafın ülkeleri ile ilgili çeşitli konularda kurslar/seminerler ve yarışmalar düzenlenmesi ve bu tür kurslara/ seminerlere ve yarışmalara ilişkin sertifikaların ve fiyat listelerinin verilmesi;
- 12) Tarafların ülkelerinde eğitim gören öğrencilere, Evsahibi ülkede düzenlenen herhangi bir merkezi sınava girme şartı aramadan ve Evsahibi Tarafın kabul ettiği şartlarla veya şartsız, bursların üstlenileceği eğitim kurumlarının öğrenci kabul şartlarına tabi olarak eğitim bursu ve hibesi sağlanması;

13) Kültürü, tarihi, dili ve edebiyatı gibi Diğ r Tarafla ilgili konularda eğitim sağlanması ve araştırmanın desteklenmesi amacıyla, Evsahibi Tarafın ülkesindeki okullarda, üniversitelerde ve araştırma kurumlarında bulunan bölüm ve programlara  ğretim görevlisi,  ğretim hizmetleri, kitaplar ve diğ r eğitsel materyal sağlanması veya bu amaçla mali yardım verilmesi;

14) Kültür Merkezlerinin, Tarafların kültürü, uluslararası kültürel ilişkileri ve çalışmalarının yanısıra ilişkilerinin tarihi ile ilgili de araştırmalara katılabilecekleri vurgulanarak, yerel kurumlar ve resmi taraflar ile, ulusal mevzuatları kapsamında, karşlıklı kültürel mirasın (somut ve somut olmayan miras) araştırılması, korunması ve tanıtımı konularında işbirliği yapılması;

15) Bilimsel araştırma projelerine destek verilmesi;

16) Sporla ilgili faaliyetlere destek verilmesi;

B. Her bir Taraf, diplomatik yazışma yoluyla Taraflar arasında varılacak karşlıklı rıza temelinde, 3. maddede belirtilen Kültür Merkezi'nin amaçlarıyla uyumlu, diğ r faaliyetlere ve etkinliklere izin verebilir.

C. Evsahibi Taraf, diğ r Tarafın bilgi koruma kanunlarına uygun olarak, diğ r Tarafın Kültür Merkezi ve şubelerinde  ğretim gören kursiyerler ve öğretimleri süresince aldıkları belgelerle (sertifika) ilgili bilgi talep edebilir.

D. Kültür Merkezlerinin uygulayacağı dil  ğretim programları, Evsahibi Tarafça muaf tutulduğu haller haricinde, Evsahibi Tarafa önceden bildirilir.

Madde 8

Kültür Merkezleri, 3., 7. ve 8. maddelerde belirtilen amaçlarını yerine getirmek için ve Evsahibi Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun şekilde aşağıda kayıtlı hususlar vasıtasıyla masraflarını karşılayabilir ve mali fazlalık yaratabilir:

1) 7. maddede belirtilen herhangi bir faaliyete katılanlardan herhangi bir fiziki veya elektronik yolla ücret toplama;

2) Kültür Merkezi'nin bizzat kendisi tarafından yerine getirilmesi kaydıyla, kitaplar, kataloglar, süreli yayımlar, dijital ürünler, dijital medya depolama aygıtları, eğitim materyalleri, afişler ve el sanatı ürünleri dâhil, her türlü basılı, görsel-işitsel materyal ile kültürel ve folklorik ürünün satışı;

3) Faaliyetleri ve etkinliklerine iştirak edenlere hizmet vermek üzere, mekanı dahilinde veya dışında, yiyecek ve içecek satmak için büfelerin kurulması ve işletilmesi veya bunların bir şahsın veya özel bir şirketin işletmesine verilmesi;

4)    nc  taraf sponsorlar ve ortaklar tarafından yapılacak mali katkılar.

Her bir Kültür Merkezi, Evsahibi Tarafın kanunlarına göre herhangi bir vergi ve diğ r y k ml l klere uygun olması koşuluyla, herhangi bir mali kaynağı kendi Devletindeki idari merkezine geri gönderebilir.

Her bir Kültür Merkezi, amaçlarını yerine getirmek için, Evsahibi Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine tabi olarak, kendi Devletindeki idari merkezinden mali kaynak alabilir.

Bölüm III **Kültür Merkezlerinin Personeli**

Madde 9

Her bir Taraf, kendine ait Kültür Merkezinde istihdam edilecek personelin her birini (bundan sonra "Personel" olarak anılacaktır) atar. Personel;  ğretmenleri, eğitmenleri ve sınav yapıcılarını kapsayabilir ve Taraflardan herhangi birinin vatandaşı veya Evsahibi ülkenin mevzuatı izin verdiği takdirde, üçüncü bir devletin vatandaşı olabilir.

Madde 10

Kültür Merkezleri ve ş belerinin her biri bir müdür tarafından idare edilir. Müdürün geçici olarak yokluğunda, Kültür Merkezini veya ş belerinden herhangi birini yönetmek üzere bir yardımcı müdür atanabilir. Herbir Kültür Merkezinde veya bir Kültür Merkezinin ş besinde istihdam edilecek personel sayısı toplamı (tarafın vatandaşı olan ve olmayan dahil), diplomatik yazışma yoluyla sağlanacak mutabakatla sözkonusu sayısını artırmak için teklifte bulunulabilmesi kaydıyla, 60 ile sınırlandırılmıştır.

Madde 11

Her bir Taraf, yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde, Evsahibi Tarafın vatandaşı olmayan diğ r Tarafın herhangi bir Personeline ve hak ediş bakımından bu Personelin bakmakla yükümlü olduğu aile üyelerine (aşağıya bakınız) görev süresi için vize ve gereken çalışma veya ikamet iznini mümkün olan en kısa zamanda verir. Birleşik Krallık'ın Evsahibi Taraf olması durumunda, Yunus Emre Enstitüsü ve çalışanları kendilerine danışma ve yönlendirme konularında bir iletişim noktası olan ve gerekli belgelerde kolaylık sağlayan (Birleşik Krallık yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde) imtiyazlı ortaklık programından faydalanacaktır.

Bu 11. maddenin atfta bulunduğu Personele ve Personelin bakmakla yükümlü olduğu hakkı bulunan aile üyelerine verilen herhangi bir vize veya çalışma veya ikamet izni, izin sahibinin iznini yalnızca Kültür Merkezinin yönetimindeki görevle veya 3., 7. ve 8. maddelerde belirtilen faaliyetlerle bağlantılı olarak kısıtlayabilir.

Evsahibi Taraf, sözkonusu çalışma izninin verilmesini, yerleşik bir işgücü piyasası testinin uygulanmasına tabi tutmaz.

Personelin bakmakla yükümlü olduğu aile üyeleri, Evsahibi Tarafın yasalarına göre evli olduğu eşi ve 18 yaşın altındaki evli olmayan çocuklarından oluşur.

Evsahibi Taraf, yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde, Kültür Merkezleri tarafından düzenlenen etkinliklerin katılımcılarına yaptıkları bireysel vize başvurularının fazla gecikme olmaksızın işlem göreceğine dair teminat verir.

Madde 12

Her iki Tarafın Kültür Merkezlerindeki Personel, 9 Eylül 1959 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşik Krallık arasındaki Sosyal Sigorta Sözleşmesi'nin şartlarına bağlıdır.

Madde 13

Evsahibi Taraf, diğer Tarafın herhangi bir Personelinin Gönderen ülkeden/üçüncü ülkeden gelen ev eşyasını ve kişisel eşyasını, gümrük mevzuatı uyarınca ithal etmesine izin verir, hak ediş kriterlerine uyar ve gerekli yükümlülükleri buna göre yerine getirir. Yapılması uygun olduğunda, bu ithal mallar gümrük vergileri ve diğer vergilerden veya mali masraflardan muaf tutulabilir. Gümrük mevzuatının faydalarından yararlanabilmek için Evsahibi Tarafın gümrük işlemlerine tam olarak uymalarını sağlamak, diğer Tarafın sorumluluğundadır. Bahsekonu durumun artık mevcut olmadığını, mümkün olan en kısa sürede Evsahibi Tarafa bildirmek gereklidir.

Evsahibi Taraf, ayrıca, uygun olduğu takdirde ve gümrük mevzuatına uygun olarak, Diğer Tarafın herhangi bir Personelinin ikamet ettikleri ülkede adlarına kayıtlı bir motorlu taşıtı, görev süresi boyunca ithal etmesine izin verir.

Yukarıda bahsekonu her iki durumda da, Kültür Merkezi'ndeki istihdamından önce Evsahibi Tarafın vatandaşı olan veya daimi olarak ikamet eden Personele belirli gümrük süreçleri uygulanmayacaktır. Diğer Tarafın, ilgili personel için mümkün olan gümrük süreçlerini teyit etmek amacıyla Evsahibi Tarafın uygun gümrük idaresine başvurması teşvik edilir.

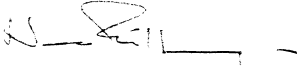
Evsahibi Taraf ülkedeki görevini tamamladıktan sonra diğer Tarafın personeli, ev eşyasını, kişisel eşyasını ve motorlu taşıtlarını ihraç edebilir; sözkonusu personel mevcut ihracat kontrollerine uyacak ve uygun olduğu takdirde, gümrük vergilerinden ve diğer vergilerden veya mali masraflardan muaf tutan herhangi bir gümrük sürecinden yararlanacaktır. İhracat, eşyayı asıl gönderen ülkeye/üçüncü ülkeye geri götürmek veya başka bir ülkedeki yeni bir varış noktasına gönderilmek üzere yapılabilir.

Madde 20

Bu Anlaşma, herhangi bir zamanda Tarafların karşılıklı rızalarıyla değiştirilebilecek olup bu değişiklikler son Nota teatisinin yapıldığı tarihte yürürlüğe girer.

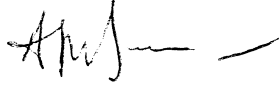
Bu Anlaşma, 15 Mayıs 2018 tarihinde, Londra’da, Türkçe ve İngilizce iki nüsha halinde, her iki metin eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

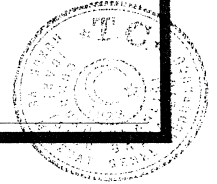

Numan KURTULMUŞ
Kültür ve Turizm Bakanı

**Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda
Birleşik Krallığı Hükümeti Adına**

Sir Alan DUNCAN
Avrupa ve Amerika’dan Sorumlu
Devlet Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 87

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1799 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi6

• Dışişleri Komisyonu Raporu7

• Teklif Metni9

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin9

• Anlaşma Metni10

• Protokol Metni18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 457764 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma” ile “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol”ün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

26/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1799)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Çevre Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesini 1994 yılında imzalayan ülkemiz 1998 yılında anılan Sözleşmeye taraf olmuştur. Sözleşme ile üst düzey karar alma organı olarak teşkil edilen ve iki yılda bir toplanan Taraflar Konferansının (COP) 12 ncisi, 12-23 Ekim 2015 tarihleri arasında Türkiye’nin ev sahipliğinde Ankara’da düzenlenmiş ve Türkiye’nin önerisiyle Ankara’da düzenlenen Konferansın ismiyle anılan “Ankara Girişimi” COP 12’de kabul edilmiştir. Ankara Girişimi, esas olarak; Sözleşmenin uygulanmasını güçlendirmek, Taraflar Konferansı kararlarının uygulanmasına destek sağlamak ve Eylül 2015’te New York’ta kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine katkıda bulunmak maksadıyla başlatılmıştır.

Ankara Girişimi ile arazi tahribatının dengelenmesini sağlamak için ihtiyaç duyulan araçlara ve uygulamaya dönük kaynaklara Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi paydaşlarının erişimi amaçlanmaktadır. Söz konusu Girişimin, Türkiye’nin arazi yönetimine ilişkin tecrübelerine uygun olarak küresel kalkınma gündemine katkı sağlaması öngörülmektedir.

Bu itibarla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma” 4 Nisan 2016 tarihinde Bonn’da imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma kapsamında taraflar;

a) Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil eden Ankara Girişiminin faaliyetlerinin etkili, etkin ve zamanında uygulanmasını sağlamak için gereken her türlü çabayı göstermek,

- b) Ankara Girişimi ile ilgili bilgi ve belgelere diğer tarafın erişimine izin vermek,
 - c) Ankara Girişiminin uygulanmasına yönelik gerekli kaynakları ve araçları zamanında ve hızlı bir şekilde sağlamak,
 - ç) Diğer tarafı üstlendiği görev ve yükümlülükleri yerine getirmesi için uygun ölçüde desteklemek,
 - d) Anlaşmanın kayıt ve şartlarını yerine getirecek şekilde üzerinde anlaşılan takvim ve zaman dilimi içerisinde teknik ve mali belgeleri hazırlamak ve sunmak,
- hususlarında mutabakata varmışlardır.

Diğer taraftan, 9 Temmuz 2018 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol” ile, bahse konu Anlaşmanın imza tarihinde yürürlüğe girmesi ve yürürlük süresiyle ilgili 6 ve 28 inci maddeleri ile söz konusu maddelerle bağlantılı olan ve finansal katkının ödenmesine ilişkin 8 inci maddesinin değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-68057

16 Nisan 2019

Konu: Anlaşma ve Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4 Nisan 2016 tarihinde Bonn’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma” ve 9 Temmuz 2018 tarihinde Bonn’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol”ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

30/5/2019

Esas No: 2/1799

Karar No: 54

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 16/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol”, 26/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 8/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Çevre Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilen 2/1799 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 29/5/2019 tarihli 9’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Ankara Girişiminin faaliyetlerinin etkili, etkin ve zamanında uygulanmasını sağlamaya yönelik Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Hâlihazırda 190 ülke ve Avrupa Birliği’nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesini Türkiye’nin 1994 yılında imzaladığı ve 1998 yılında taraf olduğu,

Özellikle yeni nesil tehdit algılamalarında iklim değişikliğinin önemli bir yeri olduğu, dolayısıyla Sözleşmeye Türkiye’nin taraf olmasının önemsendiği,

Bu Sözleşme ile küresel ölçekte çölleşme durumunun ortaya konularak çölleşmeyle mücadele konusunda ülkeler arasında iş birliğinin geliştirilmesinin hedeflendiği,

Türkiye’nin de bu anlamda öncü çabalar göstererek bu Sözleşme kapsamında 12’nci Taraflar Konferansına 2015 yılının Ekim ayında Ankara’da ev sahipliği yaptığı,

Bu ev sahipliği sırasında ülkemizin öncülüğünde bir Ankara Girişiminin ortaya çıkarak Türkiye’nin 2019 yılı sonuna kadar birtakım faaliyetlerde bulunmayı taahhüt ettiği ve bu kapsamda 17 Haziran Dünya Çölleşmeyle Mücadele Günü etkinliğine de Ankara’nın ev sahipliği yapacağı,

Ankara Girişiminin Uygulanmasına ilişkin 2016 yılında Bonn’da imzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolle ise bahse konu Anlaşmanın imza tarihinde yürürlüğe girmesi ve yürürlük süresi ile ilgili maddeleri ve bu maddelerle bağlantılı finansal katkının ödenmesine ilişkin maddede değişiklik yapıldığı,

Görüşülmekte olan Anlaşma ve Anlaşmayı değiştiren Protokolün bir an evvel yürürlüğe girmesiyle Türkiye’nin iklim değişikliğiyle mücadelede öncü, kararlı ve samimi tutumunun daha da güçleneceği, ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oybirliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin başlığı ve 1’inci maddesi kanun yapım tekniğine uygunluk amacıyla verilen önerenin kabulü neticesinde değiştirilerek, 2’nci ve 3’üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir. Maddelerin oylamasından sonra Teklifin tümü oya sunulmuş ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Ali Şahin</i>
Balıkesir	Bursa	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP’UN TEKLİFİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN 4 NİSAN 2016 TARİHİNDE BONN’DA İMZALANAN ANLAŞMAYI DEĞİŞTİREN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN 4 NİSAN 2016 TARİHİNDE BONN’DA İMZALANAN ANLAŞMAYI DEĞİŞTİREN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 4 Nisan 2016 tarihinde Bonn’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma” ile 9 Temmuz 2018 tarihinde Bonn’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE 1- (1) 4 Nisan 2016 tarihinde Bonn’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma” ve 9 Temmuz 2018 tarihinde Bonn’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn’da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

ile

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında

Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma

1. İşbu Anlaşmanın (Anlaşma) Tarafları, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (Hükümet) ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (BMÇMS) Sekretaryası'dır (Sekretarya).
2. İşbu Anlaşmayla Hükümet 5.000.000 ABD doları (Beş Milyon Amerika Birleşik Devletleri Doları) tutarındaki finansal kaynağı, 4 yıllık bir dönem için (Katkı), Anlaşmanın Ek 1'inde yer alan "Ankara Girişimi"ne ilişkin faaliyetlerin uygulanması için operasyonel bütçe olarak Sekretarya'ya aktarmayı kabul eder. Bu destek paketi kapsamında Türkiye, birisi BMÇMS Sekretaryası diğeri de Global Mekanizma'da (GM) olmak üzere iki personelini 4 yıllık süre için görevlendirecektir.
3. Hem Sekretarya hem de GM tarafından Ankara Girişiminin uygulanması, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın 12. Oturumunda (UNCCD COP12) 29/COP12 sayılı karar ile takdirle karşılanmıştır.
4. Söz konusu Katkı, Ankara Girişimi kapsamında çerçevesi çizilen faaliyetlerin uygulanmasına yönelik olarak Sekretarya ve GM tarafından kullanılacaktır.
5. Genel yönetim ve irtibat-muhaberat işleri dâhil olmak üzere, Ankara Girişiminin uygulanmasına dair her türlü iş ve işlem müştereken Hükümet ve Sekretarya'nın sorumluluğundadır. Sekretarya, Anlaşmada belirtilen Katkının finansmanı vasıtasıyla, Ankara Girişimi'ne teknik destek verilmesinin yanı sıra Girişimin idari görevlerinin yerine getirilmesine de destek vermeyi ve Ankara Girişimi kapsamında belirli faaliyetlerini gerçekleştirmeyi kabul eder.
6. İşbu Anlaşma, Tarafların usulüne uygun şekilde yetkilendirilmiş temsilcilerinin Anlaşmayı imzaladığı tarihte geçerlilik kazanacak ve 31/12/2019 tarihinde sona erecektir. Tarafların Anlaşma tahtındaki yükümlülüklerinin tamamı ifa edilinceye kadar da Anlaşma yürürlükte kalacaktır.
7. Belirlenen Katkı, dört (4) eşit paya bölünerek Hükümet tarafından aşağıda belirtilen hesaplardan birisine yatırılacaktır:

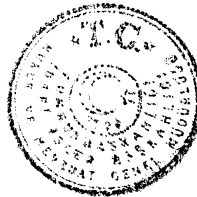
7.1 UNCCD ABD doları hesabı:

Banka adı: JP Morgan Chase
Banka adresi: 277 Park Ave, 23rd Floor, New York, NY 10172 USA
Hesap adı: UNOG General Fund
Hesap numarası: 485001802
Banka numarası: (ABA) 021000021
Banka swift kodu: CHAS US 33
Havale notu: UNCCD/Ankara Initiative

VEYA

7.2 UNCCD Avro hesabı:

Banka adı: UBS AG
Rue du Rhône 8

1211 Genève 2
Switzerland

Hesap adı: UN Geneva General Fund
Hesap numarası: 240-FP100381.0
IBAN: CH85 0024 0240 FP10 0381 0
Banka numarası: 240
Swift Kodu: UBSW CH ZH 80A
Havale notu : UNCCD/Ankara Initiative

8. Hükümet tarafından Sekretarya'ya yapılacak ödemeler aşağıda belirtildiği şekilde yapılacaktır:

- 8.1 İlk katkı ödemesi -Anlaşmanın imzalanmasından sonra 2016 yılı içerisinde,
- 8.2 İkinci ödeme, bir önceki yıllık çalışma planının ilerleme raporunun Hükümete sunulmasından sonra 2017 yılı içerisinde,
- 8.3 Üçüncü ödeme, bir önceki yıllık çalışma planının ilerleme raporunun Hükümete sunulmasından sonra 2018 yılı içerisinde,
- 8.4 Dördüncü katkı ödemesi de bir önceki yıllık çalışma planının ilerleme raporunun Hükümete sunulmasından sonra 2019 yılı içerisinde,

9. Ankara Girişiminin uygulanması süresince hazırlanacak raporlar;

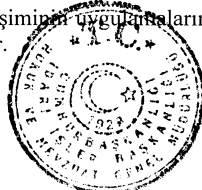
- 9.1. 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarını kapsayan dört adet yıllık çalışma planı Hükümet, Sekretarya ve GM tarafından müştereken hazırlanacaktır. Çalışma planları işbu Anlaşmanın Ek 1'indeki Ankara Girişimi'nde belirtilen faaliyetler kapsamında hazırlanacaktır.
- 9.2. Sekretarya ve GM'nin sorumluluğu altındaki her bir proje faaliyetini kapsayan üç adet ilerleme raporu (projenin temel bileşenlerini, açıklamaları ve mali unsurları da içeren) 2017, 2018 ve 2019 yıllarında Hükümete sunulacaktır.
- 9.3. Sekretarya tarafından hazırlanarak Hükümete sunulmasının yanı sıra 2021 yılında yapılacak COP15'te de sunulması gereken açıklamalı nihai ve mali rapor.

10. Sekretarya belirlenen Katkıyı kendi iç kural, tüzük ve yönetmelikleri uyarınca alacak ve belirtilen kural, tüzük ve yönetmelikler çerçevesinde kendi adına ve GM adına kullanacak ve yönetecektir. Bu Katkı münhasıran Sekretaryanın ve uygun görüldüğü ölçüde Birleşmiş Milletlerin mali kural, tüzük ve yönetmeliklerine yönelik olarak yapılan iç ve dış denetim usullerine tabi olacaktır. Ankara Girişimi altında GM aracılığıyla yürütülecek projeler, Hükümetin uygun bulacağı Ajanslar vasıtasıyla uygulanabilecektir.

11. Sekretarya, geçerli Birleşmiş Milletler operasyonel kur oranı kullanılarak dönüştürülecek ilgili tüm finansal işlemlerin izlenmesi için ayrı bir proje kodu belirleyecektir.

12. Sekretarya ve GM, Ankara Girişimi kapsamında bir Çalışma Grubu oluşturulmasını kabul eder; söz konusu çalışma grubu içerisinde Sekretarya ve GM'nin tam zamanlı çalışan personellerinin yanı sıra Ankara Girişimi için Hükümet tarafından geçici görevlendirilen iki personel de yer alacaktır. Bu Çalışma Grubu, Ankara Girişiminin uygulamalarını takip etmek ve Taraflar arasındaki faaliyetlerin sorunsuz şekilde yürütülmesi ve iş birliğinin sağlanması amacıyla düzenli olarak toplanacaktır.

13. Hükümet, Sekretarya ve GM bir Yürütme Komitesi kurulmasını kabul eder. Yürütme Komitesi çalışma programını gözden geçirmek ve Ankara Girişiminin uygulamalarını takip etmek için yılda en az bir kez olmak üzere düzenli olarak toplanacaktır.

14. Nihai mali raporda belirtildiği şekilde Ankara Girişiminin süresinin tamamlanmasının ardından belirlenen Katkının kullanılmayan kısmı Taraflarca aksi kararlaştırılmıyışsa Hükümete iade edilecektir.
15. Ankara Girişimi kapsamında ortaya çıkan her türlü patent, telif, ticari marka ve mülkiyet hakkı dâhil ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın her nevi fikri mülkiyet hakkına ilaveten diğer türlü tüm mülkiyet hakları Sekretarya'ya ait olacaktır. Hükümet ise herhangi bir sınırlama olmaksızın bu haklar kapsamında her türlü ürün, belge ve dokümanı kullanma, kopyalama, uyarlama, yayımlama ve dağıtma haklarına sahip olacaktır.
16. İşbu anlaşma hiçbir koşulda Tarafların adı, amblemi (logosu) ve/veya kısaltmaları/kısa adlarının ticari amaçlar doğrultusunda kullanılmasına izin vermez. Anlaşmanın hiçbir hükmü Taraflara diğer Tarafın adı ve logosunu kullanma konusunda herhangi bir hak vermediği gibi diğer Tarafın yazılı onayı olmadıkça bu türden ad, logo veya amblemlerin yarattığı intiba ve itibardan fayda sağlama konusunda da herhangi bir hak vermeyecektir. BMÇMS'nin logosu ile birlikte Türk Bayrağı ve logo/amblemler, Ankara Girişimi kapsamında gerçekleştirilen proje ve çalışmalarda kullanılacaktır.
17. Sekretarya kendi kontrolü dışında meydana gelen iç karışıklık, askeri müdahale, doğal afet ve benzeri *mücbir sebeplerden* kaynaklanan gecikmeler dolayısıyla işbu Anlaşma tahtındaki yükümlülüklerini ifa edememesi ya da ifa etmede gecikme olması durumlarından sorumlu tutulamayacaktır. Bu türden bir olayın vukuu hâlinde Sekretarya, adem-i ifa nedeni veya söz konusu mücbir sebebin mevcudiyeti ile gecikme yaşanma olasılığına ilişkin olarak vakit kaybetmeksizin Hükümete yazılı bildirimde bulunacaktır.
18. Anlaşma veya Ankara Girişimi ile bağlantılı olup kişisel bilgiler dâhil Tarafların tasarrufuna geçen her türlü bilgi çok gizli bilgi statüsünde işlem görecektir. İlgili kişi ya da tarafın ön yazılı onayı olmaksızın hiçbir kişisel bilgi üçüncü taraflarla paylaşılmayacaktır. İşbu Anlaşmanın sona ermesi ya da feshedilmesi bu madde altında yer alan yükümlülöklere hiçbir şekilde hâlel getirmeyecektir.
19. Taraflar işbu Anlaşmayla aşağıdaki hususlarda mutabakata varmıştırl:
- Ankara Girişiminin faaliyetlerinin etkili, etkin ve zamanında uygulanmasını sağlamak için gereken her türden çabayı göstermek;
 - Ankara Girişimi ile ilgili belge ve bilgilere diğer Tarafın erişimine izin vermek;
 - Ankara Girişiminin uygulanması yönelik gerekli kaynakları ve araçları zamanında ve hızlı bir şekilde seferber etmek;
 - Diğer Tarafı üstlendiği görev ve yükümlölükleri yerine getirmesi için uygun ölçüde desteklemek;
 - Anlaşmanın kayıt ve şartlarını yerine getirecek şekilde üzerinde anlaşılan takvim ve zaman dilimi içerisinde teknik ve mali belgeleri hazırlamak ve sunmak;
20. Taraflar Ankara Girişimi faaliyetlerinin yönetiminde şeffaflığın sağlanmasının yanı sıra Girişimin tüm bileşen ve faaliyetlerinin uyumlu ve tutarlı olması konusunda elinden gelen makul çabayı gösterecektir.
21. Taraflar, Anlaşmanın akdedilme tarihi itibarıyla Anlaşmayla ilgili herhangi bir çıkar çatışması olmadığını veya bu türden bir olasılığın mevcut olmadığını garanti eder.
22. Taraflar, işbu Anlaşmayla ilgili ya da anlaşmanın yorumlanmasından kaynaklı olarak ortaya çıkan her türlü anlaşmazlık, ihtilaf veya hak talebinin dostane şekilde çözümü ulaştırılması için ondan gelen makul çabayı gösterecektir.

23. İşbu Anlaşmaya ilişkin ortaya çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, ihtilaf veya hak talebinin yanı sıra Anlaşmanın ihlali, feshedilmesi veya geçerliliğini yitirmesi gibi durumlar Taraflarca müzakere edilerek dostane şekilde çözülecektir.
24. Anlaşmanın hiçbir hükmü ya da Anlaşmayla ilgili hiçbir husus alt organları ve personeli dâhil olmak üzere Sekreteryası'nın ve Birleşmiş Milletlerin imtiyaz ve muafiyetlerine ilişkin aleni veya zımni bir feragat olarak düşünülmeyecektir.
25. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı olarak varılacak karşılıklı mutabakat neticesinde tadil edilebilir. Bu kapsamda yapılacak bir değişiklik Anlaşmanın 28. Maddesinde belirtilen usuller uyarınca geçerlilik kazanacaktır.
26. Anlaşmanın Ek 1'i işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasıdır.
27. Taraflardan biri diğer Tarafa üç (3) ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Ankara Girişimi tamamlanmadan önce Anlaşma feshedildiği takdirde, Sekreteryası, Ankara Girişiminin uygulanması için fesih tarihine kadar olan dönemi kapsayan tüm taahhüt ve yükümlülükler yerine getirilene ve Girişim kapsamında yürütülen faaliyetler uygun biçimde sonuçlandırılincaya kadar kullanılmayan Katkılar üzerinde tasarrufta bulunma hakkına sahip olacaktır. Sekreteryasının, fesih bildirim tarihinden önce gayrikabili rücu surette ve iyi niyet çerçevesinde kullanımına sunulan fon veya Katkıyı iade yükümlülüğü bulunmamaktadır.
28. İşbu Anlaşma, Tarafların yetkili temsilcileri tarafından imzalanması ile yürürlüğe girecek olup Tarafların Anlaşma tahtındaki tüm yükümlülükleri ifa edilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Anlaşma İngilizce dilinde iki orijinal nüsha olarak imzalanmıştır. Anlaşmanın Türkçe'ye resmî çevirisinin yapılması Türkiye Cumhuriyeti'nin sorumluluğundadır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile
Mücadele Sözleşmesi
Sekreteryası adına

İmza

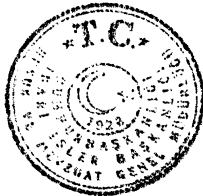
Mühür ve İmza

Akif ÖZKALDI

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Müsteşarı

Monique Barbut,

İdari Sekreter

04.04.2016

Ek 1

Ankara Girişimi

A. Arka Plan, Gerekçe ve Esaslar

Ankara Girişimi, 2016 ile 2019 yılları arasındaki dönemde Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin (BMÇMS) uygulanmasını güçlendirmek amacıyla başlatılmıştır. Bu girişim, Türkiye'nin arazi yönetimine ilişkin geçmiş tecrübesinden ve uygulamalarından çıkarılan dersleri dikkate alarak küresel kalkınma gündemine katkı sağlayacaktır.

Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık (ÇABUK) ile mücadele çalışmaları; yerel, bölgesel ve küresel düzeyde faaliyetleri teşvik eden, Rio Sözleşmeleri ile diğer küresel süreçlerin (Sürdürülebilir Kalkınma Küresel Hedefleri (SKH) vb.) hedef ve taahhütlerini müştereken destekleyen bir yaklaşım gerektirmektedir.

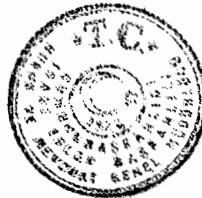
SKH'ler kapsamında ve 2030 yılı itibarıyla Arazi Tahribatının Dengelenmesi (ATD) hedefine ulaşılması taahhüdüyle, Sözleşme'nin kapasitesini, Tarafların sahadaki uygulamalarını desteklemek amacıyla hızlı bir şekilde artırması gerekecektir. Bunun maksadı, arazi bozulumuna sebep olan faaliyetlerin yavaşlatılmasına ve bozulan arazinin rehabilitasyon sürecinin hızlanmasına yardım eden uygulamaya dönük destek temin etmektir. Türkiye, bu konuda başarıya ulaşılması için, Sözleşme kapsamında yapılacak çalışmalar için belirli bir ölçekte plan yapabilme kabiliyeti ile teknik çözümler sunulmasının yanı sıra konunun temelinde yatan toplumsal, ekonomik ve çevresel etkenlerin de anlaşılmasının gerekli olduğu fikrindedir.

B. Türk Uzmanlığı ve Tecrübesi

Genel itibarıyla kurak ve yarı kurak bir ülke olarak nitelenen Türkiye, özellikle kuraklığa maruz kalan alanlarda arazi yönetimi konusunda lider bir vasa ulaşmıştır. Türkiye, genellikle havza ölçeğinde planlanan ulusal faaliyetler vasıtasıyla, çeşitlilik arz eden karasal ekosistemlerini rehabilite etmek amacıyla büyük ölçekli yatırımlar yapmıştır. Bu faaliyetlerde, yerel halkın katılımını ve kapasitesini güçlendiren bütüncül ve katılımcı bir yaklaşım sayesinde başarılı olunmuştur. Arazi yönetimi, Sürdürülebilir Arazi Yönetimi (SAY) uygulamalarının yaygın şekilde icra edilebilmesini teminen gerekli koşullar ile yasal çerçevenin çizilmesi doğrultusunda değişikliğe uğramıştır. Türkiye, özellikle Afrika'da, sivil toplumun ve yerel düzeydeki yetkililerin eğitime ve becerilerinin geliştirilmesine yatırım yaparak kapasite geliştirme açısından lider bir ülke konumuna erişmiştir. Ankara Girişimi, Arazi Tahribatının Dengelenmesi (ATD) hedefine ulaşılması için uygulamaya dayalı destek sağlanmasına yönelik olarak tüm bu beceri, uzmanlık ve tecrübelerden yararlanacaktır.

C. Ankara Girişimi'nin Amacı

BMÇMS paydaşları, Arazi Tahribatının Dengelenmesi'ni (ATD) sağlamak için ihtiyaç duyulan araçlara ve uygulamaya dönük kaynaklara erişebilecektir.

D. Ankara Girişimi'nin Hedefleri

Türkiye, tecrübesi ve uzmanlığının artı değer katabileceği üç alan (sosyo-ekonomik, kurumsal ve politik) tespit etmiştir.

- 1) **Uygulamayı etkileyen, kilit öneme sahip sosyo-ekonomik etkenleri ele almak ve kişileri karar alma sürecinin merkezine konumlandırmak.**
 - a. ÇABUK (Çölleşme, Arazi Bozulumu ve Kuraklık) ile göç ve sosyal istikrarsızlık arasındaki bağlantının anlaşılması;
 - b. Arazi kullanım ve mülkiyet haklarının güçlendirilmesi;
 - c. Paydaşların katılımını desteklemek için kapasitenin geliştirilmesi.
- 2) **Kurumsal düzenlemeleri daha etkili hale getirmek**
 - a. Kesişen hususların ele alınması ve bütüncül yaklaşımların teşvik edilmesi;
 - b. Sözleşme'nin tarafları arasında bölgesel düzeyde iş birliğinin teşvik edilmesi.
- 3) **Kuraklık tehdidinde açık ülkelerde bütüncül arazi kullanım planlamasının desteklenmesiyle politika geliştirme süreçlerini güçlendirmek.**

E. Ankara Girişimi'nin Bileşenleri

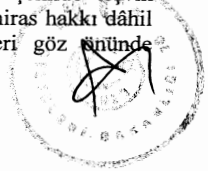
1. Sosyo-ekonomik Etkenler

Çölleşme/arazi bozulumu ve kuraklık (ÇABUK) ile mücadele çabaları insan merkezli olmalıdır. Bu kapsamda arazi kullanıcılarının haklarını güçlendirerek ve tüm paydaşları etkin bir şekilde sürece dâhil ederek insan refahının artırılmasına yönelik faaliyetlere öncelik verilecektir.

1.a ÇABUK, insan refahını olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Yoksulluğun azaltılması, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin (SKH) önemli bir maddesi olmakla birlikte ÇABUK da yoksulluğa neden olan başlıca etmenler arasında sayılabilir. ÇABUK, aynı zamanda tarımsal üretimin ve ekonomik fırsatların azalmasına neden olur. Yoksulluk, gıda güvensizliği ve çevresel krizler de dış göçe ve sosyal istikrarsızlığa neden olmaktadır. Sürdürülebilir Arazi Yönetimi (SAY) uygulamalarının hayata geçirilmesi, ÇABUK etkilerini hafifletmeye, yoksulluğu azaltmaya, insanların refahını ve geçim kaynaklarını artırmaya yardımcı olabilir. Bu da toplumların istikrarını sağlarken dış göç baskılarını azaltacaktır.

- *Ankara Girişimi kapsamında Türkiye, ÇABUK ile sosyal istikrarsızlık ve göç arasındaki bağın anlaşılması maksatlı çalışmaları destekleyecektir.*
- *Türkiye bu konunun ele alınması için arazi temelli faaliyetlere öncülük edecektir.*

1.b SAY hususunda hak temelli yaklaşım: arazi kaynaklarının – toprak, su ve biyo-çeşitliliğin – doğru şekilde korunması ve Arazi Tahrifatının Dengelenmesi (ATD) hedefine ulaşılması için gereklidir. Hâlihazırda, yaklaşık 1.2 milyar kişi araziye erişim veya resmi mülkiyet hakkı olmaksızın yaşamaktadır. Yerel topluluklar araziye güvenli erişim veya mülkiyet hakkına sahip olduklarında; araziye yatırım yapmaya, kaynakları daha etkili kullanmaya ve araziye sürdürülebilir biçimde yönetmeye daha kolay bir şekilde teşvik edilebilirler. ATD hedefine erişilmesine yönelik taahhütte bulunan ülkeler, miras hakkı dâhil olmak üzere, özellikle kadınları, yoksulları ve savunmasız durumdakileri göz önünde

bulundurarak, uygun mevzuat ve kuruluşlar vasıtasıyla arazi hakları ve mülkiyet hakkı güvenliğinin artırılması ve korunması konusunda tedbirler alabilirler. Bu mekanizmalar, özel sektörün yatırımlarını da teşvik etmeye hizmet edebilir.

- *Ankara Girişimi kapsamında Türkiye, Arazi Tahribatının Dengelenmesine (ATD) yönelik ilerleme sağlanması ve SAY faaliyetlerinin anlaşılmasını teşvik etmek için, özellikle kadınlar ve en savunmasız kesimler için mülkiyet ve kaynak haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunan ülkelere yardımda bulunan faaliyetleri destekleyecektir.*
- *Türkiye, aynı zamanda, arazi mülkiyet hakları ve kaynak hakları konularının uygulanmasını planlarına dâhil etme sorunları bulunan küçük bir grup ülkeyi destekleyecektir.*

1.c ATD'yi gerçekleştirmek ve Sözleşme'nin tam olarak uygulanmasını sağlamak için tüm paydaşların [yerel halktan, topluluklardan ve özel sektör temsilcilerinden] etkin katılımı gereklidir. Hâlihazırda, kilit öneme sahip farklı sektörlerin, sivil toplum kuruluşlarının, yerel düzeydeki yetkililerin ve özel sektörün katılımı, bu konularda farkındalığın oluşmaması ve kapasite eksikliği dolayısıyla sınırlı seviyededir.

- *Ankara Girişimi kapsamında Türkiye, yerel düzeydeki kuruluşlar ve paydaşların kapasite gelişimini destekleyecektir;*
- *Türkiye; yerel, ulusal ve küresel süreçlere çiftçilerin öncülük ettiği birlikler ile sivil toplumun ve özel sektörün katılımını teşvik edecektir;*
- *Türkiye, gelecek Taraflar Konferansı müzakereleri yararına, bir Yerel Yönetimler Forumu'nun toplanmasına destek olacaktır.*
- *Türkiye, özel sektörün dâhil edilmesine yönelik çalışmalara destek verecektir; böylelikle, iş dünyası kendi tedarik zincirleri içerisinde olumlu, net bir etkiye sahip olabilecektir.*

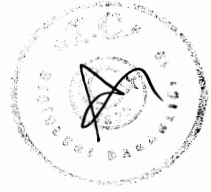
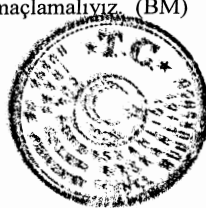
2. Kurumsal Düzenlemeler

Sektörler, süreçler, disiplinler ve sınırlar arası iş birliği, Arazi Tahribatının Dengelenmesi (ATD) hedeflerine ulaşılmasını ve BMÇMS'nin uygulanmasını kolaylaştıracak ve hızlandıracaktır.

2.a Küresel öncelikli ve birbiriyle kesişen birçok gündem, sağlıklı ve verimli arazi olgusundan fayda sağlayacaktır. Biyolojik çeşitliliğin korunması ve iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesi ile iklim değişikliğine uyumu da dikkate alan bütüncül yaklaşımlar ve ürünler uygulanabilir olmalı ve teşvik edilmelidir. Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve Arazi Tahribatının Dengelenmesi (ATD), diğer Rio Sözleşmeleri ile örtüşen hedeflere hizmet edecek şekilde planlanabilir.

- *Ankara Girişimi kapsamında Türkiye, daha fazla sinerji yaratmak için diğer Sözleşme süreçleri ile birlikte, müşterek çaba ve yaklaşımlar geliştirmek için yapılacak çalışmaları destekleyecektir.*

2.b Aynı zamanda, doğal ekosistemler ulusal sınırlarda sonlanmamaktadır. Benzer tecrübelere sahip ülkeler arasında en iyi uygulamaların paylaşılması vasıtasıyla Sözleşme'nin uygulanmasının bölgesel ve alt bölgesel düzeyde güçlendirilmesi fırsatı mevcuttur. Arazi kullanım değişimini, bölgesel fırsata dönüştürmeyi amaçlamalıyız. (BM)

- *Ankara Girişimi kapsamında Türkiye, bölgesel ve alt bölgesel ölçekte, arazi kullanım değişimi ve arazi kullanımı dinamiklerini mümkün olan en iyi şekilde anlamak maksadıyla iş birliği ve bilgi alışverişini teşvik edecektir;*
- *Türkiye, sınır ötesi öğrenmeyi destekleyecek bölgesel ve alt bölgesel düzeyde pilot projeler geliştirecektir;*
- *Türkiye, farklı ülke koşullarına uyum sağlamış en iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasını destekleyecektir.*

3. Kuraklığa Karşı Direnç için Bütüncül Politika ve Planlama

Arazi bozulumu ve iklim değişikliğinin bir sonucu olarak kuraklık, daha yoğun ve daha sık görülen bir olgu hâline gelmiştir. Arazi bozulumu, toprağın su depolama kapasitesini azaltmaktadır ve bu durum, şiddetli yağışlardan sonra sel ve toprak kaymaları ya da kuraklık gibi felaketler karşısında toplulukların direncini azaltmaktadır. Arazi ve su kaynaklarının yönetimi, eş güdüm içinde, uygun bir düzeyde yapılmalıdır.

Erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi ve arazi kullanımının planlanması ile peyzaj veya havza düzeyinde dengelenmesi, Arazi Tahribatının Dengelenmesi (ATD) hedefine ulaşılmasına katkıda bulunabilir.

- *Ankara Girişimi kapsamında Türkiye, (eğitim vb. yoluyla) en hassas ülkelerde kuraklık erken uyarı sistemleri kurulması ve geliştirilmesine yönelik çalışmaları destekleyecektir.*
- *Türkiye, daha iyi arazi yönetiminin kuraklık direncinin artmasına yardımcı olabileceği durumlar için ileride ortaya çıkabilecek kuraklık bölgelerini ve kuraklığa maruz alanları belirlemek maksadıyla erken uyarı sisteminin geliştirilmesine yardımcı olacaktır.*
- *Türkiye, bir kuraklık esnasında suyun kullanılabilir ve elverişli olma durumunu iyileştirecek, (su hasadı vb.) uygulanabilir SAY tekniklerinin geçerli olduğu havza düzeyinde (kapasite artırımı) arazi kullanımının ve arazi kullanım değişiminin planlanmasına ilişkin çabaları destekleyecektir.*

F. Raporlama

Türkiye, 2019 yılında COP14'te yukarıda belirtilen faaliyetlerin uygulanmasıyla ilgili bir rapor sunacaktır.

G. Türkiye'nin BMÇMS'ye Desteği

Türkiye, 4 yıl için 5 milyon Amerikan Doları taahhüt edecektir. Söz konusu fonun %50'si, bu belgede belirtilen politikalarla ilgili faaliyetleri desteklemek için Sekretarya'ya sunulacaktır. Fonun kalan kısmı, yerel seviyedeki uygulamayı desteklemek için Global Mekanizma (GM) sunulacaktır. Türkiye, bu destek paketinin bütçesi dâhilinde, 4 yıllık süre için, biri BMÇMS Sekretaryasında, diğeri GM'de olmak üzere 2 personeli geçici olarak görevlendirecektir. Bu personeller, Almanya, Bonn'da görevli olacaklardır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE
MÜCADELE SÖZLEŞMESİ SEKRETARYASI ARASINDA ANKARA GİRİŞİMİNİN
UYGULANMASINA İLİŞKİN 4 NİSAN 2016 TARİHİNDE BONN'DA İMZALANAN
ANLAŞMAYI DEĞİŞTİREN PROTOKOL**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası,
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası
arasında, Ankara Girişiminin uygulanmasına ilişkin olarak 4 Nisan 2016 tarihinde Bonn'da imzalanan
Anlaşma üzerinde değişiklik yapmayı İSTEYEREK (Bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır).

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA MUTABIK KALMIŞLARDIR:

MADDE 1

Anlaşma'nın 6'nı Maddesi silinecek ve aşağıdaki ifade ile değiştirilecektir:

"6. Anlaşma süresi, Madde 28'de belirtilen prosedürler uyarınca yürürlüğe girme tarihinde başlayacak
ve 31.12.2019 tarihinde sona erecektir. Anlaşma, tarafların Anlaşma kapsamındaki tüm
yükümlülüklerini yerine getirmelerine kadar yürürlükte kalacaktır."

MADDE 2

Anlaşma'nın 8.1'inci Maddesi silinecek, aşağıdaki ifade ile değiştirilecektir:

"8.1 İlk ödeme, Hükümet'e iş planının sunulmasının ardından."

MADDE 3

Anlaşma'nın 8.2'nci Maddesi silinecek, aşağıdaki ifade ile değiştirilecektir:

"8.2 İkinci ödeme, Hükümet'e ilerleme raporunun sunulmasının ardından."

MADDE 4

Anlaşma'nın 28'inci Maddesi silinecek, aşağıdaki ifade ile değiştirilecektir:

"28. Bu Anlaşma, Birleşmiş Milletler'in, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nden, Anlaşma'nın yürürlüğe
girmesine yönelik tüm iç prosedürlerin tamamlandığına dair yazılı bildirim alması üzerine yürürlüğe
girecektir. Anlaşma, 31.12.2019 tarihinde sona erecektir. Anlaşma, tarafların Anlaşma kapsamındaki
tüm yükümlülüklerini yerine getirmelerine kadar yürürlükte kalacaktır. Anlaşma, 4 Nisan 2016 tarihinde,
Bonn'da, İngilizce dilinde iki asıl nüsha olarak imzalanmıştır. Türkiye bu Anlaşma'nın Türkçe diline
resmî tercümesini yaptıracaktır."

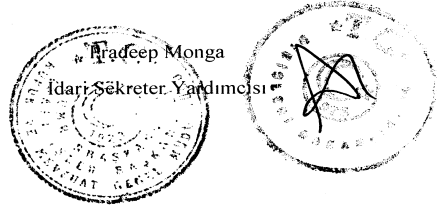
Bu Protokol, Birleşmiş Milletler'in, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nden, Protokol'ün yürürlüğe
girmesine yönelik tüm iç prosedürlerin tamamlandığına dair yazılı bildirim alması üzerine yürürlüğe
girecektir. Türkiye, bu Protokol'ün Türkçe diline resmî tercümesini yaptıracaktır.

İngilizce dilinde, iki nüsha olarak, Bonn'da, 9 Temmuz 2018 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele
Sözleşmesi Sekretaryası adına

Barış Ceyhan Erciyes
Köln Başkonsolosu

TBMM Basımevi - 2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 87)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 89

**Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Yirmi
Sekizinci Taraflar Toplantısı’nda Üzerinde
Mutabakata Varılan Montreal Protokolü’ne
Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016)
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1896 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışışleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin8

• Değışiklik Metni9

• Beyan20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 465344 evrak numaralı “Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı’nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü’ne Yönelik Değişiklik (Kigali Değişikliği-2016)”ın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

09/05/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1896)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Çevre Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünün temel amacı, Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin (OTİM) üretim ve tüketimini kontrol altında tutmak için önlemlerin alınması ile nihai aşamada OTİM’lerin üretim ve tüketiminin tamamen sonlandırılmasıdır.

Montreal Protokolüne 1991 yılında taraf olan Türkiye, söz konusu Protokolde daha önce yapılan 4 değişikliği de kabul etmiştir. Montreal Protokolüne ilişkin son değişiklik olan Kigali Değişikliği ise 10-15 Ekim 2016 tarihlerinde Ruanda/Kigali’de gerçekleşen Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü 28 inci Taraflar Toplantısında kabul edilmiştir.

Kigali Değişikliği ile Protokol metni altında listelenen “Kontrol Altına Alınan Maddeler” ekine çok güçlü sera gazı etkisi bulunan Florlu Sera Gazları (Hidroflorokarbon, HFC) eklenerek tüketimlerinin belirli bir takvim çerçevesinde azaltılması amaçlanmaktadır. Kigali Değişikliği gereğince, Montreal Protokolüne taraf ülkelerin HFC kullanımlarını 2040 sonlarına kadar yüzde 80-85 oranında azaltmaları gerekmektedir. İlk azaltmanın gelişmiş ülkeler tarafından 2019 yılında yapılması beklenmektedir.

Ülkemiz, Montreal Protokolünün 5 inci maddesi gereğince “Gelişmekte Olan Ülkeler (A5 Ülkeleri)” arasında yer almaktadır. Ülkemizin Kigali Değişikliğinin onaylanması ile 2024 yılında HFC tüketim seviyesinde durdurma yapması, 2029 yılında ise HFC tüketimini azaltmaya başlaması beklenmektedir. Ayrıca, Kigali Değişikliğinin onaylanması ile HFC azaltma yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için ülkemize Montreal Protokolü finansal mekanizması olan Çok Taraflı Fon (MLF) tarafından finansal destek sağlanacaktır.

Bu itibarla, Montreal Protokolüne dair Kigali Değişikliğinin onaylanması, Türkiye’nin ozon tabakasının incelenmesinin ve iklim değişikliğinin engellenmesine yönelik uluslararası işbirliğine verdiği sürekli ve uyumlu katkının devamı açısından önem arz etmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-77697

3 Mayıs 2019

Konu: Kigali Değişikliği (2016)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10-15 Ekim 2016 tarihlerinde Kigali’de düzenlenen Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında üzerinde mutabakata varılan Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne Yönelik Değişikliği Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince beyan ile birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

30/5/2019

Esas No: 2/1896

Karar No: 55

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 3/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolüne Yönelik Değişiklik (Kigali Değişikliği-2016)”, 9/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü’ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 15/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Çevre Komisyonuna havale edilen 2/1896 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 29/5/2019 tarihli 9’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; çok güçlü sera gazı etkisi bulunan florlu sera gazlarının (HFC) tüketiminin azaltılarak, iklim değişikliğinin ve ozon tabakasının incelmesinin engellenmesine yönelik Türkiye’nin uluslararası iş birliğine verdiği katkının devam ettirilmesini teminen imzalanan Montreal Protokolüne Yönelik Değişikliğin beyan ile birlikte onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Değişikliğin temelini oluşturan Montreal Protokolünün esasen temel amacının ozon tabakasını incelten maddelerin üretim ve tüketimini kontrol altında tutmak için gerekli önlemlerin alınması ve nihai aşamada bu maddelerin üretim ve tüketiminin tamamen durdurulması olduğu,

Bu kapsamda Montreal Protokolüne Türkiye’nin 1991 yılında taraf olduğu ve bu Protokolde yapılan 4 değişikliği de kabul ettiği,

Montreal Protokolüne ilişkin son değişiklik olan Kigali Değişikliğinin ise 10-15 Ekim 2016 tarihlerinde Kigali’de gerçekleşen ozon tabakasını incelten maddelere dair Montreal Protokolü Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında kabul edildiği,

Kigali Değişikliği ile Protokol metni altında listelenen, kontrol altına alınan maddeler ekine çok güçlü sera gazı etkisi bulunan florlu sera gazlarının da eklenerek bunların tüketimlerinin belirli bir takvim çerçevesinde azaltılmasının hedeflendiği,

Bu değişiklik gereğince Montreal Protokolüne taraf ülkelerin belirlenen florlu sera gazları kullanımlarını 2040 sonlarına kadar yüzde 80 - yüzde 85 oranlarında azaltmalarının taahhüt edildiği ve bu konuda ilk azaltmanın gelişmiş ülkeler tarafından da 2019 yılında yapılmasının beklendiği,

Türkiye’nin bu Protokol kapsamında gelişmekte olan ülkeler kategorisinde olduğu, dolayısıyla bu noktada Kigali Değişikliğinin onaylanmasıyla 2024 yılında florlu sera gazları tüketim seviyesinde durdurma yapması ve 2029 yılında ise bu gazların tüketimini azaltmaya başlamasının beklendiği,

Değişikliğin onaylanmasıyla florlu sera gazları azaltma yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için ülkemizde, Montreal Protokolü finansal mekanizması olan çok taraflı fon tarafından da finansal destek

sağlanmasının öngörüldüğü, bu amaçla ülkemize taahhüt edilen fonun miktarının yaklaşık 56 milyon dolar olduğu ve bunun yaklaşık 51 milyon dolarının da Türkiye’ye tahsis edilmiş durumda olduğu,

Ülkemizin İklim Değişikliği Sözleşmesinin aksine bu Protokolde 1996 yılında, 20’nci yılına özel uygulamayı en iyi yapan örnek ülkelerden biri olarak gösterildiği.

Protokol uyarınca gelişmiş ülkeler 2019’da florlu gazları ve soğutucu gazları azaltmaya başlarken, gelişmekte olan ülke kategorisinde olduğumuz için ülkemize 2029’a kadar bir geçiş süresinin verildiği, 2033 yılında bu değişikliğe taraf olmayan ülkelerle ilgili birtakım ticari kısıtlara da gidilebileceğinin müzakerelerde dile getirildiği,

Ayrıca Montreal Protokolü’ne dair Kigali Değişikliğinin onaylanmasının Türkiye’nin ozon tabakasının incelmesine ve iklim değişikliğinin engellenmesine yönelik uluslararası iş birliğine verdiği sürekli ve uyumlu katkının devamı açısından önem arz ettiği,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oybirliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Ali Şahin</i>
Balıkesir	Bursa	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

**YİRMİ SEKİZİNCİ TARAFLAR TOPLANTISI'NDA
ÜZERİNDE MUTABAKATA VARILAN MONTREAL
PROTOKOLÜ'NE YÖNELİK DEĞİŞİKLİĞİN
(KİGALİ DEĞİŞİKLİĞİ-2016) ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10-15 Ekim 2016 tarihlerinde Kigali'de düzenlenen Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda üzerinde mutabakata varılan “Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişiklik (Kigali Değişikliği-2016)”ın beyan ile onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**YİRMİ SEKİZİNCİ TARAFLAR TOPLANTISI'NDA
ÜZERİNDE MUTABAKATA VARILAN MONTREAL
PROTOKOLÜ'NE YÖNELİK DEĞİŞİKLİĞİN
(KİGALİ DEĞİŞİKLİĞİ-2016) ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kigali Değişikliği (2016): Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişiklik (Kigali, 10-15 Ekim 2016)

[Kaynak: Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı raporunun 1. Eki. Değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.]

1. Madde: Değişiklik

1. Madde, 4. fıkra

Protokol'ün 1. maddesinin 4. fıkrasında geçen "C Eki veya E Eki" ifadesi " C Eki, E Eki veya F Eki" şeklinde değiştirilmiştir.

2. Madde, 5. fıkra

Protokol'ün 2. maddesinin 5. fıkrasında geçen "ve 2H maddesi" ifadesi " 2H ve 2J maddeleri" şeklinde değiştirilmiştir.

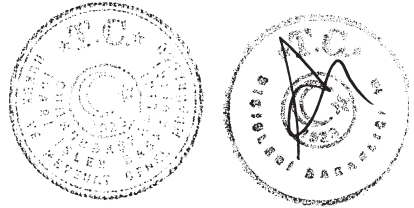
2. Madde, 8(a), 9(a) ve 11. fıkralar

Protokol'ün 2. maddesinin 8(a) ve 11. fıkrasında geçen “2A'dan 2I'ya kadar” ifadesi " 2A'dan 2J'ye kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

Protokol'ün 2. Maddesinin 8 fıkrasının (a) bendinin sonuna aşağıdaki cümle getirilmiştir:

“İlgili Tarafların birlikte hesaplanmış toplam tüketim veya üretim düzeyinin, 2J maddesinde gerekli görülen düzeyleri aşmaması şartıyla bunun gibi anlaşmalar, 2J maddesi uyarınca tüketim veya üretim ile ilgili yükümlülükler yer verilecek şekilde genişletilebilir.”

Protokol'ün 2. maddesinin 9. fıkrasının (a) (i) bendinde, ikinci defa kullanılan "olmalı" ifadesinden sonra gelen "ve" kelimesi silinmiştir.

Protokol'ün 2. maddesinin 9. fıkrasının (a) (ii) bendi, (a) (iii) olarak yeniden numaralandırılmıştır.

Protokol'ün 2. maddesinin 9. fıkrasının (a) (i) bendinden sonra gelecek şekilde aşağıdaki ifade, (a) (ii) bendi olarak eklenmiştir:

"A Eki, C Eki ve F Eki'nin 1. grubunda yer verilen küresel ısınma potansiyellerine yönelik olarak düzenlemeler yapılmalı ve eğer halihazırda yapıldıysa bu düzenlemelerin ne olduğu ifade edilmeli ve"

2J Maddesi

Protokol'ün 2I maddesinden sonra gelecek şekilde aşağıdaki madde eklenmiştir:

"2J Maddesi: Hidroflorokarbonlar

1. Taraflardan her biri, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren on iki aylık dönem boyunca ve takip eden her on iki aylık dönemde F Eki'nde CO₂ karşılıkları ifade edilmiş olan kontrole tabi maddeler için hesaplanmış tüketim düzeyinin; aşağıda (a) bendinden (e) bendine kadar belirtilmiş olan yıllara ait yüzdeyi ve 2011, 2012 ve 2013 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış tüketim düzeylerine ait yıllık ortalamayı ve CO₂ karşılıkları 2F maddesinin 1. fıkrasında belirtildiği üzere C Eki'nde yer alan 1. Grup kontrole tabi maddelerin hesaplanmış tüketim düzeyinin yüzde on beşini geçmemesini sağlar:

- (a) 2019'dan 2023'e kadar: Yüzde 90
- (b) 2024'ten 2028'e kadar: Yüzde 60
- (c) 2029'dan 2033'e kadar: Yüzde 30
- (d) 2034'ten 2035'e kadar: Yüzde 20
- (e) 2036 ve sonrası: Yüzde 15

2. Taraflar, bu maddenin 1. fıkrasına bakılmaksızın 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren on iki aylık dönem boyunca ve takip eden her bir on iki aylık dönemde bir Tarafın, F Eki'nde CO₂ karşılıkları ifade edilmiş olan kontrol tabi maddelere yönelik hesaplanmış tüketim düzeyinin; aşağıda (a) bendinden (e) bendine kadar belirtilmiş olan yıllara ait yüzdeyi ve 2011, 2012 ve 2013 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış tüketim düzeylerine ait yıllık ortalamayı ve CO₂ karşılıkları 2F maddesinin 1. fıkrasında belirtildiği üzere C Eki'nde yer alan 1. Grup kontrole tabi maddelerin hesaplanmış tüketim düzeyinin yüzde yirmi beşini geçmemesini sağlamaya karar verebilir:

- (a) 2020'dan 2024'e kadar: Yüzde 95
- (b) 2025'ten 2028'e kadar: Yüzde 65
- (c) 2029'tan 2033'e kadar: Yüzde 30
- (d) 2034'ten 2035'e kadar: Yüzde 20
- (e) 2036 ve sonrası: Yüzde 15

3. F Eki'ndeki kontrole tabi maddeleri üreten Taraflardan her biri, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren on iki aylık dönem boyunca ve takip eden her on iki aylık dönemde F Eki'nde CO₂ karşılıkları ifade edilmiş olan kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeyinin; aşağıda (a) bendinden (e) bendine kadar belirtilmiş olan yıl aralıklarına ait yüzdeyi ve 2011, 2012 ve 2013 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeylerine ait yıllık ortalamayı ve CO₂ karşılıkları 2F maddesinin 1. fıkrasında belirtildiği üzere C Eki 1. Grup kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeyinin yüzde on beşini geçmemesini sağlar.

- (a) 2019'dan 2023'e kadar: Yüzde 90
- (b) 2024'ten 2028'e kadar: Yüzde 60
- (c) 2029'tan 2033'e kadar: Yüzde 30
- (d) 2034'ten 2035'e kadar: Yüzde 20
- (e) 2036 ve sonrası: Yüzde 15

4. Taraflar, bu maddenin 3. fıkrasına bakılmaksızın 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren on iki aylık dönem boyunca ve takip eden her on iki aylık dönemde bir Tarafın, F Eki'nde CO2 karşılıkları ifade edilmiş olan kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeyinin; aşağıda (a) bendinden (e) bendine kadar belirtilmiş olan yıllara ait yüzdeyi ve 2011, 2012 ve 2013 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeylerine ait yıllık ortalamayı ve CO2 karşılıkları 2F maddesinin 1. fıkrasında belirtildiği üzere C Eki'ndeki 1. Grup kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeyinin yüzde yirmi beşini geçmemesini sağlamaya karar verebilir.

- (a) 2020'dan 2024'e kadar: Yüzde 95
- (b) 2025'ten 2028'e kadar: Yüzde 65
- (c) 2029'tan 2033'e kadar: Yüzde 30
- (d) 2034'ten 2035'e kadar: Yüzde 20
- (e) 2036 ve sonrası: Yüzde 15

5. Bu maddenin 1'den 4'e kadar olan fıkraları, Tarafların muaf kullanım olmaları konusunda mutabakata vardıkları kullanımların yapılması için gerekli olan üretim veya tüketim düzeyine müsaade etmeye karar verdikleri ölçüde geçerlidir.

6. C Eki'ndeki 1. Grup veya F Eki'ndeki maddeleri üreten Taraflardan her biri, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren on iki aylık dönem boyunca ve takip eden her on iki aylık dönemde C Eki'ndeki 1. Grup veya F Eki'ndeki maddeleri imal eden her bir üretim tesisinde ortaya çıkan F Eki 2. Grup maddelerine ait emisyonların, yine on iki aylık dönem içerisinde Tarafların onayladığı teknolojik imkânlardan yararlanarak mümkün olduğunca imha edilmesini sağlar.

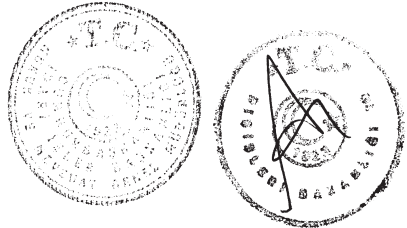
7. Taraflardan her biri, C Eki'ndeki 1. Grup veya F Eki'ndeki maddelerini üreten tesislerin yol açtığı F Eki 2. Grup maddelerin imhasının, ancak ve ancak Tarafların onay verdiği teknolojik imkânlarla yapılmasını sağlar.

3. Madde

Protokol'ün 3. maddesinin giriş kısmı, aşağıdaki ifade ile değiştirilmelidir:

"1. 2. madde, 2A'dan 2J'ye kadar olan maddeler ve 5. madde için Taraflardan her biri; A Eki, B Eki, C Eki, E Eki veya F Eki'nde yer alan her bir madde grubuna yönelik hesaplanmış düzeylere kendileri karar verir."

Protokol'ün 3. maddesinin (a) (i) bendinin son noktalı virgülü "2. fıkra aksı belirtilmedikçe" ifadesi ile değiştirilmiştir.

Protokol'ün 3. maddesinin sonuna şu metin ilave edilmiştir: “; ve

(d) Diğerlerinin yanı sıra, teçhizat sızıntıları, işlem fanları ve imha cihazlarından çıkan miktarlar dahil ancak kullanım, imha veya depolama amacıyla tutulan miktarlar hariç olmak üzere C Eki'nde öngörülen 1. Grup veya F Eki'nde öngörülen maddeleri üreten her bir tesisin ürettiği ve F Eki'nde yer verilmiş olan 2. grup maddelerin emisyonları.

2. 2J maddesi, 2. maddenin 5 (ii) fıkrası ve 3. maddenin 1 (d) fıkrası için F Eki ve C Eki'nde yer verilen 1. Grup maddelerin CO2 karşılıkları ifade edilmiş üretim, tüketim, ihracat, ithalat ve emisyon düzeylerini hesaplarken Taraflardan her biri A Eki, C Eki ve F Eki'nde yer alan 1. grup maddelerin küresel ısınma potansiyellerinden yararlanır."

4. Madde, 1. fıkra (vii)

Protokol'ün 4. maddesinin 1 (vi) fıkrasından sonra şu fıkra eklenmiştir:

"1 (vii) Bu fıkranın yürürlüğe girmesini müteakiben Taraflardan her biri, F Eki'nde yer alan kontrole tabi maddelerin bu Protokol'e taraf olmayan devletlerden ithalatını yasaklar.

4. Madde, 2. fıkra (vii)

Protokol'ün 4. maddesinin 2 (vi) fıkrasından sonra şu fıkra eklenmiştir:

"2 (vii) Bu fıkranın yürürlüğe girmesini müteakiben Taraflardan her biri, F Eki'nde belirtilen kontrole tabi maddelerin bu Protokol'e taraf olmayan devletlere ihracatını yasaklar.

4. Madde, 5., 6. ve 7. fıkralar

Protokol'ün 4. maddesinin 5, 6 ve 7. fıkrasında geçen "A, B, C ve E Ekleri" ifadesi "A, B, C, E ve F Ekleri" ifadesi ile değiştirilmiştir.

4. madde, 8. fıkra

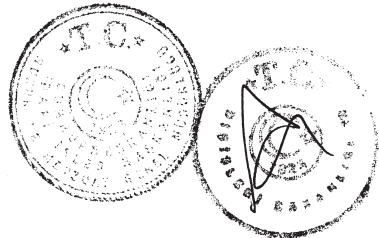
Protokol'ün 4. maddesinin 8. fıkrasında geçen "2A'dan 2I'ya kadar" ifadesi " 2A'dan 2J'ye kadar" ifadesi ile değiştirilmiştir.

4B Maddesi

Protokol'ün 4B maddesinin 2. fıkrasından sonra gelecek şekilde aşağıdaki ifade, Protokol'e eklenmiştir:

"2 (ii) Taraflardan her biri, 1 Ocak 2019 tarihine kadar veya bu fıkranın yürürlüğe girme tarihinden itibaren üç ay içerisinde, hangi tarih daha sonra ise, F Eki'nde yer verilen yeni, kullanılmış, geri dönüştürülmüş ve kazanılmış kontrole tabi maddelerin ithalatı ve ihracatına lisansla izin vermek suretiyle bir sistem kurar ve bu sistemi uygulamaya koyar. 1 Ocak 2019 tarihine kadar böyle bir sistemi kurup uygulamaya koyma durumu olmadığına kanaat getiren ve 5. maddenin 1. fıkrası doğrultusunda faaliyet gösteren Taraflar, söz konusu adımları atmayı 1 Ocak 2021 tarihine kadar erteleyebilir."

5. Madde

Protokol'ün 5. maddesinin 4. fıkrasında geçen “2I” ifadesi “2J” ifadesi ile değiştirilmiştir.

Protokol'ün 5. maddesinin 5. ve 6. fıkrasında geçen “Article 2I” ifadesi “2I ve 2J maddeleri” ifadesi ile değiştirilmiştir.

Protokol'ün 5. maddesinin 8 (iii) fıkrasından sonra şu fıkra eklenmiştir:

“8 (iv)

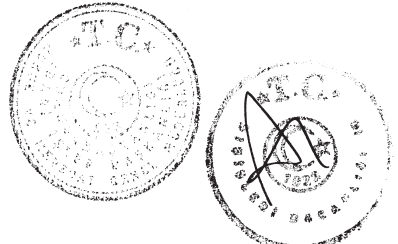
(a) Bu maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren ve 2. maddenin 9. fıkrası uyarınca 2J maddesinde yer alan kontrol önlemlerine yönelik düzenlemelere tabi olan Taraflardan her biri; 2J maddesinin 1. fıkrasının (a)'dan (e)'ye kadar olan bentlerinde ve 2J maddesinin 3. fıkrasının (a)'dan (e)'ye kadar olan bentlerinde yer verilmiş olan kontrol önlemlerine uymayı erteleme ve söz konusu önlemleri aşağıda gösterildiği şekilde değiştirme hakkına sahiptir:

- (i) 2024'ten 2028'e kadar: Yüzde 100
- (ii) 2029'dan 2034'e kadar: Yüzde 90
- (iii) 2035'ten 2039'a kadar: Yüzde 70
- (iv) 2040'tan 2044'e kadar: Yüzde 50
- (v) 2045 ve sonrası: Yüzde 20

(b) Yukarıdaki (a) bendine bakılmaksızın Taraflar, bu maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren ve 2. maddenin 9. fıkrası uyarınca 2J maddesindeki kontrol önlemlerine yönelik tüm düzenlemelere tabi olan Tarafın, 2J maddesinin 1. fıkrasının (a)'dan (e)'ye kadar olan bentlerinde ve 2J maddesinin 3. fıkrasının (a)'dan (e)'ye kadar olan bentlerinde yer verilen kontrol önlemlerine uymayı erteleme ve bu önlemlerde aşağıda gösterildiği şekilde değiştirme hakkına sahip olduğuna karar verebilir:

- (i) 2028'ten 2031'e kadar: Yüzde 100
- (ii) 2032'den 2036'ya kadar: Yüzde 90
- (iii) 2037'den 2041'e kadar: Yüzde 80
- (iv) 2042'den 2046'ya kadar: Yüzde 70
- (v) 2047 ve sonrası: Yüzde 15

(c) Tüketim taban değerinin 2J maddesi kapsamında hesaplanması amacıyla bu maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren Taraflardan her biri; 2020, 2021 ve 2022 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış tüketim düzeylerinin ortalamasından ve bu maddenin 8 (iii) fıkrasında belirtilen C Eki 1. grup kontrole tabi maddelerin asgari tüketiminin yüzde altmış beşinden yararlanma hakkına sahiptir.

(d) Taraflar, yukarıda yer alan (c) bendine bakılmaksızın tüketim taban değerinin 2J maddesi kapsamında hesaplanması amacıyla bu maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren bir Tarafın; 2024, 2025 ve 2026 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış tüketim düzeylerinin ortalamasından ve bu maddenin 8 (iii) fıkrasında belirtilen C Eki 1. grup kontrole tabi maddelerin asgari tüketiminin yüzde altmış beşinden yararlanma hakkına sahip olduğuna karar verebilir.

(e) Tüketim taban değerinin 2J maddesi kapsamında hesaplanması amacıyla bu maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren Taraflardan her biri; 2020, 2021 ve 2022 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeylerinin ortalamasından ve bu maddenin 8 (iii) fıkrasında belirtilen C Eki 1. grup kontrole tabi maddelerin asgari üretiminin yüzde altmış beşinden yararlanma hakkına sahiptir.

(f) Taraflar, yukarıda yer alan (e) bendine bakılmaksızın üretim taban değerinin 2J maddesi doğrultusunda hesaplanması amacıyla bu maddenin 1. fıkrası uyarınca faaliyet gösteren ve F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddeleri üreten bir Tarafın; 2024, 2025 ve 2026 yıllarına yönelik olarak F Eki'nde yer verilen kontrole tabi maddelerin hesaplanmış üretim düzeylerinin ortalamasından ve bu maddenin 8 (iii) fıkrasında belirtilen C Eki 1. grup kontrole tabi maddelerin asgari üretiminin yüzde altmış beşinden yararlanma hakkına sahip olduğuna karar verebilir.

(g) Bu fıkranın (a)'dan (f)'ye kadar olan bentleri, Tarafların karar verdiği kriterlere bağlı olarak yüksek ortam sıcaklığı muafiyetinin uygulandığı ölçüde hesaplanmış üretim ve tüketim düzeyleri için geçerli olacaktır.

6. Madde

Protokol'ün 6. maddesinde geçen "2A'dan 2I'ya kadar" ifadesi "2A'dan 2J'ye kadar" ifadesi ile değiştirilmiştir.

7. Madde, 2., 3. ve 3 (iii) fıkraları

Protokol'ün 7. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "1991 yılına yönelik olarak E Eki'nde" ifadesinden sonra gelecek şekilde aşağıdaki ifade eklenmiştir:

"2011 ile 2013 yılları arasındaki döneme yönelik olarak F Eki'nde, ve 5. maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren Tarafların, 2020 yılından 2022 yılına kadar olan döneme ait verileri sağlaması hariç olmak üzere, ancak 5. maddenin 8 (iv) fıkrasının (d) ve (f) bentlerine tabi olan 5. maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren Taraflar, 2024 ile 2026 yılları arasındaki döneme ait verileri sağlar" ifadesi eklenmiştir.

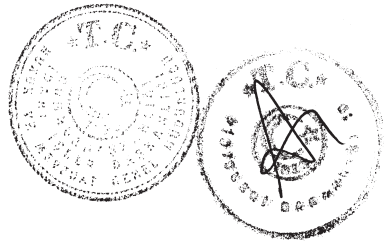
Protokol'ün 7. maddesinin 2. ve 3. fıkrasında geçen "C ve E" ifadesi "C, E ve F" ifadesi ile değiştirilmiştir.

7. maddeye, 3 (ii) fıkrasından sonra gelecek şekilde aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

"3 (iii) Taraflardan her biri, Protokol'ün 3. maddesinin 1 (d) fıkrası uyarınca tesis başına düşen ve F Eki'nde öngörülen 2. Grup kontrole tabi maddelerin yıllık emisyonları ile ilgili istatistiksel verileri Sekreteryaya iletir."

7. Madde, 4. Fıkra

Protokol'ün 7. maddesinin 4. fıkrasında geçen "ile ilgili istatistiksel veriler" ve "ile ilgili bilgiler sağlar" ifadesinden önce "üretim" ifadesi getirilmiştir.

10. Madde, 1. fıkra

Protokol'ün 10. maddesinin 1. fıkrasında geçen "ve 2I maddesi" ifadesi " 2I maddesi ve 2J maddesi" ifadeleri ile değiştirilmiştir.

Protokol'ün 10. maddesinin 1 fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir:

"5. maddenin 1. fıkrası kapsamında faaliyet gösteren bir Tarafın, üzerinde mutabakata varılan ek maliyetleri karşılamasıyla sonuçlanabilecek başka bir finansman mekanizmasından yararlanmayı seçtiği durumlarda bunun söz konusu kısmı, bu Protokol'ün 10. maddesinde öngörülen finansman mekanizmasından karşılanamaz."

17. Madde

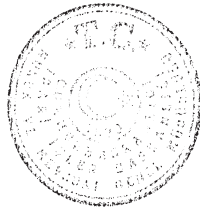
Protokol'ün 17. maddesinde geçen "2A'dan 2I'ya kadar" ifadesi "2A'dan 2J'ye kadar" ifadesi ile değiştirilmiştir.

A Eki

Protokol'ün A Eki'nde yer alan 1. Gruba ait tablo, aşağıdaki tablo ile değiştirilmiştir:

Grup	Madde	Ozonu İnceltme Potansiyeli*	100 Yıllık Küresel Isınma Potansiyeli
<i>1. Grup</i>			
CFCl ₃	(CFC-11)	1.0	4,750
CF ₂ Cl ₂	(CFC-12)	1.0	10,900
C ₂ F ₃ Cl ₃	(CFC-113)	0.8	6,130
C ₂ F ₄ Cl ₂	(CFC-114)	1.0	10,000
C ₂ F ₅ Cl	(CFC-115)	0.6	7,370

C Eki ve F Eki

Protokol'ün C Eki'nde yer alan 1. Gruba ait tablo, aşağıdaki tablo ile değiştirilmiştir:

Grup	Madde	İzomer Sayısı	Ozonu İnceltme Potansiyeli*	100 Yıllık Küresel Isınma Potansiyeli***
<i>1. Grup</i>				
CHFC1 ₂	(HCFC-21)**	1	0.04	151
CHF ₂ Cl	(HCFC-22)**	1	0.055	1810
CH ₂ FC1	(HCFC-31)	1	0.02	
C ₂ HFCl ₄	(HCFC-121)	2	0.01–0.04	
C ₂ HF ₂ Cl ₃	(HCFC-122)	3	0.02-0.08	
C ₂ HF ₃ Cl ₂	(HCFC-123)	3	0.02-0.06	77
CHCl ₂ CF ₃	(HCFC-123)**	–	0.02	
C ₂ HF ₄ Cl	(HCFC-124)	2	0.02–0.04	609
CHFClCF ₃	(HCFC-124)**	–	0.022	
C ₂ H ₂ FC1 ₃	(HCFC-131)	3	0.007-0.05	
C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₂	(HCFC-132)	4	0.008-0.05	
C ₂ H ₂ F ₃ Cl	(HCFC-133)	3	0.02–0.06	
C ₂ H ₃ FC1 ₂	(HCFC-141)	3	0.005-0.07	
CH ₃ CFCl ₂	(HCFC-141b)**	–	0.11	725
C ₂ H ₃ F ₂ Cl	(HCFC-142)	3	0.008-0.07	
CH ₃ CF ₂ Cl	(HCFC-142b)**	–	0.065	2310
C ₂ H ₄ FC1	(HCFC-151)	2	0.003-0.005	
C ₃ HFCl ₆	(HCFC-221)	5	0.015-0.07	
C ₃ HF ₂ Cl ₅	(HCFC-222)	9	0.01–0.09	
C ₃ HF ₃ Cl ₄	(HCFC-223)	12	0.01–0.08	
C ₃ HF ₄ Cl ₃	(HCFC-224)	12	0.01–0.09	
C ₃ HF ₅ Cl ₂	(HCFC-225)	9	0.02–0.07	
CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	(HCFC-225ca)**	–	0.025	122
CF ₂ ClCF ₂ CHClF	(HCFC-225cb)**	–	0.033	96
C ₃ HF ₆ Cl	(HCFC-226)	5	0.02–0.10	
C ₃ H ₂ FC1 ₅	(HCFC-231)	9	0.05–0.09	

C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	(HCFC-232)	16	0.008-0.10	
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	(HCFC-233)	18	0.007-0.23	
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(HCFC-234)	16	0.01-0.28	
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(HCFC-235)	9	0.03-0.52	
C ₃ H ₃ FCI ₄	(HCFC-241)	12	0.004-0.09	
C ₃ H ₃ F ₂ Cl ₃	(HCFC-242)	18	0.005-0.13	
C ₃ H ₃ F ₃ Cl ₂	(HCFC-243)	18	0.007-0.12	
C ₃ H ₃ F ₄ Cl	(HCFC-244)	12	0.009-0.14	
C ₃ H ₄ FCI ₃	(HCFC-251)	12	0.001-0.01	
C ₃ H ₄ F ₂ Cl ₂	(HCFC-252)	16	0.005-0.04	
C ₃ H ₄ F ₃ Cl	(HCFC-253)	12	0.003-0.03	
C ₃ H ₅ FCI ₂	(HCFC-261)	9	0.002-0.02	
C ₃ H ₅ F ₂ Cl	(HCFC-262)	9	0.002-0.02	
C ₃ H ₆ FCI	(HCFC-271)	5	0.001-0.03	

* Ozon İnceltme Potansiyelinin (OİP) grup halinde belirtildiği durumlarda, Protokol kapsamında o gruptaki en yüksek değerden yararlanılır. Tek bir değer olarak listelenen OİP'ler, laboratuvar ölçümlerine dayalı hesaplamalarla belirlenmiştir. Bir grup olarak listelenenler ise, tahminler doğrultusunda belirlenmiş olup kesinliği daha azdır. Grup, izomerik grup anlamına gelir. Üst değer, en yüksek OİP'li izomerin OİP değeri olup alt değer ise en düşük OİP'li izomerin OİP değeridir.

** Karşısında listelenen OİP değerleri ile birlikte Protokol doğrultusunda kullanılacak, ticari açıdan en uygun maddeleri ifade eder.

*** Küresel ısınma potansiyeli belirtilmemiş maddeler için varsayılan 0 değeri, 2. maddenin 9 (a) (ii) fıkrasında öngörülen yöntemle küresel ısınma potansiyel değeri dahil edilene kadar geçerliliğini sürdürür.

E Eki'nden sonra Protokol'e şu ek yapılmıştır: "F Eki: *Kontrolle tabi maddeler*

Grup	Madde	100 Yıllık Küresel Isınma Potansiyeli
<i>I. Grup</i>		
CHF ₂ CHF ₂	HFC-134	1,100
CH ₂ FCF ₃	HFC-134a	1,430
CH ₂ FCHF ₂	HFC-143	353
CHF ₂ CH ₂ CF ₃	HFC-245fa	1,030
CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	HFC-365mfc	794

CF ₃ CHFCF ₃	HFC-227ea	3,220
CH ₂ FCF ₂ CF ₃	HFC-236cb	1,340
CHF ₂ CHFCF ₃	HFC-236ea	1,370
CF ₃ CH ₂ CF ₃	HFC-236fa	9,810
CH ₂ FCF ₂ CHF ₂	HFC-245ca	693
CF ₃ CHFCHFCF ₂ CF ₃	HFC-43-10mee	1,640
CH ₂ F ₂	HFC-32	675
CHF ₂ CF ₃	HFC-125	3,500
CH ₃ CF ₃	HFC-143a	4,470
CH ₃ F	HFC-41	92
CH ₂ FCH ₂ F	HFC-152	53
CH ₃ CHF ₂	HFC-152a	124
2. Grup		
CHF ₃	HFC-23	14,800

2. Madde: 1999 Değişikliği ile İlişkisi

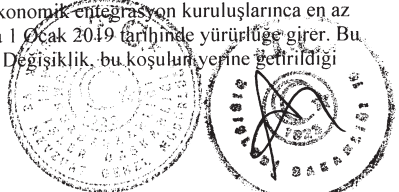
Hiçbir Devlet veya bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, 3 Aralık 1999 tarihinde Pekin'deki Tarafların On Birinci Toplantısı'nda kabul edilen Değişikliğe yönelik önceden veya eş zamanlı olarak onay, kabul veya uygun bulma veya katılım belgesi tevdi etmedikçe bu Değişiklik için benzer bir belge tevdi edemez.

3. Madde: Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Kyoto Protokolü ile İlişkisi

Bu Değişikliğin amacı, hidroflorokarbonları Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 4. ve 12. maddelerinde veya Kyoto Protokolü'nün 2., 5., 7., ve 10. maddelerinde öngörülen taahhüt kapsamının dışında tutmak değildir.

4. Madde: Yürürlük Tarihi

1. Aşağıdaki 2. fıkrada belirtilen durumlar haricinde bu Değişiklik, Ozon Tabakasını İncelten Maddelelere İlişkin Montreal Protokolü'ne Taraf olan Devletler veya bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının en az yirmi onay, kabul veya uygun bulma belgesi tevdi edilmesi şartıyla 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girer. Bu koşulun söz konusu tarihe kadar yerine getirilememesi durumunda Değişiklik, bu koşulun yerine getirildiği tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girer.

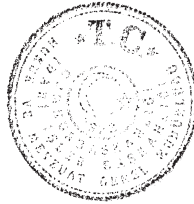
2. Bu Değişikliğin 1. maddesinde yer verilen ve Protokol'ün tarafı olmayanlar ile yapılan ticaretin denetimine yönelik Protokol'ün 4. maddesi ile ilgili değişiklikler, Ozon Tabakasını İncelten Maddelelere İlişkin Montreal Protokolü'ne Taraf olan Devletler veya bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarınca en az yetmiş onay, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdi edilmesi şartıyla 1 Ocak 2033 tarihinde yürürlüğe girer. Bu koşulun söz konusu tarihe kadar yerine getirilememesi durumunda Değişiklik, bu koşulun yerine getirildiği tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girer.

3. 1. ve 2. fıkralar kapsamında bölgesel bir ekonomik entegrasyon kuruluşu tarafından tevdi edilen bu tür belgeler, söz konusu kuruluşu üye devletlerin tevdi ettiği belgelere ilave olarak kabul edilemez.

4. 1. ve 2. fıkra da öngörüldüğü şekilde bu Değişiklik, yürürlüğe girmesini müteakiben, Protokolün diğer tüm Tarafları için onay, kabul veya uygun bulma belgesini tevdi ettiği tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girer.

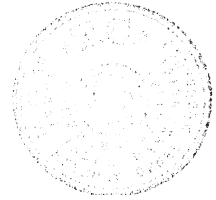
5. Madde: Geçici Uygulama

Taraflardan herhangi biri, bu Değişiklik yürürlüğe girmeden önce herhangi bir zaman, 2J maddesinde öngörülen herhangi bir kontrol önlemini ve yine bu Değişiklik yürürlüğe girinceye kadar 7. maddede açıklanan ilgili bildirim yükümlülüklerini geçici olarak uygulayacağını beyan edebilir.

BEYAN

Türkiye'nin “Kigali Değişikliği (2016): Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişiklik”i onaylaması hiçbir şekilde BM Çevre Programının etkinlikleri çerçevesinde, Türkiye'nin diplomatik ilişkisi bulunmayan ülkelerle herhangi bir ilişkiye girmeye yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmamalıdır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 96

**Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ
Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti
Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı
Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1775 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Protokol Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 433680 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol”ün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

04/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1775)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin de tarafı olduğu “Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme”nin Belgelerin Tanınması başlıklı I/10 numaralı kuralı uyarınca, Sözleşmeye taraf ülkelerden birinin denizcilik idaresince düzenlenen gemiadamı yeterlik belgelerinin Sözleşmeye taraf diğer bir ülkede tanınması ve gemiadamlarının bu ülke bayrağını taşıyan gemilerde çalışabilmesi için söz konusu ülkeler arasında gemiadamı belgelerinin tanınmasına ilişkin bir protokol imzalanması gerekmektedir.

Bu itibarla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol” 26 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Bahse konu Protokol ile Türkiye ve Ürdün arasında denizcilik alanında işbirliğinin ilerletilmesi ve Türk gemiadamlarının Ürdün bayraklı gemilerde istihdam edilmesi için hukuki çerçeve tesis edilmesi amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-32763

21 Şubat 2019

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol”ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

5/7/2019

Esas No: 2/1775

Karar No: 67

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 21/2/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol”, 5/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur, 29/4/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/1775 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 4/7/2019 tarihli 10’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ile Ürdün Haşimi Krallığı arasında denizcilik alanında iş birliğinin ilerletilmesini, Türk gemi adamlarının Ürdün bayraklı gemilerde istihdamının hukuki çerçevesinin geliştirilmesini ve “Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme”nin tarafı ülkelerden birinin denizcilik idaresince düzenlenen gemiadamı yeterlik belgelerinin Sözleşmeye taraf diğer bir ülkede tanınmasını teminen imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Ürdün’ün pek çok açıdan bölgemizdeki önemli ülkelerden biri ve Türkiye’nin yakın ortağı olduğu,

Kudüs’teki kutsal mekânların korunması görevini de yerine getirmesi hasebiyle Ürdün’ün istikrarının Orta Doğu’nun güvenliği bakımından çok önemli olduğu,

Bu özelliğiyle Ürdün’ün Kudüs’ün statüsünün muhafazasında ve genel olarak Filistin konusunda da önemli bir rol oynadığı, Türkiye ile Ürdün arasındaki ilişkilerin bu anlayış çerçevesinde gelişmeye devam ettiği,

Türkiye ve Ürdün’ün bölge meselelerine yaklaşımlarının örtüştüğü ve bunun ülkemizde memnuniyetle karşılandığı,

Terörle mücadele, Suriye’de siyasi çözüme ulaşılması, Irak’ın istikrara kavuşması, Filistin meselesinin iki devletli temelde çözümü ile bölgenin barış ve istikrarının güçlendirilmesi konularında ülkemiz ve Ürdün arasında ortak bir iradenin bulunduğu,

Ayrıca Ürdün’ün FETÖ’yle mücadele bağlamında da ülkemizle daima dayanışma içerisinde olan bir ülke olduğu,

Özellikle 2018 yılında başlayan karşılıklı üst düzey ziyaretlerle ilişkilerimize ivme katıldığı,

Türk Hava Yollarımızın Amman’a haftada 17 frekans uçuşu bulunduğu, yaz aylarında bu frekansın 21’e çıktığı, bu çerçevede 2018 yılında Ürdün’den ülkemize gelen turist sayısının üçyüz bini geçtiği,

Ülkelerimiz arasındaki ticaret hacminin de giderek arttığı, bu anlamda ülkelerimiz arasında ekonomik ve ticari iş birliği anlaşmasının imzalanmasına yönelik çalışmalarımızın devam ettiği,

24 Mart 2010 tarihinde ülkemiz ile Ürdün Haşimi Krallığı arasında bir denizcilik anlaşması imzalandığı ve yine ülkemiz ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol'ün 26 Ekim 2017 tarihinde imzalandığı,

İmzalanan bu Protokol ile Türk gemiadamlarının Ürdün bayraklı gemilerde istihdamı için gerekli hukuki zemininin sağlanmış olacağı, iki ülke arasında denizcilik alanındaki iş birliğinin artırılmasına katkıda bulunacağı,

Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün "STCW" denilen Gemiadamları Sözleşmesine göre, gemiadamlarımızın başka ülke bayraklarında çalışabilmesi için ya da başka ülkelerdeki gemiadamların Türk Bayraklı gemilerde çalışabilmesi için karşılıklı anlaşmalar yapıldığı, imzalanan bu Protokol ile bu imkanın sağlanacağı,

Tamamen uluslararası taraf olduğumuz bir sözleşmenin gereği olarak yapılan bu tarz anlaşmaların 30 ülkeyle daha yapıldığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Denizli	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Aydın	Bursa	Eskişehir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Yunus Emre</i>	<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>	<i>Niyazi Güneş</i>
İstanbul	İzmir	Karabük
		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>İsmail Özdemir</i>	
	Kayseri	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA GEMİADAMI BELGELERİNİN
KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN
PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 26 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

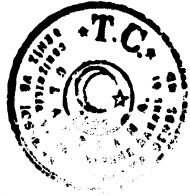
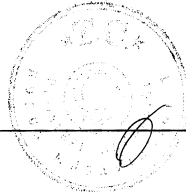
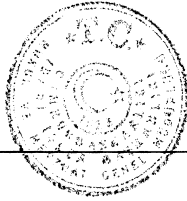
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA GEMİADAMI BELGELERİNİN
KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN
PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
GEMİADAMI BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN
PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
İle
Ürdün Haşimi Krallığı
arasında

1978 tarihli Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları
Hakkında Uluslararası Sözleşmesi'nin, (değiştirilmiş şekliyle) I/10 Kuralı Uyarınca
Gemiadamları Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokol

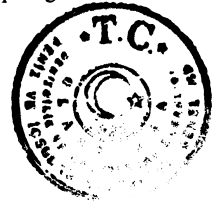
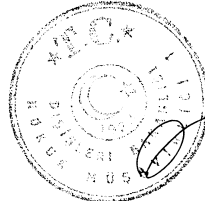
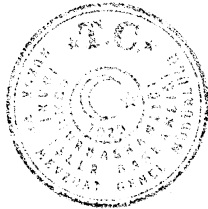
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (Türkiye tarafı) ve Ürdün Haşimi Krallığı (Ürdün Tarafı) bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olup, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Kodu (bundan sonra STCW Kod olarak adlandırılacaktır) ile Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme'nin, değiştirilmiş şekliyle (bundan böyle STCW Sözleşmesi olarak adlandırılacaktır) ilgili hükümlerini de içeren I/10 Kuralı hükümlerine uygun olarak birbirlerinin ulusal yasalarına halel getirmeksizin aşağıdaki maddelerde mutabık kalmışlardır:

MADDE 1
Tanımlar

Bu protokolda geçen;

- 1.1. Yeterlik Belgesi: Derecesine bakılmaksızın, Belge Düzenleyen Taraf veya kendi yetkisi altında tanzim edilen, yeterlik belgesine veya ulusal mevzuata göre belge sahibine bulunduğu görevi yapabileceğine ilişkin hak veren geçerli belgeyi,
- 1.2. Uygunluk Onay Belgesi: Tarafların ulusal mevzuatlarına göre tanzim ettiği, belge sahibine bulunduğu görevi yapabileceğinin STCW Sözleşmesi hükümlerine göre tanıdığını beyan eden ve onaylayan geçerli belgeyi,
- 1.3. Belge Düzenleyen Taraf: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (Türkiye tarafı) ve Ürdün Haşimi Krallığı (Ürdün tarafı)'nın ulusal mevzuatına göre yetkili idareleri,
- 1.4. Makam: Bu Protokol'ün uygulanmasından sorumlu her iki tarafın yetkili organlarını,
- 1.5. Tesisler ve Prosedürler: STCW Sözleşmesi uyarınca tarafların sorumluluk sınırları içerisindeki idareleri, kuruluşları, denizcilik eğitim ve öğretim kurumları ve işletim sistemleri ile birlikte, Belge Düzenleyen Tarafın gemiadamları için eğitim, yeterlik ve sertifika değerlendirmesinin STCW Sözleşmesi hükümlerine uygun yapıldığının kontrol ve izlenmesi sistemini,

ifade eder.

Q

MADDE 2

Amaç

Bu Protokolün amacı, STCW Sözleşmesinin uygulanmasını sağlamak amacıyla Taraflar arasında denizcilik eğitim ve öğretiminin ve gemiadamları belgelendirilmesinin karşılıklı olarak tanınmasıdır.

MADDE 3

Uygulama

Bu Protokol, STCW Sözleşmesinin ilgili hükümlerine uygun olarak, bir Taraf tarafından tanzim edilen yeterli belgesine sahip ve diğer tarafın bayrağını taşıyan gemilerde hizmet veren gemiadamlarına uygulanabilir olacaktır.

MADDE 4

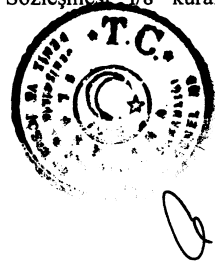
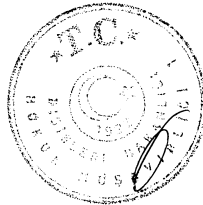
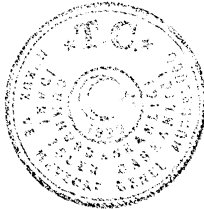
Protokol Kapsamı

Taraflar, STCW Sözleşmesinin I/10 kuralı hükümlerine uygun olarak diğer Tarafın Hükümeti tarafından tanzim edilen, yeterli belgesi, uygunluk onay belgesi, eğitim yazılı delili ve denizciler için tıbbi uygunluk belgeleri (bundan sonra “sertifika” olarak adlandırılacaktır) ile denizcilik eğitim ve öğretiminin tanınması hususlarında mutabık kalmışlardır.

MADDE 5

Eğitim, Öğretim ve Gemiadamlarının Değerlendirilmesi

1. Taraflar, kendi ilgili kanun ve yönetmelikleri çerçevesinde, gemiadamlarının eğitim, öğretim ve değerlendirmesinin STCW Sözleşmesinin gerektirdiği şekilde olduğunun sağlandığına ilişkin eğitimin her türlü tip ve seviyesinin değerlendirilmesinin, STCW Kodu’nun Kısım A-I/6 kuralı hükümlerine uygun olarak yönetilmesini ve izlenmesini sağlayacaktır.
2. Taraflar, sertifikaların usulüne uygun olarak kayıtlı ve doğrulanmış olduğunu, belge üzerindeki ibarelere uygun olarak onaylandığını sağlayacaktır.
3. Taraflar, gemiadamlarının eğitim ve değerlendirilmesinden sorumlu kişilerin STCW Kodunun A-I/6 kısmında belirtilen gereksinimlere uygun nitelikte olduğunu sağlayacaktır.
4. Taraflar, kalite standartlarının değerlendirilmesinin STCW Sözleşmesi I/8 kuralı hükümlerine uygun olmasını sağlayacaktır.

MADDE 6

Belgelerin Doğruluğunun ve Geçerliliğinin Onayı

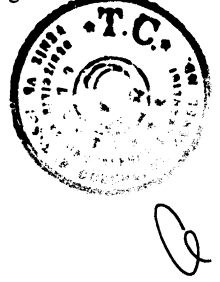
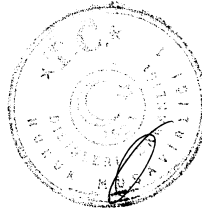
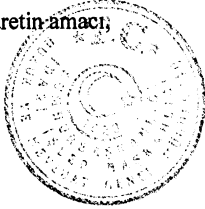
1. Taraflar, bu Protokolü doğrudan uygulamakla sorumlu resmi makama faks veya elektronik posta ile yapılacak doğrudan talep yoluyla, Belge Düzenleyen Tarafça düzenlenen belgelerin doğruluğunu ve geçerliliğini onaylama hususunda mutabık kalmışlardır.
2. Talep, belge sahibinin bilgilerini (adı, soyadı, doğum tarihi) ve sorgulanan belgenin detaylarını (belge tipi, seri numarası, düzenlenme yeri ve tarihi) içermelidir. Belge düzenleyen Taraf böyle bir talebi alma tarihinden itibaren üç (3) işgünü içinde faks veya elektronik posta yolu ile cevabı iletacaktır.

MADDE 7

Tesislerin Ziyareti/İncelenmesi ve Prosedürler

1. Bu Protokolün tarafları, STCW Sözleşmesi I/10 kuralının hükümlerine uygun olarak ve diğer belge düzenleyen tarafın rızası ile tesisleri ziyaret edebilir, STCW Sözleşmesinin aşağıdaki maddeler ile ilgili gereklerini karşılamak üzere belge düzenleyen tarafça onaylanmış ve yürürlüğe konmuş prosedürleri ve politikaları inceleyebilir.
 - a. Denizcilik eğitim ve öğretim tesisleri ile her bir tarafın STCW Sözleşmesinin uygulanmasındaki kapasitesi,
 - b. Yeterlik belgelerinin düzenlenmesi standartları,
 - c. Belgelerin düzenlenmesi, onaylanması, yenilenmesi ve iptali,
 - d. Kayıtların tutulması,
 - e. Tıbbi Uygunluk standartları,
 - f. Belge doğrulama taleplerinin iletişim ve cevaplanması işlemleri.
2. Tarafların, diğer tarafın onaylı tesislerini ziyaret ve prosedürlerini incelemesi, beklenen ziyaret tarihinden 30 (otuz) gün önce, belge düzenleyen tarafın resmi makamı adına diğer tarafın resmi makamına faks veya elektronik posta yoluyla yapacağı ve aşağıdakileri içeren bildirim i müteakip yapılacaktır:

- a. Ziyaretin amacı;

- b. Diğer Tarafça ziyaret edilecek tesisler ve prosedürler,
 - c. Ziyaretçi tarafın heyet listesi.
3. Ziyareti gerçekleştiren taraf, yukarıdaki paragraf hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen değerlendirme sonuçlarını belge düzenleyen tarafa, tamamlanma tarihinden sonraki üç (3) ay içinde iletacaktır.

MADDE 8

Önemli Değişikliklerin Bildirilmesi

Taraflar, STCW Sözleşmesine uygun olarak yapılan eğitim ve belgelendirme düzenlemelerindeki önemli herhangi bir değişikliği, bu değişikliğin uygulanma tarihinden itibaren altmış (60) gün içerisinde birbirlerine iletacaktır.

MADDE 9

Onayların Tanınmasının Askıya Alınması veya İptali

Her bir taraf, STCW Sözleşmesinin I/2 kuralı gereğince belgelendirilmiş bir gemi adamının disiplin suçu veya mevzuatında tanımlanmış başka bir sebeple uygunluk onayı düzenlemesini reddedebilir, onayını askıya alabilir, iptal edebilir veya geri çekebilir. Böyle bir durumun gerçekleşmesinden itibaren yedi (7) iş günü içerisinde faks veya elektronik posta yoluyla belge düzenleyen tarafı bilgilendirecektir.

MADDE 10

Haberleşme

1. Bu Protokolden doğan tüm haberleşmeler aşağıdaki adreslere yapılacaktır.

Türkiye Tarafı:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti:

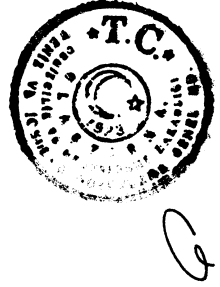
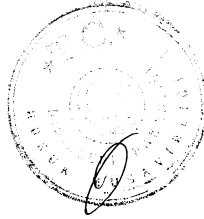
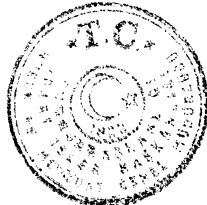
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Tel : +90 312 203 10 00

Faks : +90 312 232 47 80

Adres: Hakkı Turaylıç Caddesi No: 5 C Blok Emek 06510 Ankara/TÜRKİYE

Elektronik Posta : egitim.belgelendirme@udhb.gov.tr

Ürdün Tarafı :

Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti:

Ürdün Denizcilik Komisyonu

Tel : +962 3 2015858

Faks : +962 3 2031553

Adres : Alnakhil Street-Akaba/ÜRDÜN

E-posta : jma@jma.gov.jo

Jma_register@jma.gov.jo

2. Taraflar, iletişim adreslerindeki herhangi bir değişikliği gecikmeksizin birbirlerine bildirecektir.

MADDE 11

Geçerlilik, Değişiklik Getirilmesi ve Fesih

İşbu Protokol, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürlerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

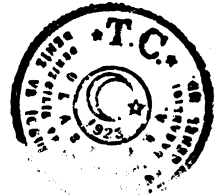
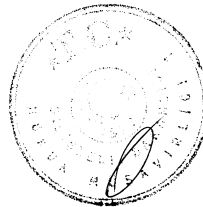
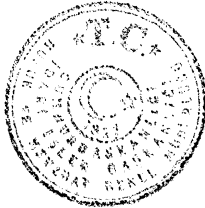
İşbu Protokol, Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, bu maddenin ilk paragrafında yer alan prosedüre uygun olarak yürürlüğe girer.

İşbu Protokol, 5 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri Protokol'ü sona erdirmeye niyetini, yürürlük süresi dolmadan 6 ay önce karşı Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği sürece, işbu Protokol 5 yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.

MADDE 12

İhtilafların Çözümü

Taraflar arasında bu protokolün yorumlanmasından ve uygulanasından doğabilecek uyuşmazlıklar, Taraflar arasında dostça danışma ve müzakere ile halledilecektir. İşbu protokolün yorumlanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklarda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Q

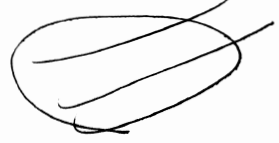
Ankara’da, 26/10/2017 tarihinde İngilizce, Türkçe ve Arapça dillerinde her bir tarafa birer nüsha olmak üzere ikiye nüsha olarak hazırlanmıştır. Yorumlamada herhangi bir anlaşmazlık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

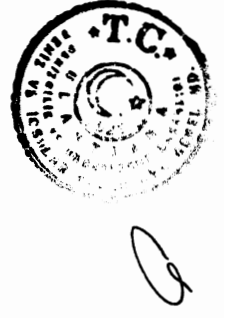

Durmuş ÜNÜVAR
Deniz ve İçsular Düzenleme
Genel Müdür V.

**Ürdün Haşimi Krallığı
Hükümeti Adına**

Salah Ali Abu AFİFEH
Ürdün Denizcilik Komisyonu
Genel Müdürü

TBMM Basımevi - 2019